מספר 2125 המחיר: 13.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) שנה 42 י"ן אייר תשל"ח, 24.5.78

העולם הזה

ההתפתחות הפוליטית
מאחרי הקלעים בממשלה

ברית

אריק עזר

תשקיף

הערכת־מצב:

מילחמה אפשרית,

החל מאוקטובר

הערכת־המצב המסמכת האחרונה: קיימת אפשרות סבירה להתפרצות מילחמה חדשה בין מדינות־ערב לישראל, החל מחודש אוקטובר הקרוב, המועד שבו יפוג תוקפו של הסכם־ההפרדה בין ישראל למצריים.

גזית ימשיך לכהן

כראש אמ"ן

ראש אגף המודיעין במטה הכללי, האלוף שלמה גזית, ימשיך ככר הנראה לכהן בתפקידו זה שנה נוספת.

כהונתו של גזית כבר הוארכה פעם אחת, אחרי שעמד בפני פרישה. באחרונה נמסר כי הוא נמצא ברשימת האלופים העומדים לפרוש בקרוב. אולם בינתיים נעשתה הערכת־מחדש, שבעיקבותיה עשוי גזית להמשיך בתפקידו.

הממשלה „העניש"

את האמריקאים

אין בסיס להערכה שפורסמה השבוע, שלפיה נמנעה הממשלה מעריכת דיון מדיני, כדי להשיב על שאלות המימשל האמריקאי בנושא המשך המגעים עם מצריים, ע"פי בקשת האמריקאים.

מלכתחילה הוחלט שלא למהר להשיב על שאלות האמריקאים, כ„פעולת תגמול" על אישור עיסקת המטוסים המשולשת בקונגרס האמריקאי.

אולם כדיעבד הסתבר, כי אין זה עונש כלל.

הפרשן האמריקאי הנודע, ג'יימס רסטון, כתב בניו־יורק טיימס כי קארטר עצמו מעוניין בחזרת הטיפול בעניית המיזרח־התיכון, כיוון שהוא יהיה עסוק החודש בנאום בפני עצרת האו"ם, בקבלת פני שר־החוץ הסובייטי ובפגישות עם אירגון האמנה הצפון־אטלנטית.

בקשה ריישמית לדחות את הדיון המדיני לא התקבלה, אולם כדי שהדחייה לא תתפרש כעונש, נטען שהאמריקאים מעוניינים בדחיית ההכרעה הישראלית העלולה להיות מושפעת עתה מיצרי־נקמנות בגלל עיסקת המטוסים.

לקוראי

העולם הזה

מתוך רצון להימנע מעלייה חד־פעמית גדולה במחיר העיתון, בהתאם לדהירת האינ־פלציה, נוקטת המינהלה שיטה של העלאות־מחיר קטנות מדי פעם, לפי הצורך.

השבוע, בעיקבות העלייה בשכר־העבודה ובפרטים אחרים של עלות הייצור, נאלצת המינהלה להעלות את המחיר ב־7.6%, ל־13 ל"י הגיליון. היא מקווה שגם הפעם יתייחסו הקוראים לדבר בהבנה.

עזר המתין שלושה

שבועות לפגישה

עם בגין

שר־הביטחון עזר וייצמן נאלץ להמתין כשלושה שבועות, כדי להיפגש ביחידות לשיחה עם ראש־הממשלה מנחם בגין.

מפתכר כי מאז ביקורו האחרון של וייצמן במצריים הוא ביקש, נוסף על הדיווח שהשמיע בישיבת הממשלה על ביקורו, לדון אישית עם ראש־הממשלה בנושא זה.

אולם ראש־הממשלה לא הצליח להתפנות מעיסוקיו האחרים כדי לשוחח עם עזר, עד אחרי שחזר מביקורו האחרון בארצות־הברית.

מה מייעץ

ראובן הכט?

אחת התעלומות הקשורות במישרד ראש־הממשלה, נפתרה השבוע. התעלומה היתה קשורה במינויו של הד"ר ראובן הכט, בעל ממגורות דגון, כיועץ מייוחד לראש־הממשלה, לפני כמה שבועות. הכט אף הצטרף למסעו האחרון של מנחם בגין בארצות־הברית, והשתתף בפגישות המצומצמות של פמליית בגין עם הנשיא קארטר. אולם איש, גם במישרד ראש־הממשלה, לא ידע מהו עיסוקו המדוייק של הכט במישרד, ובמה הוא מייעץ לבגין.

תפנית בחקירת

התאבדות החייל

החקירה החדשה בפרשת התאבדותו של חייל ישיבת ההסדר בבית־הספר לשיריון של צה"ל, עשויה לחשוף גי־לויים מפתיעים, העומדים בסתירה לכל מה שפורסם עד כה בנושא זה.

החקירה עשויה לגלות כי אין כל קשר בין התאבדותו של החייל לבין ה„טירטורים" של חיילי ישיבת ההס־דר, מהסיבה הפשוטה שהחייל כלל לא היה שייך ליחידה ש„טורטרה". כמו כן קיימות עדויות כי עוד לפני התגייסותו לצה"ל טען אותו חייל: „בקרוב אתגיים לצה"ל ואז יהיה לי נשק ואוכל להתאבד!"

השבוע נודע במה עוסק הכט. הכלכלן בן ה־69, שהוא יליד בלגיה ובוגר האוניברסיטות הגרמניות של מינכן, ברלין היידלברג, מטפל במישרד ראש־הממשלה בנושא העיתונות הגרמנית.

הוא קורא כתבות הנכתבות על ישראל ומדיניותה בעיתונות הגרמנית, מגיש לבגין סקירה תמציתית מהן, ומגיב — לפי הצורך — במיכתבים שהוא שולח לעיתונים אלה.

אלמוגי כותב

זיכרונות

מי שהיה שר בממשלת ישראל ויו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, יוסף אלמוגי, עסוק בימים אלה בכתיבת זיכרונות.

אלמוגי גילה למקורבים כי ספר הזיכרונות שלו יכלול בתוכו „פצצות" שיזעזעו את הארץ כולה, שיתייחסו בעיקר לשנות המאבק של קודם המדינה ולשנותיה הראשונות של המדינה.

אלמוגי כותב עתה את הטיוטה הראשונה של ספרו, ומתכוון למסור אותו אחר־כך לסופר מיקצועי לשם שיכתוב. לטענתו הציע לו אחד הצהרונים מיקדמה בסך חצי־מיליון לירות עבור זכויות פירסום הספר. שעדיין לא נכתב.

קציר לאוניברסיטת

תל־אביב?

שמועות עקשניות סוענות כי הפרופסור אפריים קציר, נשיא המדינה הפורש, לא יחזור עוד לעבודתו המדעית במכון וייצמן ברחובות, וישמש מרצה באוניברסיטת תל־אביב.

אם אומנם יחליט קציר שלא לשוב ל„מכון וייצמן", תהיה הסיבה לכך מישפחתית והיא אינה מעירה על שום קרע בינו לבין הנהלת „מכון וייצמן".

גם אם יעבור קציר להרצות באוניברסיטת תל־אביב, הוא ימשיך להתגורר בביתו שבמכון וייצמן ברחובות.

הבנקים מעניקים

הלוואות זולות

בגלל עודפי הנזילות של הבנקים, הנובעים מצימצום הביקוש לאשראי מצד הציבור, החלו הבנקים הגדולים מציעים ללקוחותיהם אשראי בתנאים זולים ונוחים למסרות מוגדרות.

כך, למשל, מציעים הבנקים הלוואות עד לסכום של 50 אלף ל"י בריבית של 28% שאינה מנוכה מראש. בתנאי שהלווים יפקידו סכומים אלה בתוכניות חסכון־ברירה, המאפשרות הצמדה למדד או לדולר. מאחר שבתוכניות אלה מקבל החוסך מענק מיידי של 10% מגובה ההפקדה, הרי למעשה, גובה הריבית על ההלוואה הוא 18%. תנאי פרעון ההלוואה משתנים בבנקים השונים, ומגיעים עד לתשלומים־לשיעורין של 24 חודש.

הבנקים מעוניינים לעודד פתיחת חשבונות חסכון־ברירה, כיוון שהכספים המושקעים בחשבונות אלה עומדים ברוכם ברשות הבנקים, שלא כמו בחשבונות־חיסכון אחרים, שכחצי מן הבנקים להפקיד 80% מסכום הפיקדון ב"בנק ישראל".

„שלום עכשיו"

מזדהה עם אייבי

תנועת „שלום עכשיו" שיגרה מיברק־הזדהות לספן־השלום אייבי נתן, שבו היא מזדהה עם מטרות שביתת־הרעב שלו ועם מאבקו — הזהה למאבקה.

יחד עם זאת קראה התנועה לאייבי להפסיק את שביתת־הרעב שלו, ולהצטרף למאבק במיסגרת התנועה.

אייבי ראה בכך פגיעה אישית, דחה את הפנייה וממשיך בשביתת־הרעב שהכריז.

„חותם" יהפוך

לשבועון עצמאי

המוסף השבועי של יומון מפ"ם „על המשמר", „חותם", עומד להופיע בנפרד, כשבועון עצמאי.

עורכי על המשמר הגיעו למסקנה כי הביקוש למוסף גדול יותר מאשר לעיתון, ולפיכך לא יתנו עוד את קניינו בקניית העיתון כולו.

שפיגלר ירוץ

לעירית נתניה?

אפשרות של מתיחה מפתיעה בין חנוכת קבוצת הבנדורג' של מכבי נתניה, אלופת המדינה, לבין פרוקנן הסופר של האגודה בעבה, מרכבי („מטה ח'"), שפיגלר, שנשמע באמצע חעונה את הקבוצה במריקת־דלת ועבר לייעץ לקבוצת המועך חיפה.

חבימני הראשון בתחפיסות הוא העמקת הזכות, מצד אנשי מכבי נתניה, למוטי"ה שפיגלר להוציא לאור את „ספר האליפות" של הקבוצה. מתוכנית הקבוצה נשמעו כבר הצעות לתעתוע עבור שפיגלר, אחרי שתיקבד המולחה, מקום ראשי ברשימת הרא־כוך למחירות ומועצת עירית נתניה, בראי שיוצג את האגודה במועצת העיר.

הכל בו... הכל בפנים... הכל SONY®!

פרסום מלניק/רפאל טיראו

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאדואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס כ„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קו אדום

בגיליון האחרון של אותות 78', בי־טאון אירגד המפרסמים בישראל, סוקר העי־תונאי הוותיק פינחס יורמן את התפתחות כלי־התיקשורת בישראל ב־30 שנותיה. ב־סקירתו הוא מבליט שתי מהפכות שהת־חוללו בעיתונות הישראלית מאז הקמת המדינה. האחת הקמת מערב, בידי קבוצה של עיתונאים מיקצועניים שנטשו, בפברואר 1948, באורח קולקטיווי את חדרי המערכת של ידיעות אחרונות — לטענתם כמחאה על קפיאתו של הצהרון היחיד בארץ־ישראל על שמריו.

המהפכה השנייה היתה „השפעתו המצ־טברת של העולם הזה, מאז אמצע שנות החמישים ואילך." כותב יורמן במאמרו: „צעקני, נועז לפי מושגי הזמן, ערוך במתכונת בלתי־מקובלת (בגופן השבועון טיים), תרם השבועון הסנסציוני תרומה מוחשית משלו, שימש בית־אולפנה מעולה לעשרות פרחי־עיתונות, צלמים, צייירי־קריקטורות. המימסד לא נטה חיבה יתרה לשיטותיו, סיגנונו, מיזגו ומגמתו הכללית של העולם הזה, אך בסופו של דבר נבצר ממנו להתעלם מתופעה מיוחדת — והחריגה — זו בשדה העיתונות הישראלית.

„למותר להכביר מילים," מוסיף יורמן, „על ריישומו של השער האחורי רב־המוניטין של השבועון, שבו נחשפה, תרתי־משמע, האמת העירומה או, ליתר דיוק — האמת' על האנטומיה הנשית במערומיה, שנים לפ־ני שכיתבי־העת הנועזים מחו"ל יימכרו בחוצות עירינו. מה שחשוב מכל — יתרונות להתמודדות מעריב — ידיעות אחרונות מזה ולשיגשוגו של העולם הזה מזה — נחצה הרוביקון המפריד בין עיתונות שהיקף מכירתה מוגבל, לבין עיתונות־תפוצה המו־נית וממילא גם עממית."

על אף טענתו של יורמן כי „למותר להכ־ביר מילים על השער האחורי רב־המוניטין של השבועון," דומני כי כדאי להוסיף כמה מילים בנושא זה ולו רק כדי לנפץ מיתוס מסויים הקשור בשערו האחורי של העולם הזה.

ייחודו של העולם הזה בתחום שבועוני־החדשות בעולם נובע, בין השאר, גם מה־שילוב הקיים בו בין כיסוי רציני של נוש־אים פוליטיים, חברתיים וכלכליים („חומר כבד", בלשון המערכת) לבין כיסוי קליל יותר של נושאי הבידור והחיים המודרניים („חומר קל", בעגה המיקצועית). על־מנת להבליט מתכונת מיוחדת זו של העיתון נולד, באמצע שנות החמישים, השער ה־אחורי שלו. הוא נועד למשוך למעגל קוראי העולם הזה גם קוראים שלא התעניינו דווקא במאבקים הפוליטיים והציבוריים שנחרתו על דיגלו של שבועון זה, מתוך הנחה ש־מתוך משיכה אל „החומר הקל" יגיעו אותם קוראים גם אל „החומר הכבד".

היו שנים שבהן הופיעו בקביעות תמו־נות־עירום על השער האחורי. העולם הזה היה חלוץ בשורת המתירנות, שכבר הת־פשטה בעולם המערבי, בעיתונות הישר־אלית. תמונות־העירום האסתטיות והטי־פול העיתונאי בנושא המין, שנ.שבו עוד בתחילת שנות החמישים טאבו מוחלט ב־עיתונות הישראלית, היו תרומתם של כלי־התיקשורת למהפכה המינית שהחלה במח־צית השנייה של המאה־העשרים.

כשמהפכה זו הפכה עובדת חיים, פחתו בהדרגה תמונות העירום על שעריו האחו־ריים של העולם הזה. ולא משום שחזרנו להיות פוריטאנים. העולם הזה נקלט והש־תרש בקרב ציבור קוראים נרחב, ולא היה זקוק עוד לסממנים חיצוניים למשוך קוראים.

השער האחורי ממשיך להיות מוקדש, בדרך־כלל, ל„חומר הקל" הכלול באותו גיליון. תמונות־עירום מופיעות בו לעיתים נדירות, רק כשהן מהוות חלק אורגאני של סיפור החדשות המתפרסם על השער.

דוגמה לכך היא דווקא הגיליון האחרון של העולם הזה, שבו התפרסמה תמונת עיי־רום (אם אפשר לקרוא לזה כך) של ז'אקלין קנדי־אונאסיס, שהפשילה את מיכנסיה אחרי שרחצה בחוף הים של קיסריה (ולא בחוף טנטורה, כפי שפורסם בטעות).

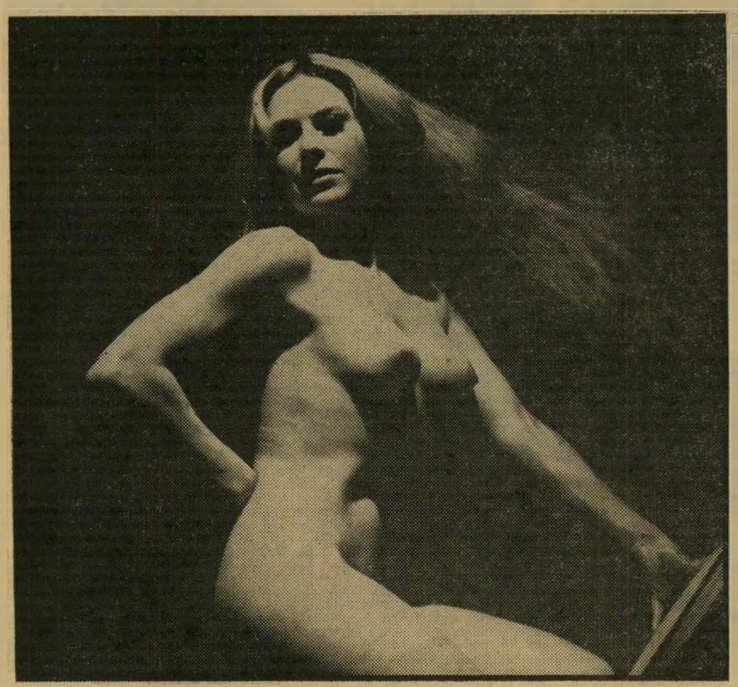

עירום כהספד
הבטחה

בעת שהתפשטה על החוף היתה ז'אקלין מוקפת שומרי־ראש שמנעו את התקרבות הקהל אליה. התמונה עצמה צולמה בעדשה טלסקופית ממרחק של כ־500 מטר. מצאנו לנכון לפרסמה, משום שלדעתנו היא משקפת את אישיותה של ז'אקלין כאשה משוחררת, דבר שבא לידי ביטוי גם בביקורה בישראל.

בעבר פירסמו כמה מהנכבדים שבעיתוני העולם תמונות־עירום של ז'אקלין. היו אלה תמונות שצולמו בידי צלמים שהתקרבו אל האי הפרטי של משפחת אונאסיס, סקור־פיו, שם נהגה היא להשתזף בעירום מלא. מאחר שנראה כי ז'אקלין עצמה אינה מת־ביישת בגופה, סביר להניח כי אין היא רואה בפירסום תמונות מעין אלה משום פגיעה בכבודה.

התורעה שפירסום עירום נשי אינו עוד בגדר פורנוגרפיה והוא חלק של המציאות החברתית, הפכה במרוצת השנים נחלתם של חוגים רחבים. על כך יכול אולי להעיד הסיפור הבא:

■ ■ ■

לפני שנתיים נשבר קולו של יעקוב ריפתין, והוא לא היה מסוגל למלא את תפקידו כחבר הוועד הפועל של ההסתד־רות. הוא התחזק מעמד ככל שיכול, אך הסיק את המסקנה כאשר שוב לא יכול לדבר בצורה מובנת.

ריפתין התלוצץ על מצבו האנוש, ולא פעם הדהים את ידידיו הרבים בהלצות אלה. כך, למשל, כתב לאחד מידידיו: „איבדתי את הקול. אבל זה לא חשוב. ממילא אין מי שישמע."

ערב התפטרותו מהוועד־הפועל השמיע קובה כמה הלצות כאלה באוזני אורי אב־נרי, שישב לצידו באותו מוסד.

מספר אבנרי:

ידענו, כמובן, שהוא חולה בסרטן־הגרון, וכי ימיו ספורים. הערצנו את מילחמתו ב־מחלתו. מדי פעם סיפר לנו על הטיפולים הקשים שהוא עובר. כמה פעמים התנצל לפני על כי הוא נוטש ישיבה באמצע, ביגלל הצורך לעבור טיפול, ואמר: „תמלא את מקומי."

בפעם האחרונה לפני התפטרותו נתקלנו איש ברעהו בחצר בניין הוועד־הפועל. קובה התלוצץ כרגיל. דיברנו בגלוי על מחלתו. „אתה יכול להתכונן לכתוב עלי הספד," אמר בלחש.

„אתה עוד תקבור את כולנו," השבתי.

הוא הביט בי בעיניו הכחולות, ואמר: „אתה יודע, אל תכתוב עלי הספד. חבל על המקום בעיתון. במקום זה תדפיס תמונה של בחורה עירומה. אבל שתהיה צעירה ויפה."

צחקתי.

„אני מתכוון ברצינות," אמר. „אתה מב־טיח?"

הבטחתי.

עד כאן דבריו של אבנרי. הוא לא כתב הספד על קובה ריפתין. אם כי העולם הזה הקדיש, בשבוע שעבר, כמה שורות לאיש יפה־נפש ואמיץ זה.

עכשיו אנחנו מקיימים את ההבטחה. ה־תמונה בעמוד זה מתפרסמת תוך מילוי בקשתו של קובה, אדם שרצה כי החיים יימשכו, וכי העופי, הנעורים והשימחת־החיים ימשלו בכיפה.

העולם הזה מצדיע לזיכרו.

ז'אקלין קנדי־אונאסיס באי סקורפיו ובחוף קיסריה
שיחרור

ביקשנו מומחי תיירות בארה"ב להוסיף עוד משהו למסלול האמריקני של "בוא ניסע" והם ענו: "מיותר"

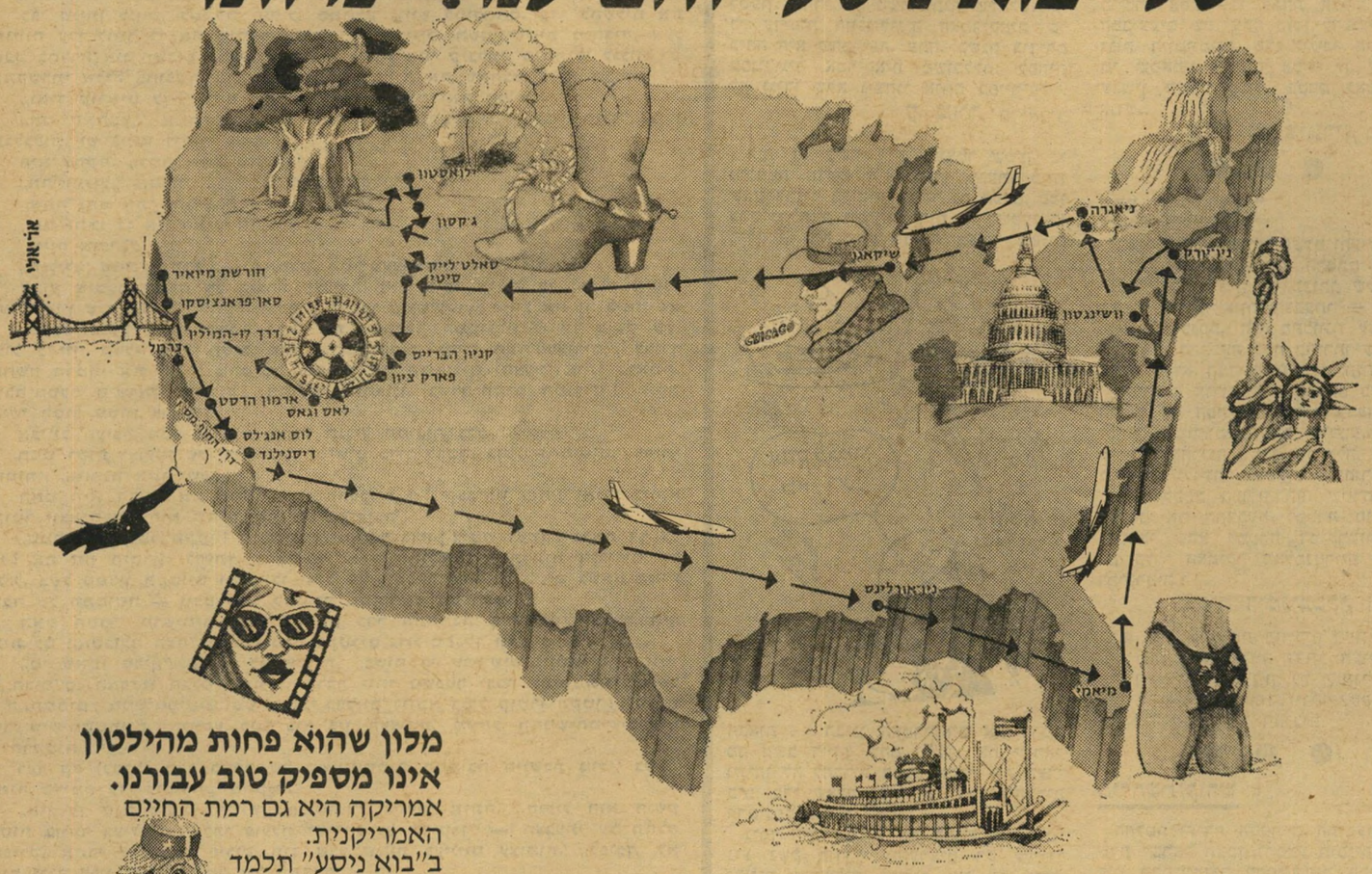

פרוש את מפת ארצות הברית לפניך, והבט בה. סמן בדמיונך קו המקיף את כולה.

זהו המסלול של "בוא־ניסע", המסלול שיוביל אותך מאתר לאתר, מחוף לחוף, בצפון ובדרום, סביב כל ארצות הברית.

לא כל מי שנסע לארה"ב יכול לחזור בהרגשה שהוא מכיר אותה, כי ארה"ב גדולה כל כך, שאפשר לטייל בה חודשים ולא לראות אותה כלל. משום כך חשוב התכנון הקפדני של המסלול, של לוח הזמנים. משום כך חשוב כל כך לדעת מתי לטוס, מתי לנסוע באוטובוס, ובאיזה כביש, ומתי להקדיש זמן לסיורים רגליים או לשייט על אגם.

להכנת המסלול הקדישה "בוא ניסע" שנים של לימוד ומחקר, סיורים מוקדמים, בדיקת מסלולים, פגישות עם מדריכים ושיחות עם מומחים אמריקניים לתיירות. כך נבנה המסלול המושלם לארה"ב. זו הסיבה ש"בוא ניסע" שלחה, בקיץ האחרון, הכי הרבה טיולים מישראל לארה"ב.

וזה סדר המסלול:

ניו יורק (עיר הענקים), וושינגטון (בירת העולם החופשי); ניאגרה (המפלים האדירים בעולם!); שיקאגו (המפתיעה ביפיה); סאלט־לייק־סיטי

(עיר המורמונים); ילוסטון (הגייזר הנאמן); ג'קסון (עיירת מערב־פרוע); קניון הברייס (יער הסלעים האדומים); פארק ציון (כן, ציון בארה"ב); לאס וגאס (העיר שאינה נרדמת); סאן פרנציסקו (היפה שבערי ארה"ב), חורשות מיואיר (עצי ענק); סוסליטו (עיירה ציורית); כרמל (כפר אירופאי); דרך 17 המילין (רצועת הווילות ו...כלבי הים); דרך החוף מס' 1 (דרך המפרצים הנפלאה); ארמון הרסט (ארמונו המוזר של איל־העיתונות); לוס־אנג'לס (הוליווד והכוכבים!); דיסנילנד (הנשיא — מיקי מאוס); ניו־אורליאנס (מולדת הג'אז על גדות המיסיסיפי); מיאמי (קרקס הים); ניו־יורק... והביתה.

מלון שהוא פחות מהילטון אינו מספיק טוב עבורנו.

אמריקה היא גם רמת החיים האמריקנית.

ב"בוא ניסע" תלמד משהו על רמת החיים הזו, כי תתאכסן בבתי־מלון כמו שהאמריקנים רגילים, עם טלוויזיה צבעונית בכל חדר ושאר השיכלולים.

אגב, איך אפשר להיות באמריקה בלי לזכות בחוויה של צפייה בטלוויזיה האמריקנית?...

תאריכים... תאריכים...

לפניך טבלה, ובה מגוון של תאריכי יציאה. משך הטיול הוא 27 יום נטו בארה"ב (אנחנו לא מבזבזים זמן בחניות ביניים, ואל ארצות הברית שלנו לא הצטרפו מדינות כקנדה, מקסיקו או האיים הקאריביים).

בטבלה מופיע גם תאריך הסיום בניו־יורק. מי שירצה יוכל לחזור לארץ בטיסה ישירה למחרת, ומי שרוצה להשאר עוד קצת — בבקשה. (עד לתום 45 יום מתאריך היציאה).

בקש את חוברות הטיולים שלנו — תלמד עוד הרבה דברים על טיול מאורגן באמת.

מס' הטיול	A366	A367	A368*	A369	A370	A371	A372	A373*	A374	A375	A376*	A377	A378	A379
יציאה	18.5	8.6	29.6	6.7	13.7	20.7	27.7	3.8	10.8	17.8	24.8	31.8	7.9	14.9
סיום טיול בניו־יורק **	12.6	3.7	24.7	31.7	7.8	14.8	21.8	28.8	4.9	11.9	18.9	25.9	2.10	9.10
מועד תום 45 יום	2.7	23.7	13.8	20.8	27.8	3.9	10.9	17.9	24.9	1.10	8.10	15.10	22.10	29.10

מיועד לנוסעים עד גיל 39 בלבד.
** סיום הטיול בתל־אביב — יום לאחר מכן.

בוא ניסע bonissa
שאל את מי שכבר נסע.
אמת בפרסום TRUTH IN ADVERTISING

הגליל ואת ואני

„נא להכיר, הגליל!"

„נעים מאד, אביגיל," היא אמרה. „הגליל הוא שמך הפרטי או שם־המישפחה?"

„הגליל זה הוא," אמר סאחבק והניח על המיטה בינינו את הנשק האישי.

כפי שניתן לנחש, למראה הגליל, סאחבק גוייס למילואים. כדי להשלים את התמונה עלי לומר כי את מיספר־הטלפון של אביגיל, השמיניסטית מנהריה, שעל הספה בחדרה אנו יושבים עכשיו, אסור לי לגלות ממי קיבלתי. מותר לי לגלות רק שהתקשרתי אליה בחופשה הראשונה, והיא הזמינה את סאחבק אליה הביתה.

„ואיך קוראים לך?" היא שאלה, אחרי שהצגתי את הגליל.

„אני סאחבק," אמרתי, „ואינני מתפלא שהתבלבלת ביני לבין הגליל. כולן מתבלבלות. יש בינינו דימיון עצום."

היא צחקה. „למה אתה מתכוון?"

„את הגליל," אמרתי, „בנו לפי הדוגמה שלי."

„אתה נתת את הרעיון?"

„אני נתתי לו את האופי!"

„איזה אופי?"

„הגליל," שחתי, „הוא כמו סאחבק, חסר־מעצורים!"

צחוק מיספר שתיים של הגברת הצעירה. (אני סופר אותם, כי בצחוק מיספר שבע יד־ימין שלי מתחילה לזחול. ובצחוק מיספר שנים־עשר... נעזוב את זה בינתיים).

„מעצור בנשק בשעת קרב," נתתי את הפתיחה המקובלת לשעור בנשק קל, „יכול להיות גורלי. לכן, חשוב מאד שרובה־הסער יהיה חסר־מעצורים". לצורך המחשה הרמתי את הגליל מהמיטה, פתחתי את הדורגלים והצבתי אותו לראווה. „רובה־הסער הישראלי, הגליל! המילה האחרונה בשדה־הקרב המודרני! הנשק האישי הטוב מסוגו בעולם!"

אביגיל העיפה מבט מסוקרן בקנה הגליל המופנה כלפיה.

חמש דקות רצופות של ירי מאה־וחמישים כדור לדקה, כולל תחמישים," יריתי מהמותן, „והקנה אינו נשפך!"

האם היא הבינה את המשמעות המהפכנית של קצב־אש כזה? ואולי דווקא הקוטר יוצא־הדופן הוא שמשך את תשומת־ליבה?

„שמת לב לקוטר הקטן? חמש־חמישים־ושש בדיוק! מה דעתך? נראה לך צר מדי? אם זהו חיסרון, לדעתך, כדאי שתדעי כי זהו אחד היתרונות הגדולים של הגליל. בשל ממדיו הקטנים ומישקלו הקל של הקליע, יכול כל לוחם לשאת כמות כפולה של תחמושת — גורם ישיר להגברת משך־האש של הכוח!"

האם הסברי מרשימים אותה? האם כבר התאהבה בי? ואולי בכלל היא נמנית עם האסכולה הצה"לית התומכת בקטרים גדולים? לך תבין בנות.

„מי שאינו מבין," יצאתי להסתערות, „בטוח כי שבע־שישים־ושתיים, הקוטר של הרומ"ט, האף־אן הבלגי הוותיק, הרבה יותר משכנע. ובכן, לתשומת־ליבם של כל ה„מומחים", חמש־חמישים־ושש קטלני כפליים דווקא בגלל קוטרו הקטן! במקום השבע־שישים־ושתיים, הנתקע כמו פוץ בין העצמות, מטייל החמש־חמישים־ושש בין הרקמות!"

רעד קל (כבר?) חלף בגופה של השמיניסטית החטובה היושבת מולי, בשעה שגחנה קדימה כדי להתרחק מהקנה.

„אין לך שום סיבה לחשוש מפליטה!" הרגעתי אותה. „הגליל הוא הנשק הבטוח ביותר בעולם! ניצרתו פועלת ישירות על הדוקרן" — הצבעתי על החלק המפורק, אחרי שהדגמתי פירוק תוך שבע שניות בעיניים עצומות. „לפיכך, לא תהיה יריה לפני עילה שלמה של הסדן."

שבע שניות נוספות, והגליל מורכב מחדש, נוכח מבטי־ההערצה של אביגיל.

„טראאח!!!"

את הקול האחרון השמיע הגליל משהפלתי אותו על הרצפה. אביגיל נבהלה נורא.

„את רואה," אמרתי בקול מרגיע, „לא קורה כלום! הגליל יכול ליפול אלף פעמים — ולא יפלוט!"

„קשה לי להבין מדוע אתה קשור כל־כך אל הרובה שלך," אמרה, אחרי שנרגעה.

„מה שאת רואה כאן," אמרתי לאט, „איננו סתם גליל. זהו דגם משוחרר של הגליל, שעדיין לא נכנס לשימוש בצה"ל. הסיירת שלנו קיבלה אותו ראשונה, לניסוי."

מי שמבין היה מרגיש אולי בבלוף (בשנה האחרונה לא יצא לשוק שום דגם חדש של הגליל), אך בעיניה של אביגיל נדלק משהו. פתאום היא הסתכלה על הגליל אחרת לגמרי.

„זהו דגם סודי ביותר," המשכתי, „ואת הבת הראשונה בארץ, ובעצם גם בעולם כולו שרואה אותו."

שנינו שתקנו (כולל סאחבק). על המערכת הסטראופונית הסתובב יהורם גאון ושר את „עוד לא אהבתי די", שמילותיו היטיבו לתאר את הרגשתנו מתחת לאור הקלוש, על מיטתה של אביגיל, בנהריה, בישראל של שנת שיבעים־ושמונה. אצבעו־תיה הדקות של אביגיל טיילו על כיסוי המיטה.

נוגעת־לא־נוגעת הגיעה ידה, מבלי־משים, אל הגליל המונח בינינו, מרפרפת קלות מעל לקנה.

„ההתעבות בקצה הקנה," אמרתי כבדרך־אגב, בלי להפנות את מבטי „היא סתרש"ף, מסתיר־רשף, המותאם גם לירי ררנ"ט, רימון־נגד־טנקים."

אצבעותיה טיפסו במעלה הגליל, ידה לוטפת את מיכסה הגוף המשומן דק.

היא נעזרה בידה השנייה כאשר הרימה את הנשק.

„כבד," אמרתי, „אני יודע. ארבע שמונה־מאות. יותר מהקלאצ' והאם־16. לכן קצת לא־נוח לבנות. אבל מצד שני, הדריכה קלה כל־כך, כאילו חשבו, כשתיכננו אותו, על המין היפה."

קליק־קלאק, דריכה מהירה של אביגיל, וכדור בקנה!

בשניה הראשונה הייתי המום. אחר־כך תפסתי כי היד הנשית שמשכה בידית הדריכה באמת הכניסה כדור לקנה. כשהבנתי שהיד השנייה מחפשת את ההדק, הסתערתי עליה, חצי־שניה לפני שהספיקה לפתוח באש.

„השתגעת!"! משכתי, לא בלי מאבק, את הגליל מידיה. „לא לימדו אותך שאסור לירות בחדר סגור ללא קולטי־נתזים!"

„אז איפה כן מותר לירות?" שאלה בקול מבויש, בפנים סמוקות.

„באחד הלילות," הבטחתי, „אקח אותך לוואדי מקסים שגיליתי כאן בסביבה, ונוכל לירות כל הלילה! אני אביא ארגז־תחמושת ונשפוך מחסניות בלי חשבון. בינתיים, מה דעתך שנשתה משהו?

אביגיל הביאה לי ממטבח את בקבוק הבירה שביקשתי.

„ועתה," הכריז סאחבק, „הצד האנושי של הגליל! ההמצאה הגדולה ביותר, פותחן־בקבוקים בתפס הדורגל האחורי, תחליף לשן־חולצת של סאחבק!"

בתנועה אחת הרמתי את הגליל, וחלצתי את הפקק. אשד של בירה תוססת זינק מחבקבוק והרטיב את שנינו. צחוקנו המשוחרר מילא את חלל העיר הצפונית. ניגבנו איש את רעותו במגבות גדולות. ראשה של אביגיל נח קלות על כתפי. הדלקנו סיגריה ופלטנו את העשן הסגלגל, שהתערבב בחיוורון השחר המפציע.

יאיר כספי.

איזו מילחמה נחמדה!

עכשיו, אחרי שהאמריקאים החליטו לספק מטוסי־קרב גם למצריים ולסעודיה, לפחות יהיו הפתעות במילחמה הבאה שתיערך בי־נן לבין ישראל. עד עכשיו יכלו הערבים לטענן, אחרי כל ניצחונותיה של ישראל, כי עדיפות הטכנולוגיה האמריקאית ש־בידה היא שהכריעה. עתה, כשגם בידיהם טכנולוגיה אמריקאית משוכללת, לפחות לא יגידו שלא ניצחנו אותם בפייר־פליי.

ע. מזור, תל־אביב

היה זה משה דיין בעצמו שטען כי מילחמה חדשה היא בלתי־נמנעת. כיוון שאין להניח כי הוא משקר גם הפעם, כמו ערב מילחמת יום־הכיפורים — כשטען כי מילחמה היא בלתי־סבירה בעשר השנים

הבאות — הבינו האמריקאים את הרמז. מה חשב דיין? שהם יחמשו את ישראל ויניחו לה להכריע בפעם נוספת את הער־בים, כדי שאלה יטילו על ארצות־הברית חרם־נפט נוסף?

ניתן היה לשכנע את האמריקאים למ־נוע נשק מודרני מהערבים רק על־ידי נכונות ישראלית לשלום. אז הם יכלו, אולי, לבוא אל הסעודים והמצרים ולט־עון כי מאחר שהשלום קרוב, אין להם עוד צורך במטוסים כל־כך מתוחכמים. אבל אם ישראל עצמה טוענת כי המילחמה הבאה ממשמשת ובאה, מדוע צריכים האמ־ריקאים לכפור בכך?

אריהו מעיין, תל־אביב

הייתי מציע לממשלת ארצות־הברית שתשלח למצריים, סעודיה וישראל גם טייסים, לא רק מטוסים. אם מטוסים אמ־ריקאים יצטרכו להילחם זה בזה, מדוע שלא יעשו זאת עם טייסים אמריקאים?

הרברט צוקר, הרצליה

לקרוע את הצווים!

לא להאמין, אבל מסתבר שהכל מתרגלים לכיבוש. גם מה שקרוי „מחנה השלום הישראלי". אחרת אי־אפשר להבין כיצד אלה החושבים עצמם לבני־אדם מחרישים כשהם שומעים וקוראים כמעט מדי יום על מעשינו בשטחים. בעוד שם נערכים מעצרים, עצורים מוכים ומושפלים, תוש־בים חסרי־זכויות נשלטים בידי מושלים קפריסיים, מג"ב משתולל, ההתנחלות נמשכת — מתעסקים אצלנו בפרשנות לפירושים המגוחכים של בגין ודיין ל־החלטה 242 או חותמים על עצומות „שלום עכשיו".

קשה לעכל אולי שגם בשעה שנמשך ומעמיק הדיכוי הישראלי בשטחים הכבו־שים מדברים כאן על הסיכוי המוחץ לשלום, שאולי עוד יחזור. ערב תחילת השנה ה־12 לכיבוש הישראלי הגיע הזמן לנפץ את קשר השתיקה וההסכמה מקיר־אל־קיר, על־פיו תהיה נסיגה רק אחרי שייחתם חוזה שלום. הגיע הזמן שנתנער מאשליות מתוקות שנוכל בתנאים אלה לנהל אי־פעם מו"מ עם הפלסטינים על עתידם.

דווקא עכשיו, כשהממשלה מנסה לצמצם את המשתתפים במו"מ ולעשות הכל כדי להגיע להסדר נפרד עם אל־סאדאת, אסור לשתוק ולעצום עיניים מול הזוועות שאנו במו ידינו עושים בגדה. עכשיו הוא הזמן לקרוא לנסיגה ישראלית מכל השטחים בכלל, ומהגדה והרצועה בפרט, ללא תנאי ובלי קשר לחוזה שלום. עכשיו הזמן לקרוע את צווי־הקריאה ולסרב לשרת בשטחים הכבושים. השירות שם חדל להיות הגנה על חיינו. מעשינו שם הם כמעשיו של כל כובש קלאסי, ומי שמצפונו מייסרו אסור לו לקחת חלק בפשעים המבוצעים שם. עתה הזמן להצטרף להפ־גנות היומיומיות של תושבי הגדה. כל מי שמאמין בשלום אסור לו להחריש. עכשיו הזמן לפעול, בטרם נאבד צלם אנוש.

כני ציטרין, תל־אביב

● ● ●

הרס הדמוקרטיה

בתור עיתון המכריז השכם והערב שהוא נלחם למען הדמוקרטיה, הרסתם כלל בל יעבור בדמוקרטיה — זכותו של הפרט לשמור על חשאיות הצבעתו — גם אם הוא חבר־כנסת. אני מתכוונת לכתבתכם על צורת ההצבעה בעת בחירתו של יצחק נבון לנשיא המדינה (העולם הזה 2121).

הפירסום אודות ח"כ אברהם כץ, אשר החליף את הפתקים לפני ההצבעה (וזאת זכותו הדמוקרטית) היה מרושע. גם ה־פיסקה האחרונה „שכן היו אלה, למעשה, בחירות גלויות" מטעה. הבחירות היו גלויות לכתב העולם הזה שטרח ומיהר לפרסם את ההצבעה למטרה סנסציונית ובוודאי שלא למטרה דמוקרטית. היכן הם כללי האתיקה האלמנטריים של ה־דמוקרטיה?

לידיה דומניבסקי, תל־אביב

● כפי שהצבעת הח"כים בעת בחירתו של נבון היתה גלויה לכתב העולם הזה, כך היא היתה גלויה גם לעיני אנשים אחרים שנכחו במעמד ויכלו לעקוב אחר צורת ההצבעה של הח"כים.

● ● ●

מילחמת־קודש

החלטת ועידת המפד"ל, התובעת שממ־שלת ישראל תעבד ותבצע תוכנית ממלכ־תית רבת־ממדים להתיישבות בכל ארץ־ישראל, מוכיחה בעליל כי גוש־אמונים השתלט על המפד"ל. עד כה היתה לנו רק „זכות היסטורית" על יהודה ושומרון. עכ־

שיו, על־פי החלטות המפד"ל, יש לנו גם „זכות דתית" על השטחים הכבושים. כלו־מר, נציגיו של אלוהים ביהדות קובעים כי זה רצון האל, וכל אדם מאמין חייב לדבוק בכך.

בעבר טענו כי „מילחמת הקודש" ש־הכריזו הערבים על היהודים בארץ נובעת מתוך קנאות דתית חשוכה. מעתה עלינו לדעת, כי כל מילחמותינו בעתיד יהיו גם הן „מילחמות קודש", המיועדות להב־טיח את שליטת הדת היהודית בכל שיטחי „הארץ המובטחת." אני מקווה רק שאלו־הים עצמו שמע על החלטת המפד"ל הזאת, ויהיה בעזרנו.

שימה ראוך, חיפה

● ● ●

פיקדון ביולכ

כל הכותבים לאחרונה כנגד התנועה „שלום עכשיו" ואוהדיה מיתממים, אם ביודעין ואם בלא יודעין. העובדות הן

(המשך בעמוד 8)

מאת ח. שפר

במסגרת „טיולי הבוקר" שלי ב־ככר המדינה לפני מספר חוד־שים הופתעתי למראה קהל רב של נשים הצובע לפתחה של אחת החנויות. כשהתקרבתי למקום התברר לי שההתגודדות היא סביב חנות המתנות עמי וקהל הנשים הגיע לכאן בעקבות מא־מר בעתוני הערב שסיפר על המבחר העשיר והמקורי של מת־נות שמציע עמי.

עם ההכנות לעריכתו של המדור המיוחד הזה נגשתי שוב לעמי (ככר המדינה 16) ובדקתי את המצב. התברר שהמקום לא קפא על שמריו. עמי מצליח להתאים לכל אחד את המתנה העונה על דרישותיו בין אם זה מצית פי־קנטי או מערכת קרמיקה מהו־דרת, אגרטלים פיניים או קערות עץ. בקיצור כמעט כל פריט ש־ניתן להעלות על הדעת כמתנה נמצא כאן. התנועה הערה של הלקוחות מעידה על הפופולא־ריות של המקום והאמינו לי — לא בחינם.

ש׳ - לה

כן רבותי, גם כשקונים מגבת או כלי מיטה, יש להקפיד שיהיו מתוצרת טובה.

בשי־לה מציעים לך מבחר אקס־קלוסיבי ובלעדי של מגבות אי־כות Fieldcrest (מהחברות ה־טובות בארה״ב) בצד מגבות מעולות מתוצרת הארץ.

סדינים וציפות למבוגרים וילדים מוצעים בשלל צבעים ובמבחר בדים ודוגמאות כשנתנת האפ־שרות להזמין כלי מיטה כרצונך (ובכך להצטרף אל מאות הלקו־חות המרוצים שכבר עשו כך).

בשי־לה עובדים עם תופר מעו־לה שיבצע עבורך כל עבודת תפירה והתאמה בהתאם לדרי־שתך.

גם מעילי מגבת וחלוקי רחצה לים תמצא/י שם בשי־לה, גזו־רים לפי מיטב האופנה ובדוג־מאות לרוב.

אז להתראות בשי־לה, רח׳ ה׳ באייר 36 (פינת ז׳בוטינסקי).

מקסימיוסיק

יש לנו פינת חמד לצעירים ב־ככר המדינה — חנות התקלי־טים מקסימיוסיק ששופצה ונפ־תחה מחדש.

אצל מקסימיוסיק תמצא מבחר עשיר של תקליטים מכל הסוגים. קסטות רגילות, סטריאופוניות, גדולות עם כל סוגי המוסיקה וקסטות ריקות.

מקסימיוסיק מציע מבחר עשיר של חולצות טריקו מטיב מעולה. באמצעות מכונה בלעדית ניתן להדפיס על החולצות תמונות ושמות באותיות מיוחדות בהת־אם לבחירתך.

מקסימיוסיק מקיים מבצע מיוחד שבו תקבל על כל קניה של 10 תקליטים חולצה מודפסת. ועל קניית 10 חולצות תקליט. משת־לם, מה יש לדבר.

אז בואו עם חולצות או בלעדיהן למקסימיוסיק, רח׳ ה׳ באייר — ככר המדינה, טל. 267722 ותהנו.

בעזורי מקבל כל נוסע יחס של אח״מ (אישיות חשובה מאד). כל שעליך לעשות זה לבוא ל־משרד, למסור את פרטיך האי־שיים ומטרת נסיעתך ובכך — סיימת.

השלב הבא מבחינתך היא ה־עליה למטוס עם תיק הנסיעות של עזורי, המכיל בתוכו כרטי־סי טיסה, ויזה, דרכון ואינפור־מציה על המתוכנן לך בחו״ל. (בתי־מלון, השכרת רכב, חילו־פי טיסות וכד׳).

עזורי הסיע מאות מנהלים בכי־רים ואנשי עסקים והוא מזמין גם אותך להצטרף לחבר נוסעיו המרוצים.

קל וחומר

יבואן בלעדי של כלי שולחן וקישוטים דקורטיביים

למי שלא יודע עדיין, אז יש לנו בישראל מרקו־פולו אמיתי. המרקו שלנו עונה לשם ליאון וניתן לפגשו בחנות קל וחומר ברח׳ ה׳ באייר 42. מדי כמה חדשים נוסע ליאון לתאילנד ש־במזרח הרחוק ובוחר שם דברים משגעים על מנת להביאם ארצה.

אם את רוצה להפתיע את אור־חיך במערכת כלי שולחן מקו־רית ויפה תוכלי לבחור לך את אחת מהמערכות המקסימות ה־נמצאות בקל וחומר. מערכות כלי השולחן המכילות מזלגות, סכינים, כפות וכפיות בעיצובים שונים החל מהפשוט ועד לעיצוב המהודר ביותר. הסטים מיועדים ל־6 8 או 12 איש בהתאם ל־רצונך.

קישוטי המתכת האקסקלוסיביים מהמזרח הרחוק ראויים לכבד ב־נוכחותם כל סלון מודרני. בקל וחומר תוכל למצוא פמוטים מוז־הבים בעיצובים נאים, אגרט־לים, מאפרות, פתחנים וכלי או־כל דקורטיביים.

ולסיכום אם מאסת בקונבנציונא־לי ואתה רוצה משהו מיוחד ב־אמת בוא לקל וחומר, היבואן הבלעדי של כלי מתכת מהמזרח הרחוק. למרות שמחירי הקישו־טים מהמזרח הרחוק אינם זו־לים הרי בקל וחומר הם סבירים ביותר. קל וחומר ה׳ באייר 42. פתוח: 9.30—13.30, ו־16.00—19.00.

יש התרחשות בככר המדינה

DEE CEE

גם אם אינך מעוניין/ת בג׳ינס הייתי ממליץ לך לבקר ב־Dee-Cee. החנות מסודרת מע־שה ידי אומן וכקונה אתה מר־גיש באווירה של המערב הפרוע האופפת אותך. אך לא רק ה־קנקן מכובד בחנות, גם מה שיש בתוכו מרשים לא פחות. ניתן למצוא כאן מבחר עשיר ביותר של ג׳ינס מהתוצרת המובחרת Lee, Levis, Wrangler, ו־Mac-Kenzey. מכנסי ג׳ינס, אוברולים, שורטס, חליפות, ז׳ק־טים, תיקי ג׳ינס ואפילו נעלי ג׳ינס מתוצרת Wrangler. אם אתה רוצה להתהדר במעיל נוסח סטארסקי או תסתפק בחולצות פלנל משובצות Dee-Cee או מכנסי Off White, תוכל למ־צוא את כל מבוקשך ב־Dee-Cee, רח׳ ה׳ באייר 38 (ככר המדינה).

פלוריס

כשעמדתי לבחור איזו חנות תיי־צג את „עניין" הפרחים בככר המדינה הרי בניגוד לנושאים אחרים לא עמדו בפני כל הת־לבטויות. היה ברור לי שפלוריס היא החנות המתאימה ביותר ל־ייצג את נושא הפרחים לא רק בככר המדינה, אלא בצפון ת״א כולה. וזאת על שום מה? על שום הוותק הרב בפרחים שעומד מאחורי 2 המנהלות החמודות של החנות — דורית ואתי.

דורית ואתי יענו לכל בקשה שלך (כמעט) בין אם תרצה זרי כלה, פרחים לארוע תגיגי ב־מיוחד, עציצים אקסקלוסיביים, סידור פרחים מיוחד ואולי מש־לוח פרחים לקרוביך בחו״ל, תמצא את הכל בפלוריס. לחובבי פרחים מושבעים ניתנת האפש־רות להזמין פרחים לחודש שלם באמצעות מינוי חודשי.

פלוריס — (ככר המדינה), ה׳ באייר 24.

„אוניון"

את נעלי אוניון אין צורך ל־הציג. כל מי שמלאכת גידול „צאצאים" נהירה לו יעיד על כך שכפות הרגלים העדינות של דרדקיו מצאו מחסה בנעלי אוניון, ואין זה פלא. אוניון מיי־צר נעלי איכות המתאימות לכל רגל החל מפסיעת התינוק הרא־שונה וכמעט עד הגיוס לצה״ל. מבחר הדגמים של אוניון הוא עשיר מטיב מעולה ומודרני. הנציגות הבלעדית של אוניון באיזון צפון ת״א נמצאת בככר המדינה (ז׳בוטינסקי 131). את אוניון ככר המדינה, מנהלות 2 מוכרות צעירות אשר בקיאותן בגידול ילדים מתבטאת היטב ביחס, בשרות ובדגמים האור־טופדיים המעולים שהן בוחרות לחנות. באוניון תמצא גם דגמים משגעים של נעלים, סנדלים רגי־לים ותו״כיים ונעלי בד תוצרת איטליה שנשלחו במיוחד עבור אוניון.

ליאד

„דירה נאה מרחיבה דעתו של אדם". אומר הפסוק. אין ספק שוילון מהווה את אחד המרכי־בים החשובים ביופיה של דירה. אם אתה עומד להרכיב וילון ב־דירתך אתה חייב לבקר קודם בליאד. כי את ליאד מנהלים שני דקוראטורים בעלי תעודת אמן אשר מאחוריהם שנות ותק בהתקנת וילונות: בבתי מלון, מוסדות ציבור, מסעדות וכמובן ובעיקר בבתים פרטיים.

בליאד תוכל למצוא מבחר עשיר של בדים מעולים תוצרת חוץ בצבעים ודוגמאות מודרניים. ב־עזרת הייעוץ והמומחיות של מנ־הלי ליאד מובטח לך שתמצא את הדוגמא המתאימה בדיוק לך. בליאד יבצעו עבורך את עבו־דת ההרכבה לשביעות רצונך ה־מלאה. בנוסף לכך מציע ליאד תיקון וכיבוס וילונות, כשירות נוסף ללקוחותיה הנאמנים. ליאד, ה׳ באייר 44, טל. 266120.

ג׳יל וג׳ולי

את הבגדים שיש לג׳יל וג׳ולי לגברים ולנשים ואפנת ה־יוני־סקס לא מוצאים בקלות כזאת. לנחצ׳ה שהיא הבוסית במקום (למרות שאינה נראית כך כלל וכלל) יש שותפה בפריז. תוצ־אות השותפות הברוכה ניכרות היטב בדגמים הנמצאים בחנות. יש כאן מבחר עשיר ביותר של דגמים שנשלחו לנחצ׳ה מיד עם הופעתם במרכזי האפנה בפריס.

בג׳יל וג׳ולי תמצאנה הנשים — שמלות אלגנטיות לערב, שמלות קלילות לבוקר, חצאיות, מכנ־סים, ג׳ינס, טוניקות, ז׳קטים ו־אפילו... מעילי גשם. ואילו ה־גבר יוכל לבחור חולצות אלגנ־טיות — ניומן ועוד מכנסים ו־ז׳קטים באופנת ה־יוניסקס.

נחצ׳ה ואראלה נהנות לייעץ לכל קונה אישית, כשהמטרה היא למצוא את הבגד המתאים ולאו דווקא למכור עוד מוצר.

בקיצור, אתם מוזמנים להצטרף אל החברה הטובה של לקוחות ג׳יל וג׳ולי ברח׳ ה׳ באייר 40 (ככר המדינה).

סל־מרקט

אם יש מקום אחד שתושבי צפון ת״א נפגשים הרי זה „סל־מרקט" בככר המדינה. ב„סל־מרקט" יכול הצפון תל־אביבי המצוי למצוא את כל צרכיו ה־גסטרונומיים החל מלחם, חלב ופירות ועד לבשר ודליקטסים. לדברי יהודה, סיסמת ה„סל־מרקט" היא „קליינט טוב ניתן לסדר רק פעם אחת, ומכיוון שכך, לצוות העובדים שלנו איכ־פת יותר והוא משתדל לתת שרות אישי לכל לקוח". ה„סל־מרקט" פתוח ברציפות משעה 6.45 בבוקר ועד 7.30 בערב. אין צורך להתאים ולבזבז זמן מיוחד על קניות אלא ניתן לקנות בכל זמן חופשי. ה„סל־מרקט" מציע כמובן שרות עד בית הלקוח ו־בנוסף לכך קיימת האפשרות ל־הזמין הכל בטלפון. ה„סל־מרקט" (ככר המדינה, רח׳ ה׳ באייר 64) טל. 455668.

אליפות ישראל בשש־בש
תחחיל ב־28 למאי 1978
מהרו להרשם!
(ראה עמוד 59)

ישר מהיבואן
17 סוגי אקדחים באיכות גבוהה להגנה עצמית לכל אזרחי הארץ במזומן וגם בתשלומים

„יוניק", טל. 821477
תל־אביב, העליה 34

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

פשוטות וכל הניסיונות לעוותן או לפרשן שלא בדרך הפשט חוטאות לאמת.

● במילחמת ששת־הימים (1967) כבשנו „שטחים" שלא היו בידינו 19 שנה.

● מדינת־ישראל התקיימה והגשימה (או שאפה וניסתה להגשים) את עקרונותיה המדיניים, החברתיים והציוניים גם ללא „שטחים" אלו.

● „השטחים" הללו מאוכלסים באוכלוסיה ויישובים ערביים, שאינם רוצים בנו ומקננת בהם השאיפה להגדרה עצמית.

● ביקורו ונאומו של הנשיא אל־סאדאת בכנסת פתחו שביב תקוה לתוחלת השלום שכולנו כה מייחלים לו.

● המערך טען כל ימות שילטונו כי „השטחים" מהווים עבורנו פיקדון ליום בו יבוא השלום.

● הליכוד ממאן עתה להגשים את צוואתו של המערך, למרות שישנו סיכוי כלשהו לשלום ולמרות טענתו של ראש־הממשלה כי הוא מקיים את כל הבטחות העבר של המערך.

אי־קיום הבטחות המערך (בתנאי של התקדמות מבוקרת לשלום) תקרב את אפשרויות המילחמה ותימנע את הגשמת ערכי הציונות.

דן יהב, תל־אביב

● ● ●

כמו שני גלים

כאחד הקוראים הוותיקים של העיתון, העוקב אחר כל היפהפיות הישראליות שהעולם הזה ערך להן את הצגת־הבכורה מעל דפיו, והאוסף את כל תמונות מל־כות־המים שהוכתרו על־ידכם, הופתעתי לגלות בגליונכם האחרון (העולם הזה 2124) במדור אושים, את תמונתה של יהודית צבר (לשעבר גל), מי שהיתה

יהודית גל 1964
הדומה —

מלכת־המים 1964. דומני כי נפלה כאן טעות. השוויתי את תמונתה כיום לתמונה הנמצאת בידי ביום בחירתה, ולא מצאתי שום דימיון בין השתיים. האם לא פירסמתם בטעות תמונה של מלכת־מים אחרת שהשתתפה בטכס חנוכת בריכת־השלום בחולון, והכתרתם אותה בשמה של יהודית צבר?

מאיר סופר, פתח־תיקווה

● לא, לא נפלה כל טעות. על הדמיון בין יהודית גל בשנת הכתרתה וכיום, יוכל הקורא סופר לעמוד על־פי שתי התמונות המתפרסמות לעיל.

● ● ●

לא „אחרי!"

סידרת הכתבות על אודות השירות ב־צה"ל של שרי ממשלת הליכוד, שהתפרסמה מעל דפי העולם הזה, תמה — אך לא נשלמה. בין שחקני הספסל של המיפלגה השלטת, קרי העתודה וממלאי השורות, היחס בין אלה ששירתו בצה"ל לבין אלה שלא שירתו גדול מאשר בממשלה, ושואף לטובת אלה שלא שירתו בכלל, או שירתו ביחידות השירותים. זאת, משום שבגוואר־דיה הוותיקה של הליכוד מצויים כאלה ששימשו מפקדים באצ"ל, לא גוייס לצה"ל והמשיכו כמנהיגים פוליטיים, ואילו הדור הצעיר צמח רק כעסקונה פוליטית, ללא שורשים. אלה, ברובם, אינם נמנים עם צועקי ה„אחרי!"

דוד ניר, רמת־גן

● ● ●

זוהר הרקיע של בנין

אחרי הבחירות לכנסת הנוכחית אמרה ח"כ שולמית אלוני ש„מגיע לעם הזה... שבחר בצורה כזאת ממשלה כזאת..."

כחלוף שנה מהבחירות ואחרי שראיתי את ראש־הממשלה, שהוא לדעתי הדמות האצילית ביותר שהיתה אי־פעם למדינת־

יהודית צבר 1978
— הוא השווה

ישראל ואולי בכל הזמנים, בצורה שבה קיבל את פני לוחמי המחתרות ביום העצמאות; כשראיתי את זוהר הרקיע שהיה נסוך על פניו, ובכלל את כל מנהיגותו במשך השנה שחלפה מאז הקמת הממשלה הזאת, אני אומר חד־וחלק את ההיפך ממה שאמרה בזמנו ח"כ שולמית אלוני: לא מגיע לעם הזה, הרודף אך־ורק בצע ולוקסוס, מנהיג מזהיר כזה. לעם הזה, בהתנהגותו המבישה, מגיע מנהיג בשיעור־קומה נמוך יותר, מהמערך או...

מזי קרני, רמת־אשכול, ירושלים

● ● ●

לא נהרג — רק נפצע

ברצוני להפנות את תשומת־ליבכם לטעות שנפלה במאמרו של אורי אבנרי (העולם הזה 2123) „האם ייתכן נאציזם בישראל?". הבחור מנצרת, האני עבד אל חמיד עונאללה, שנורה בידי איש גוש־אמונים, לא נהרג. הוא רק נפצע פצעים שבינם לבין המוות לא היה מרחק רב.

אני מודה על הזכרת המיקרה הנפשע הזה, שיש בה כדי להתריע נגד תופעות נפשעות מצד אנשי גוש־אמונים כמו רצח הבחור הערבי חליל אלטחאן בירושלים המיזרחית.

קאסם תופיק, נצרת

● ● ●

אור אדום לדמוקרטיה

הגנתכם הנחרצת על החירויות הדמוקרטיות ועל חופש הביטוי וחופש ההתאגדות הניעה אותי לשגר לכם מיכתב זה, על התרחשויות אנטי־דמוקרטיות ואנטי־אנושיות נגד צעירים ערבים בכפרם ובאוניברסיטות ב„עוון" דיעותיהם הפוליטיות.

ב־4 במאי, אחרי שאירע הפיצוץ בתחנת אגד בעכו, צרו שירותי־הביטחון על בתי צעירים ערבים מהכפרים שפרעם, כאבול, עראבה ודיר־חנא. הם עצרו שם שישה צעירים בתירוץ של „חשד ביטחוני". מה שמייחד את כל הצעירים שנעצרו הוא השקפתם הפוליטית הזהה, ואהדתם או השתייכותם לתנועת „אבנא אלבלד" שהיא חוקית ומוכרת.

בתירוץ „החשד הביטחוני" הוציאו נגדם צווי־מעצר ל־15 יום וכלאו אותם ב־תאי־בידוד בבית־המעצר בעכו. אבל בשעת

(המשך בעמוד 10)

הרגע שלו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום חמישי או ביום שני. הוא גם יהווה עבורך סימן לפתיחת תקופת־חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יותר. כוח־השיכנוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי־רגיל. אפילו יריבים, שעליהם תשפיע בנושא מסויים, יכבדוך — ולאו־דווקא מאהדה.

* * *

רגש־הנקמות לא יעזור לך, ועלול אף לחזק לתוכניותיך לטווח רחוק. מכתב שיגיע אלייך ביום א', עקרבית, יכעיס אותך כל־כך שמוטב כי תשקלי ימים אחדים את תוכנו, בטרם תנקטי פעולה או תשגרי תשובה, לכאן או לכאן. לעומת זאת, אין ספק שאפשר לנצל את היום הזה: לשקול בו מחדש את כל הבעיות הכספיות והמישפחתיות שלך, לאור הגיוניים עליהם לא ידעת קודם־לכן. אל תנהגי בצורה בזבזנית — כי את עלולה לסבול. השבוע כדאי לך להמר.

* * *

אלה הם ימי־שיא, אם ברצונך להגשים תוכניותיך. בשבוע ה־בא עלול להיות מאוחר בת קשת: קשר עם אדם בעל קומה גבוהה הופך בחד־רגה חיוני עבורך. היזהרי לא להיתפס ב־מקום בלתי־מתאים. אם יש לך התחייבויות כספיות — שמור שלא יעברו את המותר, וסלק את כל החובות שיש לך.

* * *

המצב מעורפל ביותר; אל תמשיך לגשש באפלה — אלא דרוש הסברים, ותבע ביצוע החלטות שיעזרו לך ו־לסובבים אותך לצאת מן הסבך. אם אתה ממונה על אחרים — מוטב שהשבוע תהיה פחות קשוח, ויותר נוח. גם צעד מסוג זה יגרום לתזוזה מועילה ל־עניינך. בת גדי — הזדנח לאחרונה את נושא הופעתך. את ודאי אינך יודעת, שהופעתך החיצונית היא כרטיס־הביקור שלך. לבשי בהיר.

* * *

אל תיתפסי לדאגה אם תחושי בחיוורון בלתי־רגיל בפנייך ו־רגישות מוזרה לגבי כל הסובב אותך. נסי לשלוט בהרגשה זו, ו־אל תתני לאנשים ל־נצלה. הגיעה העת ש־תחליטו אחת ולתמיד אם ברצונכם להמשיך לחיות יחד, או להיפ־רד. מריבות והתפייסויות חוזרות־ונישנות אינן פיתרון. הפסק לנהוג באגרסיביות.

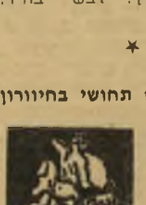

* * *

העבודה בוערת, ויש אפילו תוצאות די מפתיעות לעבודתך. אבל ההמולה שאתה מקים סביבך, מחשידה אותך שאתה יותר מדבר על העבודה מאשר מבצע אותה. הדבר היחידי שבולם ומרסן אותך היא בעצם שותפך. המצביעה בפניך כל הזמן על נקודות־החולשה הרבות שלך.

המתח עולה — ועוד עתיד לעלות, קודם שתראה נחת מפעילותך הנוכחית. העיקר הוא לא להסתכסך, השבוע, עם אנשים נוספים, לקחת את ה־כל בשקט, ולעשות טובות, כשאתה נדרש לכך. גם אם האנשים שמבקשים זאת ממך הם, בעצם, בלתי־נסבלים. בכלל, קצת טאקט לא יזיק. מצבך משתנה — לשבט או לחסד — עם הירח החדש, ביום ה'.

* * *

הגירעון הכספי אינו מוצא השבוע פיתרון. בכלל, יהיה זה שבוע אירי, חסר־קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלקטואלי שלך, בתוספת למידה לא מבוטלת של אומץ־לב. עד כמה שתוכל, התרחק מאילימות והתרכז בצד העיוני של החיים. בת תאומים: אהבה גדולה — ומכאיבה — תתחיל בסוף שבוע זה להאיר את דרכך.

זהו. פגישה אחת נוספת, ואת יכולה להגיד שהוא שלך. עשית עליו רושם כביר ואם תדעי להיות טיבעית וליותר, פעם אחת ל־פחות, על חישובים ו־שיקולי־שיקולים, תמצאי בו את האושר. כוח־הרצון שלך עוזר לך השבוע, לסיים עיסקה או לקבל מישרה אשר בה רצית.

* * *

שבוע לא־נורמלי; סוף סוף הצלחת להשיג את הדבר שאליו שאפת זמן כה רב, אך היזהר מברק־שווא שיסנוור את עיניך ויניח לך להאמין כי מעתה יתנהל הכל מעצמו, חד־וחלק. התחל, איפוא, כבר ה־שבוע, בהתוויית דרך לעצמך, ואל תתפתה לזנוח מה שנראה בעיניך כעבודה קשה.

* * *

אם תסמכי על האניסטינקטים הבריאים ואפילו על הפחות־בריאים שלך, תוכלי להפיק תועלת מרובה מקשרים חדשים שיתגלו לך, בתחילת השבוע הבא. אם ילדייך יקרים לך, מוטב שתעיפי עליהם עין ב־יום א'. אל תתפתה להאמין לידיד ותיק. הוא רוצה בטובתך, אך לפעמים שיקולו בלתי־מאוזן.

"לוח הזמנים של לופטהנזה מתאים לתכניות שלי."

מדברי נוסע

הטיסה היום־יומית שלנו, בשעות אחר הצהריים, לגרמניה, היא הטיסה האהודה במיוחד על איש העסקים. כך גם טיסות ההמשך שלנו, משם – לכל מקום.

Lufthansa

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

החקירה נגדם, שהתנהלה על־פי רוב תוך השפלות וגידופים ומכות לחלק מהם, התברר שהם לא נחקרו כלל על הפיצוץ בתחנת אגד.

החלק הארי של החקירה התנהל על דיעותיהם הפוליטיות, וסביב זהותם הלאומית ותנועת „אבנא אלבלד". במשך כל החקירה היו איומים לחיסול התנועה כלפי כל צעיר המזהה את עצמו כפלסטיני.

ולא רק זה, אלא שרודפים צעירים אחרים במקומות עבודתם. הדברים האלה צריכים להדליק אור אדום אצל כל אדם המכבד את החירויות הדמוקרטיות.

חמוד סאלח, כאבול

● ● ●

המכה ומורה־הנהיגה

ברצוני למחות על כתבה שהתפרסמה במדור רחל המרחלת (העולם הזה 2119), בה נאמר בין השאר כי איני עומד בהתחייבותי ללמד את מלכת־המים נהיגה וזאת משום מזילזול שאני מפגין כלפי תלמיד שאיננו משלם.

התלמידה טלי בייגר (מלכת המים 1977) קיבלה שיעורים יום יום, ובידי רישום של 25 שיעורים רצופים ועדויות של תלמידים שעימם הייתי נוסע לקחתה מביתה. בתחילת הודש מרס, יומיים לפני הטסט של הגב' טלי בייגר, נפגעתי בתאונה קשה, אושפזתי בבית־חולים איכילוב ומכוניתי נהרסה כליל. כמובן שאינני יכול ללמדה בקורספונדנציה מביה"ח. תעודות רפואיות שבידי מעידות על 50 ימי מחלה. הגב' בייגר צילצלה לביתי יום יום כשבפיה אין בשורת „רפואה שלמה" אלא שאלה מתי הטסט? הסברתי לה שהכל שרבש עתה ואין לי מכונית וגם תלמידים אחרים מחכים להחלמתי.

בפעם האחרונה שהתקשרה אלי הבטחתי לה שתוך שבועיים אגיש אותה למבחן מעשי היות והיא מוכנה.

רחביה אמנון, תל־אביב

● ● ●

כשר הקשר

לידיעה שפורסמה בעיתונכם (העולם הזה 2123) בדבר הימנון דן, שחובר בידי דן אלמגור, אבקש להעיר:

● קטונתי מכל הכתרים שקשרתם לי. דן הוא קואופרטיב, ולא איש אחד הוא העושה את כל הדברים הגדולים המתרחשים בין כותלי האגודה.

● אין זה נכון שרק טובת החברים

דובר „דן" שני
לא איש אחד

עומדת לעיני כדובר האגודה. מהשבה רבה אני משקיע בטיפוח הקשר והגשר עם ציבור הנוסעים. רק מי שמבין מה פשר הקשר והגשר שבין הציבור לבין החברים, יבין כי עיקר מעייני דווקא להגביר את האינטראקציה שבין הנוסע למסיע.

אהרון שני, דובר קואופרטיב דן, תל־אביב

● ● ●

הצדק מנצח

עלייתה של קבוצת הכדורגל בני־יהודה למישחק־הגמר על גביע המדינה צריכה להיות יום חג עבור המוני בית־ישראל. זוהי הפעם הראשונה שקבוצת פרברים, משכונות־התיקווה, מגיעה למעמד הנכבד הזה בכדורגל הישראלי, אחרי שכבשה בסערה את אליפות הליגה הארצית וחזרה למקום הראוי לה בליגה הלאומית.

בני־יהודה היא קבוצה שאינה משופעת בכספים, ואינה מעניקה לשחקניה הטבות

בקנה־מידה כזה כמו הקבוצות שמשחקות בליגה הלאומית. ואם הצליחה להגיע לאן שהגיעה, הרי זה רק בזכות המסירות של עסקני הקבוצה והכישרון של כדורגלניה, שהפריכו במעשיהם את הטענה שבני הפרברים הם נחשלים. הניצחון של בני יהודה על בית"ר ירושלים הוא ניצחון הצדק בספורט הישראלי.

הבה נתפלל כולנו שבני־יהודה תגבר גם על שחקני מכבי נתניה במישחק הגמר, ותזכה בגביע המדינה, מה שיוכיח לכל כי בני שכונות העוני אינם נופלים מבני השכבות העשירות, ומסוגלים גם הם לתרום למדינה.

משה אישרי, תל־אביב

● ● ●

שבגין ישלם

אני מסכימה עם הקורא יוסף גנני מרמת־גן (העולם הזה 2122), שטען כי מגיע פיצוי למר יצחק שווה על הוצאותיו בקשר להצגת מועמדותו כנשיא המדינה. יש לי הצעה נוספת: שמר בגין, גנרל בצבא הפולני הגולה (שאינו קיים) ישלם מכיסו הפרטי את הוצאותיו של מר שווה, בתוספת תשלום על הסבל המוראלי שגרם לו.

אם מר בגין אינו יכול להתקיים ממשכורתו, אולי נערוך מגבית. אבל יש לו עתה הכנסות מהספרים שכתב, והוא יכול לממן למר שווה אפילו במטבע זה. למה צריך לשלם הכל מתקציב ראש־הממשלה — הרי זה כיסו של האזרח שמשלם את המיסים.

בעתיד יכולות להיות למר בגין קאפריזות נוספות, שגם הן יכולות להסתכם במיליונים ולאוו־דווקא באלפי לירות. אז למה שהכל יהיה על חשבוננו?

ה. זיבנסקה, רמת־גן

● ● ●

לא היא האמא!

שמי אולגה הרמן, ואני היא מנהלת סניף ויצ"ו בקריית־גת. על כן, נדהמתי כשהובא לידיעתי שבגיליונכם (העולם הזה 2123), בכתבה על מישל מרום, המכריז על עצמו כעל הומו, כתבתם שהוא בנה של מנהלת ויצ"ו בקריית־גת. מיותר להוסיף שגרמתם בכך אי־נעימות מרובה לי ולבתי, העובדת בתל־אביב, אשר כבר שמעה כמה הערות בנדון. אבקשכם לפרסם הכחשה.

אולגה הרמן, קריית־גת

●

בסיפורו של מישל מרום, נוצרה אי־הבנה, שעל־פיה ניתן היה להבין כאילו אמו של מישל היא מנהלת סניף ויצ"ו בקריית־גת. לשם מניעת אי־הבנה נוספת: אולגה הרמן, מנהלת סניף ויצ"ו בקריית־גת, אינה אמו של מישל מרום.

טיולים מאורגנים ל:
אירופה
ארצות הברית
למזרח הרחוק
צעירים
ו"קמפינג"
פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
הטיול הטוב ביותר שלך
אירופה טורס!
EUROPA TOURS!
במחיר הסביר ביותר!

רובקס
המתנה היפה ביותר

מורלה
השפתים המעוצבים כיצירת אומנות

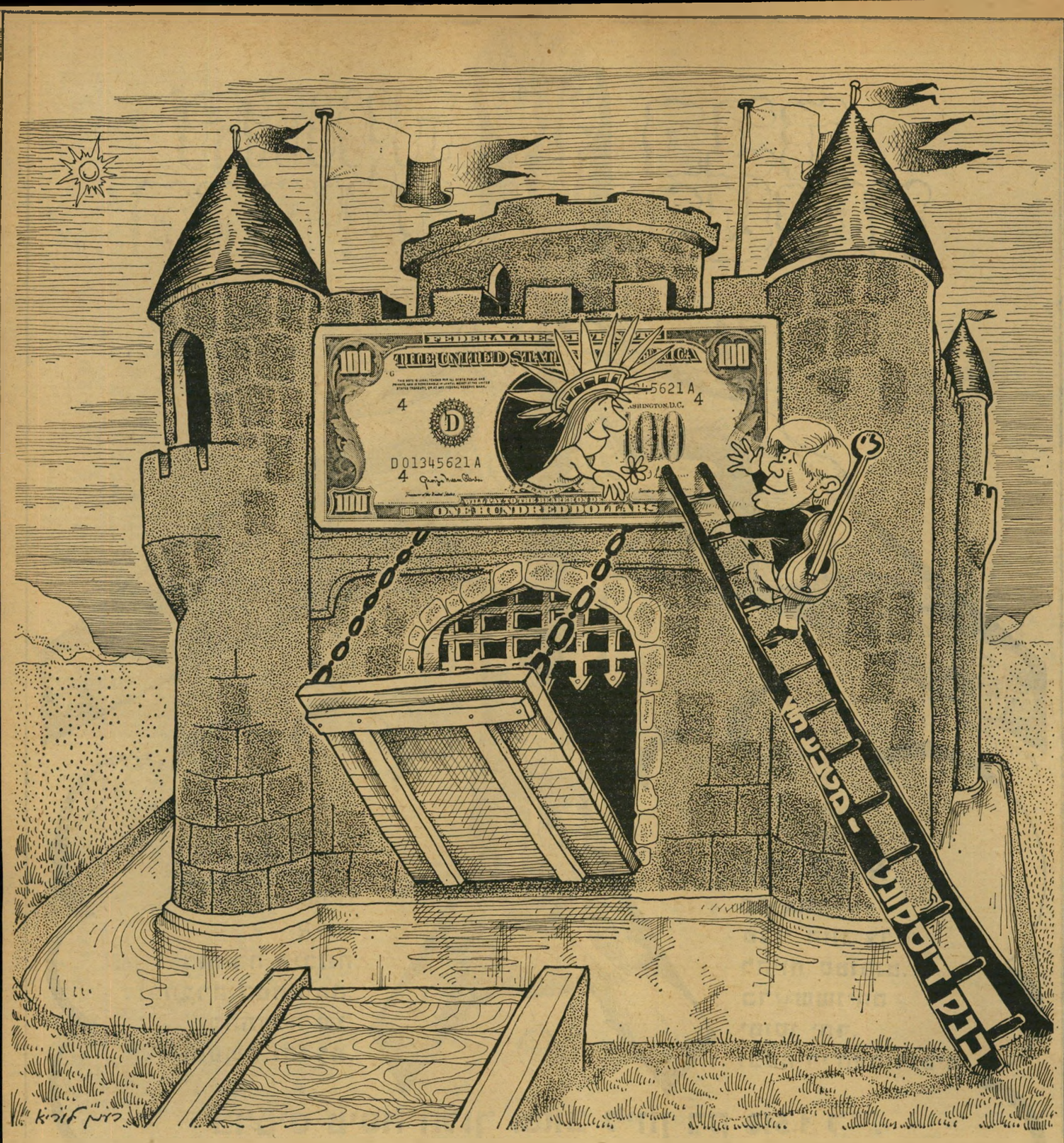

אהבה ממט"ח* ראשון

מטבע חוץ, תמיד משך את תשומת לבך.
עוד לפני זמן מה היה זה עולם סגור בפניך.
אבל, היום כבר אינך צריך לשיר לו סרנדות, מטבע חוץ כבר אינו "מחוץ לתחום".

לכן, ממש את זכויותיך; היכנס לסניפך, אחד מ־225 הסניפים של קבוצת בנק דיסקונט התיעץ עם הדיסקונטאי שלך המכיר את שיר המעלות אשר למטבע חוץ.
הוא ידריך אותך, שלב אחר שלב, בכל הקשור למטבע חוץ; אם זו תכנית החסכון החדשה, "יתרון ברירה דולרית", המאפשרת לך הצמדה מלאה למדד או לדולר, אם זה פקדון במטבע חוץ (פת"מ), אם זו רכישת מטבע חוץ בצאתך לחו"ל, אם זה כרטיס "אשראית" בינלאומית וכו'...

טוב לעבוד עם

בנק דיסקונט

הצד האנושי של המטבע

* מטבע חוץ

החוויה המתמידה בבד בטיסה

סטודנט!
בטיסות שלנו
אתה
באוירה הנכונה
ובחברה המתאימה.
להתחלה של
חופשה נהדרת.

באיסתא
רק אחד
מבני הזוג צריך
להיות סטודנט,
כדי ששניהם
יטוסו יחד,
ובמחירי הסטודנטים

כרטיס טיסה הלוך ושוב ליוון רק 1,518 ל"י.

סטודנט, ממש כמו שחלמת ומותאם ליכולתך: טיסות למזרח הרחוק,
אוסטרליה ואמריקה, במחירים מיוחדים לך ולבני משפחתך.

מיוחד לשוחרי אמנות - טיול לאיטליה, דרום צרפת וספרד,
בהדרכת האומן והמורה **רן שחורי.**

יציאה ב־19 ביולי, חזרה 15 באוגוסט.

המחיר לסטודנט עד גיל 31 14,830 ל"י; לאחרים ושאינם סטודנטים 16,830 ל"י.

איסתא ISSTA

תל אביב - רח' בן-יהודה 109 (פ. שד' בן-גוריון) טל:247164/5 ● ירושלים - רח' אלישר 5 (ע"י קפה אלסקה) טל:225241
חיפה-בית הקרנות רח' הרצל (חדר 245) טל:669139

זה היה השבוע הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 813
תאריך: 21.5.53

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש כתבה מרכזית, תחת הכותרת „תייר השוב מאד", לביקורו הראשון של מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ון פוסטר דאלס, בישראל. הכתבה דיווחה על הפגנות שאירגנו בידי מפ"ם ומק"י נגד ביקורו של השר האמריקאי, ועל ההכרזות המדיניות שנפלו בחדרי־חדרים במהלך שיחותיו של השר האמריקאי עם צמרת השילטון הישראלית. המדור „מיפלגות" הוקדש לדיוקנו של ישראל היקה, שר־הפנים הציוני־כללי החדש (ראה: שער). לדיוקן זה צורף „ראיון מיוחד" עם השר.

„ראיון מיוחד" נופף, שהתפרסם בגיליון „העולם הזה" השבוע לפני 25 שנה, היה עם ד"ר משה סנה, ראש המטה הארצי לשעבר ב„הגנה", שפרש עם קבוצתו ממפ"ם והקים את מיפלגת השמאל הסוציאליסטי.

בשער הגיליון: שר־הפנים ישראל היקה, על מאבקו בכוחות־רוקרטיה שפשתה במישרדי הממשלה. תת־הכותרת בשער: „למפלגת הביורוקרטית, הגרון היא התרופה!"

דאלס מבקר בישראל ✶ משה סנה מייסד מיפלגה חדשה

✶ „המגף השחור" נלכד ✶ וו"כ שוסטק על „העולם הזה"

העם

דלות ודאלס

האיש גבה־הקומה, לבוש החליפה החו־מה־הכהה וכובע־הקש החום־בהיר, לא דמה לשחקן. פניו היו קמוטים ומעונים, נשאו את ההבעה המכווצת האופיינית של חולה אולקוס. אולם מי שראה אותו ידע באופן אינסטינקטיבי כי זהו אדם חזק, אדם אשר לפי הביטוי האמריקאי „אינו סובל שטויות".

כאחד מחשובי הפרקליטים באמריקה, היה דאלס רגיל לייצג חברות עשירות, להכניע חייבים קטנים שרעדו על סף פשי־טת־הרגל. בישראל היה תפקידו דומה. אולם בנסיבות אלה התנהג דאלס באדיבות מכ־סימלית. הוא הקשיב בדומיה לדבריו הארו־כים־אירוכים של שר־החוץ, משה שרת, ש־הסביר לאורח את מצב המדינה, כפי שהסביר בשעתו את מצב היישוב בפני עשרות ועדות־חקירה מנדאטורית *.

סלע כים. דאלס לא גילה את הח־לטתו. אולם אין ספק שבלבו החליט. הדבר עשוי להיראות מוזר בעיני אדם המתייחס בחרדת־קודש להחלטות מדיניות היסטוריות, והסבור שהן פרי שיקולים והתלבטויות עמוקות של אלפי מומחים. ספרי הזכרונות של שרים אמריקאים, שפורסמו לאחרונה, מעידים בעליל כי בארצות־הברית יכולה החלטה היסטורית — כמו התערבות ארצות־הברית במילחמת קו־ריאה — להיות החלטה ספונטאנית לגמרי של איש אחד.

דאלס פגש את גנראל נגיב **, ואין ספק שהתפעל ממנו ככל שאר האורחים. סלע זה, שהזדקר באופן כה פתאומי מתוך הים המרחבי, הדומה לאי יציב, עליו יכו־לות התוכניות האמריקאיות לשכון לבטח. לשם כך יש צורך להקריב כמה אינטרסים של ישראל ובריטניה ***. ודאלס היה מוכן להקריבם.

להקריב, אך לא יותר מדי, כמובן. דאלס חייב להתחשב בצעקה שתקום בלונדון. הוא חייב להתחשב גם בצעקה שתקום בציבור היהודי בארצות־הברית. בשנה ה־באה תהיינה בחירות לקונגרס ארצות־הברית.

זהו, פחות או יותר, הרקע של מדי־ניות החוץ הישראלית במציאות של היום, ואין זה רקע נעים ביותר.

כינוסים

מסך אדום

מארכס, אנגלס, לנין וסטאלין התבוננו מן הבמה, שלהטה מרוב מסכים אדומים. „מאלינקוב!"**** קרא הקהל תוך תשואות סוערות, ואחר כך: „מו—שה—סנה!

* בימי המנדט הבריטי על ארץ־ישראל הוקמו מדי פעם ועדות־חקירה מלכותיות, כדי לחקור את מניעי המתח בין עמי הארץ, תוך ניסיון למצוא פתרון. משה שרת התמחה בהופעה בפני ועדות אלה.

** קודמו של עבד־אל־נאצר בראשה של מצריים האחד־מלוכנית.

*** כמו הלאמת תעלת סואץ, שהיתה איזור צבאי בריטי.

**** מנהיג ברית־המועצות לתקופה קצ־רה, בין מות יוסף סטאלין לתפיסת השל־טון בידי ניקיטה כרושצ'וב.

משה סנה נואם בוועידת היסוד של מיפלגת השמאל הסוציאליסטי
„רוצים לאכול בשר!"

מו—שה—סנה!" מחיאות הכפיים שיספו את הנואמים אחרי כל כמה מישפטים, ובהת־אם לנהג הקומוניסטי הרוסי מחאו גם הנואמים כפיים לדברי עצמם. מדי פעם, כשהוזכרו עמי קוריאה הצפונית, מאלאיה, קניה, וכמובן ברית־המועצות, קם ה־קהל על רגליו והריע בעמידה.

היה זה כינוס־היסוד של מיפלגה חד־שה — „מיפלגת השמאל הסוציאליסטי ב־ישראל", יציר כפיו של משה סנה, אחרי שנאלץ לפרוש ממפ"ם.

280 תאים. 280 הצירים, שכל אחד מהם ייצג באופן פורמאלי „תא" במיפ־לגה החדשה, הבנוייה לפי המיבנה הקו־מוניסטי המקובל (והשומרת את מיספר חבריה בסוד) תפסו רק חלק מאולם בית־העם התל־אביבי. שאר אלף הנוכחים היו סתם קהל — אוהדי המיפלגה החדשה, חב־רי מק"י (שמנהיגיה התכבדו בישיבה על הבמה) וסתם סקרנים.

היה זה קהל שונה מאד מזה שהתכנס לפני חמש שנים באותו האולם, וייסד את „מיפלגת הפועלים המאוחדת". עתה היה הקהל כמעט כולו עירוני מובהק, פרט לאנשי קיבוץ יד־חנה, ועוד מגורשים מ־16 קיבוצי הקיבוץ־הארצי הקיבוץ המאוחד וכמה חברים שסרם גורשו (הוותיק ביניהם, לדברי עצמו: פועל נס־ציונאי בשם פרו־פר, שגורש לפני 20 שנה מאחד המשקים בשל סירובו לשקול את השקל הציוני).

„יש רק שתי דרכים: או הזדהות עם אייזנהאור ודאלס, או סולידאריות ללא סייג עם עולם המהפכה הקומוניסטי!" רעם אדולף ברמן, איש מרד גיטו וארשה. הי־תה זאת נקודת הכובד של המצע החדש. אולם היתה זאת גם נקודת החולשה שלו. כי בעיני רוב הציבור, שאינו מקפיד ב־דיקדוקי רעיונות, לא היה הבדל בין המיפ־לגה החדשה לבין מק"י — אף כי למעשה קיים הבדל די ניכר *.

כל באי המיפלגה החדשה לא באו מצד מק"י, אלא מצד מפ"ם. פועלים ותיקים, אנשי מעברות, ערבים, נוער מפ"מי קיצו־ני מסוגו של נמרוד אשל, מנהיג מרד־הימאים. היתה זו שיכבה אנושית די מגוונת, שבאה לידי ביטוי בוויכוח הפנימי, בו השתתפו 37 אנשים. ביניהם: צעירה ערביה בשם איספהן בהלול, שהתקיפה את חוק האישות הדתי המקפח את האשה הערביה; עולה עיראקי חדש ממעברת סקיה, שקרא: „לא רוצים להיות בשר תותחים, רוצים לאכול בשר!"

ישראל פוביטית. כשנבחר הוועד המרכזי בן 35 איש, המזכיר הכללי (סנה) ושני מזכירים (אדולף ברמן ופינחס טו־בין), התפאר אחד מנציגי הוועידה: „זהו צירוף של מי שעמד בראש ההגנה בימי המאבק נגד האנגלים (סנה), מי שעמד בראש המחתרת היהודית בווארשה בימי הנאצים (ברמן) ומי שעמד בראש המאבק הפולעלי המיקצועי בארץ (טובין)."

מעטים העזו לנבא התפתחות מהירה למיפלגה. אמר עיתונאי מפא"י: „הסיכוי היחיד שלה הוא כיבוש הארץ בידי הצבא האדום!" ואחר הוסיף בהירהור: „או, אולי, מיפנה דרמטי של מדיניות ברית־המועצות לטובת ישראל!"

לא היתה זאת תוספת חסרת־תוכן: רבים מבאי הכינוס סברו באמת כי מיפלגה קו־מוניסטית הדוגלת בריכוז העם היהודי ב־רפובליקה סובייטית ישראלית עשויה להש־פיע על הקו המדיני של ברית־המועצות, לחולל בו שינוי כלפי הרעיון הלאומי הישראלי.

* כעבור זמן לא רב הצטרפו משה סנה וחבריו לשורות מק"י.

לדעתי

העולם הזה מעניין. סיגנונו טוב, חדיש ורענן. וכימעט כל המתפרסם בו מרתק את הקורא. ניכרת בו חריצות, שקידה ועירנות. ועל הכל מובלטת בו האהבה הרבה של חברי המערכת לעיתונם: אהבה ראשונה...

אולם הרי בביקורת כנה הנכם מעוניינים ולא „בשבחים לצרכי נימוס", לא כן?

אם כן, הקשיבו:

אחרי קריאת כל תיאור או תגובה ב־עיתונכם, אין להשתחרר מן הרושם שכל עצם תכלית התיאור והתגובה הם הלעג, העוקצנות והסאטירה, ושכל המתואר ב־עיתונכם אינו בא אלא במידה שיש בו יסוד לתיאור סאטירי או לגלגני. דומים הם כל כתביכם בעיני הקורא, לגוליבריים היושבים לא בתוך ארץ הגמדים אלא מעל לפיסגה רמה מאד, המשקיפים בהנאה רבה על ארץ הגמדים ומעשיהם הילדותיים.

ייתכן שאין זו הכוונה אך זו היא המס־קנה.

על־כל־פנים, מחטא אחד גדול נקיים אתם: מחטא השיעמום. זשקול דבר זה כנגד כל הליקויים שבעולם.

ח"כ אליעזר שוסטק

* כיום שר־הבריאות בממשלת הליכוד.

נוער

סוף „המגף"

משך חודשים נשלחו עשרות מיכתבי איום. למקבליהם ניתנו אזהרות חמורות. לאישי מפ"ם ומק"י — על פעילותם המדינית; לבעלי אולמות — על הש־כרת אולמותיהם לאסיפות קומוניסטיות; לחנויות ספרים — על מכירת ספרות רו־סית קומוניסטית. על המיכתבים היתה חתימה שהפחידה רבים: „המגף השחור". היתה זאת חותמת גומי שהוזמנה על־ידי נער בן 17, כותב המיכתבים.

מפ"ם ומק"י לבוץ. למישטרה, שחש־בה כל העת כי מאחרי החותמת פועלת מחתרת רחבה, נתגלתה האמת עת חשק דויד כהנא, נהג אשד בקו חולון—תל־אביב, לצלצל בטלפון אל ידידו ברמת־גן. הוא סר אל תא הטלפונים בתחנה המרכזית, נתקל שם בנער משוחח בטלפון שהחזיק פיסת נייר בידו. מאחורי גבו של הנער קרא כהנא את תוכן השיחה, שהיה כתוב בפיתקה: „לכבוד הצירות האמרי־קאית. הננו מזהירים אותכם כי בניין השג־רירות יפוצץ עם בואו של שר־החוץ דאלס — חתום: מפ"ם, מק"י." הנהג הזעיק את שוטרי התחנה הסמוכה, שלכדו בתא הטל־פונים את הנער. הוא התייפח בבכי: „רק אל תספרו לאבי, רק אל תספרו לאבי!"

הורי הנער לא ידעו על התעסקות בנם. האב, מחלק תה בשוק העליה, כמעט אי־בד את חושיו: „כאן לבטח קרתה טעות. זה לא יכול להיות." אמר לשוטרים. אולם היתה זו עובדה. „המגף השחור" לא היה אחר מאשר יהודה רפאלי, בן 17, שסען כי שינאתו לקומוניזם דחפה אותו למע־שיו. במיכתבו האחרון אל השגרירות רצה להכניס את מפ"ם ומק"י לבוץ, ואתם בשמן.

כאשר הובא השבוע בפני שופט, היו פניו חיוורות. הוא הודה באשמה והאזין לבקשת אביו לשלחו לבדיקת רופא עצבים. השופט נעתר לבקשה ודחה את מתן פסק־הדין.

Capitol

קפיטול-סיגריה עם אופי למעשן הרציני

עשירה, מלאה, מספקת.
למעשן הרציני המחפש את מלוא הטעם. עשויה מסוגי טבק מעולים ביותר שנבחרו בקפדנות לסיגריה זו.
בקופסת אדום־זהב־כחול. 20 סיגריות – 8. ל"י בלבד.

Capitol

קפיטול-סיגריה עם אופי למעשן הרציני

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ־40 שנה.

דיווח מהימן על הנעשה בתוככי אש"ף: עראפאת התגבר על יריביו, ואש"ף התחזק בעולם הערבי

מהפך באש"ף?

לפני שלושה שבועות מסר יאסר עראפאת הצהרה מדינית, שהדהימה את המומחים, אף שזכתה בתשומת־לב שולית בילבד בישראל.

היתה זאת ההצהרה החשובה ביותר של אש"ף בשנים האחרונות.

עראפאת בחר בבמה מכובדת ביותר כדי להשמיע את הדברים. הוא קיבל לצורך זה לראיון, במישרדו בביירות, את אחד הפרשנים המכובדים ביותר של ניו־יורק טיימס, אנתוני לואיס, הידוע כידיד ביקורתי של ישראל. הראיון נערך באחד במאי.

הפסוק הקובע בראיון, שנמשך יותר משעה, היה:

„הפיתרון האפשרי היחידי לבעיית המיזרח התיכון הוא שארצות־הברית וברית־המועצות יתנו ערובות לישראל ולמדינה פלסטינית.“

מעולם לא אמר יאסר עראפאת, בצורה כה מפורשת וחד־משמעית, כי הוא מקבל את הפיתרון של דו־קיום של שתי מדינות — מדינת־ישראל ומדינת־פלסטין, זו לצד זו.

פירוש הדבר, כפי שציין המראיין האמריקאי, כי יאסר עראפאת מכיר במדינת־ישראל כבעובדה קיימת.

■ ■ ■

היו בראיון כמה פרטים מאלפים, המשליכים אור על הגישה השולטת עכשיו בהנהגת אש"ף.

עראפאת דיבר, כדרכו, ערבית. נציג אש"ף בלבנון, שאפיק אל־חוט, תירגם את דבריו. בתרגמו את אחד הפסוקים, דיבר אל־חוט על „הקמת מדינה פלסטינית בכל שטח שישוחרר במולדתנו.“

כאן הפסיק אותו עראפאת, ותיקן אותו באנגלית: „כל שטח שישוחרר, או ישראל תיסוג ממנו.“

ההבדל הוא, כמובן, מהותי. מושב המועצה הלאומית הפלסטינית משנת 1974, שהחליט בפעם הראשונה על הסכמת אש"ף לחלוקת הארץ, דיבר על שילטון פלסטיני שיקום ב„כל שטח שישוחרר.“

המילה „שישוחרר“ מרמזת על אקט של מילחמה. המונח „נסיגה“ מרמז על הסכם, שבא בעיקבות משא־ומתן, והוא לקוח מנוסח החלטת מועצת־הביטחון 242.

בתקנו את דיברי מתרגמו, רצה עראפאת להדגיש הבדל זה. ציין העיתונאי האמריקאי: „ברור כי רצה להבחיר שישנה אפשרות של הסדר בדרכישלום.“

■ ■ ■

המראיין האמריקאי אינו אדם תמים. אנתוני לואיס הוא איש חכם, בעל הבנה מדינית עמוקה. הוא לא הסתפק בניסוחים כלליים, וחקר לגבי הפרטים. כך הציג שאלה ביחס לחשש, המקנן בלב ישראלים רבים ויהידיהם, שמדינה פלסטינית כזאת תהווה איום קטלני על ישראל.

„זהו שקר גס,“ השיב עראפאת, בציינו כי אש"ף „משתתף בפעולות האו"ם ומסכים להחלטות האו"ם.“

כאן התערב שאפיק אל־חוט וביקש לחדד סיף מישפט משלו להבהרת הדברים. הוא אמר: „החלטות האו"ם מכירות בקיום ישראל.“ עראפאת, ציין המראיין, לא העיר על כך.

■ ■ ■

בפעם הראשונה דיבר יאסר עראפאת, בפומבי, על אופייה של המדינה הפלסטינית שתקום. הוא ביקש להפריך את הטענה — או האמתלה — כאילו עלולה מדינה זו לשמש בסיס להתקפה צבאית או טרוריסטית נגד ישראל.

הוא לא הסתפק בכך שהצביע על העליונות הצבאית העצומה של ישראל, אלא הוסיף: „נגיח שהמדינה הפלסטינית קמה. האם אתה מאמין שמדינה, המתחילה מאפס בבואה להקים את מוסדותיה, את כלכלתה, את תרבותה, את חברתה — שמדינה כזאת תהווה איום צבאי רציני כלשהו על ישראל?“

ולאחר מכן: „מה יסכן את השלום יותר, לדעתך — שהפלסטינים יישארו כמו שהם, משוללי זכויותיהם הלאומיות, זכויותיהם האנושיות, מפוזרים פה ושם, סובלים מדיכוי בכל מקום — או שהפלסטינים יתיישבו כאזרחים רגילים, בעלי גאווה עצמית מחודשת, בעלי דגל משלהם?“

כאן התערבה אישיות נוספת — הגנרל אבו־אליד, ראש המטה הכללי של כוחות אש"ף. „אבו־אליד“ (שמו האמיתי הוא סעד סאיל) הוא קצין מיקצועי, פלסטיני ששירת בצבא הירדני, עבר את בית־הספר לפיקוד ומטה של צבא ארצות־הברית בפורט־ליוונוורת. בספטמבר השחור, בהיותו מפקד החטיבה הירדנית באירביד, בדרגת תת־אלוף, עבר לצבא אש"ף. עתה הוא משמש כמפקדו.

„יש הבדל בין מדינה ובין מחפכה,“ אמר האלוף למראיין האמריקאי. „עכשיו אנחנו מחפכה. אך כאשר נהיה למדינה, נגבש צורה חדשה, נקבל מיגבלות חדשות וגישה חדשה.

יאסר עראפאת: הסגן הודח

החלק בנשיא המדינה וכזה באזרח קטן, כל אחד ישקוד ויחדד לביטחון נחלתו והמוסדות (של המדינה).

„יתר על כן, מילחמת־גרילה אינה יכולה לבוא מתוך מדינה קטנה וצעירה, שנולדה זה עתה.

„אשר למילחמה קלאסית נגד העוצמה הכבירה של ישראל, מטורף לחשוב על כך, בהתחשב ביכולתה של מדינה כזאת ובמאזן־הכוחות. הפיטפוטים על הפחד (של ישראל מפני מדינה פלסטינית) אינם אלא אמתלה לאיסטראטגיה הציונית המתמדת של התפשטות ושלילת זכויות הפלסטינים.“

ואיש פנה אז עראפאת ושאל אותו בפירוש אם הוא מסכים לדברי האלוף. עראפאת השיב בחיוב.

■ ■ ■

הדברים האלה של עראפאת מצטרפים לשורה של פעולות בשטח, המצביעות אל אותו כיוון.

בשבועות האחרונים נקטה הנהגת אש"ף צעדים משמעותיים לחיסול היסודות הקיצוניים ביותר בשורותיה. אבו־דאוד, איש פתח שפיקד על אחד המיגזרים בלבנון, ושהניח לסוכנים עיראקיים לחדור אליו כדי לחבל בכוחות האו"ם, נאסר על־ידי עראפאת, יחד עם כ־120 מאנשיו. סגנו הקיצוני של עראפאת, אבו־איאד, הורחק.

כך זה מהווה מהפך משמעותי וגיבוי בצמרת אש"ף.

מה גרם לכך?

התשובה הפארדוכסית היא: פעולתה של ממשלת־בגין בדרום־לבנון.

■ ■ ■

מזה כמה שנים היה ידוע כי יאסר עראפאת ומקורביו דוגלים בפיתרון של דו־קיום של שתי מדינות, ורוצים לשתף את אש"ף במשא־ומתן להסדר־שלום. הדבר בא לידי ביטוי מובהק בשיחות שניהלו אישי־שלום ישראליים עם נציגים מוסמכים של אש"ף, ביניהם סעיד חמאמי ז"ל. המידע הזה הועבר לממשלת־ישראל.

אך יש הבדל עצום בין איתות עלידי שלישי ועלידי הצהרות דרמשמעיות לבין מסירת חוזה חדרמשמעית מפי המנהיג העליון של אש"ף.

יאסר עראפאת אמר עתה בעצמו, בגלוי, את הדברים שעליהם הוא העז בעבר רק לרמוז, בניסוחים דיפלומטיים.

הדבר נובע מתחושת־הכוח החדשה של עראפאת ושותפיו.

היא משקפת שני תהליכים מקבילים: התחזקותו של אש"ף בעולם הערבי, והתחזקות ההנהגה הפאראפאתית באש"ף עצמו.

אישים פלסטיניים אינם מסתירים, בשיחות עם זרים, את סיבת המהפך: מנחם בגין עזר לנו!“

■ ■ ■

הפישה הישראלית לדרום־לבנון הביאה בעיקבותיה כמה תוצאות, שיוומיה לא חלמו עליהן מראש (וגם אינם מודעים להן כעת).

קודם כל: הוכחה אפסותן המוחלטת של המדינות הערביות, מול פני ישראל.

לא רק מצריים עמדה מנגד, כאשר לחם צה"ל בכוחות אש"ף. גם סוריה, בעלת הפה הגדול, ועיראק, שיש לה פה גדול עוד יותר, נאלצו לסתום את פיותיהן. הן לא העזו להצטרף ללוחמים. הן רעדו מפחד.

הפלסטינים לחמו לבדם, והם משוכנעים שהם לחמו היטב. תהיה האמת על מה שהתרחש בשדה־הקרב כאשר תהיה, כלפי העולם וכלפי עמי־ערב נראה כי הלוחמים הפלסטינים עמדו לבדם מול המכונה הצבאית הכבירה של צה"ל, והחזיקו מעמד במשך יותר משבוע.

הכריז עראפאת עצמו, באותו ראיון: „היחס בין כוחותי ובין הכוחות הישראליים היה 1 מול 12, אך אנשי הצליחו להילחם במשך שמונה ימים ולילות.“

זוהי התמונה המצטיירת כיום בעיני מאה מיליוני ערבים: הכוחות הפלסטיניים לחמו לבדם ובגבורה, ואילו כל הממשלות הערביות שיקשקו מפחד.

תמונה זו אינה מעניקה רק גאווה מחודשת וביטחון עצמי רב לאש"ף, אלא גם משחררת אותו מן הלחץ הכביר של הממשלות הערביות, ששיעבדו אותו לצורכיהן.

לפני שלושה חודשים היתה הנהגת אש"ף כפופה כימעט לחלוטין לסוריה, ביגלל התנאים שנוצרו בלבנון. כיום מעז אש"ף להתעלם מרצונן של סוריה, עיראק ומצריים גם יחד.

המהפך של עראפאת משקף מציאות חדשה זו.

■ ■ ■

במקביל לכך — ותוך קשר אמיץ בין שני התהליכים — התגבר עראפאת על האופוזיציה הקיצונית הפנימית באירגונו.

אין ספק שגם בעבר היה עראפאת מעוניין להדיח אישים קיצוניים, כמו אבו־איאד ואבו־דאוד. הוא לא היה מסוגל לכך. ביגלל דעת־הקהל הפלסטינית ולחצי המדינות הערביות.

עתה רואה עראפאת את עצמו משוחרר ממיגבלות אלה. לכן דיבר כפי שדיבר, ופעל כפי שפעל.

אחרי יוזמת־השלום של אנוואר אל־סאדאת, שהתעלמה כלל מאש"ף ושיוררה בלב המונים הפלסטינים, את החשש שמצריים עומדת למכור אותם, גאתה הרוח הקיצונית במחנה הפלסטיני. היו שאיימו על עצם מנהיגותו של עראפאת, הן בשל עמדתו המתונה, שהיתה ידועה בצמרת אש"ף, הן מפני שנוצר הרושם כאילו הסכים עראפאת ליוזמת הנשיא המצרי.

(המשך בעמוד 44)

יפית — חלום של כלי מיטה

מיקי מאוז, דונלד־דק, שלגיה ושבעת הגמדים, פדינגטון הדב והחבובות מרחוב ההפתעות ילוו את ילדיך באהבה מלטפת, ברכות ובצבעוניות.

כולם מופיעים על כלי המיטה של יפית:
כלי מיטה ללא גיהוץ.

גם את תאהבי את מוצרי יפית המוצעים לך ולילדיך:
סדינים המותאמים למיטה בשיטת מתח (FITTED), ציפות, ציפיות, שמיכות חורף וקיץ, כריות, מגבות ווילונות בדגמים בלעדיים.

כולם צבעוניים, כולם עליזים — שמחה אמיתית בחדרי השינה של המשפחה.

כלי מיטה של יפית — להשיג בבתי הכל־בו, ברשת חנויות שילב ובחנויות המובחרות.

© walt disney production

אדימור | וינר | נוברט

יפית yafit

הלחיט של יפית — דיסנילנד ללא גיהוץ

ייצור ושיווק – ביוטיטקס בע"מ, טל': 830144, 03-837510

פלאטו רוצה להיות ראש עירייית תל־אביב - ולצורך זה הוא פיברק לעצמו מגורים בתל־אביב

דירה נעולה

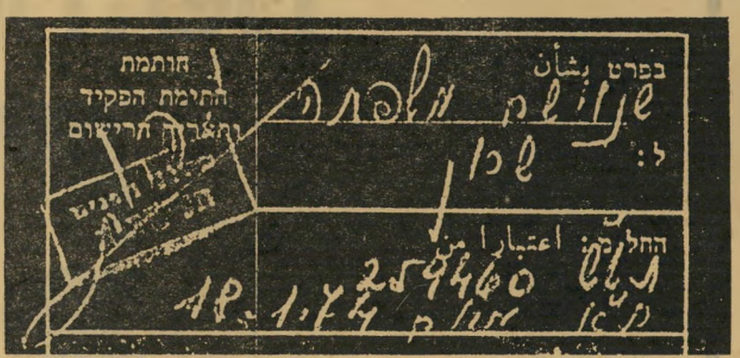

שינוי המען כפי שנרשם בתעודת־הזהות של ח"כ שמואל פלאטו־שרון, נועד לאפשר לו להתמודד על כהונת ראש־העיר תל־אביב. לפני למעלה מארבע שנים הוסיף פלאטו לשם משפחתו את השם „שרון", להבליט ישראליותו.

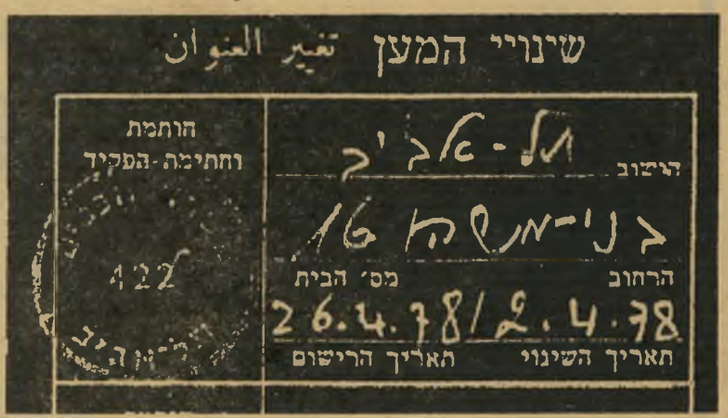

כ אשר פירסם העולם הזה לראשונה (העולם הזה 2123) את הידיעה כי ח"כ שמואל פלאטו־שרון עומד לרוץ בבחירות הקרובות לראשות עיריית תל־אביב, הכחיש זאת הח"כ מכל וכל. אולם ביי־נתיים התברר כי פלאטו עורך את כל ההכנות לקראת הבחירות, שתתקיימנה ב־חודש נובמבר הקרוב, ועומד להתחרות עם שני המועמדים המוכרים: ראש־העירייה הנוכחי שלמה („צ'יצ'") להט, ומועמד המערך לראשות העירייה אשר („ארתור") בן־נתן.

פלאטו כבר פנה אל מי שהכניס אותו למעשה לכנסת, קבלן־הבחירות מבאר־שבע יעקוב חלפון. למרות שבין השניים התגלע בעבר סיכסוך, אחרי שפלאטו לא שילם לחלפון את מלוא הסכום שהבטיח לו, תמורת שירותיו, לפי דיברי חלפון, אם זה יצליח להכניסו לכנסת, לא נתן לו חלפון תשובה שלילית. הוא, כמו פלאטו עצמו, ממתין במתח רב למסקנות היועץ־המישפטי־לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, לגבי חקירתם של המישטרה וברק עצמו בשאלה אם נעשו דברים הנוגדים את החוק במיסגרת מסע־הבחירות של פלאטו. אין כמעט ספק שאם ינוקו פלאטו וחלפון מן החשדות שהועלו נגדם, ישוב חלפון ויירתם למסע־הבחירות החדש של פלאטו, וינסה לחזור על הנס או על ה„בדיחה", ולהנחיל הצלחה לפלאטו גם בבחירות לעיריית תל־אביב.

אולם המגעים עם חלפון אינם ההכנות היחידות שעורך פלאטו לקראת ההתמו־דדות. לדיברי אנשים המקורבים אליו, כבר הוכנה הצעה תקציבית ראשונה למסע הב־חירות. על־פי עדויות אלה יעלה מסע־הבחירות של פלאטו יותר ממיליון דולר, שהם כ־17 מיליוני לירות. גם חדר־העבודה המפורסם של פלאטו, בקומה התחתונה של הווילה המפוארת שלו בסביון, כבר הוכ־שר לקראת „הימים המטורפים" של מער־כת הבחירות, וכל יועציו משכבר הימים קיבלו הנחיה להיות מוכנים למיבצע.

אחד מיועצים אלה היפנה את תשומת־ליבו של פלאטו לעובדה שאין הוא יכול לא רק להיבחר, אלא אפילו לבחור ל־עיריית תל־אביב, משום שהוא מתגורר ב־סביון. סביון, למרות קירבתה לתל־אביב, היא רשות מקומית נפרדת, שלה מועצה מקומית משלה. פלאטו היה יכול, לכל היותר, להיבחר כראש הוועד המקומי ב־סביון, אך לשם כך אין צורך בתקציב של מיליונים.

לפתע נזכר פלאטו בדירה, השייכת לו, ברחוב בני־משה 16 בצפון תל־אביב. די־רה זו נעולה כבר כמה שנים ואינה נמ־צאת בשימוש. עד לפני שנים אחדות הת־גוררה בה אמו של הח"כ, אולם ערב הב־חירות האחרונות היא עברה להתגורר בווילה שבסביון. „אני רוצה שאמא שלי תהיה לידי," נוהג פלאטו להסביר לידי־דיו. ואומנם, כלפי אמו הוא נוהג כבוד רב.

פלאטו עצמו מעולם לא התגורר בדירתו התל־אביבית. בשנה הראשונה לשהותו ב־ישראל, עד שהושלמה בניית הווילה שלו, הוא התגורר במלון הילטון בתל־אביב. למרות שכבר היה בעליה של הדירה שברי־חוב בני־משה. את הבית שבסביון אין הוא מתכוון לעזוב. פלאטו מאוהב בווילה שלו, שרק אחזקתה עולה לו מדי חודש סכום בן חמש ספרות.

אולם זה לא הפריע לו לפנות, ב־4 באפריל השנה, למישרד־הפנים, ולבקש לשנות את כתובתו הרשמית מרחוב מגל 23 בסביון, לרחוב בני־משה 16 בתל־אביב. השינוי בוצע, ונרשם בתעודת־הזהות של פלאטו ב־26 באפריל. מזה כשלושה שבו־עות, ח"כ פלאטו־שרון הוא אזרח תל־אביבי כשר למהדרין.

(המשך בעמוד 26)

עם היריב שלמה („צ'יצ'") להט, ראש עיריית תל־אביב, נפגש ח"כ שמואל פלאטו־שרון לעיתים מזומנות, במסיבות חברתיות, שאותן הוא משתדל שלא להחמיץ. הח"כ, המתעתד להיות ראש־עיר, אוהב להפגין את קשריו עם אנשי צמרת ישראלים, מן התחום הכלכלי ומן התחום הפוליטי.

תכנית „טוס וסע"
של קופל

-9,398 ל"י

ואירופה כולה שלך

טיסה — יש
מכונית — יש
בתי־מלון — יש.

ומה עוד צריך הבן־אדם כדי לעשות חיים משוגעים באירופה?

אתה מגיע בטיסה לניצה, לאמסטרדאם או לרומא והמכונית ששכרת בארץ כבר ממתינה לך בשדה־התעופה.

כל הדרכים פתוחות לפניך, בחר במתאימה לך וסע בעקבות הכיף שלך. לא חשוב לאן תיסע — יש לך תמיד מקום לינה בדרך. יש לך 9 שוברי „יורוקי" בכיס המאפשרים לך לבחור בכל מלון שתרצה מתוך 200 בתי־מלון מדרגה ראשונה באירופה.

סיימת את הטיול? אינך צריך לחזור לנקודת ההתחלה — אתה תעזוב את אירופה בטיסה ממילנו, מציריך או מאמסטרדם ואת המכונית תשאיר בשדה־התעופה.

רק תכניות „טוס וסע" יאפשרו לך חופש ניידות מוחלט בשיא הנוחות. בחר באחת מתכניות „טוס וסע" הכוללות טיסה הלוך ושוב, רכב ולינה החל מ-**9,398** ל"י.

במיגוון ההצעות לשכירת רכב — מציע „קופל" תכניות להשכרת רכב ברוב ארצות אירופה וכן תכנית מיוחדת להשכרת רכב בכיוון אחד ללא הגבלת קילומטרים, החל מ-$15 ליום.

לקבלת פרטים נוספים, הכנס לאחד מסניפי „קופל" ברחבי הארץ.

סע באוגוסט במחיר של מאי

לנוסעים היוצאים עד סוף אוגוסט ומשלמים 1/3 מן הסכום עד 31 למאי מובטח המחיר לפי שער המטבע ביום ההרשמה.

קופל נסיעות

תל־אביב, רחוב פרישמן 14, טלפון 246121.

ראשי־הליכוד: כולם לועגים לכולם

ח"כ ליפסטיק והליצנים

ידו של אלכס אנסקי בכך, זאת יודעים ידידיו מזה זמן רב. הוא שחקן, הוא עבר בטלוויזיה הישראלית, הוא עורך־פרטים, הוא שדרן בגלי־צה"ל.

בשבוע שעבר גילו ראשי־הליכוד כי אנסקי הוא גם סיפר. סיפרו "מכירת הליכוד", שהופיע וממש נחטף, גרם אי־נעימויות רבות לקברניטי המדינה.

ערב הבחירות נשכרו שירותיו של אנסקי ע"ידי חברה פרטית להפקת סרטים, שהפיקה את שידורי־התעמולה של הליכוד. בין עריכת סרטי־התעמולה אחד למישנהו עסק אנסקי ברשימות, שבהן העלה כל פנינה וכל אימרת־שפר של האישים השונים שעסקו במערכת הבחירות.

בין קורבנות רשימותיו של אנסקי נמצאים ראש־הממשלה מנחם בגין, שר־הביטחון עזר וייצמן ואישים רבים נוספים במימשל החדש. כשירות לציבור מביא "העולם הזה" את דיעותיהם של אישים שונים על אישים אחרים, כפי שהם מופיעות בספר זה. לצורך כתיבת ספרו ראיין אנסקי גם את הקונקורנציה, בדמותו של ח"כ המערך, יוסי שריד.

עזר וייצמן:

● לצלמי מישדר־הבחירות לטלוויזיה, אחר שסיימו לצלם אותו: „אני תולש את הביצים למי שיבקש ממני לעשות את זה עוד הפעם."

● על **אליעזר** („זורבה") **זורבין** (מנהל חברת־הפירסום דחף, חברת לפירסום שעבדה למען הליכוד): „תנו לאליעזר למכור, הוא יכול לכם אותו בלי מנוע."

● על **יצחק מודעי** (כיום שר־האנרגיה־והתשתית, וערב־הבחירות ראש־מטה־ההסברה מטעם הליברלים בליכוד): „חבר־הכנסת ליפסטיק."

● על העוזרים שלו במטה־הבחירות: „ליצנים."

● על **יצחק מודעי**: „ההסברה היתה לקוייה, כי הדאיג אותו יותר המקום שלו ברשימת הליברלים מאשר מערכת הבחירות."

● על הערבים: „אני לא שונא ערבים. רק ערבי אחד אני שונא, את זה שירה בשאולי (הכוונה **לשאול וייצמן**, בנו של עזר, שנפצע קשה בראשו במילחמת־ההתשה), ובחייאת דינאק, אני חושב עליו לפי עמים, ואם הוא חי — עוד ניפגש."

● על **שימחה אריך** (כיום שר־האוצר, וערב הבחירות מס' 2 ברשימת הליכוד לכנסת): „חבצלת השרון." (רמז למילחמתו של אריך ב**אריק שרון**.)

● על הד"ר **אליהו בן־אלישר** (כיום מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, וערב־הבחירות הממונה על הסברת הליכוד מטעם חרות): „תלמיד חכם, הדוקטור."

● אל **מנחם סבידור**, כיום ח"כ: מאכס סדורובסקי הנכבד, אולי יואיל אדוני למלא פיו מים?"

● לאחד מפעילי הליכוד, אחרי שלאסי־

כהן
„יד בקן־נחשים!"

פה של **שימחה אריך** בבנימינה הופיעו רק שישה מאזינים: „אני מעדיף מאונן עליו, על זיין מתוסכל."

● ל**גאולה כהן** - "You Are Far thing in a Thunderstorm!" (את תו־קעת נאד בתוך סופת־רעמים).

● לעורך מעריב, **שלום רוזנפלד**, אחרי שמעריב פירסם כתבת־התקפה על מודעות הליכוד: „כשאחרים תוקפים אותנו, מילא, אבל אתם, בשר מבשרנו, כוס (כמו סוס) מכוסנו?"

● על **מנחם בגין**, בעת שזה היה בבית־החולים: „מר בגין בסדר גמור. הוא מרגיש בטוב ונהנה מהמנוחה שלו. הלוואי עליו."

● על עצמו: „הפעם האחרונה שבכיתי, או שרציתי לבכות, זה אותו הדבר בעצם, היתה בהלוויה של אבא שלי. מאז אני לא זוכר שבכיתי."

● כשראה על המסך את תמונתו של **יצחק שמיר**, כיום יושב־ראש הכנסת: „אוי ויי, מה הוא עושה פה?"

● על **יצחק שמיר**, בהתייחסו לגבורתיו העבותות: „תראו כמה שערות יש לו שם, יותר מאשר אצלי בביצים."

● על עצמו, אחרי שראה את השידור בטלוויזיה שהראה אותו בווילה שלו ב־רמת־השרון: „תשמעו, תשמעו, יחשב ב־ווילה שלו ומדבר על תורים במכולת. תראו את הישראלי הגאה, הרץ לכנסת, יחד עם סאברעס כמו ארליך וסדורובסקי (מנחם סבידור)."

● על אחת מקרייניות הליכוד בטלוויזיה, **דליה שפקר**: „השיקסע הזאת צולה לעשות קרע מישפחתי."

● על השחקן **דודיק סמדר**, שהופיע בטלוויזיה מטעם הליכוד: „מזכיר לי מילואימניק אחד אצלנו, ששיחיתי אותו סמל, כי היה מצחיק לראות זלוב כזה מסתובב עם פס אחד על השרוול."

● על הליכוד: „לא יעזור כלום. ב־שמיים של הליכוד אין כוכבים רבים. יש שמש וירח וכמה פנסים."

● על **מנחם בגין**: „אני מנהל־בחי־רות, שראש הרשימה שלו ישפר לאגר."

סבידור
„אולי יואיל אדוני למלא פיו מים?"

מנחם בגין:

● על עצמו: „אומרים לי שידי נאות. אינני יודע, אולי יש בזה משהו."

● על **דויד בן־גוריון**: „מישטר הדמים והגסטאפו של דויד בן־גוריון."

שימחה ארליך:

● על **יהושע רבינוביץ**, כיום ח"כ ולשעבר שר־האוצר וראש־עיריית תל־אביב: „**שלמה לחט** עשה מעשה חמור למדינה כשזכה בבחירות לראשות עיריית תל־אביב. בכך הוא עשה את רבינוביץ ל־שר־האוצר בממשלה."

● על אשתו: „אשתי אומרת שאני רציני."

● על עצמו: „אני לא משחקן."

● על עצמו: „כדי להצחיק אותי, מס־פיק להביא לי את רבינוביץ."

● על עצמו, בשידור בטלוויזיה שלא הוקרן בסופו של דבר: „אני הוא המיפלצת שהמערך מספר לך עליו."

יוסי שריד:

● על ראשי מיפלגתו: „היה לי חלק חשודים, חלק שרופים, חלק מובסים וחלק עוברי־בטל. כורת נקובה."

● על **אבא אבן**: „כל מערכת־הבחי־רות הוא היה חשוד."

● על **שמעון פרס**: „היה לי פרס בראש הרשימה. ממש כוכב־טלוויזיה, כש־היה שר־הביטחון. ראיון מטאמורפוזה, כש־הופיע בתשדירים שלנו."

שמיר
„מחנה למערך!"

● על **אליעזר זורבין**: „הוא מגלה־מוקשים אלף־אלף."

● על **יצחק נבון** (אז התועמלן המר־כזי של המערך, וכיום הנשיא המיועד): „יצחק נבון היה בחירה מצויינת. לא יכול־תי לשכנע אותו להופיע יותר. הוא חשש, השד יודע ממה הוא חשש, אך עובדה ש־סירב להגדיל את חלקו בהופעות בטלוויז־יה."

אליהו בן־אלישר:

● על קו־התעמולה של הליכוד: „ברר־טאלי."

● על **מנחם בגין**: „האיש הוא מ־שיכמו ומעלה."

זאב חפץ:

(כיום מנהל לישכת העיתונות הממשל־תית; ערב הבחירות רכז במטה־ההסברה של הליכוד).

● על עצמו: „כשאני שומע מוסיקה קלאסית, אני מתרחק או סוגר את הרדיו. תשים לי רמבראנדט וואן־גוך זה לידי זה, ואני לא יכול להגיד לך של מי זה ושל מי זה, ושניהם לא אומרים לי כלום. עשר שנים לא הייתי במוזיאון. אין לי שום חוש אסתטי, נכון יותר, שום חוש לאסתטיקה. לא מסוגל להבחין בין עץ לעץ. בשבילי זה עץ. לא ראיתי בחיי אף סרט המכונה אמנותי. לא ראיתי אף סרט של ברגמן או פליני. ראיתי את הקסטים שמציגים בקרוב, וזה הרתיע אותי."

● על **מנחם בגין** בתקופה שבה היה זה בבית־החולים: „הוא פוחדאי לא נראה עכשיו כמו טיירון פאואר."

● על **מנחם בגין**: „הוא אכזר ונוטר, אם פעלת שלא לפי עקרונותיו."

וייצמן
„ירושלים לא מעניינת!"

אליעזר זורבין:

● על ח"כ **גאולה כהן**: „גאולה כהן מועמדת הליכוד לתפקיד שרת החינוך, זה כמו להכניס את היד לקן־נחשים."

● על **שימחה אריך**: „איזה בין־בוז זמן! אני לא משדר אותו."

● על מערכת־הבחירות של הליכוד: „רק עזר ואני בעניינים. בגין? הוא בכלל לא מתערב."

● על **שימעון פרס**: „יותר מכל מו־דעה או תסריט שנון יצליח **מנחם בגין** לחשוף את פרצופו החלקלק ואת שיטחיותו של **שימעון פרס**."

אלכס אנסקי:

● על **אריה גודשטיין**, (כיום עוז־רו האישי של שר התעשייה־המיסחר־והת־ייחות, **יגאל הורביץ**, וערב הבחירות דובר מטה ההסברה של הליכוד): „לא ראו אותו הלא שמעו אותו, והיה צריך למנות מישהו שינהל את העבודה למעשה."

● על **שימחה אריך**: „הוא דמות אפורה וקטנה, שבקושי אפשר לדמיין אותו כשר־האוצר. כותו האלקטוראלי אפסי."

● על **יצחק שמיר**, כיום יושב־ראש הכנסת: „אין לך מתנה יותר טובה למערך מ**יצחק שמיר**."

● על **עזר וייצמן**: „חנופה מוציאה אותו מכלליו."

● על **שימחה אריך**: „הוא פשוט נמנע מלחייך בשעת הצילום. כשניסה פה ושם לחייך, לבשו פניו אחשת של בוז או ליגלוג. לאחדים זה נראה כעוויית שעולה ממיחושי־קיבה."

● על **מנחם בגין**: „צילום של מר בגין, שבו רואים את שתי העיניים באותו גודל, הוא נדיר."

● על **משה דיין**: „דיין מעולם לא יהיה דמות אב. אפילו הילדים שלו אינם מקבלים אותו כאב, וכל אחד יודע זאת. אין לדעת מה הגבול אצלו, מה מותר ומה אסור, איפה המיסגרת. איש כזה מגרה את הדימיון, אבל הוא לא אבא. מחר הוא עשוי להתחתן עם **זאקלין קנדי**, למה לא?"

● על מצבו של בגין החולה: „צילום שפורסם בהעולם הזה המחיש את מצבו יותר מכל."

„אלטלינה" לא הוטבעה על־ידי התותח הקדוש

של בן־גוריון. מגלה ראש־לישכתו של מנחם בגין

■ הסיפור שמאחרי־הקלעים של השבוע שייך, ללא ספק, ליועצו של ראש־הממשלה ל־ענייני תיקשורת, העיתונאי **שרמה** („נקדי") **נקדימון**. נקדי סיפר כי נקלע פעם ל־בית ראש־הממשלה, כאשר **מנחם בגין** התבונן בעצמו במראה, ושמע אותו אומר: „יש משהו בתורת דארווין."

■ בטכס חנוכת בית התפוצות באוניברסיטת תל־אביב נאם, בין השאר, שר־החינוך־והתרבות **זבולון המר**, שפתח את דבריו במילים: „יש לנו תרבות שהיא יותר גדולה מהמדינה, וגם יותר ארוכה..."

■ ראש לישכת ראש־הממשלה, **יחזאל קדישאי**, לא יכל להתאפק השבוע, כאשר אדם נוסף סיפר לו: „גם אני הייתי על אלטלנה." תגובתו של קדישאי: „אני מתחיל לחשוב שאלטלנה לא טבעה מיריות התותח, אלא ממעמס־יתר."

■ גירסה אחרת, המביעה אותו הרעיון: „אלטלנה היתה נושאת־מטוסים."

■ אגב, קדישאי נוהג לעסוק בספורט מיוחד־במינו, מדי יום. הוא מסרב לנצל את מכוניות לישכת ראש־הממשלה, וצועד ברגל ממישרד ראש־המשלה לכנסת, ובחזרה. המרחק הוא כחצי־קילומטר.

■ רק לאחרונה נודע הסוד שמאחרי מינויו של **אריה נאור** כמזכיר הממשלה. מסתבר כי בשעתו, כאשר ח"כ חרות **אסתר רזיאל־נאור**, פרשה מהכנסת, היא קיבלה הבטחה אישית מבגין, כי בבוא אריה יכלל ברשימת המועמדים הריאליים של התנועה לכנסת. בגין לא יכול היה לקיים את הבטחתו זו, כיוון ששיטת בחירת מועמדי המיפלגה שונתה בינתיים. בתמורה מינה את נאור כמזכיר הממשלה.

עליזה בגין היתה אחת מאורחות־הכבוד בהצגת־הבכורה של סירטו החדש של אפריים קישון, השועל בלול התרנגולות, שנערכה בירושלים בשבוע שעבר. כאשר ניגשו אל עליזה ומנחם בגין אופירה ויצחק נבון, כדי ללחוץ את ידיהם, היה מי שאמר: „בעוד שבועיים יצטרכו בגין ואשתו, על־פי הפרוטוקול, לגשת אל אופירה ויצחק נבון."

■ בטכס חלוקת פרסי מוזיאון ישראל לאמנות, שנערך בשבוע שעבר בבית ראש־הממשלה בירושלים נכחה, כמו באירועים רבים בשבוע האחרון, **ז'קלין קנדי־אונאסיס**, שהיתה מסמר הערב. בשלב מסויים נותרו במקום שתי נשים לבד: ז'קלין ורעיית ראש־הממשלה, **עליזה בגין**. אחרי כמה דקות של שיחה ביניהן, נשמע לפתע קולה של עליזה בגין כשהיא קוראת בעיברית: „בואו הנה, תצילו אותי ממנה!"

■ סגן ראש־הממשלה, **יגאל ידין**, ביקש בשעתו שיצמידו אף לו שומר־ראש, כמו לראש־הממשלה ולשר־הביטחון. הבקשה נענתה בחיוב, וידין מסתובב באופן קבוע עם שומר־ראש מיחידת השומרים המיוחדת. בדרך־כלל נהג שומר־הראש של ידין להמתין לו במיזנון הכללי כאשר היה ידין בתוך מישכן הכנסת. בשבוע שעבר דרש ידין לשנות את הנוהג. הוא הורה לשומר־הראש שלו ללוותו לכל מקום, „אפילו כשאני נמצא בתוך המעלית."

■ בטכס שיחזור הכרזת המדינה במוזיאון תל־אביב שבשדרות רוטשילד, שנערך בהשתתפות ראש־הממשלה מנחם בגין ושריו, לא יכלה ח"כ (ר"צ) **שולה אלוני** להתאפק מלומר: „בפעם הבאה שבגין יעשה טכס כזה, לא נשמע יותר הקלטה של דיברי **דויד בן־גוריון**, אלא את הנוסח של הכרזת המדינה בקול של בגין."

■ שני חברי־כנסת מהליכודי החקלאי יצאו בשבוע שעבר לאירופה, בשליחותה של חברת אגרקסקו, כדי לעודד את היצוא החקלאי הישראלי. השניים הם איש עתלית **פסח** („פייסי") **גרופר** ואיש תל־עדשים, **יגאל כהן**. בכנסת ממתינים בקוצר־רוח לשובם, כדי לשמוע חוויות מהטיול, מאחר שאלה תהיינה בוודאי מאלפות ביותר. שני חברי־הכנסת אינם דוברים שפה כלשהי מילבד עיברית.

■ על חווייה פרטית שלו, הקשורה אף היא בשפה העיברית, סיפר השבוע ח"כ **עמום הדר**. הוא חזר לא מכבר מסיור בן מיספר ימים בצרפת, כשליווה אותו אחד מבני מושבו, נהלל. למרות שגם שניים אלה אינם דוברים שום שפה מילבד עיברית, הם נכנסו למועדון־לילה בפיגאל. אחרי שישבו ניגשה אליהם אחת המארחות, ולאחר דין־ודברים בעזרת תנועות־ידיים הבינו כי היא מבקשת שהם יזמינו אותה לשתות. השניים הסכימו, קראו למלצר וביקשו ממנו שלוש פעמים מיץ־תפוזים. המלצר הסתלק מהמקום בכעס, המארחת אף היא נעלבה וקמה, ובמקומם הגיע גברתן, שסילק את שני המושבניקים בבושת־פנים.

■ בשבוע שעבר הודיע ח"כ מיכאל דייקסל כי עיברת את שמו, וביקש לכנותו מעתה רק בשם **מיכאל דקל**. ליצני הכנסת טוענים כי דייקסל עשה זאת כדי שלא יטעו בינו לבין אחיו, הנושא אף הוא את שם־המישפחה דייקסל. אחיו של ח"כ הנכבד נעצר לא־מכבר על־ידי המישטרה, כחשוד במעורבות בפרשות שחיתות־הבנייה בעיר רחובות.

■ ח"כ **עדיאל** („עדי") **אמוראי** ניראה השבוע כשעל רקתו מודבק פלסטר. הוא נפגע מכווייתי־שמש. כשראה אותו ח"כ **מנחם פבידור**, אמר לו: „סוף־סוף רואים חבר־כנסת אחד עם ראש פתוח."

■ ח"כ **מנחם הכהן** לעג השבוע למינויו של ח"כ **זלמן שיבל** כמנהל ההסברה של מישרד־החוץ. טען הכהן: „עד עכשיו היתה הסברת מישרד־החוץ ירחמיאלית, עכשיו היא תהיה גם זלמנית."

■ כאשר נכנס בשבוע שעבר שר־החקלאות **אריק שרון** למיזנון הכנסת, היה מי שהעיר: „הוא נראה כמו בול־דוזר," כשהוא מתכוון לממדי גופו של אריק. השיב לו על כך מנחם הכהן: „כן, אבל בולדוזר־דמה."

■ כלבו של שר־הביטחון, **עזר ויצמן**, הלך לעולמו. כשסיפר על כך עזר לידידיו ברמת־השרון, הסביר להם: „הוא (הכלב) נעלב כשראה עשרות אנשי ש"ב מחליפים אותו בשמירה על הבית. הוא הרגיש עצמו מיותר, ומת." ב־אותה הזדמנות אמר עזר, שהנשיא **סאדאת** עומד להוציא מהדורה אנגלית של סיפרו האוטוביוגראפי — אבל במיבטא ש ל ו.

■ איש־המאפיות הירושלמי הידוע **דניאל אנג'ל** („דני"), היה המארח מטעם אירגון הוראיטי בהצגת־הבכורה שנערכה לסירטו של **אפריים קישון**, השועל בלול התרנגולות, בסוף השבוע שעבר. אנג'ל המתין לאורחים הנכבדים, בניהם נשיא המדינה **אפריים**

אריק שרון נראה כשהוא מתבודד, בשבוע שעבר, עם אשתו לילי על חומת העיר העתיקה בירושלים. אריק ולילי, יחד עם נכבדים רבים אחרים, הוזמנו למסיבת־קוקטייל שערך ראש־עיריית ירושלים טדי קולק. כשהמארח בושש לבוא, המתינו לו השניים תוך צפייה לילית על ירושלים.

לאנשים
הנכונים!

777
הברנדי
הלאומי
שהוא
בינלאומי.

אנשים

קציר, הנשיא המיועד **יצחק נבון** וראש־הממשלה, במתח רב, אולם הוא שכח את המתח והחגיגיות כאשר נודע לו כי קבוצת הכדורגל בית"ר־ירושלים הפסידה לקבוצת בני־יהודה תל־אביב. אנג'ל תפס את ראשו בצער, וקרא „אוי ואבוי!" בדיוק ברגע שבו היה צריך לקבל את פני מנחם בגין.

■ כאשר ברכו את כל האורחים הנכבדים מעל הבמה, לפני הקרנת הסרט, לא הצטרפה אשת נשיא המדינה **ניהה קציר** לתשואות הקהל אחרי כל שם שנקרא. רק כאשר ציין מישהו את פועלה ואת פעולת בעלה עבור אירגון הווראיטי, מחאה נינה קציר כף ואמרה: „יפה מאד, יפה מאד!"

■ אחרי הסרט, שהוא מסכת־לעג לדמות העסקן הי־מאפ"ינים כפי שהיה מוכר הנהגים שנסעו בכביש זה על־ידי הצבת שוטר קבוע, שרשם דו"חות־תנועה לכל מי שנסע שם. אולם מובן שלשוטר זה לא היה כל השפעה על חברי־הכנסת, הנהגים מחסינות. כדי להתגבר על הבעייה, חסמה מחלקת עבודות ציבוריות את הכביש על־ידי מחסום גדול, וחפרה סביבו תעלה. כהן־אורגד, שלא ידע על דבר החסימה, נאלץ לעשות את כל הדרך חזרה, ולנסוע לירושלים בכביש הרגיל.

■ גם לחבר־כנסת אחר קרתה תקלה עם מכוניתו. כאשר נסע ח"כ **אלייקים** („גוש־טב") **בריאן** במכוניתו התנגש בו אוטובוס של אג"ד, שמחץ לחלוטין את המכונית. רק בנס לא נפגע איש מנוסעיה.

■ אגב, בדיאן נטל לעצמו באופן סופי את תואר חברי־הכנסת הקמצן ביותר, תואר שהיה שמור בכנסת השמינית למי שהיה ח"כ **ידידיה באר**. בעוד שבארי נהג להביא למיזנון הכנסת כריכים מהבית, מחרים בדיאן את מיזנון הכנסת ואוכל רק במיזנון הכללי, שם המחירים נמוכים ברבה.

■ כששמע עוזרו האישי של יושב ראש מיפלגת־העבודה **שימעון פרס, בויז אפלבאום,** מי שהיה ממונה על עידוד הסרט הישראלי, כי השחקן **פיטר שטראוס** עומד לגלם בסרט את דמותו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, ואילו השחקן **רוברט דהניירו** את דמותו של **משה דיין,** אמר: „לגבי דה־נירו אין לי השגות, אבל לגבי שטראוס אני מציע שיחליפו אותו ב**ג'רי זואיס**"

■ כשנמסר לאישיות־חשובה־מאוד כי רוברט דה־נירו יגלם את דמותו של שר־החוץ משה דיין בסרט הוליבודי על פי ספרו של דיין, אבני דרך, הגיבה אותה אישיות: „ברור שדיין הוא הסנדק, כך שדה־נירו הוא המועמד הכי מתאים לתפקיד. אלא אם כן יחליט **אל פאצ'ינו** לקחת על עצמו תפקיד זה." כזכור שיחק פאצ'ינו את הסנדק בסרט סנדק, חלק ב', ודי־נירו שיחק שם את אחיו.

■ לאחר שוותיק סדרני הכנסת, **יצחק ציגלר,** יצא לגימלאות, הפך סדרן אחר, **ישראל צ'צ'רסקי** לנושא תואר זה. מעטים יודעים ש־צ'צ'רסקי הוא כה נאמן לעבודתו עד שהוא אינו יכול להיפרד ממישכן הכנסת. ב־ימים שבהם מתקיימות ישיבות המליאה נשאר צ'צ'רסקי, ה־מתגורר בתל־אביב, ללון ב־מישכן.

■ מנכ"ל חגיגות ה־30, הפירסומאי **דויד אדמון,** פגש בשבוע שעבר בראש־עיריית ירושלים טדי קולק ואמר לו: „לך יש מזל. כאשר הנחית את הקונצרט במוצאי יום־העצמאות סיפרת כי החלילן **ז'אן־לואי ראמפה** הגיע רק שעה קודם מנמל־התעופה בלוד. אילו הייתי אני אומר נמל־התעופה לוד, ולא נמל־התעופה בן־גוריון, מייד היו אומרים שזה בכוונה."

■ המלונאי **אלי** („פאפו") **פאפישאדו,** סגן נשיא התאחדות בעלי בתי־המלון, טייל עם אשתו **אביה** בחוצות רומא. לפתע נעצר לידם אופנוע, מעליו קפץ צעיר שחטף את מעיל הפרווה שהיה בידיה של אביה, זינק אל האופנוע ונעלם. בני הזוג הלכו להתלונן במישטרה. קבל פאפו ב־אוזני השוטר התורן: „בכל פעם שאני בא לרומא גונבים ממני משהו." הביט בו השוטר במבט מתנצל ואמר: „מה אתה רוצה? האיטלקים גנבו את ראש־הממשלה שלהם לשעבר, אלדו מורו, אז שלא יגנבו מ־זרים?"

■ לבלשן **אבשלום קור** יש דיעה משלו על האיטלקים. בפיגתו הדדיופונית אימרות עם רוטב המשודרת בגלי־צה"ל, הציע קור: „כיוון ש־הבריגאדות האדומות נוהגות לירות בברכיהם של קורבנותיהם — כדאי להוסיף באטלס, על המגף האיטלקי, תחבושת גדולה על הברך." ועוד אמר ב־אותו עניין: „האפיפיור קרא לנוצרים לסלוח לרוצחיו של אלדו מורו. אולי הוא מתכוון לכך שהנוצרים יושיטו להם... את הברך השנייה."

■ מנכ"ל רשות־השידור **יצחק לבני,** ראיין בשבת האחרונה את השחקנית **גילה אלמגור** במסגרת ערב שבתרבות בתל־אביב. התנצל לבני לפני שהחל בראיון: „אותך קשה לראיין, כי ידוע שבעלך הוא המראיין הטוב ביותר במדינה." בעלה של גילה הוא **יעקב אגמון,** שלבני עצמו סרב לאחרונה להעניק לו קבועות ברשות־השידור, למרות שהוא עורך ראיונות־רדיו מזה 12 שנה.

■ הישראלים הנוהגים לנפוש בכפר האפריקאי של **רפי נלסון** באילת עשויים להיתקל שם בקרוב באטרקציה חדשה: בארנפט עם משאבת „חרגול", שתפעל 24 שעות ביממה. נפט אומנם לא נתגלה במקום, אך נלסון משתוקק להתקין חרגול כזה בכפרו כחלק מהתפאורה הכללית. החשש היחידי שלו הוא כי בעיקבות התקנת המשאבה, תפקיע המדינה את אדמת הכפר שלו. על פי החוק רשאית המדינה להפקיע כי חלקת־קרקע שבה מתגלה נפט „ולך תשכנע את הממשלה ש התקנת חרגול רק בתור קישוט!"

■ איש יחידת הקומנדו 101 לשעבר, **יצחק** („ג'יבלי הקטן") **ג'יבלי,** הגיע, במיסגרת טיולו במיזרח־הרחוק, לי יפאן. כשפגש שם בישראלינ ששאלוהו למעשיו ביפאן, סיפו כי הגיע לשם כדי להרצות בכנס של שומרי מועדוני־לילה אולם הפגישה המפתיעה ביו תר אירעה לו בעת שנסע ב רכבת מטוקיו ליוקוהומה. „ב ספסל מולי ישבה אשה יפאנית בבדת־מישקל, כשמשקפי־שמ לעיניה." סיפר ג'יבלי. „הרגש תי כי היא רוצה לפנות אלי אך מתביישת. אחרי חצי שע של נסיעה היא שלפה לפת מתיקה גיליון של העולם הז והחלה לקרוא בו. הייתי המו רק אז הורידה את משקפ הסתבר לי כי זו **רותי דורין** בת קיבוץ נגבה, שהתפרסמ בארץ בזכות היותה נהג משאית. היא היתה בדרכה ל קפטן **גידעון חלמיש,** ש האוניה שלו שבתה באחד מ נמלי יפאן."

זיאק אמיר וזלמן שובל

זה ח"כ ופועל ממיפלגת העבודה, וזה ח"כ ובנקאי ממיפלגת לעם, נפגשו בשבוע שעבר ונגררו לוויכוח פוליטי. כדי לסכמו ביניהם החליטו על תחרות של „הורדת ידיים", שבה ניצח כמובן זיאק אמיר.

אהרון אבו־חצירה

שר־הדתות, היה הדמות היחידה בוועידת המפד"ל שהיתה מתוחה מאד. את אבו־חצירה הושיבו המארגנים בין שני הרבנים הראשיים, הרב שלמה גורן והרב עובדיה יוסף, ואבו־חצירה סיפר: „הרגשתי כמו אסיר בין שני שומרים.

בתקופות מסויימות בחיים הציבוריים במדינה, נשאל שר־החקלאות אריאל („אריק") שרון אם, לדעתו, הסרט עדיין אקטואלי כיום, למרות שמישטר העסקנים שלו הוא לועג התחלף בבחירות האחרונות. תשובתו: „לכל מישטר יש סיכוי להגיע למצב כזה."

■ אחרי הצגת־הבכורה התבקשו כל האורחים לנסוע מבית־הקולנוע אל רחבת־הקוקטיילים שליד שער יפו שם, כך הובטח להם, יקבל את פניהם ראש־עיריית ירושלים, **טדי קולק,** כאורחיו במסיבת־קוקטייל לכבוד הסרט. כל האורחים הגיעו מלבד המארח עצמו, שאחר ביותר מחצי־שעה וכשהגיע, סוף־סוף, לא טרח כלל להתנצל.

■ משהסתיימו חגיגות העצמאות היתה בפי **סיגלית** („סיגי") **מצא,** בתו בת ה־11 של סגן ראש־עיריית ירושלים מטעם הליכוד, **יהושע מצא,** הצעת־ייעול לחגיגות השנה הבאה, שאותה העלתה בפני אביה: להחליף את אלוף־פי־קוד־המרכז האלוף **משה** („מוישה וחצי") **לוי.** הסברה של סיגי: „הוא כל כך גבוה, ויושב־ראש הכנסת **יצחק שמיר** נראה על־ידו כמו גמד. אז זה לא נעים ליושב־ראש הכנסת."

■ מיקרה לא־נעים אירע בשבוע שעבר לח"כ **יגאל כהן־אורגד.** אורגד, כחבר־כנסת רבים נהג לנסוע מתל־אביב לירושלים וחזרה בכביש החדש שעדיין לא נפתח לציבור. מע"צ התגברה על מגיפת

יונה קלמינובסקי

מזכירתו של ראש־הממשל מנחם בגין ואריה האן, מזכי סיעת המפד"ל בכנסת, היו אורחי ועידת המפד"ל בשבוע שעבר מאחר שבאולם בנייני האומה, ישבו רק שני שרים, יגאל הורבי ומשה נישים, הובלו השניים לשבת במקומות המכובדים, בשורה הראשונה, שם היו הכיסאות פנויים

שמע בקול אבבא.
קנה נשיונל.

שמע בקול להקת אבבא.
שמע בקולם של ביורן, אנה, בני ואינפריד משוודיה,
חברי להקת הפופ המצליחה ביותר בעולם,
אשר מכירות תקליטיה שברו את כל השיאים מימי
החיפושיות ועד היום.

חברי להקת אבבא יודעים להגיע לאיכות מוסיקלית
מושלמת. הם רכשו לעצמם מערכות סטריאו
ורדיו טייפים מתוצרת "נשיונל" לשימוש מקצועי,
להנאה מושלמת בבית ולהאזנה למצעדי הפזמונים
מכל העולם.

שמע בקול חברי להקת אבבא.
הם יכולים להרשות לעצמם לרכוש את הטוב ביותר בעולם –
והם ממליצים בכל פה על "נשיונל".

אחרי הכל, הקול של אבבא קובע הכל.

National

צעד קדימה אל המחר.

אריאני

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric tric

©Polar Music International A.B.

עובד ישראל

עתון סבבה • בלא דאווינים • בלא אינטרושים • העורך תסר האחריות: קובי ניב

הממשלה תפסה פוזה של ברוגז עם ארה"ב

„ארצות־הברית היא עכשיו צ'ילבא שלנו" — סיכם מזכיר הממשלה עם השפם את החלטת הממשלה.

עיתונאי אחד שאל אם זאת אומרת שאמריקה וישראל הם ברוגז, ועל כך ענה המזכיר אשקרה: „ברוגז לעולם — שולם שולם אף פעם!"

מישהו אמר לזה עם השפם שהנשיא קארטר אמר שהכל בסדר, ואז אמר המזכיר שהנשיא הוא „צ'ילבא מתחנפת!"

השרים שיצאו מהישיבה לא הסכימו לדבר עם אף אחד, ועשו פרצופים חמוצים וגם סובבו את הגב אל העיתונאים לאות מחאה נגד אמריקה. רק דיין הסכים להגיד מילה ואמר ש„עיסקת המטוסים המשולשת היא עבורנו אצבע משולשת, והם כבר יקבלו אצלנו א־פייג!"

אנשים שעובדים בשביל הממשלה הסבירו אחר־כך לעיתונאים שזה רק פוזה והכל דאווין אחד גדול בשביל שהאמריקאים קצת ייבהלו ולא יעשו לנו יותר מין כאלה תרגילים „ברוגז ברוגז לעולם זה רק אמירה כזאת," אמרו האנשים, „וזה ידוע שגם אצל ילדים אומרים את זה לא על באמת."

ובאמת, טלפונים שמגיעים מאמריקה אומרים שהחלטת הממשלה התקבלה שם ממש בבהלה, ושהאמריקאים לא יודעים מה לעשות.

מה הדאווין?

קוראי **עובר ישראל** שואלים ועונים בענינים חשובים

יעקב זוי מירושלים שואל: מה הדאווין של הפוזה שתפסה הממשלה נגד אמריקה?

ועונה:

זה ישזה דאווין זה כבר אמרו. אבל זה לא כמו ישאמרו, זה דאווין אחר. מה שאמרו זה שזה דאווין שאמריקה תיבהל, אבל גם זה דאווין. כי הדאווין האמיתי בכלל לא קשור לאמריקה, הוא קשור לכל העניין של השלום. איך? ככה — ישראל יודעת מהתחלה שכל מה שהיא מציעה יביא רק כאב ביצים ולא שלום, ושאם היא תמשיך ככה, אז בסוף אמריקה תלחץ עליה שכן תעשה שלום ולא יעזור שום דבר. אז מה עושים? צריך לדחות את הלחץ. איך? ככה — נותנים לאמריקאים להחליט חופשי־חופשי לתת נשק לסעודיה ומצריים, ואז פתאום עושים את עצמנו נבהלים לאללה ורעש גדול וכל זה, ואומרים שככה אי־אפשר, ובשביל זה צריכים לבדוק מחדש את כל המצב המדיני ואת הצעות השלום וכל החינטרושים האלה. ואז מה שקורה זה שישראל יכולה להמשיך לדחות את השלום ולהמשיך לבלבל את המוח לכל העולם. וזה בדיוק הדאווין של הממשלה, זה הכל.

יוסף חביב מפתח־תיקווה שואל: למה היה צריך בגין להביא מסיביר מדרום־אפריקה? מה, ככר אין לנו אנחנו מסביבים בישראל, או מה?

ועונה:

קודם כל, בשביל להסביר בחוץ־לארץ צריך לדעת טוב אנגלית, ואנגלית זה השפת־אם של דרום־אפריקה, אז בשביל זה הוא הביא אותו. חוץ מזה, מי שחי בדרום־אפריקה הוא יודע יותר טוב ממי שחי כאן מה זה הבעיות של היהודים ואיך להסביר את זה לעולם, למה שבדרום־אפריקה יש המון כושים מסביב, זה כמו פה עם הערבים.

יצחק בן־זאב מרמת־גן שואל: מה החליטה ועידת המפד"ל מהשבוע שעבר?

ועונה:

ועידת המפד"ל מהשבוע שעבר החליטה להחליט מה שהחליטה ועידת המפד"ל מהפעם שעברה.

בגין לקארטר: נו־נו־נו!

כן, כן — עזר התחרפן

כן, כן — השמועות נכונות — עזר וייצמן באמת התחרפן רגמרי.

בהתחלה שהוא חשב שסאדאת אוהב אותו, הוא פיתאום תפס פוזה של יוגה לבנה, בתור דאווין על סאדאת ובתור רושם על העם, וחשב שהנה הוא כבר נהיה ראש־ממשלה ומביא את השלום, וכבר כולו התנפח כאילו מי יודע מה.

אבל מה — אחר־כך, שהוא ראה שזה לא־כך ככה ושום שלום לא ייצא מכל זה ושהעם מה איכפת לה משטויות, אז בבת־אחת החליף פוזה בחזרה ונהיה עוד פעם נץ שחור, וכבר מכין תוכניות של התיישבות בגדה, יותר גדולות משל אריק שרון, יעני בשביל להראות שהוא יותר גבר אפילו מאריק.

בקיצור — הבן־אדם התחרפן לגמרי וכבר לא יודע מה הוא רוצה. יום אחד הוא יונה, יום אחד הוא נץ, יום אחד הוא חתול, ויום אחד הוא בכלל עכבר — וכולו חירפון אחד גדול.

בז'ז'ינסקי אנטישמי! בז'ז'ינסקי אנטישמי!

הרמטכ"ל

תגובות מעורבות בארץ ובעולם

הרמטכ"ל החדש שלנו רפול הוא גיזעי לאללה. כך הכבוד לו!

הוא כל הזמן שותק, יעני שתקן, אבל כשהוא כבר פותח את הפה אז כל מילה זו מילה.

אתמול למשל ריאיין אותו איזה עיתונאי ירמן, ורפול בלי בושה בפרצוף ווהו זה. אז היורם הזה הלך ופירסם את זה בעיתון ותיכף נהיה מזה סמטוכה גדולה.

המערך הבכיינים ישר אמרו שזה לא יפה שרמטכ"ל ולא עושים דבר כזה, וזה לא התנהגות, ולא מנומס וכל מיני בכיות כאלה.

אבל בליכוד צחקו עליהם בפרצוף ואמרו שזה דווקא על הכיפאק. גאולה כהן אמרה שצריך לחלק את של הרמטכ"ל בבתי־ספר, שילמדו מה זה זקיפות־קומה יהודית וצינונת גאה. אחד ארנס, שהוא היושב־ראש של ועדת־החוץ־והבטחון, אמר ש„רפול ביטא את האמת הביטחונית של ישראל". עזר וייצמן אמר שהוא תומך של הרמטכ"ל בכל פה.

גם ד"ש החנטרישים פיתאום יש להם מה להגיד, והפופאיי של־הם אמר שהוא יעלה את פרשת לדיון בממשלה, אבל אין לו צ'אנס — בגין ועזר וכל החבר'ה יתנו „גיבוי מלא" לרפול. ובאמת, כל הכבוד לרמטכ"ל!

„המדד עלה לי על העצבים"

„המדד עלה, עלה, עלה, עד שעלה לי על „העצבים" — ככה הסביר שימשון פ. לשוטרים שבאו לעצור אותו, למה פירק את כל הסופרמרקט בצ'חונה שלו.

ג'ג'ו השבוע

ז'אקלין, שיגעו אותי!

הו ז'קלין, אני אמות עלייך, יא ז'קלין! אבל ימותו קודם אלו שבכלל הביאו אותך לכאן! הם שיגעו אותי, ז'קלין, שיגעו אותי!

למה אני צריך אותך כאן? למה לי לראות אותך כל יום בעיתונים ובטלוויזיה ואפילו ברדיו? למה אני צריך את הצרות האלו? למה נולדתי, יא ז'קלין?

את, את ששכבת עם מלכים ועם נשיאים ועם רוזנים ועם מיליונרים, את לא זורקת זין לכיוון שלי. את, את שהינך קוסית מפוארת וזוהרת, את שמה עלי קצוץ. את, את שכולך חור אדיר של עושר, את לא שמה עלי בכלל.

ואני יושב לי תקוע בבית, כמו פרייר, פרייר של כל העולם. פרייר של אלו שהביאו אותך!

את מבינה, יא ז'קלין, ככה הם שיגעו אותי, שיגעו אותי, ז'קלין, שיגעו אותי!

הניידת של שרפ:
השקט שלך -
ההנאה שלהם.

איכות מעולה

הניידת של שרפ היא טלויזיה,
מעולה אמינה ונוחה לתפעול.
אפילו הילדים יוכלו
להפעילה בקלות ולהנות
מתמונה חדה להפליא
ומצליל ברור ונקי

מחיר סביר

תוכלי לשלם יותר
אך לא חשיגי עוד
טלויזיה באיכות כזו.

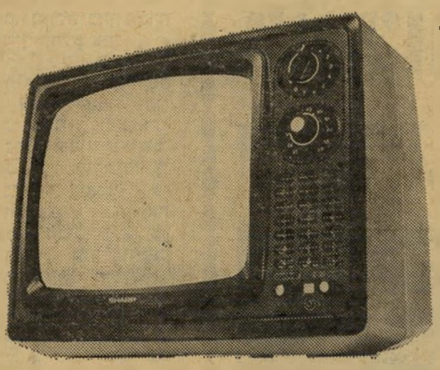

ההנאה בכל מקום

ואם תרצי להנות בעצמך מהניידת של שרפ.
פשוט הרימי ושאי אותה (משקלה 7 ק"ג בלבד)
לחדר השינה, למטבח, לסלון או למרפסת.
תוכלי לקחתה אפילו לפיקניק או לנופש.
בכל מקום תהני מקליטה מצוינת
וכמובן גם מצורתה הנאה.

את הטלויזיה הניידת ואת כל מוצרי האיכות של שרפ
תוכלי לראות, לשמוע ולקנות בשק"ם, במשביר המרכזי,
בכל בו שלום, במשביר לצרכן בש.א.ל,
ובחנויות מובחרות למוצרי חשמל.

הניידת של שרפ - בקרוב גם אצלך.
המכירה גם לעולים חדשים. (DUTY FREE)

SHARP

SHARP

שַׁרְפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

היבואן: אסמגו בע"מ ירושלים טלפון: 02-533817 הפצה: סלון טוקיו, אלובי 53 ת"א. טל. 03-283770 הפצה בי"ם; אור, יבוא והפצה, דרך בית לחם 60, טל. 02-719447

עם הארץ

מיד אחרי הבחירות אמר בגין, ש־
ניצח, שיש לנו עם חכם.

שנה אחרי הבחירות מסתבר שב־
מערכת הבחירות פעל הליכוד מתוך
הנחה שיש לנו עם מטומטם.

איך מיישבים את הסתירה הזאת?
זה פשוט מאד. למשל:

א. עזר וייצמן, שניהל את מערכת
הבחירות, חושב שיש לו עם מטומטם,
ואילו בגין, שהיה חולה אז (יש לו
פתק מהרופא) חושב שיש לו עם חכם.

ב. בגין התכוון אלינו (אנחנו חכ־
מים), ואילו עזר וייצמן התכוון אליהם
(הם מטומטמים).

ג. עד הבחירות העם היה מטומטם
(בגלל המערך), אבל ביום הבחירות
הוא קיבל שכל (עובדה שהוא בחר
בליכוד).

ד. זה שיש לנו עסק עם מטומטמים
לא אומר שהעם מטומטם (להיפך —
העם חכם).

ה. העם באמת חכם, אבל האנשים
מטומטמים.

וכן הלאה. מה שאתם רוצים.

מה שאתם רוצים, אבל דבר אחד
לא יעזור — עזר וייצמן צדק.

הוא יצא מההנחה שהעם מטומטם,
הוא ניהל תעמולה אוויליה, והעניין
אכן הצליח — הליכוד ניצח בבחירות.
עזר וייצמן צדק. העם באמת מטומטם.

לי אישית יש בעיה עם תיאורית
העם המטומטם. אני הרי מיעוט שולי
ידוע, וכבר שנים אף אחד לא שם על
מה שאני כותב או אומר. אז אני הרי
יכול להגיד שהעם באמת מטומטם ו־
ללכת לי הביתה ולישון בשקט, מבסוט
מחוכמתי. אבל אני לא יכול. אני לא
מסוגל להתייחס לאיש או לקבוצה או
לציבור או לעם כאל מטומטם. לא
יכול. הדרך היחידה שאני יכול להת־
ייחס אליהם זה כמו שאני מתייחס אל
עצמי. אני חושב שאני חכם, ולכן אני
מתייחס אליהם כאל חכמים. מה לע־
שות?

ובגלל זה קשה לי כנראה להבין
איך כל זה מתנהל — איך יושבים
אנשים שחושבים את עצמם לחכמים
ואומרים לעצמם שיש להם עסק עם
מטומטמים ולכן צריך לעשות כך ולא
כך. לא מבין איך זה עובד.

איך מוצאים סיסמא מטומטמת? איך
יוצרים תעמולה אווילית? עושים סקר
דעת מטומטמים? מחקר דעת אווי־
לים? איך עושים את זה?

מה שאני כן יודע, זה שנציגי הלי־
כוד בועד המנהל של רשות־השידור,
למשל, תמיד חשבו שהעם מטומטם.
(אני מתחיל לחשוד שיודע צדיק נפש
בהמתו). הם תמיד אמרו שם שהם, כ־
חכמים, מבינים מה זה סאטיריה ומה
זה תיחכום ומה זה אירוניה, אבל העם,
העם לא מבין.

וגם אני לא מבין. אני לא מבין איך
הם מבינים (מראש) שהעם לא מבין.
אני לא מבין איך הם, שלא ניראים לי
יותר או פחות מטומטמים מהעם, כן
מבינים, ואיך העם, שהוא לא פחות או
יותר חכם מהם, לא מבין. אני את זה
לא מבין.

לכן נידמה לי שהם לא כל כך חכ־
מים כמו שהם עושים את עצמם. לכן
נידמה לי שהם מבינים שהעם מטומטם
כי הם בעצמם מטומטמים. לכן נידמה
לי שהם מתייחסים אל העם כמו שהם
מתייחסים אל עצמם. הם חושבים שהם
מטומטמים, ולכן הם מתייחסים אל
העם כאל מטומטם.

הם לא עושים שום סקר דעת מטומ־
טמים כדי ליצור סיסמא מטומטמת. הם
פשוט ממציאים אותה בעצמם, מתוכם,
ממוחם. הם לא עושים שום מחקר דעת
אווילים כדי ליצור תעמולה אווילית.
הם יוצרים תעמולה אווילית כי הם
בעצמם אווילים.

אחרת אני לא מבין את זה. ככה אני
מבין את זה.

אבל אני בכל זאת אנסה להבין את
זה אחרת. הם כולם חכמים, כולם נבו־
נים, כולם יודעים את תורת העם ה־
מטומטם. ובגלל זה, בגלל שהם כל־כך
חכמים, הם מצליחים ליצור תעמולה
כל־כך אווילית שמביאה את העם ה־
מטומטם להביא אותם, את החכמים,
לשלטון.

סקר דעת קהל אמיתי

לו היה מישהו עושה בארץ סקר דעת קהל אמיתי, מנוסח כמו שצריך, בקרב האוכלוסיה היהודית הבוגרת, זה היה ניראה בערך כך *:

■ **האם יש להוציא את רק"ח ומיפלגות מסריחות אחרות מחוץ לחוק?**

כן — 71%. לא — 12%. אין דיעה — 17%.

■ **האם אתה תומך בהצהרת הרמטכ"ל שאסור לפרסם בעיתונים דברים שישמחו את הערבים?**

כן — 62%. לא — 15%. אין דיעה — 23%.

■ **האם יש להפעיל עונש מוות למחבלים, פושעים וקו־מוניסטים?**

כן — 58%. לא — 17%. אין דיעה — 25%.

■ **האם צריך להגביר את הפיקוח הממשלתי על השתו־ללות הטלוויזיה?**

כן — 55%. לא — 21%. אין דיעה — 24%.

■ **האם אתה תומך בהגבלת החופש המוגזם של הער־בים בארץ?**

כן — 53%. לא — 23%. אין דיעה — 24%.

■ **האם אתה מוכן לוותר על בחירות כדי שיהיה בארץ שילטון טוב וחזק?**

כן — 44%. לא — 27%. אין דיעה — 29%.

* הטעויות נובעות מעיגול מספרים ומאופטימיות־יתר.

בסדר, נניח שאני מקבל את זה. אבל
אז זה יוצר לי בעיה חדשה. אני לא
עד כדי כך מטומטם להאמין שמי ש־
חושב שהעם מטומטם לפני הבחירות
יתחיל לחשוב שהעם חכם אחרי הבחי־
רות. אבל אני עד כדי כך מטומטם ל־
האמין שמי שפונה למטומטמים בתע־
מולתו פונה למטומטמים גם בשלטונו.

בקיצור, מי שחושב שהאזרחים
מטומטמים ויוצר להם את התעמולה
האווילית המתאימה להם, הוא יצור
להם גם את השלטון המטומטם היאה
להם. אין מה לעשות בעניין הזה.

גם קשה, כך נידמה לי, להבדיל

בדיוק בין מדיניות לבין תעמולה. קש
לדעת מתי מדיניות היא תעמולה בלבד
ומתי תעמולה היא בעצם מדיניות. ואנ
רק מחכה לראות את פרצופי האנשי
בעוד כמה שנים כשעזר וייצמן יגי
פתאום „מיניתי את רפול כי ידעת
שהחיילים מטומטמים".

כי אם ממשיכים עד הסוף עם תיאו
רית העם המטומטם, הרי שאין זה מס
פיק לתת לעם תעמולה אווילית להפ
ליא, אלא צריך גם לתת לו שלטר
מטומטם לחלוטין. ההכי טוב, לפי ה
תיאוריה הזאת, שראש־הממשלה יהי
אוויל ושר־החוץ דביל ושר־הבטחו
כסיל. זה טוב גם מבחינה תעמולתי
וגם מבחינה מדינית.

אני לא יודע אם החכמים כבר הגשי
מו את התיאוריה עד הסוף, אבל א
לי ספק שאנחנו בדרך הנכונה.

אבל גם על זה אפשר להסתכל בדר
אחרת. אין לי ברירה אלא לקבל א
תיאורית וייצמן, שהוכחה מעבר לס
ספק, שהעם מטומטם. העם מטומט
אכן. העם מטומטם, אמת. העם מטומ
טם, נכון. אבל מטומטם על ידי מי?

שהרי אף אחד, כולל עזר וייצמ
לא חושב שהעם שלנו נולד מטומט
(אנחנו הרי יהודים). אז איך בכל זא
נהיה העם מטומטם? מי טימטם אותו

אני לא יודע בדיוק מי זה היה, אב
דבר אחד אני יודע — אם מתמידי
להתייחס למישהו כאל מטומטם במש
זמן מספיק, הוא באמת הולך ומיטמט
עד שהוא נהיה בסוף מטומטם לגמר
זה בדוק. כל אחד מכם יכול לעשו
ניסוי כזה על הילדים שלו. ואני יכו
להבטיח לכם, במלוא האחריות, שא
תתייחסו לילד הקטן שלכם כאל מטומ
טם קטן, הוא באמת יהיה מטומט
גדול כשהוא יהיה גדול. אין אפס ב
עניין הזה. אחריות לכל החיים.

וככה זה גם עם העם שלנו. שני
התייחסו אליו כאל מטומטם והוא ב
אמת נהיה מטומטם. אבל ככה זה ל
ייגמר. השלטונות צריכים להמשיך ל
התייחס אל העם כאל מטומטם, ועו
כמה שנים יהיה לנו עם מטומטם ל
הפליא, עם שעשוי אפילו להגיע, במע
מאמץ, לדרגת הפיגור הגבוהה ביות
עלי אדמות.

אנחנו נגיע להישגים מרשימים ב
עניין הזה. אנחנו נהיה העם המטומט
ביותר בעולם. אנחנו נהיה העם המפג
ביותר ביקום. אנחנו נהיה עם סגולה.

תעמולת הליכוד היתה אווילית, כי פנינו לקהל מטומטם'

— אומר הקריין אנסקי, שכתב ספר על מסע הליכוד בבחירות □ „ויצמן

דירה נעולה

(המשך מעמוד 25)

כאשר יפנה פלאטו אל תושבי תל־אביב ויבקש מהם להצביע עבורו, הוא בוודאי לא יציין את העובדה שאין הוא מתגורר, או חושב להתגורר אי־פעם בעיר שהוא מבקש לנהל. הדירה שברחוב בני־משה נעולה כבר שנים אחדות, ופלאטו אינו מתכוון כלל להתגורר בה בעתיד.

מובן שעל־פי החוק אין כאן כל עבירת מירמה. פלאטו רשאי להעביר את הכתובת שלו לכל דירה השייכת לו, ואפילו לדירה שאינה שייכת לו, אם הוא מתגורר בה, ועל מישרד־הפנים לרשום זאת ברישומיו ובתעודת־הזהות של פלאטו ללא חקירה ובדיקה אם הוא אכן מתגורר באותה דירה.

אולם אין ספק שיש כאן טעם־לפגם. זהו „טריק" מהסוג שבאמצעותו האביס פלאטו את הציבור לכל אורך מערכת־הבחירות שלו לכנסת. הוא מבקש את אמונם של תושבי תל־אביב, בעוד שהוא ממשיך למעשה להתגורר בווילה שלו ב־סביון, שאינה נמצאת בתחומה של ת"א.

אולם לא רק בעניין שינוי הכתובת עשה פלאטו את אחד הטריקים המפורס־מים שלו, בכל הנוגע לבחירות לראשות עיריית תל־אביב. פלאטו יודע כי אם גם לו יש קהל־בוחרים מסויים מאד, הרי ה־מאגר שלו הוא בשכונות, באיזורי המצוקה ובקרב השכבות הנחשלות. אלה היו גם מי שהצביעו עבורו בבחירות לכנסת.

ערב הבחירות פנה פלאטו למלונאי בצלאל מיזרחי, וביקש ממנו לקשר ביגו לבין קבוצות־הכדורגל של השכונות, בית"ר תל־אביב, מכבי שעריים ובני־יהודה תל־אביב. פלאטו היה מעוניין, במיסגרת מסע הבחירות שלו, לבעוט בעיטות־פתיחה ב־מישחקי אותן הקבוצות. מיזרחי קישר בינו לבין ראשי אותן קבוצות־כדורגל, המהוות מרכיב חשוב ביותר בכל הנוגע לבחירות בקרב בני השכונות. לראשי ה־קבוצות הבטיח פלאטו מערכת־מדים חדשה משוכללת, הכוללת נעלי־כדורגל, לכל אחד מבני הקבוצות שיסכימו כי יבעט בעיטת־פתיחה במישחקיהן. הקבוצות נעת־רו לו, פלאטו בעט, הצלמים צילמו, בני־השכונות הצביעו — אך מערכות המדים המובטחות לא ניקנו. עבור אחת הקבוצות רכש פלאטו מערכות מדים המתאימות ל־קבוצת־כדורגל של בית־ספר תיכון, בוודאי לא לקבוצה מיקצועית, ו„שכח" את הנע־ליים היקרות.

„טריק" ושכרו בצידו

ב חג המימונה האחרון ערך פלאטו מסיבת־מימונה פרטית בביתו, ואליה הזמין גם את בצלאל מיזרחי ואשתו. אחרי סיום המסיבה, כאשר ליווה פלאטו את בצלאל למכוניתו, שאל אותו מיזרחי שוב מה עם מערכות־המדים והנעליים שהבטיח לקבוצות־הכדורגל של הפרברים. פלאטו התנצל על כי שכח זאת שנה שלמה, הבטיח להסדיר את קניית המערכות למח־רת היום. הן עדיין לא ניקנו.

בשבועות האחרונים הגיעו גם לאוזני פלאטו, כמו לאוזני רבים אחרים, שמועות כי בצלאל מיזרחי מתכנן לרוץ בבחירות הבאות לכנסת. הוא חשב במהירות, והפיץ מייד שמועה כאילו בצלאל מיזרחי, איש השכונות, עומד לרוץ עימו בבחירות לעיריית תל־אביב כמיספר־שניים שלו.

השמועות עשו את שלהן, והגיעו אל כתב הארץ, שטילפן אל פלאטו לשאול אותו בדבר נכונות הידיעה.

מזרחי, הנמצא במאבק מישפטי עם עיתון הארץ, סרב לענות לשאלת הכתב, והשיב לו: „מה זה איכפת לך?"

„זה איכפת לציבור הקוראים," אמר ה־כתב. „לציבור אמסור מידע באמצעות עי־תונאי יותר מהימן ממך," סיים מזרחי את השיחה. זה הספיק כדי להוליד את הידי־עה בהארץ כאילו מזרחי מתכונן לרוץ עם פלאטו לבחירות לעיריית ת"א, דבר שהוא חסר שחר ואין לו שום יסוד.

לפלאטו עצמו אין כמובן סיכוי, אפילו הקלוש ביותר, להביס את צ'יצ' בבחי־רות לראשות העיר. מדוע בכל זאת החי־ליט להידחק בדלת האחורית למילחמת הבחירות?

„אין לו ברירה," הסביר אחד ממקו־רבין, „הוא מוכרח להיות בחדשות. הוא רוצה להיבחר גם בבחירות הבאות לכנסת ולשם כך הוא חייב שלא יפסיקו לדבר עליו."

לא חשוב מה שידברו ואיך, העיקר ש־יאייתו את שמו נכון.

אלעזר ושות' פרסומאים בע"מ / יקי הלפרין

הופיע

דו"ח הוועדה לבירור נושא הפשיעה בישראל

דו"ח שימרון

להשיג בכל הקיוסקים והדוכנים

198 עמודים ● המחיר: 70 ל"י בלי מ.ע.מ.

הפצה „גד", יד חרוצים 7 ת"א, טל. 33680

קול השלום - הקול שלך!

רוטשילד שותפים לנאצי־לשעבר ומקימים כור גרעיני

לפני כמה חודשים מסרה העיתונות הישראלית, בהרחבה רבה, כי השבוען הצרפתי הנודע „פארי־מאץ׳" נמכר ל־איש־עסקים בשם **דניאל פיליפא־צ׳י**, שהיה מאוהדי הנאצים בצרפת ואשר אופי קשריו עימם בתקופת הכי־בוש הנאצי מעורר תמיהה עד היום.

ברון אדמונד
רווחים מישראל —

מה שלא דווח בעיתונות היה זהותו של מי שמכר לו את השבוען. הגיליון האחרון של „ביזנס־וויק" (22 במאי) מגלה, כי המוכר לא היה אלא הבארון **גי דה־רוטשילד**. מסתבר כי הוא מכר 80% משבוענו תמורת מיליון דולר, ממשיך להחזיק ב־20%. הברון עומד ב־ראש ידידי ישראל בצרפת ומישפחתו משקיעה רבות בישראל.

קרוב מישפחתו, **אדמונד**, סבור כי השלום בוא יבוא, ומחפש עתה מימון אמריקאי למיספר השקעות. אחת מהן היא כור גרעיני במידבר סיני, השנייה היא הרחבת נמל אלכסנדריה, והשלישית נמל־תעופה למטוסי־שכר בלבד לתיירים, לפירמידות ולירושלים.

לאדמונד השקעות ניכרות בישראל, והוא יו״ר מועצת המנהלים של החברה־לישראל (שנוהלה בעבר על־ידי **מיכאל צור**). חברת ההשקעות שלו בישראל, „ישרופ", הרוויחה 731 אלף דולר בשנת 1977, לעומת 471 אלף ב־שנת 1976, למרות שביתה ממושכת ב־„צ״ם". הוא בודק גם מיזוג בין „ישרופ" לבין חברת משקיעי־ישראל שברא־שה עומד **סם רוטברג**. הוא ביטל את התוכניות למיזוג הבנק שלו בשווייץ עם הבנקים המישפחתיים בלונדון ובפא־ריס, ואחד מנימוקי הביטול הוא המשך הסיכסוך הישראלי־ערבי. הבנקים של הרוטשילדים בלונדון ובפאריס פעילים ביותר בין הערבים.

ברון גי
— השקעות במצריים

הממשלה מכרה בשר מקולקל

מישלוחי בשר מקוסטה־ריקה, שחלקם התגלו כמקולקלים, נמכרו לסיטונאים על־ידי מישרד־המיסחר־והתעשייה, למ־רות התנגדותם של אלה וציבעו וריחו הדוחים הבשר. הם הוכרחו לרוכשו מן הממשלה, שלא היתה מוכנה למכור להם בשר אחר עד שיקנו גם כמויות של ה־בשר מקוסטה־ריקה.

מישלוח של 200 טון בשר קפוא מקוס־טה־ריקה הגיע למחסני הממשלה, ונר־אה כי הוקפא מחדש אחרי שכבר הופ־שר. אחרי ההקפאה המחודשת המליצו הווטרינארים לשווקו מייד.

תמיהה רבה עוררה העובדה שהרבנות הכשירה את הבשר למרות הפשרתו והק־פאתו המחודשת, בניגוד לחוקי הכשרות. כאשר ניסה המישרד לספק את הבשר לסיטונאים ולקצבים, סירבו אלה לקנו־תו בגלל גונו השחור וריחו הדוחה. אז הורה המישרד שלא למכור בשר כלל למי שלא יקנה מן הבשר הפגום. היו כמה מיקרים, בחולון, למשל שבהם הוזעק הווטרינאר העירוני אל הקצבים, והחרים את הבשר כמסוכן לבריאות.

נועק לנובון ז׳בוטינסקי

מישרד הפנים העביר סכום של 100 אלף לירות ל„מכון ז׳בוטינסקי" באמצ־עות עיריית תל־אביב. העיריה לא ביק־שה את המענק, והוא הגיע ממישרד הפנים מבלי שאיש בעיריה ידע על קיו־מו.

גלבר מוצע לניהול „אל־על" באמריקה

עדי גלבר, מנהל המכירות האזורי של „אל־על" באמריקה, הוצע לתפקיד מנכ״ל החברה בארצות־הברית. תפקיד זה התפנה לאחר פטירתו של **עמוס טורין**. גורמי תעופה באמריקה מסרו, כי העיכוב במינוי יורש לטורין פגע קשות בחברה, שמצבה היה מעורער עוד קודם לכן.

צע״ת נגד הטלוויזיה הלימודית

בית־המשפט־הגבוה־לצדק הוציא ב־שבוע שעבר צו־על־תנאי נגד שר האו־צר, שר־החינוך־והתרבות והמרכז לטכנו־לוגיה חינוכית (הטלוויזיה הלימודית), שיבואו וינמקו מדוע לא יבטלו כל פטור ממיסים ותשלומי־חובה שניתן לטלוויזיה הלימודית, ומדוע לא יבטלו את מעמדה כמוסד ללא כוונת רווח.

הצו ניתן לבקשת „אולפני הרצליה", שהיא חברה פרטית העוסקת בהפקות שירותים לקולנוע, והוגש על־ידי עורך־הדין **יהודה מוריץ**. הבקשה מוסרת כי הטלוויזיה הלימודית הוקמה על־ידי ה־ברון **אדמונד דה־רוטשילד** למטרות קידום החינוך בישראל, והיא פטורה מ־מס־הכנסה, מס־רכוש ומס־ערך־מוסף בהיותה מוסד ללא כוונות רווח. בניגוד למטרות אלה החלה הטלוויזיה בשנת 1976 להציע שירותי הפקות בשוק ה־חופשי, במישרין או באמצעות גורמים אחרים השוכרים ממנה ציוד. כיוון ש־הטלוויזיה הלימודית נהנית מפטור מ־מיסים, היא מציעה את השירותים במחי־רים זולים לעומת אחרים, ובכך יוצרת אפלייה חמורה לרעת העותרת, הנאלצת להשקיע מהונה בציוד ולשלם מיסים מלאים.

במאי 1976 הזמינה חברת „דאבליו־אי־פי־טי־וי" מוואשינגטון אצל „אולפני הרצליה" ראיון עם ראש־הממשלה. ההז־מנה בוטלה ברגע האחרון ונמסרה לאולפן אחר, שהגיש הצעה זולה יותר תודות לשימוש בניידת הטלוויזיה הלימודית, ב־מחירים בלתי־מיסחריים. באותו חודש מסרה רשות־השידור לטלוויזיה הלימודית הפקת תוכנית על רמת־הגולן במחירים זולים יותר.

בעיקבות פנייה של „אולפני הרצליה" למישרד־המיסחר־והתעשייה, ביקש זה חוות־דעת מן היועץ־המישפטי־לממשלה. היועץ־המישפטי חיווה דעתו כי מותר ל־טלוויזיה הלימודית למכור בשוק החופשי שירותי צילום, אך קבע כי עליה להח־זיר לממשלה את ההטבות המתייחסות לפעילותה המיסחרית.

הבקשה לצו מערערת על חוות־דעת זו, וטוענת כי לא קיימת אפשרות מעשית לבודד הטבות אלה.

נמכרו 10% ממניות „דובק" ב־16 מיליון לירות

מניות חברת „דובק", שהוחזקו ע־ידי **אילנה זינגל-וסקביץ**, נמ־באחרונה בסכום של 16 מיליון לירו־מזה 7 מיליון לירות מס והיתרה תנ־רה נקיה לאילנה זינגל, שמכרה בכך % ממניות החברה שהיו בידיה. במקו־למכירה ביטלה זינגל את התביעה שה־שה נגד בעלי ומנהלי „דובק", **מרט וזורח גהל**. אחיה, **נחום וסקבי**

מזכרת זינגל
עשן ואש

שהגיש בשעתו את התביעה יחד עי־לא מכר את חלקו וממשיך במאבקו מישפטי.

הסכם המכר נחתם ב־16 באוגו־1977, בין אילנה זינגל לעורך־הדין מ־**בן־פרץ**. עם חתימת ההסכם קיב־זינגל תשלום ראשון בהמחאות של ו־רת „מרכז לטבק", שהיא חברה־בת „דובק". כן קיבלה ערבות של חב־אחרת של „דובק" לביצוע ההסכם. מניות נרכשו בחלקים שווים על־**עליס ג׳ייקובס** מארצות־הבר־**פליקס שנור** מארצות־הברית, ר.מ. **שנור** משווייץ וחברת „א־י־נ־ד־ק משווייץ, השייכת לנציג „בל״ל" לשע בשווייץ.

באחרונה הגיש נחום וסקביץ לבי־המישפט בתל־אביב בקשה להגדלת סכ־תביעתו ל־10 מיליון לירות, שכן ש־חלקו בחברה גדל בהתאם למחיר ש־לם לאחותו.

בומה שבים על חינוך־החינם בחיכון

בראיון גלוי־לב ב„מעריב" (יום ו׳ האחרון) אמר נשיא התעשיינים, **אב־רהם** („בומה") **שביט**, כמה דברים נכונים ביותר על חוק לימודי־החינם ב־תיכון, שייתכן כי לא הושם להם לב. הוא אמר:

נשיא שביט
הפועל ישלם

„...והפארסה הזאת של חינוך תיכ־חינם! שערורייה! הציבור הלך שו־וסגד לשר החינוך, ש,היטיב עם העם׳. מ־זה?! לא היה בארץ הזאת אפילו ת־מיד אחד שלא למד מפני שלא יכ־לשלם את שכר הלימוד! אלא מה? ה־עשרים אחוז מן המשפחות שילמו א־שכר־הלימוד המלא — ובצדק! מפני ־הן יכלו לשלם. באו עתה ה,מיטיבי־ופטרו מתשלום את אלה שיכלו ויכולי־לשלם, והטילו על אלה שאינם יכולי־לשלם לממן גם את אלה שיכולים. שמע־פעם איוולת כלכלית כזאת?! הלא א־לא היה מדובר במדינה שלי, זה היה ־שא נפלא לצחוק!

במישפחה שלנו אנחנו חמישה אחי־החוק לחינוך תיכון חינם פוטר או־מתשלום של רבבות לירות לשנה. אנ־נחסוך כסף זה. מי ישלם למען חינ־ילדינו? הפועלים שלנו! איזה עיוות־ז־נורא! פועל שלי ישלם חצי אחוז משכ־לביטוח הלאומי ואני אשלם חצי אח־לביטוח הלאומי — כדי שילדי וילדיו י־מדו חינם בבית־הספר התיכון! ואת ־ביטוח הלאומי הפכו ל„מס־הכנסה ב׳ לאט־לאט ימצאו לו שימושים נוספי־לכל מיני יעדים...״

במדינה

העם

לשקר אין רגליים

הנכם היקר ביותר של המדינה היה אמינות הודעותיה. נכם זה נהרס עתה

חצי־תריסר שגרירים זרים שיגרו מיברקי אס־או־אס לממשלותיהם.

לפני כן הוזעקו הדיפלומטים לבית־לחם ולערים אחרות בגדה המערבית, שמעו שם ידיעה שהסעירה אותם. נאמר להם כי בשקט, מבלי שהדבר נדון בעיתוני ישראל, נקט הממשל הצבאי פעולה להפקעת מאות אלפי דונאם של קרקעות בגדה.

השיטה: על פי תקנה ישנה של הממשל הצבאי, מראשית הכיבוש, הועברו לידי האפוטרופוס על רכוש הנפקדים כל הקרקעות של תושבי־הגדה הנמצאים בארצות־ערב, ושלא קיבלו תעודות־זהות של הממשל. עתה יושמה אותה תקנה בצורה חדשה: הממשל החיל אותה גם על תושבי־הגדה היושבים בארצות־המערב.

מי שיקר? כאשר דלפה הידיעה גם לעיתונים הישראליים, באיחור רב, הזדרז מישרד־הביטחון להכחיש אותה מכל וכל. לא חל שום שינוי, הודיע הדובר. הדברים שודרו ונכתבו בכל כלי־התיקשורת. נסתבר כי אנשי הגדה משקרים.

אולם לא עברו אלא ימים מעטים, שבהם חקרו כמה עיתונאים את הפרשה, ונסתבר כי דווקא ההדעת שילטונות־הביטחון היתה שיקרית. איש־צבור בגדה דיברו אמת.

היה ברור כי ההפקעה ההמונית נועדה להעביר לידי הממשלה שטחים עצומים גו־ספים, לצורכי ההתנחלות היהודית. השגרירים הזרים קישרו את הדבר עם התוכנית של מישרד־הביטחון, שפורסמה השבוע, להקמת 70 אלף יחידות דיור עירוניות ב־גדה. הגשמת תוכנית זו יכולה להוסיף לגדה 300 אלף נפשות יהודיות — שינוי כביר במיבנה הדמוגראפי.

מחדה ממארת. לצד המשמעות הפו־ליטית של המעשה, בולטת בפרשה זו תופעה המתחילה להתגלות כמחלה ממארת של השילטון הישראלי: השקרנות.

בשנים הראשונות של המדינה, היה לה נכס אחד שלא יסולא בפז: האמינות של הודעותיה הרשמיות. לא רק בארץ, אלא גם כלי־התיקשורת העולמיים האמינו בלא הסתייגות להודעות של דובר־צה"ל ומוס־דות דומים. כאשר היו חריגים, כמו בפרשת קיביא *, היה ברור לכל שזהו חריג.

* אחרי ביצוע מעשה־הזוועה בכפר ה־ערבי קיביא, בשנת 1953, בידי היחידה 101 של צה"ל בפקודת אריק שרון, טען דויד בן־גוריון כי זהו מעשה פרטיזני של חק־לאים ישראליים.

גולדה
הגננת נשארה גננת

אמינות זו נהרסת עתה בזדון ובשי־טתיות. החודש גילה רב־אלוף (מיל.) מוטה גור כלאחר־יד כי במשך שנים פירסם דובר־צה"ל הודעות־שקר על תקריות־אש, שבהן הפציץ והפגיז צה"ל ריכוזים של אוכלוסיה אזרחית כמעשה־נקם (ראה עמודים 30—31). פרשת השלכת רימוני־הגאז לכיתות בית־הספר בבית־ג'אללה, שבמהלכה הודח תת־אלוף ביגלל מסירת הודעת־שקר, היתה רק חלק משיטה כוללת. הודעת השבוע על הפקעת־האדמות תואמת שיטה זו.

אמר כתב אמריקאי בכיר בירושלים: „פעם הייתי מאמין להודעה רשמית יש־ראלית בלי בדיקה. כיום אני מאמין להו־דעות ישראליות כמו שאני מאמין להודעת אש"ף — ואולי אף פחות."

מיפלגות

גולדה רוכבת שוב

לגולדה מאיר היתה דרושה חיצפה. אך זו לא חסרה לה מעולם

לגולדה מאיר יש תפקיד חשוב מאוד במישטר החדש במדינה: בכל פעם שגורב־רים הגיעו לשילטון הקודם, היא פותחת את פיה והורסת אותם בהבל־פיה.

השבוע, במסיבה שערכה לה מיפלגת־העבודה, לרגל יום־הולדתה ה־80, הזכירה גולדה מאיר לכל, שהיא יכולה בהחלט להתחרות במנחם בגין בספורט החביב של ציד יוני־השלום.

פרימיטיביות, לא ניצית. לאשה ה־נושאת באחריות הישירה למותם של אלפי צעירים במילחמת יום־הכיפורים, כתוצאה של מחדליה המדיניים והצבאיים, דרושה חוצפה רבה כדי לדבר על נושאי השלום.

אולם החוצפה היא המיצרך האחד שלא חסר מעולם לגולדה מאיר.

במסיבה המיפלגתית יצאה גולדה חוצץ נגד תנועת „שלום עכשיו". עסקן מיפלגתי ציני יכול היה לחשוב כי תנועה זו, בבראה לערער את יסודות שילטונו של מנחם בגין, עוזרת בעל־כורחה להעלות את סיכויי ה־מערך לחזור לשילטון.

אולם גולדה אינה ציניות. בהתנגדותה המוחלטת לכל שלום אפשרי היא נאמנה לעצמה ולהשקפת־עולמה הפרימיטיבית. לכן התייצבה לימין בגין בלי היסוס. בסיגנונה הארסי הרגיל תקפה את הצעירים שהקימו את התנועה, ושרבים מהם נשארו בחיים ביום־הכיפורים למרות מחדליה הזדעקים־לשמיים. היא שללה לחלוטין את החזרת השטחים הכבושים, ועל אחת כמה וכמה את הקמתה של מדינה פלסטינית.

בגין הוותרן. אולם גולדה לא יכלה לתמוך במנחם בגין בלב שלם. היא תקפה גם אותו.

ההאשמה הנוראה שהיא הטיחה בפני ראש־הממשלה: הוא ותרן מדי. אילו היתה היא בשילטון, בעת ביקורו של אנוואר אל־סאדאת בארץ, כך נסתבר מדבריה, לא היתה מציעה להחזיר לו את כל סיני, כפי שעשה — לדבריה — בגין.*

אנשי „שלום עכשיו" נרעשו מן הדברים, תבעו, משום־מה, להיפגש עם גולדה כדי להסביר לה את עמדותיהם. הם גם ביקשו לשמוע מפי שימעון פרס אם דבריה של גולדה משקפים את עמדת מיפלגת־העבודה.

* בגין אמנם הציע להחזיר את כל סיני ל„רבנונות" מצרית, אך לאחר מכן נסתבר כי הוא רוצה להשאיר את פיתחת־רפיח תחת כיבוש ישראלי מוסווה.

אך התשובה על כך ניתנה עוד בשעה שדיברה גולדה. אף אחד ממאות הנוכחים, השומן והסולת של מיפלגת־העבודה, לא קם למחות על דבריה או להסתייג מהם. גולדה מאיר חדלה מלהיות הגננת הלאומית, אך היא מכהנת עדיין כגננת של מיפלגת־העבודה.

הקרב על הכרטיס

הרעיון לשלוח מזכירי־סיעות לסיור־לימודים יבוצע — אך אף מזכיר לא ייסע

גיבורי הסערות הפורצות בכנסת חדשות־לבקרים הם, בדרך־כלל, חברי־הכנסת עצ־מם. אולם הסערה האחרונה שהעסיקה את חברי־הכנסת נגעה דווקא לעניינם של פקי־דים: מזכירי הסיעות הגדולות של הכנסת.

לפני שנים אחדות הציע אריה האן, מזכיר סיעת המפד"ל בכנסת, לאנשי השגרירות האמריקאית בישראל להזמין לביקור בסנאט האמריקאי את מזכירי הסיעות הגדולות בכנסת הישראלית. האמריקאים קנו את הרעיון, אולם משום־מה נדחתה הוצאתו אל הפועל במשך שנים אחדות.

בשבוע שעבר הגיעו אל ארבעת הסי־עות הגדולות בכנסת — הליכוד, המערך, ד"ש והמפד"ל — הזמנות מעורפלות. ה־שגרירות האמריקאית ביקשה מראשי ה־סיעות לשלוח לסיור־לימודים בסנאט ה־אמריקאי, את מזכירי־הסיעות שלהם.

גמוד על שירותים. כאשר שומעים בכנסת על טיול לחוץ־לארץ, נמחק כל הבדל בין ח"כ לפקיד — ההשתוללות מת־חילה מייד. הליכוד לא ידע את מי לשלוח, ולבסוף הוחלט על פשרה פרלמנטרית. במ־קום מזכיר־הסיעה יסע חבר־הכנסת אברהם שריר. במפד"ל לא היתה כל בעייה. מזכיר־הסיעה אריה האן הוא הנוסע, ולו רק בגלל העובדה שהוא־הוא יזום הטיול. בד"ש החי־ליטו לשלוח את אלוף־מישנה סטלה לוי, מזכירתו של ייגאל ידין. הנימוק: היא היתה כבר בשליחות בארצות־הברית, ו־תוכל להביא תועלת.

הבעייה התעוררה דווקא בסיעת המערך, שלה שני מזכירים: חליה גורן, מזכירת הסיעה הוותיקה, אשר יש אומרים כי היא עומדת לפרוש ולהצטרף לצוות מישכן הנשיא יצחק נבון, וישראל („זוליק") פלג, נאמנו של יושב־ראש הסיעה ח"כ משה שחל. אולם היה במערך מי שהחליט שלא לשלוח איש מן השניים. הנוסע יהיה עורך־הדין חיים קימחי, מי שהיה נאמנו של ח"כ־לשעבר משה ורטמן ובמשך תקופה מסויימת שימש כיועץ המישפטי של סיעת המערך.

הקשר בי קימחי לבין סיעת המערך כיום, עקיף ביותר. קימחי הוא שותף במישרד עורכי־דין פרטי המשרת את סיעת המערך בכנסת, על־פי הסכם של תשלום חודשי. אולם קשר עקיף זה לא הפריע לראשי המיפלגה לגמול לו, בצורת נסיעה לחוץ־לארץ, עבור השירותים הגלויים ו־הנסתרים שהעניק לסיעה זו בעבר.

מזכירי הסיעות, שלמענם יזמו את הנסיעה והסיור למעשה, יישארו בבית.

השטחים המוחזקים

חגיגה ברמאללה

תודות לשילטונות־הביטחון הישראליים הפכה רמונדה אל־טאווי? כתובת בינלאומית

זה יכול היה לקרות רק בבית אחד בארץ.

על כורסה נוחה בחדר־האורחים ישב המנהיג הציוני הקשיש, הד"ר נחום גולד־מן, והחליף דברים עם ראש עיריית חב־רון, פאהד קוסמה הממושקף, המנהיג הבו־לט ביותר בגדה המערבית. בפינה אחרת דיבר דונאלד נף, הכתב גבה־הקומה של השבועון טיים, עם הפרופסור הפלסטיני מאוניברסיטת בירזית, חאפז נזאל הצ־עיר. שר־הבריאות לשעבר, ויקטור שם־טוב המפ"מי, היה שקוע בשיחה עם עורך־הדין מרמאללה, עזיז שיחאדה, שהיה ה־פלסטיני הראשון שהעלה בשעתו את רע־יון הקמתה של המדינה הפלסטינית, תוך הסדר עם ישראל. מרים אניסימוב, סופרת צעירה ויפהפיה, שהביאה מצרפת 30 אלף תימות של אוהדי „שלום עכשיו", דיברה באידיש עם לובה אליאב. זוהייר עבד־אל־האדי הצעירה, מרצה בסמינר למורות ובת אחת המישפחות הוותיקות ביותר בארץ,

(המשך בעמוד 32)

הבורסה

סכנת מפולת

שועלי הבורסה הוותיקים מריחים נפילת שערים חזקה במניות רבות, שתואץ אחרי ההנפקה של „בנק לאומי" ו„בנק הפועלים" הנעשית בימים אלה. עד להנפקה מבקשים שני הבנקים לשמור על בורסה טובה, ומונעים ירידות שערים במניות הסוליידיות. אולם כבר בתחילת השבוע החלה הירידה החזקה במניות הספקולאטיוויות. שערי מניות אלה הועלו בצורה מלאכותית, וכש„נגמר האוויר" מבלי שציבור המשקיעים הצטרף לרכישות, החלה המפולת.

בדבר מניות „אפריקה—ארץ־ישראל" כבר הזהיר מדור זה בשבוע שעבר, עת טיפסו שעריהן ל־1800 על־ידי סיוע של קונצרן „כלל" וחברת „בטוחה" שלו. מאז הפירסום הן נופלות בעוצמה רבה והתחתית עדיין אינה נראית באופק.

סקוריסט

סיפור דומה מופץ עתה על־ידי קבוצת „כלל־בטוחה" לגבי מניות „סקוריסט". לפי הסיפור הרוויחה „סקוריסט" פי־שלושה מהונה העצמי בבורסה האמריקאית, במניות „בואינג" ו„טלדיין". הסיפור אמיתי, אלא שהעסקות נעשו באפריל השנה, אחרי סגירת מאזן „סקוריסט" למארס 1978, כך שהתוצאות תתבטאנה רק במחצית שנת 1979 — מה־גם שקיימת אפשרות סבירה שהחברה תפסיד את מה שהרוויחה בבורסה.

עובדה: לפני הפיחות האחרון נחלה החברה הפסדים כבדים בבורסה בניו־יורק, ורק רווחי הפיחות החזירו לה את השקעתה. גם הרווחים הבלתי־משביעי־רצון שפירסמו חברות הביטוח עד כה מראים, כי השנה אין לצפות להרבה מ„סקוריסט".

אם חברות־הביטוח חילקו עד כה בממוצע סביב 50%, כולל הפיחות, וכאשר השנה הן הכניסו למאזן את ריווחי ה־צמדה, אלה הן תוצאות מאכזבות לגבי המשקיע. לגבי „סקוריסט" יש להביא בחשבון, כי רוכשי המניות בתשקיף כמו ד"ר יעקב הראון, בעל השליטה בחברה, לא יוכלו למוכרן בבורסה לפני נובמבר השנה, כך שאין כל סיבה לעליית שערים לפני תאריך זה.

עסים

סיפור שלישי נוגע למניות „עסיס". הסיפור הוא ש־החברה עומדת להנפיק איגרות לבעלי־המניות, במחירים מושכים, ומשום כך טיפסו שערי „עסיס" מעלה־מעלה. עובדה היא ש„עסיס" ביקשה באחרונה ממישרד־המיסחר־והתעשייה סיוע מקרן העזרה למיפעלים במצוקה, וקשה להניח כי תחלק מתנות לבעלי־המניות שעה שעליה להוכיח לממשלה כי מצבה בכי־רע.

כאמור, צפויה עתה ירידה במניות רבות שעשריהן נופחו ללא כל הצדקה. יש רק כמה מניות שאין סיכון בהחזקתן. מניות „נייר חדרה", ברמת השערים של היום, הן השקעה טובה הן לטווח ארוך והן לטווח קצר. יש לצפות בכל יום עתה לפירסום מאזן החברה, המראה רווח של יותר מ־100% על ההון, ונראה כי החברה תחלק רווח זה כבונוס.

מניה כמו „הסנה", ששערה נמוך ביחס לזה של חברות־הביטוח האחרות, שווה את ההשקעה. אף היא תחלק רווח סביר למשקיע, ואין חשש למפולת גדולה.

תנפילות הצפויות בבורסה יהיו זמניות, שכן בתוך כמה שבועות יצטברו שוב רווחים שחורים בידי המשקיעים, וחלק מהם יופנה לבורסה. בשוק הדירות והמיגרשים המחירים גבוהים, ההשקעות במטבע־חוץ מסוכנות, וגם המישחק בבורסה האמריקאית — שהתפשט מחדש בין המשקיעים — ביסודו הוא מסוכן ורב־תהפוכות.

על רקע היחסים המעורערים במ ממשלה נרקמת קואליציה בין שני היריבים

הברית החדשה

ה התפתחות החשובה ביותר שאירעה לאחרונה בחיים הפוליטיים הפנימיים בישראל, היא אולי גם המפתיעה ביותר. עוד לפני חודשיים, קשה היה להעלות אותה על הדעת. אולם בשבועות האחרונים היא הפכה למעשה לעובדה קיימת: בין שר־הביטחון עזר וייצמן לבין שר־החקלאות אריאל שרון נוצר תהליך של הידברות והתקרבות, המוביל לכיוון של התחברות לברית חדשה, העשויה להפוך לאחד ממוקדי הכוח החזקים והחשובים ביותר בתוך הממשלה.

רק לפני שלושה חודשים נדמה היה שממשלתו של מנחם בגין עומדת להתפרק על רקע היריבות בין שני השרים, שכל אחד מהם ייצג עמדה קוטבית אחרת בתוך הממשלה. אריק שרון יצר לעצמו תדמית של נץ שבניצים. עזר הצטייר כיונה המתונה ביותר שבין שרי ממשלת הליכוד. העימות בין שני השרים, שכל אחד מהם נראה כמושך לכיוון אחר, הפך להתמודדות פומבית גלויה וחריפה שגלשה לעיתים קרובות גם לפסים אישיים. הדברים הגיעו בשלב מסויים עד לידי כך שנראה היה כי שני השרים לא יוכלו עוד להמשיך ולשבת סביב שולחן אותה ממשלה.

מאבק הכוחות בין שר־הביטחון לבין שר־החקלאות הגיע לשיאו בתחילת חודש מרס השנה, זמן קצר אחרי שהתפרסמו ברבים פרשיות התנחלויות הדמה שהקים אריק שרון בפיתחת רפיח וההתנחלות הבלתי מאושרת בקדש־ברנע. לעזר וייצמן נראה היה אז כי אריק מבצע במתכוון פעילות חתרנית נגדו כדי לערער את מעמדו וסמכותו כשר־בטחון. כאשר נאלץ ראש־הממשלה מנחם בגין להפגיש את שני השרים בלישכתו, כדי להכריע בסיכסוך שנתגלע ביניהם והפך למה שכונה בפי כל „הקילקול בממשלה", החליפו עזר ואריק בלישכה האשמות הדדיות, שכללו גם ביטויי־גנאי ועלבונות אישיים בטונים גבוהים ביותר. העדים לאותו עימות בין השניים, שנזעקו ללישכה לשמע הצעקות סיפרו אחר־כך: „חוץ מחילופי מהלומות היה שם הכל."

למרות שבאותו ויכוח הכריע ראש־הממשלה לצידו של שר־הביטחון, לא נרגע עזר וייצמן. לעזר היה ברור באותם ימים שאריק שרון עושה כמיטב יכולתו כדי לטרפד כל אפשרות לחידוש השיחות על הסדר השלום עם מצריים. כמה ימים אחר־כך, כאשר נודע לעזר, בעת שהותו בביקור מלכתי בארצות־הברית, כי בהיעדרו הורה אריק שרון לחדש את עבודות הכשרת הקרקע להתנחלויות גוש־אמונים בנאבי־סאלח ובבית־אל שבגדה המערבית — וזאת בניגוד להוראה מפורשת של וייצמן — איים עזר, בשיחה טלפונית נזעמת

היחייכו שניים יחדיו בלחי אם נועדו?

שערך עם ראש־הממשלה, בהתפטרות.

גם כשנדמה היה שהמתיחות בין השניים רפתה, היא נמשכה מתחת לפני השטח. למרות שאריק גזר על עצמו שתיקה ובכר שלא להתבטא בפומבי בענייני ההתנחלויות וסיכויי ההסדר עם מצריים, נמשך מאבק הכוחות בין שני אלופי צה"ל לשעבר, בתוך הממשלה ובפורומים פנימיים אחרים.

קואליציה בין זאבים בודדים

ב שבועות האחרונים חלה תפנית קיצונית ביחסים שבין אריק ועזר. לא רק שהעימות ביניהם נפסק, אלא ש־החלה ביניהם הידברות היוצרת בהדרגה תיאום עמדות בנושאים שונים וניסיון לגיבוש קו משותף לגבי הדרך להמשך המשא־ומתן עם מצריים.

השניים אומנם אינם מרבים להיפגש זה עם זה, מלבד בישיבות הממשלה ובאירועים ממלכתיים וחברתיים. לעומת זאת הם מנהלים דו־שיח טלפוני שוטף וקבוע. כמעט מדי יום מצלצלים שני השרים איש אל עמיתו, מתייעצים זה עם זה בבעיות שוטפות ואחרות, מתווכחים, מנסים לשכנע זה את זה, ומוצאים לשון משותפת והסכמה הדדית בבעיות שרק לפני חודשים ספורים היו מוכנים לטרוף האחד את משנהו בשל אי־הסכמתם בהן.

מי שהיה מאזין לשיחות אלה היו עשוי להתרשם כי מעולם לא היה כל עימות בין השניים וכי מאז ומעולם הם היו החברים הטובים ביותר.

ההתפייסות בין עזר ואריק, שהפכה כבר למעין שיתוף־פעולה ביניהם, לא באה כתוצאה מהתערבות של גורם נוסף. לא היה זה גם ראש־הממשלה שהצליח לקרב בין השניים. מה שקרה הוא למעשה שכל אחד משניהם הגיע בנפרד למסקנה, שאם ירצה בכך או לא, הוא תלוי למעשה ביריבו, וכי רק שיתוף־פעולה ביניהם עשוי לסייע למעמדו.

גם עזר וגם אריק הם זאבים בודדים, בעלי דיעות עצמאיות, המוכנים להיאבק עליהם עד הסוף. לאף אחד מהם אין למעשה קליקה משלו בתוך הממשלה או בתוך המיפלגה ששניהם מייצגים בממשלה. כל אחד מהם למד במשך שנת כהונתו בממשלתו של בגין כי למעשה אין הוא יכול לסמוך על שרים בממשלה שהבטיחו לו להתייצב מאחוריו ולתמוך בעמדותיו.

לקח לשניהם זמן כדי להתפכח ולגלות כי כל אחד מהם מהווה תופעה חריגה ויוצאת־דופן בממשלה מעורערת ומפוררת, המורכבת רובה ככולה מאנשים אפורים, שרובם אינם מצליחים לתפקד כהלכה במישרותיהם. לקח להם יותר זמן כדי לגלות כי אף אחד מהם אינו מרוויח כתוצאה מהעימות ביניהם וכי הנהנה העיקרי ממאבק הוא האיש שאינו אהוד במיוחד על שניהם: שר־החוץ משה דיין.

מעמדו של משה דיין התחזק בתוך הממשלה ללא הכר בחודשים האחרונים. תוך ניצול היריבות הגלויה בין עזר ואריק וחוסר־האונים של ראש־הממשלה לכפות את סמכותו על הממשלה, הפך למעשה משה דיין לכוח הדומיננטי ביותר בממשלה.

לא אחת כבר הועלו טענות כי למעשה שבוי מנחם בגין בידי משה דיין, המנווט את מדיניות־החוץ של ישראל כרצונו. דיין, הער לעובדה כי המצרים אינם מתלהבים לקבל אותו במצריים ולנהל עימו את המשא־ומתן, דוחף כל הזמן לכיוון של התקדמות במו"מ באמצעות האמריקאים, בעוד שעזר וייצמן, ולאחרונה גם אריק שרון, מבקשים למצוא את ההסדר — כל אחד לפי תפיסותיו שלו את ההסדר — באמצעות משא־ומתן ישיר עם המצרים.

תוכנית שלום חדשה לסאדאת

ב ראה כי התוצאה הראשונה של ההידברות בין עזר וייצמן לאריק שרון יהיה ניסיון לנקוט ביוזמה שתביא לחידוש תנופת תהליך השלום.

אף אחד מהשניים לא שינה את עמדותיו הבסיסיות בנושא זה. הם ממשיכים להיות חלוקים גם בשאלת ההתנחלויות בשטחים המוחזקים ומידת הנזק שאלו גורמות להמשך המשא־ומתן עם מצריים. עזר מוסיף להאמין שההתנחלויות בשעה זו הן מזיקות. תוכנית ההתיישבות הרונית שלו בגדה המערבית היא למעשה תוכנית שנועדה להבטיח לו עורף ותמיכה במיפלגתו, ללא כל כוונה לבצעה כל עוד נמשך המו"מ עם מצריים.

אגב, תוכנית זו טרם הובאה לדיון בממשלה, נכללה בתיק סודי שנמסר למיספר מצומצם של שרים בלבד. למרות זאת

(המשך בעמוד 40)

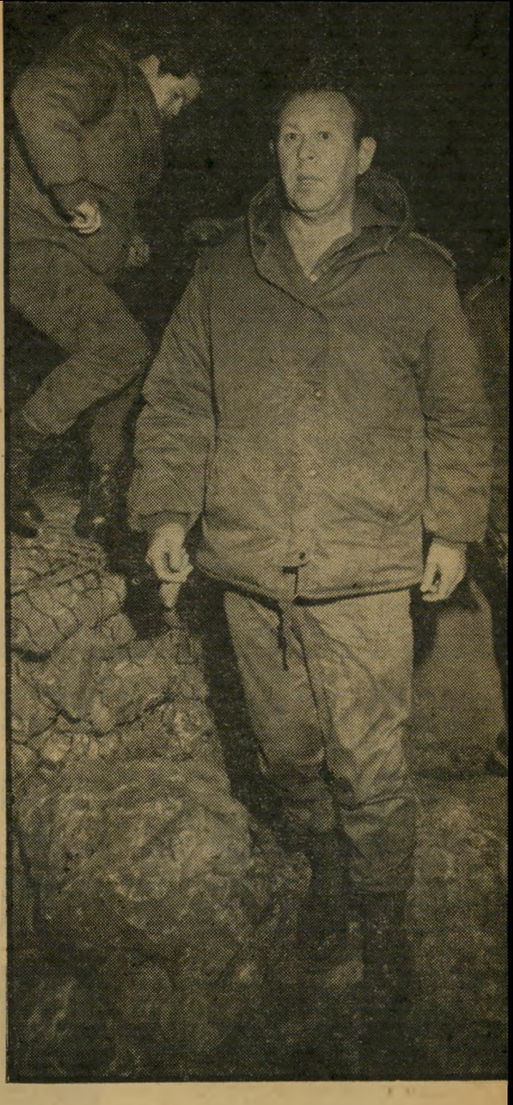

מוטה גור כרמטכ"ל

השידוי שלו

מאת

אזרי אבנרי

ה יו דרישים לי שבועיים כדי לעכל את הדברים המחרידים שאמר רב־אלוף (מיל.) מוטה גור למראיניו על המשמר, ערב יום־העצמאות.

למן היום שבו נודע צה"ל, בימי ההפוגה הראשונה במילחמת־העצמאות, ועד היום, עדיין לא היה מיסמך כזה.

אין אדם בישראל הפטור מלתת את דעתו על הדברים שנאמרו על־ידי הרמטכ"ל, שסיים זה אתה את תקופת־כהונתו. כי המעשים המפורטים בהם נעשו בשם כולנו, וכל אחד ואחד מאיתנו נושא באחריות מלאה עבורם.

איש מאיתנו שוב לא יוכל לטעון מעתה "לא ידעתי".

לא קיבלנו טענה זו כאשר הושמעה בפי אחרים. אחרי דבריו של גור, איש לא יקבל אותה מפינו.

אותם שרכשו לפני 30 שנה, בדמם, את מניות־החיסוד של צה"ל, מצווים לחגיב על הדברים על אחת כמה וכמה.

● "כמו כלום"

ק יצורו של דבר: בראיון זה מודה מוטה גור במעשים המוגדרים, על־פי המישפט הבינלאומי, כפישעי־מילחמה.

פשוטו כמשמעו.

אין הוא אומר רק שהוא־עצמו ביצע מעשים כאלה, וציווה לבצעם. הוא מרחיק לכת, וטוען כי כך נהג צה"ל מאז ומעולם, "כמו כלום".

אולי מגיע למוטה גור פרס על גילוי־לב. אולי יש לעניק לו צל"ש על עצם נכונותו לקרוא לדברים בשמם, תחת להסתתר מאחרי מסך של צביעות מתחסדת. ואולי, להיפך, יש להתייחס אל הדברים בסלידה ובתיעוב, בשל היעדר כל סימן של הסתייגות וחרטה על הדברים.

מוטה גור אינו אומר רק "כך היו הדברים". הוא אומר, למעשה: "כך הם היו צריכים להיות."

● "איפה אתם חיים?"

ש אלה שיש לשאלה, עוד לפני בירור הדברים לגופם, היא: מדוע נאמרו?

מה הביא את הרמטכ"ל־לשעבר להגיד דברים כאלה, למחרת פרישתו מתפקידו?

אם חרטה אין פה, והתלבטות אין פה — מה יש פה?

נדמה שיש כאן מניע פשוט מאד, מניע שהוא אופייני מאד לגנרל־בדימוס.

פיסגת הקאריירה הצבאית של מוטה גור היתה מילחמת־הליטאני. זו היתה המילחמה היחידה שבה ניצח על צה"ל.

שמו הטוב (או הרע) כאדם, כחייל, כמצביא, קשור קשר בלתי־ניתק במילחמה זו.

כאשר הוטח בפני גור כי מילחמת־הליטאני הביאה להכרה באש"ף כבצבוץ לוחם השיב, בראיון קודם, כי הכרה זו אינה חדשה כלל. הוא גילה, לתדהמת רבים, כי זה־מכבר שותף אש"ף להסדרים צבאיים ופוליטיים עם צה"ל.

למוטה גור לא היתה, בוודאי, שום סיבה להאדיר את שם אש"ף ולחזק את מעמדו הבינלאומי. הוא אמר מה שאמר, וצוטט בכל העולם, כדי להמעיט מערך התוצאות השליליות של מילחמת־הליטאני. הוא ביקש לומר: זה לא חדש, זה היה כבר לפני שנכנסתי לתפקידי.

עתה הוא נוהג כך לגבי מוסר־המילחמה.

מעולם לא נמתחה ביקורת כה חריפה על מיבצע צה"לי כפי שנמתחה על מיבצע הליטאני. נטען כי היה זה מיבצע אכזרי מאין־כמוהו, שבו הושמדה אוכלוסיה אזרחית בסיטונות על־פי תוכנית מוכנה־מראש. כן נטען כי במיבצע זה הגיעה תופעת הביזה לממדים שלא היו כדוגמתם, והפכה נחלת כל הדרגים — החל בטוראים וכלה באלופים.

מוטה גור אינו מכחיש זאת. להיפך, הוא מאשר את הדברים בפירוש. גם אין הוא מנער מעצמו את האחריות האישית לכך. אך הוא בא ואומר: זה לא חדש. כך עשו כל קודמי. כך נהג צה"ל מאז ומעולם. איפה אתם חיים?"

הנה הדברים עצמם, כפי שנאמרו ונרשמו:

מוטה גור: ...מה פיתאום האוכלוסיה הזאת של דרום־לבנון נהייתה צדיקה כל־כך גדולה? הם ידעו מה המחבלים עושים, הם עזרו להם לפני ואחרי המיבצע, וקיבלו אותם כקבל פני גיבורים.

שאלה: הטיעון שלך הוא, כי האוכלוסיה (הדגשה במקור) הזאת היתה בת־עניש?

מוטה גור: כמו כלום. אפילו לרגע אחד לא היה לי ספק בכך...

שאלה: בהוראות שלך לצה"ל, לא אמרת להבחין בין אוכלוסיה לבין אנשים שבהם אנחנו רוצים לפגוע?

מוטה גור: אינני משקר לעצמי. נתתי את ההוראה הזאת לכל הצבא. וכשאני נותן פקודה לצה"ל להיכנס לאיזור מאוכלס, ואני מאשר דוקטרינת־אש, אני יודע מה שאני עושה...

...כשאני אישרתי ליאנוש (אלוף פיקוד־הצפון, אביגדור בן־גל) להפעיל מטוסים וארטילריה וטנקים, ידעתי מה שאני עושה. כשאמרתי ליאנוש: תכניס למארון אל־ראס טנקים מה שיותר מהר ותפגע בהם מרחוק, לפני שהחברה מגיעים לקרב פנים־אל־פנים, לא ידעתי מה שאני עושה? אני נתתי את הפקודה הזאת!

מה שנאמר כאן הוא:

● גור נתן פקודה להפציץ ולהפגיז את האוכלוסיה האזרחית של הכפרים.

● להצדקת הפקודה מובאות שתי טענות: (א) האוכלוסיה היתה ראוייה לכך, מפני שתמכה ב"מחבלים"; (ב) הדבר היה דרוש כדי לחסוך בחיי חיילינו בקרב פנים־אל־פנים.

אילו הושמעו טענות אלה במישפט של פושעי־מילחמה, על־פי הדין הבינלאומי, הן היו מעוררות גינוי חריף מפי השיפטים בפסק־הדין.

האמנות הבינלאומיות למניעת פישעי־מילחמה מגינות על האוכלוסיה האזרחית בכל התנאים והמצבים. השקפתיה של האוכלוסיה שבה מדובר אינן חשובות כלל.

כאשר פועל הצבא של מדינה א' בתוך שיטחה של מדינה ב', יש להניח כי האוכלוסיה המקומית שונאת אותו. הצבא הכובש ייתקל כימעט תמיד ביחס עויין. הוא יכול תמיד לטעון כי האוכלוסיה הנכבשת סייעה לאוייביו.

על־פי הטיעון של גור, היה מותר כמעט לכל צבא, כמעט בכל מילחמה, להשמיד את האוכלוסיה האזרחית, מפני שהיא עזרה לאוייב.

יש להניח כי מרבית האוכלוסיה בדרום־לבנון אהדה את העניין הפלסטיני ואת אנשי אש"ף, תמכה במיבצעיהם וקיבלה אותם כקבל פני גיבורים. על־פי המישפט הבינלאומי, אין הדבר מצדיק פגיעה סיטונית באוכלוסיה זו, ולא כל שכן "עניישה — כמו כלום".

כדי לחדד את הבעייה, ומבלי להשוות: בנירנברג נשפטו קצינים גרמניים על הריגת בני־ערובה אזרחיים בצרפת. לא עמדה להם הטענה (הנכונה כשלעצמה), שהאוכלוסיה הצרפתית תמכה במחתרת האנטי־גרמנית, ושזו ביצעה זוועות נגד הגרמנים. הקצינים הוצאו להורג.

הטענה השנייה של גור אינה מדהימה פחות. אילו נתקבלה, היה כל המיבנה המסועף של חוקי־המילחמה שנוצרו בארבע־מאות השנים האחרונות, מאז ימי הוגו דה־גרוט (גרוטיוס), מתמוטט כבניין־קלפים.

יש דרך בטוחה לחסוך בחיי חיילינו, והיא — להשמיד כליל כל דבר חי המצוי בנתיב התקדמות. אם ניצור בשטח "אדמה חרוכה" ונהרוג כל חייל ואזרח, זקן וילד, לפני שחייל־החיזוק שלנו מגיע אלינו, בוודאי נוכל לחסוך בחיי אנשינו. כל צבא, שיש זו האמצעים לכך, יכול היה לעשות כך.

דוקא מפני שזה כך, באו חוקי־המילחמה והטילו מיגבלות חמורות על הצבאות. לא קל לכפות מיגבלות אלה. דרושה הכרה מוסרית עמוקה בלב הפיקוד הצבאי, כפי שאכן היתה בליבם של יצחק שדה ורבים מאנשי הפלמ"ח וצה"ל. ויש מישפט בינלאומי, שעל־פיו נשפטו פושעי־מילחמה ושקבעו כללים ברורים.

בארץ קיים פסק־הדין המפורסם של השופט בנימין הלוי, בדבר "הדגל השחור של אי־החוקיות" המתנופף על פקודות מסויימות, וההופך אותן בלתי־חוקיות בעליל.

אני מעורר את השאלה אם "דוקטרינת־האש" של מוטה גור במילחמת־הליטאני לא היתה בלתי־חוקית בעליל, עד כי אפור היה לכך קצין סביר לבצע אותה על־פי החוק הישראלי, קל וחומר החוק הבינלאומי.

● "נו, באמת!"

כ די למצוא תימוכין למעשיו ולטענותיו, הולך מוטה גור לאחור וטוען, כי כך פעל צה"ל מאז ומעולם. (על־פי הדוגמות שהביא, ניתן לתקן ולומר: כך פעל צה"ל מאז מילחמת־ההתשה, בימים שמשה דיין היה שר־הביטחון וסופר־רמטכ"ל.)

אהבת ילדים: גור ובנו

מוטה גור: ממה נפשך — הציבור האזרחי הזה (בדרום לבנון), שבתוכו אנחנו נלחמנו, זה ציבור אזרחי המאכלס את המחבלים כבר יותר מעשר שנים. זו אוכלוסיה אזרחית, שהיתה ידועה כנותנת סיוע פעיל למחבלים. וזאת עובדה היסטורית. זה לא יעזור בדיעבד, להיות יפי־נפש, אני, כאלוף־פיקוד הפגזתי אותם שנתיים־וחצי. אחרי הטבח ליד אביבים, הפצצתי והפגזתי ארבעה כפרים ללא שום אישור! אתם יודעים כמה כפרים ועיירות הפציצו והפגזנו בשביל לשמור על בית־שאן?

שאלה: ללא אבחנה?

מוטה גור: איזו אבחנה? מה עשו תושבי אירביד (בצפון ירדן), שהפגזתי והפצצתי אותם?... צה"ל שומר זוג מטוסי־קרב באויר. יורים? — אז הוא מפציץ. מה קרה לכם? אתם שכחתם את ההיסטוריה?

שאלה: ההודעות הצבאיות שלנו דיברו תמיד על השבת אש למקורות הירי, ופגיעה במטרות מחבלים.

מוטה גור: נו, באמת... (שלוש נקודות במקור). במילים פשוטות אלה אומר הרמטכ"ל־לשעבר כמה וכמה דברים. בין השאר:

● שבהיותו אלוף־פיקוד, הפגיז והפציץ ארבעה כפרים אזרחיים, כגמול על הפיגוע הטרוריסטי באביבים. לכפרים אלה — כך משתמע בבירור מדבריו — לא היה כל קשר ישיר לפיגוע.

● מעשה זה נעשה בלי "אישור" — כלומר, בלי החלטת הממשלה ובלי הוראת הרמטכ"ל.

● **שהודעות דובר צה"ל על "השבת־אש**

מוטה גור

ילדים אחרים: הרוגה בצור

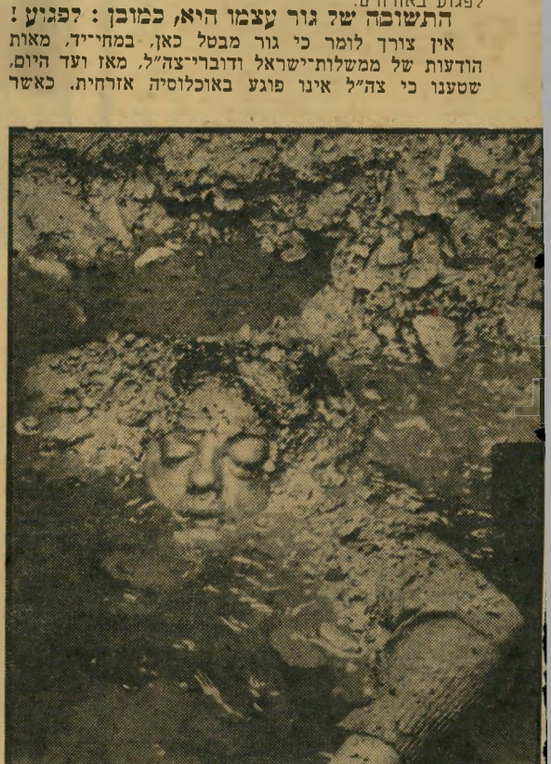

מוטה גור אחרי פרישתו

ראשית כל צריכים לסיים את המילחמה, ובהצלחה... אלא מה, זהו מאבק — כמו נגד גניבות, כמו על מישמעת כללית, כמו על הופעה, כמו על שמירת ציוד. ואתם יודעים טוב מאד, כמה ציוד צבאי נעלם בשירות המילואים, וכדומה. כך שעוד לא קרה שום דבר לצה"ל.

זהו. אובדן ציוד. הופעה מפוקפקת. ביזה. ולצה"ל עוד לא קרה שום דבר.

● דף חדש!

כ? **מפקד** מקרין מאישיותו המוסרית — או הבלתי־מוסרית — על היחידה שלו. הרמטכ"ל מקרין על צה"ל כולו.

ישראל ומוסדות־צה"ל, לא רק לעודם כוזן, אלא גם לציבור הישראלי שבשמו הם פועלו. אלה מאיתנו, שמיחו עד פעולות כאלה בעבר ושטענו מה שטוען גור כעת, הוקעו ככוזבים, כשקרנים, כעוכרי־ישראל, כמשרתי האויב.

● „הרצחת וגם ירשת?"

ה **תפרצות גילוי־הלב** של מוטה גור, באותו ראיון, התחילה בדיון על הביזה בדרום־לבנון. אין זה סוד כי הביזה היתה שם כללית.

נראה כי המראיינים רמזו גם על כך.

התגובה של מוטה גור, כשהיא באה מפי אדם שעמד בראש צה"ל, מדהימה.

גור אינו מצדד בביזה. בהחלט לא. הוא („אישית") מסתייג ממנה. הוא מספר כי פעם, לפני 30 שנה, היכה את הנהג שלו מפני שזה סירב להחזיר שטיח שבזז.

יותר מזה: באחד המישפטים המוזרים והמחרידים ביותר בראיון כולו, אחרי שהצדיק הריגה סיטונית של אזרחים, הוסיף: „כל מה שאני צריך לשמור זה מפני התופעה של 'הרצחת וגם ירשת?' כלומר, מפני ביזה."

כלומר: רצח המוני — ניחא, אבל לרשת — זה לא יפה.

אולם במהלך הראיון הבהיר מוטה גור לחלוטין כי לא עשה הרבה כדי למנוע ביזה, וכי אין הוא מציע לעשות הרבה כדי למנוע ביזה בעתיד.

לבעיית הביזה שתי פנים. מצד אחד, זהו פשע־מיל־חמה חמור. מפקד המתיר ביזה של רכוש אזרחי בעיתות־מילחמה הוא פושע־מילחמה, על־פי המישפט הלאומי והבינלאומי. מצד שני, הביזה הורסת את הצבא העוסק בה. מאז שחר ההיסטוריה, גרמה הביזה התפרקות מו־סרית ומעשית של צבאות, אובדן קרבות ומילחמות.

והנה בא גור, ומפתח פילוסופיה שלמה להבנת הביזה.

זוהי פילוסופיה בגרוש. כך חייל יודע זאת.

מוטה גור: כאשר אומרים לבני־אדם, שגדלו על מוסר של „לא תרצח" כמיצווה ראשונה־במעלה: צא למיל־חמה והרוג את האוייב — אז כל השאר מותר. ברגע שאתה הופך את הקודכס המוסרי באופן טוטאלי, מה נשאר לבן־אדם לעשות?

זה קל. זה נוח. זה מתיר למפקד לומר: אם אתה יוצא למילחמה, מותר לך הכל — לרצוח, לאנוס, לשדוד. הקודכס התהפך במילא. אין רעיון של טוהר הנשק. אין מוסר־מילחמה. יש רק הבאבאריות המוחלטת של פיראי־אדם קדמונים.

יצחק שדה, ודור שלם של מפקדי הפלמ"ח, היו מתהפכים בקיבריהם אילו שמעו זאת.

כל מי שהיה אי־פעם חייל קרבי במילחמה יודע שאין זו אמת. יכול אדם להילחם, ולהילחם היטב, מבלי לשׂ־לוח את ידו בביזה. הדבר תלוי לחלוטין בפיקוד, באיתנות המוסרית של הצבא, ברמה של המפקדים.

● „שום דבר לא קרה"

ב **כון, כך** אחד מאיתנו אסף „מזכרות": כאפיה פה, קומקום שם. סחבנו תרנגולת בכפר נטוש.

אבל כך חייל יודע היטב את ההבדל שבין „סחיבות" כאלה לבין ביזה אמיתית.

יש הבדל בין לקיחת בקבוק־ויסקי ושתייתו במקום, לבין לקיחת ארגזים של בקבוקי־ויסקי מחנות פרוצה הבי־תה. יש הבדל בין לקיחת צלחת־נחושת מבית נטוש ובין הוצאת הרהיטים והשטיחים מבית־מגורים.

בשם כל החיילים הקרביים של מילחמת־העצמאות, אני מוחה בכל תוקף על דבריו של הרמטכ"ל־לשעבר, לאמור:

מוטה גור: ביפו היתה אוכלוסיה אזרחית אוייבת, או לא? בחיפה היתה אוכלוסיה אזרחית אוייבת, או לא? האם השאירו דירה אחת לא־פרוצה ולא־שדודה?

היתה אומנם ביזה נוראה ביפו, בחיפה, ברמלה. אכן, כל דירה נפרצה ונשדדה. אולם — וזוהי האמת ההיס־טורית! — הביזה הזאת לא בוצעה על־ידי החיילים הקרביים. החייל הקרבי של תש"ח לא שדד, בדרך־כלל, ולא עסק בביזה. מפקדי־החסיבות המעולים, כמו שימעון אבידן ג'יבעתי, אף חילקו בין היחידות דפים קרביים שהזהירו מפני פשע זה והטיפו נגדו.

הביזוזים של תש"ח היו הטפיזים והעזוקות של הצבא, חלק מאנשי הדרגים העורפיים, הג'ובניקים והמשתמטים שבאו בעיקבותיהם. ידענו זאת היטב. ידענו מיהם. היו ביניהם אח־דים מנדוליזאומה דהיום. ביחידות הקרביות עוררו מעשים אלה זעם לוהט ותיעוב עמוק.

עכשיו בא מוטה גור ואומר: צה"ל הוא צבא בוזז. הוא כולל את הביזה — פשע־מילחמה ממדרגה ראשו־נה — בין העבירות המישמעתיות השיגרתיות, שיש להי־אבק בהן איכשהו, אך שאין כל סיכוי לגבור עליהן.

מוטה גור: ...שלל וביזה — הם חלק מניסיון־החיי־חמה, לצערי.

שאלה: למה זה מחייב?

מוטה גור: זה מחייב לתשומת־לב מעל ומעבר. אבל

אם השקפתו של מוטה גור היא כפי שהוא מגדה אותה — בגיוויב מחריד — בראיון זה, אין פלא שקרה במילחמת־החיטאני מה שקרה, החל ב„דוקטרינת האש" וכלה בביזה.

ומכיוון שבכל צבא יורדים הדברים, בתהליך סמוי ומפ־ליא, מן המפקד העליון עד לאחרון הטוראים, אין גם פלא שקרה מה שקרה לחייל הדתי שהתאבד בבית־הספר לחיילי־שיריון, ושקרה מה שנתגלה בדו"ח מבקר־המדי־נה, ושבבתי־הסוהר הצבאיים שורר המצב שנתגלה על־ידי שבועון זה. ובוודאי יש קשר בין דבריו של גור על מוסר־המילחמה לבין דבריו על בני עדות־המיזרח, שריח חריף מאד של גזענות פשוטה נודף מהם.

אמרנו אחרי מילחמת יום־הכיפורים: דרישה אישית גדולה, בעלת רמה צבאית, מוסרית, כדי לבנות את צה"ל וליצור בו מוראל חדש.

„מוראל", בלשון הצבאית, היא מילה בעלת משמעות כפולה: רוח־היחידה ומוסר. שני הדברים קשורים זה בזה קשר בל־ינותק.

או מינו את מוטה גור.

כל מה שאמרנו אז, נכון כיום שיבעתיים. ארבע שנות כהונתו של רמטכ"ל זה לא פתרו אף בעייה אחת. הן רק החמירו את כולן.

צה"ל זקוק לרמטכ"ל גדול — גדול כאישיות מוסרית וגדול כהוגה־דיעות צבאי — כדי לפתוח דף חדש בתולדותיו.

למקורות־חירו" ו„פגיעה במטרות־מחבלים" הן ברורי־כלל הודעות־שקר. והא זו ביכרו, אלא שהשיקרויות של ההודעות כה מוכנת־מאליה וידועה לנוגעים־בדבר, עד כי התמיהה על כך מצדיקה את הקריאה „נו, באמת..."

● שהאוכלוסיה האזרחית של עיר־המחוז הירדנית אירביד הופצצה והופגזה על לא עוול בכפה („מה עש־תה?"), כגמול על פעולותיהם של פידאיון פלסטינים.

● „עשינו כל השנים"

ה **שיטה שמוטה גור** מפרט ומצדיק כאן, היא שיטה של טרור־נגדי.

פעולת־טרור היא פעולה שנועדת להטיל אימה על ציבור אזרחי, להבדיל מפעולה צבאית שנועדת להשיג מטרות צבאיות (השמדת צבא־האוייב, כיבוש שטח, וכו'). פעולת טרור־נגדי היא פעולה של הטלת אימה על אוכ־לוסיה אזרחית, כדי להכריחה לפעול נגד הטרוריסטים.

מבחינה מישפטית ומוסרית, פעולה של טרור־נגדי היא פעולת־טרור לכל דבר, ואינה נבדלת ממנה אלא כמטרותיה.

(יש כאן פאראדוכס מסויים. מי שמצדיק טרור־נגדי בשל מטרותיו, מצדיק בדיעבד גם את הטרור המקורי, שבעליו מאמינים בטיב מטרותיהם.)

מוטה גור טוען כי צה"ל דגל מאז ומעולם — או לפחות מזה 11 שנים — בדוקטרינה כללית של טרור־נגדי.

מוטה גור: ...אתם לא יודעים כי כל ביקעת־הירדן (ממזרח לנהר) התרוקנה במלחמת־ההתשה?

שאלה: כלומר, כשאתה מדבר על הפגזה, הכוונה היא שעשינו את זה בלי אבחנה?

מוטה גור: לי אין זיכרון סקלטיווי. אני משרת בצבא 30 שנה מלאות. וכי אני לא יודע, מה עשינו כל השנים? מה עשינו לאורך התעלה? מיליון וחצי פליטים עשינו! באמת, איפה אתם חיים? ...הפגזנו את אסמעיליה, סואץ, פורט־סעיד, פורט־פואד. מיליון וחצי פליטים. פיתאום מה קרה? ...30 שנה, ממילחמת־השיחרור ועד היום, אנחנו נלחמים נגד אוכלוסיה שחיה בכפרים, גרה בערים, והשאלה מלווה אותנו בלי הפסק, כל פעם מחדש: לפגוע או לא לפגוע באזרחים."

התשובה של גור עצמו היא, כמובן: לפגוע!

אין צורך לומר כי גור מבטל כאן, במחי־יד, מאות הודעות של ממשלות־ישראל ודוברי־צה"ל, מאז ועד היום, שטענו כי צה"ל אינו פוגע באוכלוסיה אזרחית. כאשר

מילחמת שימרון בברק

שימרון על דיברי ברק: „אלה הן שטויות!"

ברק על דו"ח שימרון: „לא שווה כלום"

תמיר על שימרון: „לא יהיה שופט עליון"!

היועץ־המישפטי ברק
— ירידות

שלושה החודשים האחרונים, מאז פירסם דו"ח ועדת שימרון, נורו יריות רבות במילחמה בין יושב־ראש הוועדה, עורך־הדין ארווין שימרון, לבין אישים שונים, שהבולט ביניהם הוא היועץ־המישפטי לממשלה, הפרופסור אהרון ברק. אולם יריות נורו מכלי־נשק מצויידים במשתיקי־קול.

בשבוע שעבר חרג עורך־הדין שימרון מכללי המישחק וירה מכל התותחים שעמדו לרשותו, כשהוא מנהל התקפה חסרת־רסן על היועץ־המישפטי לממשלה. שימרון, אשר טען כי אין כל סימנים שאכן נפקדו עדים ממשיים לביצוע מסקנות הדו"ח שלו, הסביר מדוע לדעתו אין ברק מטפל בנושא זה: „אני מבין שהיועץ־המישפטי טרוד לאחרונה בנסיעות לתוך־לארץ." הוא רמז בכך לנסיעותיו של ברק עם בגין, וואשינגטון ולמצריים. ועוד הוסיף שימרון: „היועץ־המישפטי לממשלה טען כי עדת השרים לאכיפת החוק היא פוליטית־אציה של המילחמה בפשיעה. זו, לדעתי, שטות מדרגה ראשונה."

עורכי־דין ואנשי־חוק מעידים כי מעולם לא הוטחו ביטויים כה חריפים וגסים מצד עורך־דין כלפי היועץ־המישפטי לממשלה. בעיקבות הצהרותיו של שימרון, שהתפרסמו ברבים, התעוררה סערה במישרד ה־מישפטים. היו שדרשו תגובה חריפה ביותר נגד שימרון, אולם היה זה דווקא ברק שביקש שלא להגיב, כדי לא ללבות את הסערה.

מייד לאחר שפורסם דו"ח שימרון, ולאחר שהתרגשות הראשונה שככה, החלו מישפטנים, אנשי מישטרה ואנשי מישרד־האוצר לבדוק אותו באופן יסודי. אט אט החלה להתברר עובדה מעניינת: הדו"ח לא גילה משהו חדש, לא חשף דבר ואף לא הוסיף נתונים חדשים. והוא עשה כל זאת במילים יפות.

שר־הפנים בורג וכעך־דו"ח שימרון
— עם משתיק־קול

לראשונים ששמו־לב לכך היו אנשי מישטרה בכירים, שהדו"ח הפנה כלפיהם אצבע מאשימה. מפכ"ל המישטרה, חיים תבורי, הורה מייד לקציניו שלא להגיב על הדו"ח ואם יילחצו אל הקיר עליהם לאמר רק את המישפט הבא: „המישטרה מאמצת את הדו"ח ותפעל על פי מסקנותיו." אולם אנשי־מישטרה בכירים ידעו את האמת: הרבה מהמלצות הדו"ח ביחס למישטרה נלקחו מתוך התסקיר אותו הגישה המישטרה עצמה לוועדת שימרון, אם כי הוועדה לא טרחה להזכיר זאת בדו"ח שלה, ופירסמה המלצות אלה כאילו היו מאמציה בלבד.

ואמנם, המישטרה מיהרה ליישם את המלצות של עצמה. הצוות המייוחד שהקימה המישטרה ליישום המלצות עודת שימרון, שכלל את הניצבים חיים אבינועם, אהרון שלוש ודויד קראוס, הגיע למסקנה כי למלצות הפרטיות של שימרון, אלה שלא היו כלולות במיסמך המישטרתי שהוגש לוועדה, אין כל ערך. הגדיר זאת אחד הקציניס: „הן לא שוות את הנייר עליו נכתבו."

„תמונה מעוותת"

גם כמישזר הממשלתי לא זכה שימרון בהצלחה מרובה. ועדת השרים שמונתה לטפל במסקנות הדו"ח שלו, שכללה את שר הפנים והמישטרה יוסף בורג, את שר־האוצר שימחה ארליך ואת שר־המישפטים שמואל תמיר, לא התכנסה אפילו פעם אחת. בורג טען: „אין מה לשבת." תמיר אמר: „הדו"ח חסר ערך!" ואילו ארליך נהנה מכך שהוועדה לא נפגשה, משום שיישום המסקנות „יעלה יותר מדי מיליונים, שיוצאו לריק."

ועדה בדרג נמוך יותר, שהיתה צריכה לבדוק את הדרכים ליישום הדו"ח, התכנסה רק פעם אחת. בוועדה זו משתתפים, מלבד הפרופסור ברק, גם מנכ"ל־משרד־המישפטים האוצר. בישיבה הראשונה של הוועדה טען ברק כי „לדו"ח ועדת שימרון אין כל ערך."

מאוחר יותר השתתף ברק בפגישה שלא לפירסום עם עורכי מעריב, שבה פירט יותר: „המלצות דו"ח שימרון חסרות כל ערך לגבי מישרד־המישפטים. הדו"ח של ועדת בוכנר (דו"ח מישטרתי שפורסם שנים אחדות לפני דו"ח שימרון) היה רציני וחמור הרבה יותר מדו"ח ועדת שימרון."

מלבד כל אלה החלו להופיע בעיתונים מאמרי־ביקורת של אישי־מישפט על דו"ח שימרון. המישפטן־הפרופסור דויד ליבאי תקף בדבר את הדו"ח וטען כי הוא בלתי־מהימן. הפרופסור ח"כ אמנון רובינשטיין, שהיה ראש החוג למישפטים באוניברסיטת תל־אביב לפני שנבחר לכנסת, תקף מעל במת הכנסת את העירפול שבדו"ח ורמז כי העירפול נועד להסוות את העובדה שאין מאחרי הדו"ח מאומה. השופט הראשי ל־נוער, אהרון מלמד, טען כי מימצאי הדו"ח בכל הנוגע לשטח בו הוא עוסק: „שטחיים, בלתי־מבוססים ועלולים ליצור תמונה מעוותת."

אולם המכה הגדולה ביותר ליוקרתו של שימרון הונחתה דווקא בבית־המישפט. בפני ועדת חוקה חוק ומישפט של הכנסת טען שימרון, בהתייחסו למיסמך 11 ראשי ה־מאפיה בארץ — שאגב, לא הופיע כלל בדו"ח שלו — כי „שלושה מהם הם גנרלים של המאפיה והיתר קולונלים." אלי טיסונה, אחד מהאנשים שהוזכרו ברשימת ה־11, הגיש תביעת־דיבה נגד שימרון. אפשר היה לצפות מאיש־ציבור, שעמד בראש ועדה ממלכתית, שיגן על אשר אמר בפני חברי־כנסת. אולם שימרון חשש מכך. הוא ידע, כי אם יתקיים דיון מישפטי, הוא יהיה חייב לגלות את מקור המיסמך, שאפילו ה־מישטרה מתייחסת אליו בלעג גלוי: ח"כ אהוד אולמרט. שימרון מצא פרשנות ל־סעיף בחוק, ממנו אפשר להבין כאילו למי שמופיע בפני ועדת הכנסת יש חסינות כמו לחברי־כנסת, והתביעה בוטלה עוד לפני שנשמעה.

פחדנותו של שימרון גררה תגובה, דווקא ממי שאינו ידוע כחסיד היועץ־המישפטי לממשלה: שר־המישפטים שמואל תמיר. הוא, כמו רבים אחרים, יודע כי משאת נפשו של עורך־הדין שימרון היא להתמנות כשופט בבית־המישפט העליון. תמיר התבטא בכמה הזדמנויות בנוסח „לא אתן לשימרון להיות שופט עליון." התבטאויות אלה הגיעו לאוזני שימרון. משום מה חשב שימרון כי מאחרי הצהרותיו של תמיר עומד הפרופסור ברק. אך זה אינו נכון. ברק מעולם לא שוחח עם תמיר בנושא זה. אולם עצם המחשבה הזו הביאה את שימרון לתקוף את ברק בחריפות ובגלוי.

אין ספק כי בכוונתו של שימרון להעביר את הדיון בדו"ח שלו לפסים אישיים ולנהל מילחמה ביועץ־המישפטי. רק כך הוא יוכל להסיט את הדיון מעיסוק רציני ושורשי בדו"ח עצמו. דיון כזה, אילו נערך על־ידי המוסדות המוסמכים, לא היה מחמיא כלל ועיקר לשימרון ולחברי הוועדה שלו.

במדינה

(המשך מעמוד 29)

החליפה דברים עם עורך־הדין אמנון זיכרוני.

ראשי מחנה־השלום הישראלי, הצמרת האינטלקטואלית של הגדה המערבית וכל עיתונאי־החוץ החשובים בירושלים הצטופפו בדירתה של רמונדה אל־טאוויל ב־רמאללה, כדי לחגוג את שיחרורה מן הכלא, אחרי מעצר שנמשך יותר מחמישה שבועות.

„הנמרה מרמאללה". השיחה קלחה בכמה שפות, האנשים שמחו להכיר איש את רעהו, ישראלים התיידדו עם פלסטינים, האוכל והמשקאות הוגשו בשפע, לפי מיטב מסורת הכנסת־האורחים הערבית, החל ביוגים צלויות וכלה בממתקים מיזרחיים.

אך לא היתה זאת חגיגה סתם. בחוץ, במרחק־מה, עמדה מכונית של אנשי־ביטחון, וישביה דיווחו באלחוט לממונים עליהם מי בא. ג'יפ של מישמר־הגבול שם אף הוא עין על המתרחש ממרחק דיסקרטי.

כי החאפלה בחדר־האורחים של הבית הדו־קומתי היפה, המשקיף על הנוף המרהיב של השומרון, היתה גם הפגנה פוליטית. גולדמן, העיתונאים הזרים, האישים הישראליים והפלסטיניים — כולם רצו להביע בדרך זו את הזדהותם עם רמונדה הפעלתנית, „הנמרה מרמאללה", מול ה־התנכלות של שרות־הביטחון־הכללי.

ראומנית ופמיניסטית. רמונדה, ערביה יליד־עכו שהיתה אזרחית ישראלית, עברה לירדן, נישאה שם למנהל־הבנק דאוד אל־טאוויל ונכבשה בשנית על־ידי צה"ל במילחמת ששת־הימים, הושמה לפני שנתיים במעצר־בית באותה וילה, תוך ניתוק הטלפון שלה. השנה נעצרה ונגזר עליה מעצר מינהלי. תחילה טען השב"כ שהיא עסקה בפעילות חבלנית עויינת, אך במהרה תיקן את עצמו וטען רק שהיא עוסקת ב„הסתה והפרת הסדר הציבורי."

הפעילות האמיתית של רמונדה היא עיתונאית מובהקת. שמה נודע בעולם כולו, לא מעט תודות להתנכלויות שילטונות־הביטחון הישראליים. היא משמשת כתובת לכל עיתונאי זר, המבקש לסקר את המתרחש בגדה המערבית ולהיפגש עם האישים והציבור שם.

בפעם האחרונה נעצרה באישון לילה, שעות מעטות אחרי שהועיקה את העיתונאים הישראליים והזרים בעיקבות פרשת הטלת רימוני־הגאז לתוך כיתות בית־הספר בבית־ג'אללה, היא שוחררה כאשר נאלצו השילטונות להודות בנכונות גילוייה.

בעת המעצר התערבו אישים בינלאומיים וישראליים למענה, ומישפחת טאוויל — הכוללת את בנה וארבע בנותיה של רמונדה היפה — הזמינה אותם לחגיגה.

אחת מנושאי־השיחה בחגיגה, שנמשכה ארבע שעות: ספרה האוטוביוגרפי של רמונדה, שאותו היא כתבה בימי ישיבתה במעצר־בית, והמתאר את פעילותה כלאומנית פלסטינית וכאשה הדוגלת בשיוויון המינים. הספר, שנכתב באנגלית, יופיע לראשונה דווקא במהדורתו העברית.

פשעים

מי שרף את יוסף?

אחרי מישפט ממושך זוכה הנאשם וישוחרר ממעצרו — אך התעלומה נשארה בעינה

חאפז שוראפי עמד במיסדרון בית־המישפט, כולו רטוב משמפניה. צעיר אחר עמד מעליו ויצק על ראשו את שארית המשקה התוסס מתוך הבקבוק הירוק. חאפז לא ניסה כלל להתנגד — להיפך, הוא חייך במלוא פה וניכר בו שהוא מאושר ונרגש. מאי־שם נשלף בקבוק שמפניה נוסף וחאפז הגישו לפרקליטו, מאיר זיו, שעמד והתבונן במחזה מן הצד.

לחאפז שוראפי היתה סיבה טובה לעלוז: דקות אחדות קודם־לכן נקרא פסק־הדין במישפטו. הוא זוכה מחוסר הוכחות, ושוחרר מן המעצר שבו היה נתון במשך קרוב לשמונה חודשים. אילו הורשע, היה צפוי לעונש של 35 שנות מאסר.

יד עוזה בהחבות. שוראפי נעצר בסוף חודש ספטמבר 1977 על־ידי חוקרי מישטרת יפו. ערב מעצרו גרם אלמוני הצתה בבית שכנו, עבד משראווי, ביפו.

הסוד השמור ביותר

מה קדם לביקורו של סאדאת בירושלים?

ב חודש יוני 1977 היו אזרחי ישראל עדיין המומים מתוצאות המהפך הפוליטי שהתחולל בבחירות חודשיים קודם־לכן. עיני הכל היו מופנות לממשלה החדשה, שזה־עתה החלה בכהונתה. הרוחות סערו סביב תוצאות הבחירות להסתדרות, מינויו של משה דיין כשר־החוץ בממשלתו של בגין והוויכוח המתמשך על הצטרפותה של ד"ש לממשלה.

רק מעטים התעניינו אז במה שהתחולל במדינה השכנה, מצריים. הידיעות על הקרבות שפרצו בגבול מצריים־לוב במחצית השניה של חודש יולי, נדחקו לשולי החדשות על־ידי ידיעות פנים, ובעיקר על־ידי הצהלה וההתלהבות הכלליות מקבלת־הפנים שערך הנשיא ג'ימי קארטר למנחם בגין בביקורו הראשון בארצות־הברית.

אולם אותה מילחמה קצרה שהתמשכה שישה ימים, בין מצריים ולוב, שנשתכחה זמן קצר לאחר־מכן בסערת המאורעות המסחררים, היתה בעלת משמעות גורלית דווקא לגבי ישראל. מה שאירע במילחמה זו בישר, למעשה, את התפנית ביחסו של נשיא מצריים אנוואר אל־סאדאת כלפי ישראל וכלפי ממשלתו של מנחם בגין. המהלכים החשאיים שקדמו למילחמה זו הם ששיכנעו, למעשה, את סאדאת להאמין כי ניתן להגיע לידי הסדר־שלום דווקא עם מנחם בגין, והם שהניעו אותו לפתוח ביוזמת השלום שלו.

התפנית ביחסו של סאדאת כלפי בגין וכלפי ממשלת ישראל היתה חדה, לא הדרגתית.

כאשר נודעו בעולם תוצאות המהפך הפוליטי בישראל, גולד מייד החשש כי כינונה של ממשלה ימנית־ניצית בישראל עלול להוביל למילחמה נוספת, בלתי־נמנעת, בין ישראל למדינות־ערב. במשך קרוב לחודשיים מאז ה־17 במאי 1977, יום הבחירות, היו העיתונים גדושים ידיעות על המתח הגובר והולך בין מצריים וישראל.

שלושה שבועות אחרי הבחירות התלוננה ישראל, כי המצרים מפרים את הסכם־ההפרדה בסיני כשהם מעבים את קוויהם שם, ומכניסים לסיני כוחות מעבר למה שהותר להם בהסכם־ההפרדה. הדיילי טלגראף הלונדוני דיווח, כי „מצריים עיבדה אסטרטגיה חדשה של מילחמה מוגבלת בישראל, תוך גרימת אבידות כבדות." שר־החוץ המצרי, איסמעיל פהמי, הצהיר אז גלויות: „בגין צריך לכפר על עברו על־ידי ניסיון לחיפוש פתרון של שלום. אם לא ישנה בגין את השקפתו, נתקרב למילחמה!"

גם הנשיא סאדאת עצמו ניראה קיצוני בהצהרותיו יותר מאשר קודם־לכן, בעת שנראה היה כי עומדים לכנס את ועידת ז'נווה. ב־14 ביולי עוד הצהיר סאדאת: „גם חמש שנים אחרי חתימת חוזה־שלום לא נכונן יחסים עם ישראל. לא אשים קץ למצב הלוחמה, עד שאחרון החיילים הישראלים יפונה מהשטחים!"

אולם יומיים אחר־כך, כאשר נאם בפני ועידת האיחוד הסוציאליסטי המצרי, יכלו חדי־העין להבחין בשינוי הטון של סאדאת כלפי ישראל. הנשיא המצרי הוסיף אומנם לטעון כי „בגין נסע לארצות־הברית לבלבל את דעת־הקהל," אולם יחד עם זה כבר התרכך, טען כי „לראשונה מוכנה מצריים להפסיק את מצב הלוחמה שלה עם ישראל ואז תחייה ישראל, לראשונה בהיסטוריה, בשלום."

חמישה ימים לאחר־מכן פרצו הקרבות בגבול המצרי־לובי, כאשר כוח מצרי פלש לכפר לובי המרוחק כ־16 קילומטר מהגבול. פרצה מילחמת ששת־הימים המצרית־לובית, שנראתה באותם ימים בלתי־מובנת ובלתי־ברורה.

ידיעה סנסציונית בילעדית

ס אדאת טען אז כי הוא נאלץ לפעול נגד לוב בגלל פעולות החתירה של קדאפי נגד מישטרו. מטוסים מצרים הפציצו שדות־תעופה לובים, והלמו בכוחות־שיריון של הצבא הלובי.

אולם הפעולה המרכזית של המתיקפה המצרית נערכה רק ארבעה ימים אחרי שהחלו הקרבות במידבר המערבי. ב־25 ביולי פשטה יחידת־צנחנים מצרית, מוטסת במסוקים, על נווה־מידבר בעומק של 35 קילומטרים בתוך לוב. לדיברי העיתונות המצרית באותה תקופה, נערכה הפשיטה הגדולה על מחנה־אימון של טרוריסטים.

באותו נווה־מידבר שבעומק לוב הוכשר כוח מיוחד, שתוכניתו היתה לחדור למצריים ולערוך בה פיגועים חבלניים במטרה להפיל את מישטרו של סאדאת. שם התאמנו בצוותא אנשי חזית הסירוב הפלסטינית, מתנדבים לובים ושמאלנים מצרים, ממתנגדי מישטרו של סאדאת.

רק לאחר שחוסל מחנה זה ומרבית שוכניו נטבחו, הסתיימה מילחמת מצריים־לוב. לימים הודו המצרים, כי חיסולו של אותו מחנה־טרוריסטים היה המשימה העיקרית, והחשובה ביותר, שבגללה פתחה מצריים במיתקפה על לוב.

ראוי לציין, כי בעת שהתנהלו הקרבות הצהירה ממשלת ישראל, פומבית, כי בשום פנים לא תפר את הסכם־ההפרדה בסיני, גם אם תיאלץ מצריים להעביר כוחות צבא מסיני לחזית לוב.

הצהרה זו שימשה בסיס לכמה הצהרות שהגיעו ממוסקווה ומטריפולי, במהלך המילחמה המצרית־לובית ואחריה, שעל־פיהן ניצבה ישראל מאחרי המיתקפה המצרית. רדיו מוסקווה טען אז, כי היתה זו ישראל שסיכסכה בין מצריים ללוב. ממשלת לוב פירסמה כמה הצהרות, שבהן טענה כי ישראל היא האחראית למיתקפה המצרית. טייס מצרי שהופל בשעת התקפה על בסיס לובי ונלקח בשבי, אולץ לטעון כי סאדאת אינו אלא „מרגל ישראלי".

באותם ימים ניראו טענות אלה מגוחכות ומשוללות כל יסוד. אולם כיום ניתן לראותן באור שונה לחלוטין.

בשבוע שעבר פירסם העולם הזה (2124) במדור תשקיף ידיעה סנסציונית שרק מעטים ידעו לקרוא את החבוי בין שורותיה. הידיעה נשאה את הכותרת „סאדאת חב חוב אישי לבגין" ונאמר בה, בין השאר:

„סאדאת לא ייכנע ללחצים המופעלים עליו מצד מדינות כמו סעודיה וכוויית, להכריז על כישלון יוזמת השלום שלו, ינסה להשאיר את הדרך למשא־ומתן עם ישראל פתוחה עד כמה שאפשר, כך טוענים נציגים מצריים רשמיים בחו"ל.

„הם מסבירים תחזית זו בהסבר שיש בו כדי להטיל אור חדש על יוזמתו של סאדאת ועל נכונותו לבוא לירושלים. על־פי טענה זו חב הנשיא סאדאת למנחם בגין חוב אישי שאותו לא ישכח לו לעולם.

„חוב זה," המשיכה הידיעה הבילעדית וסיפרה, „נוצר בימים הראשונים אחרי המהפך הפוליטי בישראל, בעת חילופי השילטון. עניין מסויים שהובא להכרעתם של ראש־הממשלה יצחק רבין ושר־הביטחון דאז, שימעון פרס, נמסר להכרעתו של בגין, למרות שטרם כיהן אז כראש־ממשלה בפועל. להחלטתו של בגין באותו נושא היתה השפעה מכרעת על מעמדו של הנשיא סאדאת במצריים. בעיקבותיה נולדו בליבו תיקוות כי יוכל להגיע עם בגין להסדר־שלום, והחלו המהלכים הראשונים שהובילו למסע הנשיא המצרי לירושלים."

עד כאן, הידיעה שפורסמה בגיליון העולם הזה בשבוע שעבר.

חובו של סאדאת לבגין

ל יום אחד בדיוק אחרי הפירסום — הסתום למחצה — בהעולם הזה, הופיע הגנראל האמריקאי ג'ורג' קיגן, מי שהיה מפקד המודיעין של חיל־האויר האמריקאי, בסימפוזיון שנערך בוואשינגטון מטעם המכון האמריקאי למחקר במדיניות־חוץ. נושא הסימפוזיון היה: „המאזן האסטרטגי במיזרח־התיכון והשלכותיו על המדיניות ה־אמריקאית". בנאומו לפני חברי המכון חשף הגנרל קיגן, לראשונה, גילויים שלא פורסמו מעולם.

טען קיגן בנאומו: „מידע מודיעיני מישראל סייע, פעמיים, למנוע הפיכה בחצר המלכות בסעודיה, וכן לסכל פעמיים או שלוש ניסיונות־התנקשות — בהשראה סובייטית — בחייו של נשיא מצריים."

קיגן לא פירט מתי וכיצד נמסר המידע המודיעיני מישראל למצריים, אולם דבריו היוו אישור פומבי ראשון לתיאוריה המהלכת זה כמה חודשים בין עיתונאים זרים, בעיקר אמריקאים, לגבי המיפנה שהתחולל אצל הנשיא סאדאת, ואשר הניעו לפתוח ביוזמת השלום שלו.

על־פי גירסה זו הגיע לידי ישראל, בדיוק בתקופה של חילופי השילטון בין ממשלות המערך והליכוד, מידע מודיעיני חשוב שגגע ישירות למצריים, ללא כל קשר לישראל. בעת חילופי השילטון הועבר המידע שהתקבל לידיעתו של מנחם בגין, ולידיו נמסרה גם ההכרעה מה לעשות בו.

בגין התעניין אז אצל קודמיו לשילטון מה היו הנהגים המקובלים בעבר במיקרים כגון זה. נמסר לו כי בדרך־כלל היה מקובל לשמור מידע כזה בסוד, או להעבירו לידי סוכנויות הביון האמריקאיות, כדי שיעשו בו כחפצן או ישתמשו בו למטרותיהן. בגין, על־פי אותה תיאוריה, תמה על כך ושאל: „מדוע לא להעביר את המידע ישירות למצריים?"

כתוצאה מכך נמסר למצריים, בדרך ישירה, המידע שהגיע לידי ישראל ואשר כלל פרטים על ההתארגנות בלוב, שמטרתה להכשיר יחידות־טרור שיפעלו במצריים כדי להפיל את שילטונו של סאדאת, וינסו אף לחסלו פיסית.

תחילה התייחסו המצרים, כך טוענת התיאוריה, באי־אמון ובהסתייגות, למהימנות המידע שהגיע אליהם מישראל. אולם כאשר אימתו חלק מהמידע, החליטו לחסל את בסיסי־האימון של הטרוריסטים בלוב עוד לפני שאלה יחלו בפעולתם המתוכננת במצריים. כתוצאה מכך פתחו המצרים במיתקפה על לוב. את האישור הסופי למידע שנמסר להם קיבלו בעת הפשיטה על נווה־המידבר, ששימש כבסיס־האימון הגדול ביותר להתארגנות האנטי־מצרית בלוב.

על־פי גירסה זו, המידע שנמסר למצרים על תוכניותיו של קדאפי להפיל את סאדאת, לא היה המידע היחידי שנמסר להם ישירות. בדרך דומה סוכל ניסיון־התנקשות בהשראה לובית בנשיא סודאן, ג'עפר אל־נומיירי, בן־בריתו של סאדאת.

סאדאת קיבל את העברת המידע החיוני ישירות אליו כמחווה של רצון טון מצד מנחם בגין, וכרמז לנכונות מצד בגין לפתוח תקופה חדשה ביחסים שבין ישראל למצריים. כתוצאה מכך נפתחו מגעים ישירים בין נציגים מצרים וישראלים בדרגים נמוכים, ואלה סללו את הדרך לקראת פגישות בדרגים גבוהים יותר. באותן הפגישות, שתיאורים על אודותן החלו מסתננים לכלי־התיקשורת רק באחרונה, הוכשרה הקרקע ליוזמת השלום של סאדאת ולביקורו בירושלים.

כתוצאה מן ההצתה ניכווה קשות הילד יוסף משראווי (12) בכל חלקי גופו, אושפז בבית־החולים והיה שרוי בחוסר־הכרה ב־ משך יותר מחודש. מאז עבר הילד שישה ניתוחים, אך חרף מאמצי הרופאים נותר גופו חרוך ומלא צלקות מעוררות־חלחלה.

צוות־החקירה המיוחד שהוקם במטה מרחב יפו, בראשותו של רב־פקד אברהם דנון עצר, למחרת המיקרה, כמה עשרות חשודים, וביניהם חאפז שוראפי בן ה־29, עבריין מוכר למישטרה שנחשד בעבר כסוחר־סמים ואף היה נאשם בעבר בשני מישפטים על ניסיונות לרצח. משניהם זוכה.

החוקרים חשדו שהמציתים האלמוניים התכוונו להתנקם באחיו של יוסף, סולומון (סלים) משראווי, הידוע כמי שסייע למישטרה בלכידת סוחרי־סמים ביפו.

בפקודת השופט נעצר חאפז שוראפי לשיבעה ימים, ולאחר־מכן הוארך מעצרו בארבעה ימים נוספים. נראה היה שבידי החוקרים אין ראיות מפלילות נגדו. הוא מסר אליבי לגבי מעשיו בליל המיקרה, וטען שבשעה 3.30 לפנות־בוקר, היא השעה שבה בוצעה ההצתה, ישן עם אשתו בביתו.

אלא שכאשר תמו ימי מעצרו של שו־ראפי והוא הובא ממישטרת חולון לבית־המישפט בפעם השלישית, חל מיפנה מפ־תיע. חוקרי מרחב יפו הציגו לפני השופט מידע סודי, וזה השתכנע בו־במקום ועצר את שוראפי ל־15 ימים נוספים. מאז לא שוחרר. הוא הועמד לדין בנובמבר 1977, נעצר עד לתום ההליכים המישפטיים נגדו, וישב במעצר עד לזיכויו — השבוע.

בכתב־האישום שהוגש נגד חאפז שורא־פי טען התובע, עורך־הדין סברין שרטר, סגן בכיר ראשון לפרקליט מחוז תל־אביב כי הנאשם, יחד עם אחרים, שיחח בליל המיקרה אש בדירת מישפחת מש־ראווי ברחוב התפוח ביפו, כי עשה זאת על־ידי זריקת מיכל־בנזין וקופסת־גפרורים בוערת דרך חלון הבית וכי בכך גרם כוויות חמורות ליוסף משראווי בן ה־12. הוא הואשם בהצתה ובניסיון־לרצח.

הקלטה כמעצר. המידע הסודי נגד שוראפי, שהפך בינתיים ראיה נגדו במישפט, התבסס על עדותו של זאב זמר־טוב,

(המשך בעמוד 40)

השומן והסולת של החברה הגבוהה

כדי לחזות, במיסגרת מסיבת־קוקטי

הי, איזו שו

הגורילה אחד משומרי־הראש הפרטיים של פלא־טו־שרון, שנשכרו במיוחד לערב זה.

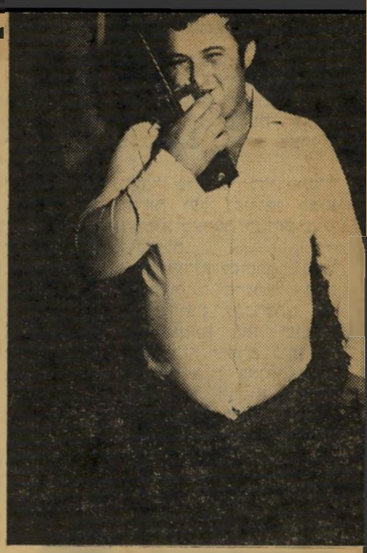

ה יתה זו אחת ממסיבות־הקוקטייל המפוארות והעליזות שנערכו אי־פעם בארץ. על הדשא רחב־הידיים, בווילה של ח"כ פלאטו־שרון בסביון, על שפת הבריכה המוארת שברקע פסליו הזוהרים של יעקוב אגם, התרוצצו מלצריות לבושות מדים נושאות מגשים עמוסי כל־טוב, ומלצרים הגישו ויסקי עם או בלי סודה לגברים, מארטיני לנשים.

בשעה שבע בערב בדיוק, ביום הראשון האחרון, התייצבו כולם, כאילו על־פי פקודה. הגברים לבושי חליפות, עם או בלי עניבה, והנשים עטויות במיטב מחלצותיהן. צלמים עטו על כל אורח שהגיע, כדי להנציחו כשהוא לוחץ את ידו של המארח. האווירה הזוהרת, המשקאות המשכרים והמזון המעולה, עשו את שלהם. כולם היו עליזים, כולם חייכו אל כולם, כולם ברכו את כולם, וכל אחד סיפר את ההלצה האחרונה ששמע.

הסיבה למסיבה העליזה היתה עליזה פחות, הרבה־הרבה פחות. פלאטו־שרון שלח מיברקים — על השבון הכנסת, כמובן — למאות אנשי־מדינה, שרים, חברי־כנסת, שגרירים, פקידים בכירים, עיתונאים ונערות־זוהר, ובהם הזמין אותם לבוא ולצפות בהקרנת־הבכורה הישראלית של סרט־הטלוויזיה השואה.

המארחים העליזים שמואל פלאטו־שרון ואשתו היפה אנט, נראים מאושרים ביותר מהצלחת ה„טריק". פלאטו־שרון עשה שוב את הלא־ייאמן, ורתם לשירותיו את ששת מיליוני היהודים הנרצחים.

השרירים העליזים ח"כ אברהם שריר מציג בפני חתן השואה שמואל פלאטו־שרון את בתו ואשתו. שריר וחברו למיפלגה הליברלית, השר יצחק מודעי, נהנו מאד מ„השואה" (ראה תמונה למעלה).

החאספו על הדשא של פלאטו־שרון

ל עליזה, בסרט־טלויזיה „השואה"

אה נחמדה

יש משהו מסקרן מאוד באותו סרט. דיווחי העיתונות מארצות־הברית מספרים כי אמריקה כולה היתה רתוקה, במשך שבע שעות תמימות, למקלטי־הטלויזיה, ו„לראשונה הבין הציבור האמריקאי את משמעות השואה." הטלוויזיה במערב־גרמניה רכשה את הסידרה תמורת סכום־עתק של 10 מיליון לירות. ואילו בישראל הציע פלאטו־שרון את השואה חינם אין כסף, בתוספת מסיבת־קוקטייל מפוארת כליווי הולם, לנבחרי האומה.

קול המחאה הראשון נשמע עוד לפני ערב ההקרנה. ח"כ חייקה גרוסמן, מי שהיתה ממפקדות הפרטיזנים, מחתה על כך שהסרט יוקרן לראשונה בארץ דווקא בביתו של מי שנחשד בפלילים. אילו ידעה חייקה גרוסמן מה באמת עומד להתרחש באותו ערב, אילו העלתה בדעתה כי פלאטו־שרון יעטוף את השואה במסיבה עליזה שכזו, היתה בוודאי מתייצבת ליד שער הווילה שבסביון, ומפגינה נגד האירוע המביש.

אילם, לא כולם חשבו כמו חייקה. אט־אט החלו מגיעים למקום גם חברי־הכנסת. ח"כ המפד"ל יהודה בן־מאיר, שהוא שכנו של פלאטו בסביון, היה בין ראשוני האים. מנחם סבידור מהליברלים לא אחר

(המשך בעמוד 40)

הכיפה

ח"כ יהודה בן־מאיר, שכנו של פלאטו בסביון השתתף אף הוא בפסטיבל השואה.

הרביעייה העליזה

שניים מחברי **רביעיית מועדון התיאטרון**, גידעון זינגר ויענקל'ה בן־סירא, מספרים בדיחה מקאברית למארח, פלאטו־שרון, כשמימין מחייך איש יחסי־הציבור של שרון, שיפמן.

הרכטמנים העליזים

ראש־עיריית רחובות וח"כ הכנסת של הליכוד, שמואל רכטמן, הופיע למסיבת השואה יחד עם אשתו ובתו (לידו בתמונה), כאשר הוא שופע חיוכים.

הוי, איזו שואה נחמדה

(המשך מעמוד 35)

לבוא אחריו והתייצב עם אשתו, רעיה. הם הספיקו לאכול אצל פלאטו, ללגום משהו, להתלוצץ, והסתלקו למסיבה אחרת עוד לפני שהחלה השואה האמיתית.

האיש החזק של המיפלגה הליברלית, ח"כ אברהם שריר, אף הוא בא עם אשתו ובתו וחילק את זמנו בין שיחה עם ה־מארח לבין שיחה עם עורך־הדין מיכה כספי, שבא אף הוא עם אשתו. ח"כ אליקים („גוסטב") בדיאן הגיע במיוחד מחיפה ה־

עזר עם פלאטו ואשתו אנט אחרי מסיבת־השואה
אין זכות הצבעה למיליונים

רחוקה ונלהב מהמסיבה העליזה, שכמוה אין יודעים אפילו בחיפה, הידועה במסי־בות־השיכורים שלה, עד־כדי־כך שטיפס על עמוד שגשא עליו זרקורי־טלוויזיה.

מסמר הערב היה באנגליה

הדמות המרכזית במסיבה העליזה היתה שר־האנרגיה־והתשתית, יצחק מודעי, שבלט בשטח בזכות השפם הבתולי שהוא מגדל בימים אלה ובזכות אשתו ה־יפהפיה מיכל ובתו בת ה־15, העולה ביופיה אפילו על אמה, שהיתה פעם מלכת־יופי.

התכונה בקהל גברה כאשר הופיעו בשטח שומרי־ראש, גורילות, כשבידיהם מכשירי־קשר מצפצפים חשורקים. הופעתם של אלה מבשרת בדרך־כלל את בואם של ראש־הממשלה, שר־הביטחון או שר־החוץ, אולם רק אחר־כך התברר כי אלה הן הגורילות הפרטיות של פלאטו־שרון, שומרי־ראש שאותם שכר במיוחד לערב זה, וצייד אר־תם במכשירי־קשר, כדי לשוות למסיבה שלו חשיבות־יתר.

אנט פלאטו־שרון היתה יפה מתמיד, ווהרת בביגדי־ההריון הורודים שלה. את החלק הבידורי הרישמי למסיבה העניקו שלושה: שני חברי רביעיית מועדון התיאט־רון גדעון זינגר (הגבוה), ויעקוב („יענ־קל"ה") בן־סירא (הנמוך), והזמר־בדרן יואל שר, שהפך בשנה האחרונה בדרן־החצר של פלאטו, והוא אף שחיבר ושר את השיר המפורסם המהלל והמשבח את פלאטו.

ההקרנה היתה אמורה להתחיל בשעה שבע בערב, אך הדקות חלפו־עברו והקהל עדיין חגג עם כוסיות הוויסקי, קציצות הקבאב והכריכים המעוטרים. איש יחסי־הציבור של פלאטו, מרדכי שיפמן, ניגש אל חברי־הכנסת הפרטי שלו בשעה שמונה ורבע, ואמר לו: „צריך להתחיל, אחרת האנשים ייילכו הביתה." גורילה בעלת ממדים וכרס שעמדה בסמוך אליהם פלטה: „כשאני עומד בשער, אף אחד לא יעזוב את המקום." פלאטו נרגע, הוחליט ולהמ־שיך במסיבה ולדחות את השואה. רק כאשר ניגש אליו השר מודעי ושאל: „למה אנח־נו מחכים? בוא נתחיל," השיב לו: „מחכים לשר־החינוך־והתרבות, שנתן את חסותו לערב זה." אבל זבולון המר נמצא עכשיו באנגליה!" נדהם מודעי. לא נותרה ברירה. פלאטו נתן הוראה, והקהל הוזמן לשבת בשורות הכיסאות שסודרו על הדשא כמו בבית־קולנוע. ואז הסתבר שהשר המר אומנם שוהה באנגליה, אולם הוא שלח את יתעצר האישי, הד"ר יוסף בן־שלמה, כדי שזה יצפה בשואה במקומו.

הסרט עדיין לא החל. שטוף אור־זרקו־רים ניצב פלאטו על רקע המסך הלבן, ונשא נאום בארוזי הנכבדים. הנאום, שני־שא בצרפתית, תורגם על־ידי צעירה, שתר־גומה עורר גלי צחוק בין הנאספים: „חברי־הכנסת פלאטו־שרון אומר שהעניין הזה של השואה..." וכו'.

כשהוחל סוף־סוף הסרט, החל הקהל חש שלא בנוח, ולא בגלל הסרט עצמו או בגלל נושאו. התברר כי הסרט מוקרן שלא מתחילתו, ואי־אפשר כלל להבין את מה־לכל ולעקוב אחר המתרחש על הבד. כעבור רבע שעה הופסקה ההקרנה. הקהל המשיך לשבת במקומו, כשהכל בטוחים כי ה־סרט פשוט נקרע, או שמחליפים גלגל. אולם לפתע נדלקו האורות, ומישהו מעוזריו של פלאטו הודיע: „ח"כ שמואל פלאטו־שרון מודה לכם על שבאתם לראות קטע מהסרט השואה."

האורחים הכבדים הנדהמים מיהרו להס־תלק מהמקום בבושת־פנים. מעטים ביקשו לגשת אל המארח ולהודות לו על הערב הנעים, אך לא הצליחו למצוא אותו. פלאטו היה עסוק באותה שעה במטרה האמיתית של הערב כולו.

השואה כ„גימיק" ליחסי־ציבור

ע? מירפסת מופרדת מן הגן הוא ישב בראש שולחן, שמסביבו עיתו־נאים ישראלים וזרים, לימינו איש יחסי־הציבור שלו ולשמאלו עוזרו של שר־החי־נוך־והתרבות. האירוע כולו צולם על־ידי צוות של רשת־הטלוויזיה האמריקאית אן־בי־סי, שהיא אף מפיקת השואה. עתה התי־רכז הצוות עם מצלמותיו על מסיבת־העי־תונאים של פלאטו בנושא השואה. „מחר בערב יראו אותי במשך 12 דקות ברחבי ארצות־הברית," סיפר אחר־כך פלאטו ב־התרגשות לעיתונאים הישראלים.

הוא גם סיפר כיצד סידר את האמריקאים, לא רק את הקהל הישראלי. לדבריו, פנה לאן־בי־סי לרכוש את הסרט באופן מיסחרי. אולם אן־בי־סי הסכימה לתת לו אותו חינם אין כסף בתנאי שיציג אותו, ללא תשלום, לפני ילדי ישראל. ואומנם הקהל הרב ש־התגודד בווילה של פלאטו־שרון בסביון גי־לה אינפנטיליות מרשימה, אך לא היה בו אף ילד אחד לרפואה.

משרתיו של פלאטו־שרון כבר החלו מרוקנים את המגשים, שהיו עדיין עמוסים למרות הזלילה המראתונית, ולפוקק את בקבוקי הוויסקי, כשלפתע הגיע למקום שר־הביטחון עזר וייצמן, עם רעייתו ראומה ובנו שאולי. פלאטו־שרון ואשתו ערכו ל־מענם הקרנה פרטית־חוזרת. השר הגיע אח־רי שכל האורחים כבר הסתלקו, כיוון שהיה על להשתתף במסיבה של נכי צה"ל שנער־כה באותו ערב.

אחרי שחזה בקטע מהסרט, ואחרי שלגם מן הוויסקי וטעם מן הכריכים, אמר לפלאטו: „יש לך תמיד רעיונות נהדרים." פלאטו משוכנע, ואף מנסה לשכנע, שווייצמן לא התכוון לרעיון ניצול השואה לצורך יחסי־ציבור אישיים. הוא סמון־הבטוח שהיה ראוי למחמאה זו.

מסיבת השואה העליזה שנערכה אצל ח"כ פלאטו־שרון כוונה בעיקר אל תושבי תל־אביב. היה זה רמז בשבילם, אלו תעלולים עומד ומוכן פלאטו לנקוט כדי לזכות בשו־רה בעיתון, התצלום עם אישיות בכירה או עם נערה צעירה ויפה, כדי שאלה ישרתו אותו במירוץ החדש שלו לראשות עיריית תל־אביב (ראה עמוד 17). למען מטרה קדו־שה כזו מותר אפילו לבעוט בערך אומנם מקודש, אך בעל חשיבות מישנית: השואה של עם ישראל.

INDIAN
ראש אינדיאני
אופנת ספורט אלגנט
מיבצע הנחות חד־פעמי!
לרגל פתיחת בית האפנה „ראש אינדיאני" במשכנו החדש.
במסגרת המיבצע יימכרו כל דגמי „ראש אינדיאני" ממיטב היצרנים בארץ ובעולם במחירי מיבצע מיוחדים.
להשיג בראש אינדיאני - מונטיפיורי / ת"א ובחנויות המובחרות

מהרו להרשם לאליפות ישראל בשש־בש שתתחיל ב־28 למאי

(ראה עמוד 59)

מה היית עושה אם היית מקבל מכתב מאלוהים המזמין אותך לפגישה? תשובה לכך תקבל בקומדיה של השנה
"OH GOD!"
כאה שנה אלוהים...
ג'ורג' בורנס
בכורה ארצית „פאר", תל־אביב
4.30 — 7.15 — 9.30

רובקס
המתנה היפה ביותר

מורלה
תשמישים המעוצבים ביצירת אמנות

מנדי – אין חתונה!

מנדי השבוע, עם חברה החדש, ז'אן שארל

ה שעה היתה ארבע לפנות־בוקר כאשר הסתיימה המסיבה. מנדי רייס־דייוויס־שאולי יצאה מהדיסקוטק הנתנייתי, ופסעה יחד עם חברתה לעבר רחוב אוסישקין בנתניה. רחובות עיר־הקייט היו שוממים, ושתי הנשים הנאות לא משכו כל תשומת־לב מיוחדת ולא נתקבלו בשום דמות חשודה. לפני שנפרדה מחברתה ונפנתה לשוב לדירת מגוריה שבמלון השרון בהרצליה, עלתה מנדי לדירת ידידתה כדי להצטייד בכמה סיגריות לדרך.

בשעה 4.30 לפנות־בוקר לחצה מנדי על כפתור המעלית, וירדה לקומת־הקרקע בבניין הנתנייתי. בפתח המתינו לה, לדבריה, שני אלמונים חמושים באקדחים, זינקו לעברה כשפניהם מכוסים בגרביי־ניילון.

שעה קלה לאחר־מכן התייצבה השחקנית הזוהרת לפני השוטר התורן במשטרת נתניה, והתלוננה: „בעוד אחד משני רעולי־הפנים הצמיד אקדח לרקתי, החל חברו הרולם על אצבעי שעליה היתה ענודה טבעת־יהלום יקרה. הם ניסו למשוך את הטבעת מעל האצבע וצעקו כל הזמן: ‚תהרוג אותך!' אמרתי להם: ‚אז תהרגו!' אבל את היד הקפוצה לא פתחתי. לבסוף נשך אחד מהם את ידי, ועקר בשיניו את היהלום שהיה משובץ בטבעת. אחר־כך משך השודד אלוהו את הצמיד שענדתי, והוריד אותו מעל ידי. לא הדלתי להיאבק עימם כל הזמן, ולכן הם היכו אותי בקת־האקדח בראשי ובביטני. רק כשעזבו אותי, התחלתי לצעוק."

זה התרחש לפני חודשיים, בליל ה־23 במארס השנה.

יד הגורל העיוור

שבוע ימים קודם־לכן סיפרה מנדי בגאווה על טבעת יקרה, בראיון שהעניקה להעולם הזה (2115). על התוכנה המתוכננת עם המולטי־מיליונר הקנאדי ג'ו ליבו: „קיבלתי מג'ו טבעת־אירוסין נהדרת, עם אבן־יהלום בגודל של 6 קאראט, שהיתה שייכת לאימו של המלך פארוק, מובן שאינני עונדת אותה. היא נמצאת בתוך כספת בבנק. רק זה חסר לי, שמישהו יכה אותי בראש ויישדוד אותה ממני!"

השודדים התרשמו, כנראה, מן הסיפור על הטבעת ששווייה נאמד ב־50 אלף דולר, אך לא מן הקטע שסיפר על הפקדתה בכספת. בדיוק שבוע אחרי שהביעה מנדי את השאשה מפניהם, הצליחו לבצע את הדבר שמפניו חששה. תכשיטי היהלומים שנשדדו לא היו מבוטחים.

כשתיארה מנדי, למחרת היום, בפני ידידיה כיצד איבדה את מתנת־החתונה היקרה שלה, היא לא שיערה לעצמה כי, למעשה, איבדה בעקבות אותו שוד הרבה יותר מכך: גם את התקן המיועד.

„אני בטוחה שהם ראו את הטבעת על אצבעי, אולי אפילו במסיבה שנערכה בדיסקוטק באותו ערב, והכינו במהירות תוכנית־פעולה," טענה מנדי בפני השוטרים שגבו ממנה עדות. „חברתי שמעה את צעקותי, הספיקה עוד לראות את השודדים נעלמים במכונית לפני שירדה לראות מה קרה לי," תיארה. אולם מישטרת נתניה לא הצליחה לגלות כל עדות מסייעת לטענתה. השודדים נעלמו כאילו בלעה אותם האדמה. במהלך החקירה

מבעת היהלום שקיבלה מנדי כמתנת־אירוסין נשדדה בצורה מיסתורית

המישטרתית לא נעצרו חשודים, ולא התגלה כל פרט שיצביע על כיוון אפשרי של החקירה.

הסיפור על השוד הנורא הבהיל מייד לארץ את החתן המיועד. ג'ו ליבו בן ה־48, שותף פעיל של חברת כור בבעלות על מיפעל ייצור־הצמיגים אליאנס, לא מצא כבר את ארוסתו בארץ. מדוכאת ממה שאירע לה, נסעה מנדי לביקור אצל מישפחתה בוולש, בריטניה, אחרי שסיימה את הופעתה בסרט הישראלי החדש מיליונר בצרות.

ליבו לא ראה בארץ את מנדי, וגם לא את הסרט, אולם הגיע כנראה למסקנה שאם יש כבר מיליונר בצרות, הרי זה הוא עצמו. הוא היה אמור לפגוש את מנדי בקנאדה, לשם עמדה לצאת מאנגליה כדי להכין את חגיגת החתונה שנקבעה ל־13 בחודש מאי. אולם עוד לפני שעזב את הארץ, בישר ג'ו לידידיו הישראלים: „גמרנו. לא תהיה חתונה."

קשה לשער מה הביא את ג'ו להחלטתו הנמהרת. אך יש סיבות טובות להניח ששוד מתנת־האירוסין שהעניק למנדי, היה אחד הגורמים לכך.

מנדי, ילידת עיר החרושת והפלדה בירמינגהם, היא בת להורים זעיר־בורגנים, שכמיהתה למותרות בעוריה ותשוקתה „להיות כמו המלכה והנסיכה מרגרט" הביאו אותה אל צמרת החברה הבריטית. מאוחר יותר, בהיותה כבר ישראלית, התוודתה בראיון כי עוד בהיותה נערה בת 14 נשבעה: „עוד יבוא יום שבו אלבש פרוות ותכשיטים משלי."

מאז לבשה כבר מנדי הרבה תכשיטים ופרוות, אך אלה הביאו תמיד צרות על ראשה. לפני שש שנים התלוננה על גניבת תכשיטים מדירתה השכורה שבריוויירה הצרפתית. היא שהתה שם עם בתה דנה, אחרי פרידתה מבעלה, למיסעדן רפי שאולי, במטרה לרכוש לעצמה בית בעיר־הנופש הצרפתית ניצה. לחוקרי מישטרת צרפת סיפרה אז: „באתי לכאן על־מנת לחפש דירה. אני מתגוררת פה רק שבועות ספורים, ורק אנשים מעטים ידעו מי אני. הגנבים טיפסו על צינור לקומה החמישית, ופרצו את חלון המיטבח שלי."

את ערך תכשיטיה הגנובים העריכה אז בסכום של 12 אלף ל"י. גם אז לא היה ערכם של התכשיטים הגנובים טמון כל־כך בשוויים הכספי כמו בערכם הריגשי. קופסת התכשיטים שנעלמה מדירתה של מנדי בניצה היתה שי שקיבלה מפיטר רחמן, יהודי לונדוני אמיד שמנדי היתה קשורה אליו תקופה ממושכת.

רצה הגורל, וגם אז היתה פרשת הגניבה קשורה בתוכנית נישואין. הגניבה בריוויירה אירעה זמן קצר לפני שמנדי עמדה להינשא לבעל מועדוני־הלילה ורנר שטאוב. בין התכשיטים שנגנבו מנה נמצא, לרוע המזל, גם שעון יקר־ערך שקנה לה שטאוב כמתנת חג־המולד. הגורל העיוור רצה שגם אז, חבילת התכשיטים לא היתה מבוטחת.

לחיות — רק בישראל

מנדי רייס־דייוויס לא נישאה לבסוף לוורנר שטאוב. היא שבה ליש־ראל, המשיכה להיות נשואה רישמית לרפי שאולי, אם כי חיה בנפרד ממנו.

הפעם חזרה הפרשה על עצמה. ג'ו ליבו, שהחליט עוד בישראל לבטל את חתונתו עם מנדי, אולי כדי למנוע ממנה בעתיד פורענויות נוספות של שוד תכשיטים, יצא לאנגליה לפגוש במנדי. הם המשיכו יחד במטע לאירופה ולקנאדה, אולם היום שנועד לחתונה חלף־עבר והחתונה לא התקיימה. ג'ו ומנדי נשארו ידידים, אבל התוכנית לנישואין ביניהם בוטלה סופית.

השבוע חזרה מנדי לישראל, לבדה. היא טענה כי הגיעה למסקנה שקנאדה אינה המקום שבו היתה רוצה לחיות. „זה מין מקום כזה," אמרה, שאפילו את כוס־הקפה הפרטית שלי לא הייתי יכולה להכין בו. הייתי חולת געגועים לישראל." לטענתה, היתה זו היא שהגיעה למסקנה כי אין בעולם מקום שבו היא רוצה לחיות, אלא בישראל. אפילו אם באותו מקום מצפה לה בעל שהוא מולטי־מיליונר.

במקום לחיות כנסיכה, בשפע ובמותרות, הוזרת מנדי אל בימת התיאטרון. היא עורמדת לחזור להצגת התיאטרון כולם על כולם, שממנה פרשה כתוצאה מתוכנית נישואיה. בקרוב היא עומדת לנסוע לדרום־אפריקה כדי להשתתף שם במחזה מקומי, על־פי הזמנת המפיקים שם.

נראה כי היא אינה מתכוונת להתאבל על אובדן היהלומים ו/או על אובדן החתן. השבוע היא נראתה כבר חוגגת שוב, באותו דיסקוטק נתנייתי שבו בילתה בערב השוד. מנדי, עליזה ויפה כתמיד, מצאה עידוד באירוחו של ידידה הוותיק ז'אן שארל, המשמש כמנהל אותו מועדון.

במקום להינשא למיליונר חזרה מנדי לשחק בהצגת תיאטרון בארץ

חיבוק פסיכולוגי ד"ר רודי, מנהל המכון, זוכה בחיבוקה של אחת הפציינטיות שלו. הצעירה שהיתה צמודה אליו במשך כל הערב סירבה להצטלם והפסיכולוג־המיליונר לא דחק בה לעשות זאת.

יפה עד שיגעון הבלונדית היפהפיה שסירבה להזדהות בשמה המפורש, משכה את עיניהם של כל הגברים במסיבה. היו שהציעו להכתירה כמלכת הערב, אך איש לא נקט יוזמה ממשית בכיוון זה.

על עכברים ואנשים

„ס טארסקי מזכיר בראש ! אחריו, בהפרש זעיר, דולק האץ' ! מימינם אולגה הסוכנת הרוסיה. מי ינצח ? רבותי, סטארסקי מקדים ! לא. האץ'... אבל הנה אולגה עוברת אותם ! כן, היא עשתה זאת ! איזו הפתעה, אולגה ניצחה..." קולו של המנחה גבר בהתרגשות. מחיאות־כפיים ב־קהל. אלה שהימרו על אולגה מיהרו לקו־פה לגבות את זכייתם. „המירוץ הבא ית־ימות השנה בפעולתם השוטפת כשהמחי־צות בין שני הצדדים ברורות, שיתפו ה־פעם פעולה כחוגגים מן השורה.

המסיבה, שעריכתה הפכה כבר מסורת, מטרתה להעניק ל־700 המטופלים במכון (במחיר של 130 ל"י לטיפול בן חצי־שעה) הרגשה של שותפות. „פעם בשנה משר־תים הפסיכולוגים את כל הפציינטים. הם מכינים את המסיבה, ובמסיבה עצמה הם

700 המטופלים במכון לטיפול פסיכולוגי
החכנסו למסיבה שנערכה
על־ידי מטפליהם כחלק מן הטיפול

קיים בשעה שתיים אחר־חצות," הכריז המנחה, „חצי־שעה מנוחה למתחרים ה־אמיצים שלנו."

מירוץ העכברים, שלמשתתפיו הוענקו שמות מן הידועים בעולם הבידור, היווה אחד ממוקדי־המשיכה העיקריים במסיבה העליזה שנערכה במכון רידי לטיפול פסי־כותראפי, השוכן ליד הרצליה. באי המכון, פסיכולוגים ומטופלים כאחד, הנפגשים כל

משמשים כמגישים, כמנהלי המישחקים השונים וכמארגנים. „זהו נוהג שנוצר אצלנו לפני שנים אחדות," מספר הד"ר דוד רודי, בעל המכון.

על שיטת הטיפול במכון זה חלוקות הדיעות בין בעלי־המיקצוע — יש התומ־כים בה בהתלהבות, יש השוללים אותה מכל־וכל. אך לגבי דבר אחד מסכימים הכל : שמע המסיבות שעורך המכון ל־

טיפול בעיסוק ערכה הצעירה שהחלה פורטת על הגיטארה בשעות הקטנות של הלילה, ריכזה סביבה גברים רבים, שהתעייפו ממשחקי המזל. אחדים הצטרפו אליה בשירה, ואחרים הסתפקו בהאזנה בילבד.

באיו (כפי שהם מכונים בו) יצא למרחוק.

כמדי שנה הפך המכון, לערב אחד, ל־בית־תה נוסטאלגי אפלולי. מיגרש הכדור־עף (במיסגרת הטיפולים מקיים המכון שתי קבוצות כדורעף, המשחקות בליגה למקו־מות־עבודה) לבש חג, והפך רחבת־ריקו־דים, בסיוע תיזמורת שהוזמנה במיוחד. הסטייקיות שהוקמו בחצר השביעו את הרעבים (בתשלום, כמובן). העיקר — אולם־ההרצאות של המכון, שבו מתכנס צוות הפסיכולוגים מדי שבוע, הפך לקא־זינו מקיר־אל־קיר, כולל שולחנות רולטה ומישחקי־קוביה. והאטרקציה העיקרית — מירוצי עכברים. קאזינו „לוזר" („מפסיד", באנגלית) פתח את שעריו לערב אחד ויחידי, ההלירה הפכה מטבע שימושית מאחד, מאחד שהיתה היחידה שבה ניתן היה להמר. גובה ההימורים: עד חמש לירות.

בימים כתיקנם משמש המכון כמוסד העוסק בטיפול פסיכולוגי המבוסס על תפיסותיו של פרויד. השיטות הנהוגות בו אינן אלה המקובלות. כל אדם המגיע למכון עובר טיפול אצל שני פסיכולוגים לפחות — גבר ואשה, ובנוסף הוא מש־תתף בפעילויות חברתיות שונות ומגוונות — כגון קבוצות כדורעף בהרכב מעורב של פסיכולוגים ומטופלים, קבוצות מוסיקה ו־קבוצות ברידג'. מסביר הד"ר רודי: „הר־בה מופרעויות נפשיות קשורות בתהליכי הסתגלות לתרבות, והרבה בעיות מתחילות אצל ילדים שהרגישו שאינם שייכים ל־מיסגרות הרגילות אלא כאילו לסוג ב'. הטיפול שאנו נותנים הוא טיפול סביבתי. האדם מתקבל טוטאלית. הוא הופך חבר בתא חברתי מסויים." המסיבה המסורתית, לבד מהיותה אירוע חברתי מהנה, מהווה חלק בלתי־נפרד מן הטיפול שבו זוכים המטופלים.

שתי זרועות בגבס

עד תנועת החוגגים הזורמים למקום. „אין דבר," מרגיע ד"ר רודי, „בחצות יהיה כאן מלא." ואכן, במשך השעה של־אחר־מכן גבר זרם החוגגים. הנשים קיבלו בכניסה פרח מידי השוער, אף הוא פסי־כולוג במיקצועו. מן העבר האחר בקעו צלילי המוסיקה. עשן הסטייקים בחצר היתמר בגלים.

מאחרי דוכן המשקאות שירתו את הקהל הפסיכולוגים רמי רציפי. ייתכן שהטיפול במכון מבוסס בין השאר גם על אמון הדדי, אבל השלט שניצב על הדוכן הכריז „על אלוהים סומכים — אתה, שלם במזו־מנים!" על בימת הריקודים חולל זוג שבלט בין כל השאר. ידיו של הגבר, רפי, גם הוא פסיכולוג, עטופות בגבס. „עליתי הבוקר על הסולם לתלות בלונים, והסולם נפל," הסביר. אך התאונה לא מנעה ממנו להגיע למסיבה יחד עם אשתו.

זרם הבאים לא פסק. המנחה ליד שולחן הקוביה בקאזינו, רות, פסיכולוגית בכירה במכון, הספיקה אך בקושי לקנח את הזיעה הקולחת. „מי מהמר על מיספר שבע? ה־זכייה כפול עשר!" ההתלהבות בשיאה. „די, לא יותר!" הקוביות נזרקות, מתגל־גלות ונעצרות על שלוש וארבע. „יש!" צועק הזוכה המאושר.

השעה שלוש אחר חצות, אך התנועה במקום אינה נחלשת. בקאזינו, מכינים את העכברים לסיבוב נוסף. המהמרים נוטים להגיח הפעם את כספם על „אולגה", ש־הוכיחה כבר את עצמה. דומה כי נעלם ההבדל בין פסיכולוגים לפציאנטים וב־מכון עומדים כעת אנשים מול עכברים. הפעם המתחרים הם העכברים...

„צלם!" קראה הצעירה שדמותה נתפסה בעדשת המצלמה בקאזינו. היא הימרה וזכתה פעם אחר פעם.

„משגע!" קראו הצעירות ל־מראה מירוץ העכ־ברים, שעוררו בקהל גלי צחוק עד דמעות.

„המר!" קוראת הצעירה הנל־הבת לבן־זוגה הנאמן אך הזהיר, שליווה אותה במשך כל המסיבה.

רולטה בצרפתית

ה„קרופייה" המתנדבת, שניהלה את מישחק הרולטה במיקצועיות, עודדה את קהל לקוחו־תיה. המקל שבידה שימש גם להרחקת מתגודדים וסקרנים שהפריעו לה במלאכתה.

צהלה

ניכרת על פניה של הצעירה שהמיספר שהימרה עליו זכה ברולטה, והיא הכפילה את כספה.

שיגעון של אהבה

הזוג האוהב שלא נפרד במשך כל הערב, פרש לאחד החדרים, כשהוא תשוש מן הבילויים המרוכזים וממאמץ ההימור. אפילו מבקרי־המצלמה לא הטרידו אותם משלוותם.

במדינה

(המשך מעמוד 33)

שהוא עבריין מוכר, גרקומן וסוחר־סמים.

זמר־טוב שהיה עצור באותה עת כחשוד בעבירות של סחר בסמים קשים, ממר עדות שלפיה התוודה שוראפי באוזניו בעת היותם עצורים בתא משותף במישטרה חולון. מאוחר יותר הועבר זמר־טוב למישטרת רמת־גן וגם שם שהה, באופן מיקרי כביכול, בתא אחד עם שוראפי. הפעם נמצא על גופו של זמר־טוב מכשיר־הקלטה סמוי שהיה אמור להקליט את השיחה בין השניים.

שמח וטוב לב מיהר רב־פקד דנון אל פרקליטת מחוז תל־אביב, ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, על־מנת לחתום על הסכם חסינות עם העד זמר־טוב, שהסכים לזמר מעל דוכן העדים את כל הידוע לו בפרשה.

אולם פרקליטת המחוז היתה פוזיזה קצת פחות מקצין־המישטרה. היא הבהירה לו שחומר הראיות בתיק רופף מאד, ושילחה אותו מעל פניה. אלא שימים אחדים אחרי הפגישה בין הקצין לפרקליטה הוחלט להגיש, בכל־זאת, כתב־אישום נגד שוראפי.

העדים התמוטטו. צעדם זה של אנשי פרקליטות המחוז הוכח, בהמשך המישפט, כצעד פזיז. זמר־טוב נשבר על דוכן העדים בחקירה הנגדית של הסניגור, עורך־הדין זיו. הוא ניסה לחזור על גירסתו, שלפיה מסר את פירטי השיחה בינו לבין שוראפי כיוון שלא יכול לסבול „שערבי שרף יהודי". הוא רק שכח שגם משראווי הוא ערבי מיפו. בנוסף חשף עורך־הדין זיו בבית־המישפט את כל מסכת ההבטחות שהובטחו לזמר־טוב תמורת נכונותו להעיד. נגד זמר־טוב היה תלוי ועומד עונש של מאסר על־תנאי ממישפט קודם על פריצה. באותו מישפט הוא הבטיח לשופט שיפתח דף חדש בחייו, ותודות לכך לא נשלח למאסר בפועל. „מאז באמת פתחתי דף חדש," אמר זמר־טוב לפרקליט זיו, „עזבתי את עיסקי הפריצות, ועברתי לעיסקי הסמים..." הקהל פרץ בצחוק. מי שלא צחק היה התובע, סברין שרטר, שראה כיצד הולך בניין התביעה ומתמוטט. מאוחר יותר משך שרטר את ידיו מאותו מישפט, והעביר את התיק לתובע אחר — עורך־הדין אברהם אלג'ם.

אלא שגם חילופי התובעים לא יכלו עוד לשנות את המצב העגום שבו היתה שרויה התביעה.

ולקינוח, לאחר שהפרקליט זיו עירער את אמינותו של זמר־טוב, עלה לדוכן העדים רב־פקד דנון ויחד עם קצין־מישטרה אחר, מפקח־מישנה שניצר ממרחב דן, מוטט לחלוטין את כל מסכת התביעה. שני קציני־המישטרה הודו, בעדותם, שלמעשה ידעו כבר מלכתחילה, מן ההקלטה במישטרת רמת־גן, שלא התקיימה כל שיחה בין זמר־טוב לשוראפי ולכן גם לא היה כל „וידוי".

שלושת השופטים — מקס קנת (נשיא), נחמיה בר וישראל גילעדי — הפסיקו את המישפט באמצע שמיעת הסיכומים, וזיכו את שוראפי.

נותרו רק הכוויות המחרידות בגופו של יוסף משראווי בן ה־12, והשאלה התוקבת: מי ביצע את מעשה־הנבלה?

מקום הפשע*
כאן הוא נשרף —

מזוכה שוראפי ופרקליט זיו
— מי ביצע את הנבלה?

הברית החדשה

(המשך מעמוד 29)

הודלפה לעיתונות על־ידי השרים ב„ממשלה שאינה מדליפה." באופן מהותי אין הבדל גדול בינה לבין תוכנית הבסיסית של אריק שרון ליישוב הגדה. המחלוקת ביניהם היא רק בשאלת עיתוי ביצועה.

הנושא בו מאוחדים שניהם גם יחד הוא שצריך לנסות למצות את סיכויי הסדר השלום עם מצריים עד הסוף כדי למנוע פריצת מילחמה חדשה בעתיד הקרוב. על רקע זה נראה כי תוצע בקרוב למנחם בגין תוכנית חדשה לחידוש תהליך השלום.

על־פי הצעה זו, המיועדת בעיקרה לבחון את כנות כוונותיו של נשיא מצריים, יצהיר מנחם בגין כי הוא מבטל את תוכנית־השלום שלו, שהמצרים סרבו לקבלה או להתייחס אליה. הוא יודיע כי הוא מוכן להגיש למצרים תוכנית שלום חדשה, שתהיה מנוסחת בצורה העשויה להתקבל יותר על דעת סאדאת. אם יסכים סאדאת להצעה מעין זו, יחדש בעקבותיה את המשא־ומתן הישיר עם ישראל ואף יפגש שוב עם מנחם בגין, יעיד הדבר, לדעת הוגי התוכנית, על רצונו להתקדם לקראת הסדר. אם ידחה אותה, ישמש הדבר כסימן לכך שהוא מתכוון לכניעה ישראלית לתכתיביו בלבד.

לא ברור עדיין אם מנחם בגין עצמו יסכים לאמץ הצעה מעין זו. אולם עצם גיבושה מעיד על היווצרות קואליציה חדשה בתוך הממשלה, זו של אריק ועזר, העשויים להתלכד כדי לתפוס עמדת השפעה מעשית בממשלה.

* החלון שדרכו נזרק הג'ריקן הבוער, מעל למיטת הנער יוסף משראווי מיפו.

ראיון מיוחד עם עזרא טיסונה,

אלוף העולם במישחק השש־בש

מישחק נאצילים

שמו של עזרא טיסונה נישא כיום ביראת־כבוד בפיהם של בעלי בתי הקאזינו הגדולים באירופה ובארצות־הברית. הוא נוסע להשתתף בכל אליפות שש־בש שמתקיימת בפינה כלשהי בעולם, ולזכות הנידחת ביותר, ומעיד על עצמו שמעולם לא הובס בקרב רציני.

כיום, בגיל 33, מחזיק טיסונה בתואר הנכבד של אלוף העולם בשש־בש.

עזרא הוא דמות ידועה בחוגי המהמרים בעולם, ותמונותיו מתנוססות דרך קבע מעל דפי מאגזין הבאק־גמון (שמו של מישחק השש־בש באנגלית) העולמי, עיתון המופץ בלמעלה מ־50 מדינות בעולם.

רשת הטלוויזיה האמריקאית אן־בי־סי ערכה באחרונה תוכנית בת 60 דקות על מישחק השש־בש ועזרא היה אחד מכוכביה. העיתון חבריטי „דיילי־מייל" כתב על מעלליו המופלאים בבתי הקאזינו של לונדון. לקראת אליפות השש־בש, שמארגן „העולם הזה", בחסות חברת „דובק", ובשיתוף חברת „מץ", נאות עזרא טיסונה להתפנות מעט מעיסקי השש־בש חובקי־העולם שלו, ולדבר על המישחק. את הראיון עימו ערך עופר קוך.

● האם, לדעתך, ששׁ־בש הוא משחק של מזל?

בשום פנים ואופן לא!

אני יודע שכולם חושבים ששׁ־בש זה משחק שמבוסס בעיקרו על מזל, אבל זוהי טעות, בעיקר של אלה שאינם מבינים את המישחק. האמת היא שאחוז המזל בששׁ־בש הוא נמוך מאוד, לא יותר מעשרה אחוזים. לאורך זמן, כשערוכים הרבה מישחקים, שחקן גרוע — יפסיד. יש טכניקה, ולעיתים טעות קטנה בהזזת קוביה אחת — דיה לשנות את כל מהלך המישחק.

יש בכל קזינו

● מהי הטכניקה הנדרשת משחקן ששׁ־בש?

שחקן טוב צריך לדעת את התשובה המיידית, הטובה ביותר, לכל מצב שנוצר. לכל מהלך ומהלך במישחק, קיימת תשובה נכונה, שאותה יש לדעת כמעט אוטומטית. יש להתחשב בסיכויים ובסיכונים. ישנו סיכון ידוע לכל אפשרות שעלולה להיווצר, ויש לדעת את הסיכון שלוקחים בכל מהלך במישחק. אני מכיר את אותה תורה של סיכויים וסיכונים, ולכן אני לוקח מינימום סיכון בכל מהלך.

● האם יש בששׁ־בש פתיחות ומהלכים כלליים אופטימליים?

כן, בששׁ־בש, כמו בשח־מת, ישנה תורה שלמה, שחלקה כתוב בספרים שהוצאו לשוק, בעיקר באמריקה, וחלקה ידוע לשחקנים מיקצועיים.

כך, למשל, חשוב, לדעתי, לשמור על המשולש מיספר חמש, בשטח הלוח שלך (כלומר באותו חלק של הלוח שבו יש לירי־ב שתי אבני־מישחק בתחילת המישחק.״ לגבי ״המיגרש״ של הירי־ב, הצעד הטוב ביותר הוא, כמובן, לתפוס את המשולש מיספר חמש בשיטחו, ולהקים שם ״בית״ (״בית״ במישחק הששׁ־בש — שתי אבני־מישחק המונחות באותו משולש על גבי הלוח.)

● מה מעמדו של מישחק הששׁ־בש בארץ ובעולם כיום? האם זהו עדיין אותו מישחק מיזרחי של יהשבי בתי־קפה בעירם ים־תיכוניות?

איפה! תשכח מזה! התדמית של מישחק הששׁ־בש השתנתה לחלוטין.

בשנים האחרונות הוא כבש את כל המקומות הכי

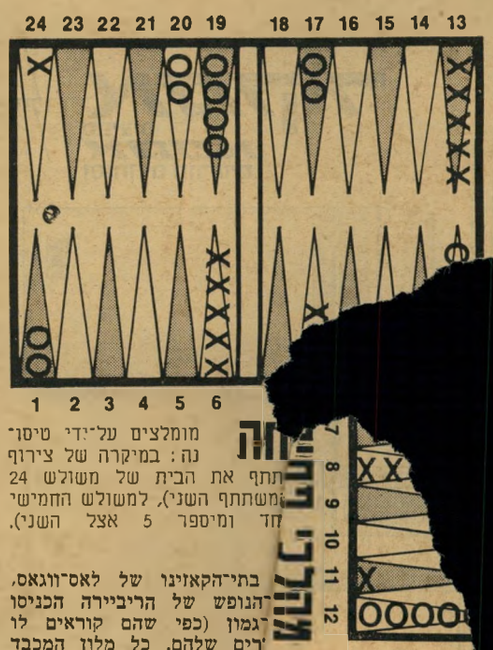

מומלצים על־ידי טיסו־נה: במיקרה של צירוף (כפתח את הבית של משולש 24 במשתתף השני), למשולש החמישי חד ומיספר 5 אצל השני).

בתי־הקאזינו של לאס־וגאס, הנופש של הריביירה הכניסו גמון (כפי שהם קוראים לו רים שלהם. כל מלון המכבד בריביירה הצרפתית — אירגן ה צמחו בארצות־הברית בתי־ משחק הבאק־גמון. הלהיט האחרון לוח ששׁ־בש. כל אנשי צמרת התברה הם שחקני ששׁ־בש. זה הפך להיות מישחק האצילים.

סינאטרה לא שילם

● עם מי מאדה הזדמן לך לשחק?

עם מי לא? שיחקתי עם אלוויס פרסלי, אבל אין לי מזכרת מאותו מישחק, כי הוא לא נתן שיצלמו אותו, בשום פנים ואופן.

פרנק סינטרה הפסיד אצלי סכום נכבד של דולרים, אבל לא שילם עד היום... כשהוא בא לארץ, לא הלכתי לפגוש אותו. הוא בא לכאן, עשה רושם של תורם גדול — אבל לשלם לא שילם.

שיחקתי עם דוריס דיי, היא משוגעת למישחק הזה. עומר שריף השתתף בתחרות אחת, שבה השתתפתי גם אני, אבל לא יצא לנו להתמודד. עומר הוא שחקן ששׁ־בש מעולה. באותה תחרות, שנערכה במונטה־קרלו, השתתף גם טלי סבלס (כוכב סידרת הטלוויזיה קוג׳אק). הוא שחקן משוגע לגמרי, טלי, גאמבלר (מהמר) מטורף. הוא מסוגל להיכנס לקאזינו ולהפסיד 100 או 200 אלף לירות שטרלינג בלילה אחד, ונא לא לשכוח שזה כחצי מיליון דולר. מלבד ששׁ־בש מהמר טלי סבלס גם ברולטה ובמאדה.

האלוף וראש האיגוד

עזרא טיסו־נה (מימין) ודוב אודנץ (משמאל), במישחק ששׁ־בש ידידותי במלון **רמאדה־קונטיננטאל** בתל־אביב. טיסונה הוא אלוף העולם בששׁ־בש והוא ישפוט בתחרות הארצית שאותה מארגן

שיחקתי עם בעל מיפעל התמרוקים שאנל חמש, עם שחקן־הקולנוע ג׳ים בראון, עם אלוף גרמניה במרוצי מכוניות ועם עוד שורה ארוכה של אישי־צמרת בפוליטיקה, בעולם השעשועים והבידור. אחד החברים הטובים ביותר שלי הוא פיליפ וורן, אחד מראשי המגבית בדטרוייט, ונשיא תעשיית־הפלדה האמריקאית, שאף הוא משוגע על באק־גמון.

● מה אופי המישחקים?

האופי הוא של הימורים. על כל שחקן מהמרים בסכו־מים נכבדים המסתכמים, לעיתים, בשש ספרות.

המישחקים מתקיימים בבתים פרטיים, במלונות גדולים ובבתי־קאזינו במיאמי, בניו־יורק, בלאס־וגאס, באיי בהאמה, במונטה־קרלו, בפריס ובלונדון. בתחרות משתת־פים 700—600 איש, והיא נמשכת כשבוע ימים, כשכל יום כולל ארבע שעות מישחק

«הגרוזינים לא שווים»

● האם יש בארץ רמת מישחק טובה של שחקני ששׁ־בש?

מקובל לחשוב בארץ שהגרוזינים, העיראקים והפרסים הם שחקני ששׁ־בש, הם גם חושבים את עצמם מי־יודע־מה. אז אני מוכן להתחרות עם כל גרוזיני או כל בן־אדם אחר, על כל סכום־כסף שהוא.

אין בארץ שחקנים רציניים. הכרתי אמנם ישראלי אחד, שהרוויח 160 אלף דולר בתחרות בת ארבעה ימים בלאס־וגאס, אבל הוא שחקן גרוע.

● מי, אם כן, נחשבים לשחקנים כרמה בינלאומית?

האמריקאים הם היום הטובים בעולם. הם העלו את הששׁ־בש לדרגה של מדע. באמריקה כתבו בשנים האח־

האלוף והסנטור

עזרא טיסונה בחב־רתו של **הסנטור** ג׳ון פואורס, נשיא הסנאט של מדינת מסצ׳וסטס, שפרש את חסותו על עזרא טיסונה מייד כשזה הגיע לאר־צות־הברית. עומד משמאל: ידיד ישראלי של עזרא.

רונות ספרים, פיתחו תכסיסים וטכניקות מתוחכמות וערכו ניתוחים מתמטיים של מישחק הששׁ־בש. הם מסתייעים שם במחשב אלקטרוני ובלוחות־הערכה סטטיסטיים בעת המישחק.

פעם שיחקתי נגד 11 שחקנים בעת ובעונה אחת. הם התייעצו ביניהם, נעזרו במחשב להערכת הסיכויים בכל העולם הזה בסוף חודש מאי, בחסות חברת דובק. אודנץ, שהוא מנהל מלון **רמאדה** שבו תתקיימנה התחרויות, הוא גם נשיא איגוד הששׁ־בש הישראלי. הזוכים בתחרות בארץ, יזכו בפרס כספי נכבד ויוטסו על־ידי חברת־התעופה היוונית **אולימפיק**, לתחרות בינלאומית באירופה.

מהלך. מימנו אותם אנשים עשירים מאוד, שהשקיעו סכומי־כסף עצומים. אבל לא עזר להם.

● מתי התחילת לשחק ששׁ־בש?

לאבי, משה טיסונה, היה בית־קפה בשוק מחנה־יהודה בירושלים, שבו ישבו ושיחקו ששׁ־בש כל היום. בגיל 10 כבר גילגלתי קוביות ששׁ־בש, ובגיל 13 כבר לא היה איש מבין יושבי הקפה מסוגל לנצח אותי.

בצבא העברתי אותה כמובן רק עם ששׁ־בש. הייתי מהמר על תורנויות השמירה, ומובן שבזכות זה לא יצא לי לשמור במשך כל תקופת השירות. אחרי השירות הצבאי עבדתי קצת כנהג אגד, והירביתי להעביר את שעות הפנאי אצל ג׳קי רונן, שם שיחקו ששׁ־בש.

«כל הלילה הפסדתי»

● אבל מכאן ועד לאולימפי־החימורים הגדולים של אירופה ארוכה הדרך?

כן, זה התחיל עם הרבה מזל.

קצת אחרי מילחמת יום־כיפור, בשנת 1973, התחילו להתגנב אלי שמועות, על זה שבעולם המהמרים על כסף רב במישחקי ששׁ־בש. זה סיקרן אותי, אבל לא היה לי גרוש כדי לממן את הנסיעה. חבר שלי, הקבלן מימון לוי מירושלים, עזר לי במימון הכרטיס. יצאתי מהארץ ללונדון, כשבכיס שלי שוכבים בקושי 500 דולר, בעוד שבלונדון הימרו על סכומים של אלפי לירות שטרלינג.

עוד בארץ קיבלתי את שמו של מיליונר יהודי ממיאמי, שהוא מהמר מיקצועי וחובב ששׁ־בש מושבע. שמו היה ג׳ו סוזין, והוא מתעסק בבניה ובגידול־סוסי־מרוץ.

טילפנתי אליו ושאלתי אם הוא מוכן להמר עלי. הוא לא שאל הרבה שאלות, קנה כרטיס והגיע ללונדון עם חבילה שמנה של דולרים.

בערב הראשון הפסדתי כימעט את כל כספו של סוזין במישחקי ששׁ־בש במועדון הפיל הלבן. סוזין התייאש ממני ועמד לטוס חזרה לאמריקה, אולם מסיבות טכניות נדחתה טיסתו, והוא נאלץ לבלות בלונדון לילה נוסף. באותו ערב קרעתי את כולם. בעל הקאזינו הפסיד אצלי סכום המסתכם בשש ספרות — בדולרים. ג׳ו סוזין הביא לי את השחקנים הכי גדולים בלונדון, ואני קירקסתי אותם אחד־אחד לפי התור. אחד מאלה שהפסידו אצלי ניסה להתאבד באותו ערב.

הברכה של אבא

● ומה היה המשכה של אותה הצלחה?

משם נסעתי לאמריקה, שם לקח אותי הסנטור ג׳ון פואורס ממסצ׳וסטס תחת חסותו. הסנטור, שהוא חובב באק־גמון אמיתי, הכיר לי מהמרים מיקצועיים, פתח לפני את כל הדלתות והביא אותי לתחרויות הגדולות. הוא דאג לי כמו אבא.

השם שלי החל להתפרסם. אנשים רצו שאלמד אותם את סודות המישחק. מיליונרים לקחו אותי להפלגות־נופש על גבי היאכטות שלהם, כדי שאעביר להם קורסים בתורת הששׁ־בש. בקיצור — עליתי על הגל. אבל, גם כשהייתי מפורסם, תמיד הצגתי עצמי כישראלי, בשביל לעשות כבוד למדינה, ובכל עיתון שכתב עלי עמדתי על כך שיצויין שאני שחקן מישראל.

● האם יש לך איזה אמונות טפלות, הקשו־רות במישחק?

לפני כל מישחק חשוב אני מטלפן לארץ, לאבא שלי, ואומר לו: ״אבא, תן איזה ברכה!״ והוא אומר לי את הפסוק: ״שירעדו ידי אוייביך ועיניהם יתעוורו.״ תאמין או לא — עד עכשיו זה עזר על־הכיפאק.

אמקור 1900 no frost
בלי פשרות, בלי הפשרות.

אמקור 1900 — No Frost. מקרר בלי פשרות בתכנון. חלוקת נפח אידיאלית. 110 ליטר תא הקפאה. 380 ליטר — תא קירור. התכנון המתאים והנכון ביותר למשפחה הישראלית.

בלי פשרות בעיצוב. בשלושה צבעים טבעיים. ירוק אבוקדו, חום מוקה, לבן שלג. הקו החדש של מקררי אמקור — שמחה במטבח.

אמקור 1900 no frost (אל כפור) בלי הפשרות

המלה האחרונה בקירור: הזרמת אויר קר ויבש לכל חלקי המקרר. לא נוצר קרח. אין צורך בהפשרה. המזון שומר על טריותו עד 3 חודשים.
אמקור הוא היצרן הישראלי היחיד אשר הצליח לבנות מקרר No Frost. אמקור 1900 No Frost. עוד אחד ממקררי העתיד של אמקור. הכניסי אותו למטבחך. היום.

מקרר קונים באמקור. ונקודה.

אמקור
מפיצים
אמכא
וסוחרים מורשים.

הקנייה הטובה ביותר 1978

שרות
אמכא
שרות ללא תחרות

אמקור
מקרר העתיד

צל"ש

● לעורך עלי כותרת, **ירון לונדון**, ולצוות ההכנה שלו, בראשותה של **ורד ברמן**, עבור הכנת הראיון, והראיון עצמו, עם ההומוריסט — נטול חוש־ההומור, כאשר הדברים נוגעים לו — **אפריים קישון** (יום ה', ה־18 בחודש).

בראיון, שניכר בו כי הוכן היטב, הצליח לונדון לחשוף את אופיו של קישון, שהתפתל בין שאלותיו של המנחה ומול הסתירות באמת־החיים שלו. השיטחיות של קישון כאשר שוחח על אמנות מודרנית, אחרי שהצהיר שהוא בעל תארים אקדמאיים באמנות, התירוצים שבהם תירץ את התקפותיו על הגרמנים ועל יצירת קשרים עם גרמניה בעוד הוא מתעשר מהצלחתו בגרמניה דווקא, הסתירה שבין שינאתו לדתיים־מאמינים לבין הערצתו לאנשי גוש־אמונים — כל אלה היו פרק מאלף בהכרת קישון, המטיף מדי שבוע לקוראי מעריב.

כדאי היה להקריץ ראיון זה בכל פעם שמציגים את סירטו של קישון, השועל בלול התרנגולות.

מאחרי המסך

חמ"ר לא קיבל את השיחות

הטלפונים בטלוויזיה היו עסוקים מכרגיל בעת שנערך, בשבוע שעבר, הדיון החי במיסגרת מוקד בין שר־המישפטים **שמואל תמיר** לבין ראש־הממשלה ל־שעבר, **יצחק רבין**.

האחראי לגידול הפיתאומי בצילצולי הטלפון היה עוזר ראש־הממשלה, **שלמה** („נקדי") **נקדימון**, שביקש כמה פעמים להעביר פיתקות לשמואל תמיר. בקשותיו של נקדי נידחו על־ידי מפיקי מוקד.

טלחזרם

הפקיד בעל התפקיד הבלתי־מוגדר ברשות השידור, **ניסים מיזרחי**, אינו מתכוון כלל להחמיץ נסיעה לאליפות־העולם בכדורגל, שתיערך בארגנטינה. מיזרחי, אשר הבין כי הרשות לא תממן את נסיעתו, בעיקבות הביקורת הנמתחת באחרונה בעיתונות על סידרי עבודתו, רכש כרטיס־טיסה מכיסו הפרטי.

אולם במיכתב למנכ"ל רשות־השידור דרש מיזרחי הוצאות אש"ל והכרה בשעות נוספות, למשך כל התקופה שבה ישהה בארגנטינה.

נוסף על מיזרחי נסע לארגנטינה צוות בן שישה איש. **אלכס גילעדי** כבר נמצא בחוץ־לארץ, אולם לא מטעם רשות־השי־ור, אלא מטעם איגוד השידור האירופי

אי־בי־יו. כן שוהה עתה בחוץ־לארץ מישלחת של חמישה עובדי־רדיו, בראשות מנהל הרדיו **חגי פינסקר**.

איש החדשות ברדיו, **גבי גזית**, עומד אף הוא נסוע לטיול בחוץ־לארץ וכמוהו קריינית הרצף בטלוויזיה **כרמית גיא**.

עוד קריין פורש

קריין־הרצף הוותיק **אורי פירסט**, גיסה של הקריינית **דליה מזור**, עומד

רכזת „עדי כתרת" ורד
עבודת־הכנה מעולה

לעזוב לכמה שנים את הטלוויזיה ואת בית־הספר שבו הוא מלמד. הוא משמש בשעות הבוקר כמורה בתיכון.

פירסט קיבל תפקיד של אחראי על כל השליחים של הסוכנות היהודית בחוף המערבי של ארצות־הברית, ועומד לצאת בשבועות הקרובים למקום מושבו, יחד עם רעייתו **דפנה**.

כיסאות מוסיקל"ים בכנסת

מקומו של **נחמן שי**, אשר חזר בשבוע שעבר לארץ, ככתב הפרלמנטרי, אינו בטוח כלל ועיקר. נראה כי למרות שמנהל המחלקה **חיים יבין** החליט, בשעתו, לתת תפקיד זה לשי, הוא חזר בו ושוקל עתה לשמור את הכנסת ל**טוביה סער**, דובר מישלחת ישראל באו"ם העומד לחזור בקרוב לארץ.

אם אומנם יחליט יבין לשלוח את סער לכנסת, ימונה שי ככל הנראה ככתב במערכת החדשה שמקימה עתה **יעד חן** ל־השבוע יומן אירועים.

העלמה קנדי

אחד ההישגים של מחלקת־החדשות של הטלוויזיה בשבוע שעבר היה הראיון עם **ז'קלין קנדי־אונאסיס**, מי שהיתה הגברת הראשונה של ארצות־הברית, שכדוגמתו לא הצליח לקבל אף אחד מכלי־התיקשורת האחרים.

אולם אלה שצפו בראיון בהשבוע יומן־אירועים האחרון, לא ידעו אלו מאמצים הושקעו בביצועו. מתברר כי לראיון עם ז'אקלין נשלח כתב שאינו שולט כהלכה בשפה האנגלית, **מנשה רז**, וכדי למנוע ביזיון על המסך היו צריכים, על־ידי ביטול נאות, להוציא את שגיאותיו באנגלית. בין השאר הקפיד רז לפנות אל ז'אקלין בתואר: „מיס קנדי" או, בעיברית, „העלמה קנדי," תואר השמור באנגלית לרווקות בילבד.

המר יראה את מ־בחן־הבד

מנהל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן**, הוע־מד במצב לא־נעים כאשר נדרש להגיב על השאילתה של ח"כ **מיכאל דייקסל**, בעיקבות ידיעה שהופיעה במדור זה. דייקסל שאל אם נכונה הידיעה שהסטי־ריקאי, **מאיר עוזיאל**, נפסל מלהגיש את עלי כותרת בגלל דיעותיו הפוליטיות הימניות.

צוקרמן טען כי עדיין לא הוחלט מי יגיש את עלי כותרת, אולם בידי עוזיאל מצוי מיכתב בחתימתה של **יהודית** („ג'ודי") **רון**, ממלאת־מקום מנהל מחלקת התוכניות של הטלוויזיה, המבשר לו כי נפסל.

השר **זבולון המר**, שאליו הופנתה השאילתה, עומד לבקש מצוקרמן לראות את מיבחני־הבד שנערכו למועמדים להגשה, כדי להיווכח במו־עיניו אם עוזיאל אכן יצא המוצלח מבין הנבחנים או לאו.

סמל רישמי במחתרת

ללא כל הודעה מוקדמת צץ השבוע סמל חדש לרשות השידור, מבלי שאיש יידע על כך.

אנשי הרשות היוצאים לארגנטינה ביקשו מדובר הרשות, **משה עמירב**, לתת להם סמלים ודיגלונים של הרשות, כדי שיוכלו להחליפם עם עמיתיהם מארצות אחרות. עמירב החליט לנצל הזדמנות זו והזמין מייד גרפיקאי כדי שיעצב סמל חדש לרשות, וקבע בכך עובדות בשטח.

מזל טוב

מחלקת החדשות של הטלוויזיה חגגה ביום

אב גורן
גיל

השישי האחרון, בהרמת כוסית, את לידת בתו הבכורה של הכתב לענייני התיישבות **יגאל גורן**. ליגאל ולאשתו **עליזה**, שהיא דוברת מרכז ההסברה, נולדה בת ששמה בישראל **גילי**. הסברם של בני־הזוג גורן לשם: גילי גורן מצלצל יפה, וראשי־התיבות של השם הפרטי ושם־המישפחה זהים.

יבין תופס עמדות

עתה כבר ברור כמעט לחלוטין כי מנהל מחלקת החדשות, **חיים יבין**, עומד להשאיר לעצמו את תפקיד מגיש השבוע יומן אירועים **באופן קבוע**.

כאשר מונתה **יעד חן** כעורכת השבוע, תחת **רם עברון** שערך והגיש את היומן, הודיע יבין כי עד שיימצא מועמד, יגיש הוא עצמו את השבוע. עתה מסתמן יותר ויותר כי בכוונתו של יבין לא רק להיות „פקק", אלא להגיש את היומן דרך־קבע.

ימי־כיף עם שעות נוספות

בשבוע שעבר חגגו העורכים של רשת ג' שני ימי־כיף, בדמות ימי־עיון עם פגישון מלא בבית־מלון מפואר בנתניה. אולם החופשה על חשבון הרשות כמעט שהתבטלה עוד לפני שהחלה.

הכוונה הראשונית היתה לערוך את ימי־העיון לעורכים ולקריינים ברשת ג'. הטכנאים של הרשת נעלבו על שלא הוזמנו, ופתחו בסנקציות: לעבוד רק לפי הספר. ראשי הרדיו נבהלו מהסנקציות של הטכנאים, ובמשא־ומתן הגיעו לידי פשרה: ימי־העיון יהיו רק לעורכים, אך אם מי מהקריינים או מהטכנאים ירצה לבוא, יוכל להשתתף אף הוא ולזכות בשירותי־המלון: לינה וארוחות על חשבון רשות־השידור. ההבדל בין העורכים לבין הקריינים והטכנאים היה, שלראשונים הוכרו ימי־העיון כימי עבודה והם אף קיבלו שעות נוספות, ואילו לקריינים ולטכנאים לא הוכרו ימי־העיון כימי עבודה, והם לא קיבלו שעות נוספות.

המחלקה מתפוררת

מחלקת החדשות של הרדיו מתפוררת, עד שנדמה כי אי־אפשר יהיה לשקמה. מזה חודשים רבים שרויה המחלקה ללא מנהל בראשה. ואת מקום המנהל ממלא מנהל־הרדיו **חגי פינסקר**, נוסף על תפקידיו האחרים.

המיכרז למנהל מחלקת החדשות עדיין מתעכב. אחרי שחבר הוועד המנהל, **אריה ויינשטיין**, הודיע כי הוא חולה בכל פעם שהיה צורך לכנס את ועדת המיכרזים, היא לא כונסה כיוון שמנכ"ל הרשות **יצחק ליבני** שהה בחוץ־לארץ.

כשזה חזר, הודיע פינסקר כי הוא מבקש לדחות את כינוס ועדת המיכרזים משום שהוא עצמו יוצא לחוץ־לארץ (ראה לעיל). נראה כי כאשר תכונס סוף־סוף ועדת המיכרזים, ייבחר בכל־זאת איש־הטלוויזיה **יורם רונן** כמנהל מחלקת החדשות ברדיו, אם עדיין ייוותר לו מה לנהל שם.

כתב־חוזר שי
מי ייקח לכנסת?

כתב־חוזר סער

(המשך מעמוד 15)

(צברי ג'ריס, הערבי הישראלי שהפך איש־אמונו של עראפאת, שהוא אחד ה־אינטלקטואלים המבריקים ביותר באש"ף, גילה לאחרונה, בכתב־עת פלסטיני, מה אירע. ב־9 בנובמבר 1977 הזמין אל־סאדאת אישית את עראפאת להילוות אליו לישי־בת הפרלמנט המצרי. הוא ביקש להביע לו את תודתו על המאמץ הכביר שהשקיע עראפאת במשך חודשיים בהשגת הסדר בין אל־סאדאת ומועמד קוואפי, תוך טיל־טולים חוזרים בין טריפולי וקאהיר, בעיק־בות הקרבות שהתחוללו בגבול בין שתי המדינות. מאמץ זה הוכתר בהצלחה, והר־שג הסדר מצרי־לובי. בעת הנאום סטה אל־סאדאת מן הנוסח המוכן ושיבח במי־לים לוהטות את „הידיד היקר והעמית הנפלא... האח עראפאת... יו"ר אש"ף, הנציג החוקי הבילעדי של העם הפלס־טיני..." הוא הדגיש את המילה „בילעדי". כעבור כמה דקות פוצץ אל־סאדאת את פצצתו והודיע על כוונתו לבקר בירושלים. ברור כי התכוון ליצור את הרושם הכוזב כאילו היה עראפאת שותף לצעד זה.)

אז רווחו שמועות על נסיון להדיח את עראפאת. אולם מיבי־חמת־הליטאני שינתה את המצב לחלוטין.

עראפאת, שקיבל את פניהם של מזכ"ל האו"ם ומפקד כוחות־האו"ם בדרום־לבנון, נהנה עתה מיוקרה חסרת־תקדים. מעולם לא היה מעמדו באש"ף כה חזק.

הוא מיהר לנצל מעמד זה כדי לחולל את המהפך.

■ ■ ■

אין פירוש הדבר כי נעלמו החיכו־כים והכוחות הנגדיים באש"ף. אש"ף הוא אירגון רבגוני מאין כמוהו, הכולל את כל הזרמים והגוונים, החל באנשי־סירוב קיצוניים וכלה בשוחרי־שלום מסוגו של חמאמי.

אחרי הצהרתו של עראפאת היו כמה תקריות מאיפות.

בעיקבות דברי המנהיג העזו שני פקי־דים פלסטינים פתוח־בכירים להשמיע את אותה דעה עצמה. אחד היה נציג אש"ף באו"ם, טראזי. השני היה אדם מפתיע הרבה יותר: נציג אש"ף בפאריס, עו־אל־דין חלק, שנודע עד כה כאיש־סירוב קיצוני.

למחרת היום הכחיש פארוק קדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, את דיבריהם של שני הפקידים, הכפופים לו. אש"ף, כך אמר, לא יכיר בישראל.

הכחשה זו היתה אכסורדית. קדומי לא העז להתנגד לעראפאת, אדם הוא הכחיש, בעקיפין אך בבירור, את דבריו של עראפאת עצמו. הי זה כאילו הכחיש שרי־החוץ הישראלי את דבריו של ראש־הממשלה.

קדומי שייך לאגף הקיצוני יותר ב־אש"ף, ופתח. הכחשתו מוכיחה כי אגף זה טרם נואש מלהוות אופוזיציה פעילה להנהגה המתונה.

יש בהכחשה זו עניין נוסף, ומיוחד לנו. בעבר, אחרי שנתפרסמו הידיעות על הפגישות שלנו עם נציגים בכירים של אש"ף, שפעלו על־פי הוראות אישיות של יאסר עראפאת, נהג אותו קדומי להכ־חיש את הכל, לשימחתם הרבה של אנשי ארץ־ישראל השלמה. ההכחשה המגוחכת האחרונה של קדומי מטילה, בדיעבד, אור על כל הכחשותיו הקודמות. הן היו רצי־ניות בדיוק כמו זו הנוכחית.

הן רק הוכיחו כי אכן נטוש בי הנהגת אש"ף מאבק רצוני בין ה־מיעוט הניצי והרוב היוני — וכי לישראל עניין חיוני בעידוד היו־נים, השואפים להסדר סביר.

■ ■ ■

כ? ישראלי ישאל כאן שאלה המז־דקרת לעין: אם הנהגת אש"ף מתו־נה, ושואפת להסדר־שלום עם ישראל, מדוע היא ממשיכה בפיגועים בישראל?

מדוע היא יזמה את מעשה־הזוועה בכביש החוף?

הצגתי שאלה זו לאישיות ערבית חשו־בה, והנה התשובה:

„אין ניגוד בין מטרה מתונה לבין אמצ־עים חריפים. להיפך.

„מי שירצה להגיע לידי הסדר־שלום עם ישראל, מוכרח להביא גם את ישראל שתרצה בכך. ידוע כי ממשלת ישראל מתנגדת כיום לכל פיתרון פלסטיני. מר־בית הפלסטינים מאמינים כי שום פעולה דיפלומטית לא תשנה את דעת הממשלה הישראלית. הם סבורים כי רק פיגועים מתמידים ישכנעו את ישראל שכדאי לה להגיע לידי הסדר עם אש"ף.

„ישראל מבינה רק את שפת־הכוח, לכן על הפלסטינים לדבר בשפת־הכוח. אין להם ברירה. הפעולה האחרונה באה לשכנע את הישראלים, המדברים כל־כך הרבה על הביטחון, שלעולם לא יהיה להם ביטחון כדי הסכם־שלום עם הפלס־טינים."

שאלתי, כמובן, מדוע בוצעה פעולה כה אכזרית, שפגעה בנשים ובילדים.

אותה אישיות השיבה כך:

„מה אתה רוצה? שלחו חוליה של בני־עשרה לבצע פעולה בישראל. התוכנית היתה לתפוס בית־מלון בלב תל־אביב, עם בני־ערובה, ולתבוע שיחרור של כמה פידאיון הכלואים אצלכם. זאת היתה צרי־כה להיות פעולת־ראווה הפגנתית.

„בדרך חלו שיבושים. היתה סערה בים. הבחורים טולטלו יומיים על הגלים. שניים מהם טבעו. האחרים נחתו בחוף, במרחק של מאה קילומטרים מן היעד שלהם.

„לא ברור מה קרה הלאה. אתם טוענים שהאוטובוס פוצץ על־ידי הפידאיון. ה־פלסטינים אומרים שהוא פוצץ על־ידי הירויות של הישראלים. על כל פנים, מה שקרה היה רחוק ממה שתוכנן.

„ומה הפלא? כמה בני־עשרה, מבולבלים ומפוחדים, בארץ אויי־בת, ביודעם שהם עומדים למות, ביצעו פעולה טרוריסטית. זה טרא־גי מאד.

„אבל אם נשווה פעולה זו לפעולת צה"ל בדרום־לבנון, מי אכזרי יותר? אצלכם ישבו קצינים בכירים במישרדיהם בנוחיות, ותיכננו פעולה שמחקה כפרים שלמים מעל פני האדמה, על הנשים וה־ילדים. אנא, השווה זאת: מכאן — כמה נערים מפוחדים, שמצאו את עצמם בוד־דים בארץ אוייבת, אחרי שתוכניתם נכ־שלה ומכאן — מטכ"ל של צבא מודרני כביר, המתכנן בדם קר השמדה המונית של אוכלוסיה אזרחית."

אבל אחרי שאמר זאת, הוסיף המנהיג הערבי:

„אין טעם להשוות. זו זוועה — וזו זוועה. אם יימשך המיכסוך, נגיע לזוועות הרבה יותר נוראות. הישראלים והערבים ישמידו, ביחד, את המיזרח־התיכון כולו. לכן צרי־כים להגיע להסדר־שלום. ההנהגה של אש"ף מבינה זאת, וכיום היא מעוזה לחגיד זאת בפה מלא."

■ ■ ■

לש עוד גורם בחשבון, המסביר את המהפך הפלסטיני. הוא קשור בסעודיה.

סעודיה מילאה תפקיד מרכזי, אם־כי סמוי, בהכנת יוזמתו של אנוואר אל־סאדאת. היא עשתה הכל כדי לדחוף את יוזמת־השלום קדימה, תוך שנשארה מא־חרי הקלעים.

לפני חודשיים עשתה סעודיה מעשה חסר־תקדים. הוא לא זכה בשום תגובה בישראל.

האיש המדיני החזק בממלכה, יורש־העצר הנסיך פאהד, אמר לעיתון כווייתי שאם ישראל תיענה ליוזמת־השלום של אל־סאדאת תכיר בה סעודיה.

היה זה מעשה בעל ממדים היסטוריים. במשך דור נמנתה סעודיה עם המתנגדים החריפים ביותר לישראל.

אך הפירסום הוצנע על־ידי הסעודים עצמם. תחת לזכות בכותרות ראשיות שמנות בעיתונים הערביים, כפי שנתבקש מאופייה הסנסציוני, פורסמה הידיעה ב־אותיות קטנות בילבד. הסעודים עצמם הפעילו את מלוא השפעתם הכבירה בעי־תונים הערבים כדי להצניע אותה.

אך התגובה הישראלית על ה־שדר של פאהד היתה כתגובה על השדר של עראפאת. כלומר: התגו־בה היתה חוסר־תגובה.

הסעודים המתינו בדריכות. לשווא. שום תשובה לא באה. ישראל התעלמה מכל העניין.

יש ערבים הסבורים כי זיזזו זה של ממשלת־ישראל בסעודיה, שהיא כיום מעצמה עולמית, סתם את הגולל על יוזמת אל־סאדאת.

הנשיא המצרי אינו יכול להתקיים בלי התמיכה הסעודית. ומאידך, התמיכה ה־סעודית היא המיישרת כיום את הגב של אש"ף והמעניקה כוח מחודש לעראפאת.

■ ■ ■

לש לום עכשיו, שלום אמת, שיפתור את הבעייה כולה ולא יהווה הפוגה זמנית בילבד, לא ייתכן בלי פתרון הבעייה הפלסטינית.

הבעייה הפלסטינית לא תיפתר בלי אש"ף. אין שום גורם פלסטיני אחר, ולו גם קטן ודל, שיכול אף להתיימר לשאת־ולתת בשם העם הפלסטיני.

עתה בא המנהיג הבלתי־מעורער של אש"ף ואומר: אנו מוכנים להסדר.

זה יכול היה להיות מיפנה היסטורי.

אילו היתה בישראל ממשלה אחרת.

הגל החדש: קאריקטורה של אוליפנט ב„וושינגטון סטאר".

מישפט

מזימת הזימה

הספר הוגדר כחומר־תיעבה

לפני חמש שנים — אך

המישפט נפתח רק בימים אלה

השופט יהושע גרוס, בבית־המישפט ב־תל־אביב, העיף מבט בסיפרון שהונח על שולחנו, וחייך במבוכה. היה זה הספר חמשירי זימה, שיצא לאור לפני חמש שנים, הדיו מוסיפים להכות גלים עד היום.

ובו חמשירים גסים ואיורים בהתאם, ואשר האחראי לחיבורם של החמשירים הגסים הוא המו"ל אהרון בר (39) מתל־אביב, שהוציאו תחת שם ההוצאה קליטורים, ישעה ששמה האמיתי של הוצאת־הספרים שלו הוא תמוז. לפני חמש שנים פשטה ה־מישטרה על ביתו והשוטרים, מצויידים ב־צו־חיפוש, החרימו 14 ספרים וכרזות־פירסומת של הספר שנמצאו בבית, בטענה שזהו חומר־תועבה.

אולם רק בימים אלה הגישה המישטרה את כתב־האישום. מהות העבירה: פירסום דבר־תועבה. התובע המישטרתי, חיים שמו־לביץ', טען בפני השופט כי הספר, איוריו וכרזות־הפירסומת שליוו את הוצאתו־לאור, מהווים דיברי־תועבה ויש בהם כדי לגרום השחתת המוסר.

נגד אהרון בר הוגשו שתי תביעות: האחת אישית, והאחרת נגד ההוצאה־לאור שלו. התביעה האישית בוטלה לפני כמחצית השנה, ואילו השנייה עדיין בתוקף. הוצע לו להסכים לביטול כתב־האישום, אך הוא סירב בטענה, שהוא דורש זיכוי גמור. „מחר הם יחליטו שוב שזו פורנוגרפיה, ויחרימו שוב," הסביר.

חסר בעיברית. „לפני שפירסמנו את הספר," אמר בר, „קרא אותו עורך־דין, והוא קבע כי בחומר הכלול בו אין משום פירנוגרפיה. אני טוען שהספר הוחרם ו־נאסר לפירסום בשל ההערות האישיות שבו, שנגעו לכמה מראשי השילטון באותה ה־תקופה. כמו השיר הבא, למשל: ‚מעשה במשה שתום־העין / שחידד וחידד את הזין. / הוא חידד, לא הפסיק / עד נותר לו מין פסיק / שכולו ספק יש ספק אין.' ליד השיר מופיע איור ובו דמותו של משה דיין.

בר הגיע לדוכן־העדים בבית־המישפט כש־הוא מלווה בכלב־הנחייה שלו. הוא נכה־צה"ל, שאיבד את מאור־עיניו בשנת 1958, שעה שעסק בהנחת מוקשים. הוא יליד כפר־יהושע, סיים לימודי פסיכולוגיה בירושלים ולאחר־מכן עבד במיקצועו בארץ ובאר־צות־הברית, שם שהה כשבע שנים.

„חומר דומה, ואפילו גס יותר," הוא מס־פר, „יש בכל הארצות ובייחוד באלה ה־דוברות אנגלית. ישבנו עם חבר ותירגמנו, וחלק כתבנו בעצמנו. חשבתי שבעיברית חסר חומר כזה, ומדוע בעצם לא לפרסם אותו? הספר זכה בהצלחה גדולה בארץ, ופוראים אותו בני כל הגילים, מ־12 עד 80. התגובות היו קיצוניות. אחדים אמרו שהספר הוא עלבון לטעם הטוב, ואחרים טענו שזהו הספר המצחיק ביותר שקראו אי־פעם. כל אחד נהנה ממנו, ברמה שלו."

מעורר גיחוך. על המישפט, שנידחה בחמש שנים תמימות, כאשר היה ברור כי גם המישטרה וגם בית־המישפט אינם ששים לפתוח בו, הוא אומר: „מה שהיה נועז אז, לפני חמש שנים, נראה שטותי לגמרי היום. ולאף אחד אין חשק להתעסק עם זה."

כיום, משהתבסס עם הוצאת־הספרים שלו תמוז, עוסק אהרון בר בעיקר בפירסום סיפרות קלאסית, סיפרי שירה וסיפרות יל־דים. ההתעניינות הגדולה שגילתה המישט־רה בשעתו, כאשר פשטה על ביתו והחרי־מה את הספר וכל הקשור בו, מעוררים בו גיחוך.

בפתח הספר כתב בר הקדמה בזו הלשון: „אם נדמה לך שהנך מעיין בקובץ שטוף־זימה ומוקצה מחמת מיאוס של חמשירי פי־גול, שיקוץ וניאוף, שלא לדבר על השמ־צה — לא נותר לנו אלא לברכך על תחושתך הנבונה. אכן, לפניך חומר־תועבה למופת, ודווקא בשל כך סומכים אנו עליך, כאותו שור שידע את קונהו, שאומנם תר־כוש את סיפרנו הקט."

ועתה, קודם שיכריע השופט בדבר החו־מר שהונח לפניו ואשר לצידו הוגש לו גם גיליון פלייבוי לשם השוואה, אומר בר: „מי שחושב שספר כזה הוא נורא ואיום, הוא חרשב שחסר לו משהו."

אנו מתנצלים
בפני דלק סונול ופז.

פיאט 126 השובבה צורכת מעט דלק, למרות שהיא גדולה.

ואכן, לפיאט 126 "יחבל על כל טיפה... של דלק" – ליטר אחד מספיק לה לגמוא 20 קילומטר. וזה המון. אך זה לא הכל: המנוע בן 650 הסמ"ק מגיע להישגים מרשימים בנסיעות קצרות בעיר ובטיולים ארוכים מחוצה לה. פיאט 126 היא מכונית נוחה ובטוחה: המרחב הפנימי מספיק ל-4 נוסעים ומטענם, השילדה מחוסנת, מערכת הבלימה כפולה, מערכת ההיגוי מיוחדת והצמיגים רדיאליים. בתנאי הכלכלה המשתנים מדי יום בישראל אין השקטה בטוחה יותר מאשר "פיאט 126" החסכונית

הקניה הטובה ביותר 1978

במחיר -.103,000 ל"י + מ.ט.נ.מ.

ועם "פז" "סונול" ו"דלק" הסליחה.

2 שנות אחריות

Fiat 78

FIAT 126

אדמון

תני לו EDDISON DOUBLE II

אינך יכולה לדעת איפה תקבלי את פניו.

היום את יכולה ליהנות ממנו הרבה יותר.
היום את יכולה לתת לגבר שלך את "אדיסון דבל טו"
— סכין הגילוח המהפכני החדש.
ב"אדיסון דבל טו" שני להבי פלדה מלוטשת בעלי זוית
פעולה מיוחדת, אשר חותכים את השיער קרוב יותר לשורש
ומעניקים גילוח חלק, רענן ונקי למשך כל שעות היום.
תני לגבר שלך "אדיסון דבל טו".
הוא לא יניח לאף שערה אחת להפריד ביניכם.

חדש!

תענוג בשניים עם
EDDISON DOUBLE II

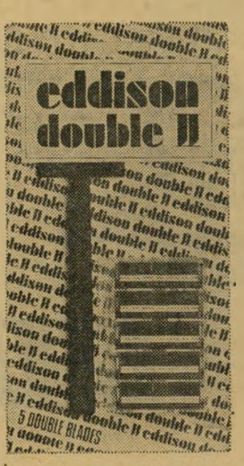

בישולים

סוף סוף רצפט לחילבה נגד סכרת

שברו את האומרטה! טילילים טילילים — יש לי מירשם!

יהודית כהן־שור מירושלים שלחה מירשם תימני גיזעי להכנת החילבה. חוץ מאשר להודות לה מיליון פעמים, אין לי אלא לפרסמו כלשונה.

ובכן, קונים גרגרי חילבה, וטוחנים אותם דק, אפשר כמובן גם לקנות אבקה מוכנה, אבל כך אין יודעים אף פעם מה הוסיפו שם נוסף לחילבה. להכנת חילבה בכמות של צינצנת בערך, לוקחים כוחצי אבקת חילבה, מכניסים לקערה וממלאים מים בכמות גדולה, כיוון שהחילבה סופגת המון מים. משרים את הקערה במקרר כל הלילה, ובבוקר שופכים את המים שנותרו.

מקציפים את החילבה (כמו שמקציפים חלבונים) עד שהצבע משתנה. טוענים מדי פעם לראות אם זה כבר לא מר. אם זה עדיין מר, ממשיכים להקציף. לבסוף מוסיפים מלח לפי הטעם.

אפשר לאכול את החילבה כך, כיוון שזה כבר מוכן, אבל נהגים להוסיף לחילבה המוכנה סחוג, כלומר לערבב אותה עם סחוג לפי הטעם, בתוספת עגבניה קטנה מרוסקת מעורבבת במעט מאד מים קרים. אפשר גם להוסיף מיץ־לימון.

ואם לא די, הרי גם מירשם הסחוג, איזו עבודה יסודית!

נוטלים פילפלים ירוקים חריפים, ראש שום (גא לשים לב שראש שום, זה לא שן־שום!) וחבילה עלי כוסברה טריים. טוחנים כל זאת במטחנת הבשר. אחר־כך מוסיפים פילפל שחור, כמון, מלח, הל טחון ושמן־זית.

השמן שומר על הסחוג, כך שניתן להחזיקו בצורה הגיל אפילו שנה שלמה במקרר, מבלי שיתקלקל ויעלה עובש.

כל האנשים המתוקים מדי — יאללה! לעבודה!

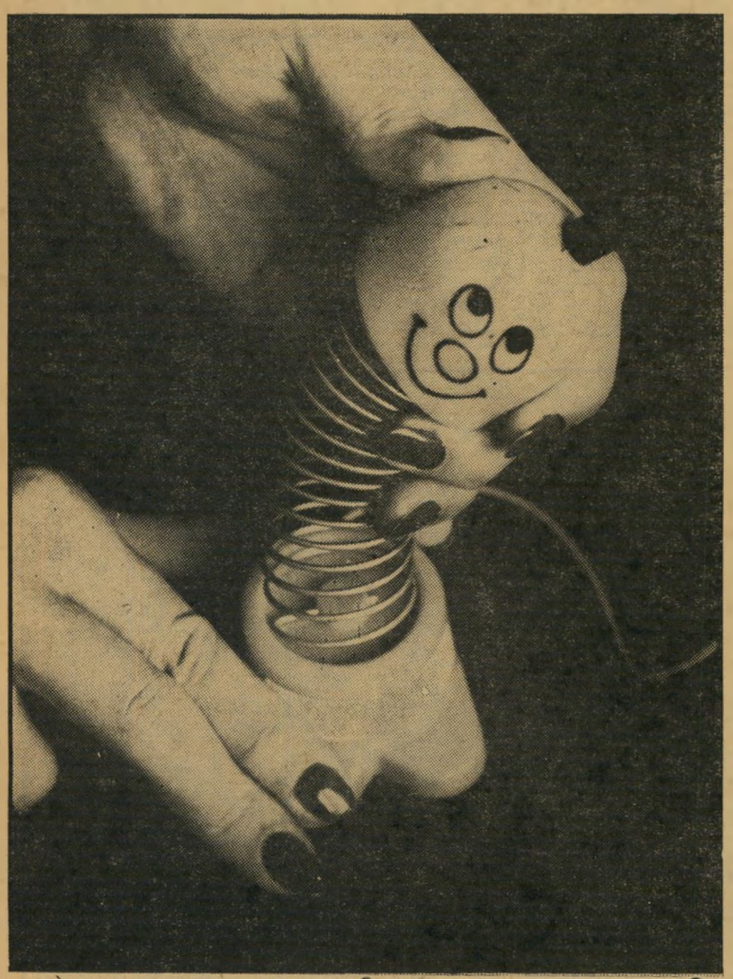

מנישל"ה מבסוט

סכס

הללויה, יש!

שיטה להארכת הפין הגברי! אתם מכירים את האיש מהקריקטורות, זה שאלוהים עזב רגע את פס־הייצור כאשר ברא לו את האינסטרומנט ועד היום בגלל זה, סותב המיכסן מריצה מלאה? ובכן, רציתי להגיד שמריצה מלאה כזאת עדיין אי־אפשר להשיג, אבל גברים יומרניים פחות, שיסתפקו בתוספת מירבית של נאמר חמישה ס"מ באורך ושני ס"מ בהיקף — יכולים לכתוב אל D'r Robert Chartham c/o 5, the Campbourne, London 8n, 7 PN, England, ולקבל פרטים מלאים על קורס טיפולי־הגדלה, הנמשך 12 שבועות.

הבחור, המתקרב לשנתו השיבעים, עוסק בייעוץ מיני כבר ארבעים שנה. הוא פסיכולוג, יועץ־נישואין, יועץ מערכת בפורום מאגזין, ואחד מגדולי מומחי המין בעולם.

הקורס פותח בעיקבות תחינות היסטריות שנשתו על ראש הד"ר במשך ארבעים שנה, מצד קליינטים אפופי תשוקות גדלות.

תחילה ניסה להסביר להם, בעזרת דיאגרמות והיגיון צרוף, שהגירוי הנשי מתרחש בשלישי הקידמי, של הנדן (נרתיק), באיזור הקרוב לדגדגן, כך שהפין הכי צופצ"ק יכול לחכך שטח זה — אבל זרם הבקשות לא פסק. לא משנה מאיזה קוזיגוק מרשים התחילו, כימעט כולם ביקשו „עוד קצת". ראה שכך — החליט שכולם מופרעים, ואין מה לעשות. צריך להמציא שיטה.

צוות המחקר והניסוי שלו ניסה על בשרו כל בדל שיטה, מכל קצה תבל, שאמורה היתה לעזור. במיסגרת הניסויים שלהם — בבקשה לשבת ישר ולא לחלות לי פה מצחוק — הם שמו את מוישל"ה, את פינם יחידם אשר אהבו, בתוך לבנה חמה — מנוקבת כמידת הפין, והשאירו אותו שם עד שהלבנה התקררה. טיפול יומיומי במשך שישה חדשים הצליח לעבות את הפין בהיקפו מ־12 ל־14 ס"מ (גא לקחת סנטימטר לידך, ולראות מה זה!) אך תוך שבוע מיום הפסקת טיפול יפאני זה, נגוזו התוצאות.

אחר־כך המציא ד"ר צ'חתהאם, אשר השתתף פיסית בכל הניסויים, מין ריתמה המאפשרת לחבר מישקולות אל כבודו המיכסן המרוט והחבוט! במשך שבועיים תלו עליו מישקולות שונות, ותוצאות משמעותיות — אין.

לאחר־מכן הכינו את המתכון הרשום בקאמא־סוטרא, הממליץ על הרתחת זרעי רימון (במשתלות רבותי, להשיג במשתלות!) בשמן — כף בכוס — ועיסוי יומיומי בן שעה, במשך חדשיים, בנוזל זה. אצל כולם התרחשו התעבות זמנית והתארכות־מה, שנעלמו כליל, נכון, תוך שבועיים מיום הפסקת הטיפול.

בקיצור, אחרי תלאות רבות הצליח ד"ר סוף־סוף לפתח שיטה הנותנת תוצאות בנות־קיימא. תחילה נעטף הפין למשך חמש דקות בתחבושות חמות. אחר־כך הוא מעוסה במשך עשרים דקות במישחה מיוחדת, בתנועות חליבה סיבוביות מתמשכות (נשמע מוכר, מה?) תוך שימוש בשתי הידיים. לבסוף, הוא מחובר למשך חצי־שעה אל מכשיר ואקום מגדיל, שתוכנן במיוחד למטרה זו. כל זאת — יום־יום, במשך שלושה חדשים. אחר־כך ראה כותרת. יחי החידושים והמצאות. למה דווקא לנשים יצא שם של משוגעות?

פטנטים

איך למנוע קימוט בגדים במיזוודה

מרגיז אותי למה אין להשיג מגהץ צעצוע, מין קטינא עם גוף־חימום ופתיל ארוך, שאפשר יהיה לגהץ איתו את כל אריג כשיוצאים לחופשה. עדיין טרי בזיכרוני זכר פרצופו ההמום של איש אל־על בפאריס, כאשר העמסנו על הדלפק לבדיקה תיק אחד משותף — מעוך ונפול מרוב ריקנות — נראה כמו גבלה מתה. אחרי נבירה רבה ומטורפת בחלל האוויר, פגע האיש בשלולית בגדים קטנה שנחה על הקרקעית. בהתחשב בעובדה שמימין ומשמאל חיכו מישפחות עם תיתורות כובעים מלאים נקניקים, כיסים מלאים גבינות, ומיזוודות שקיבלו צורת אבטיח, אכן, היינו סנסאציה.

אבל, ככלות הכל, הנוסע הקל ביותר, גם הוא חייב לארוז משהו.

ובכן, הרי לכם שיטה עולמית. ניסיתי זאת בעיקר על מיכנסיים וחצאיות רחבות, אך בצורה זהירה, תוך תיכנון קיפולים מועט, והקדשת תשומת־לב ומחשבה תחילה, ניתן ליישם את העסק, ברוב סוגי הבגדים, בתנאי שאינם שמלות־ערב מפוארות משיכון.

אינסטאנט גיהוצים

תימעוכת הבדים היוצאת מן המיזוודה ללא צל דימיון מיקרי לצורה שבה הוכנסו אליה.

אישית, אני שונאת לארוז את כל הקריקטורות, אחרי שראיתי את הסרט הנפלא „אנני הול", שבו מתגלה הגיבורה, בעלת הקריקטורות, כאשר היא מוציאה מן המיזוודה שלה, בנמל־התעופה, מגבת אחת, מברשת שיניים אחת, ומברשת שיער אחת.

קוסמטיקה

פדיקיור אוטומטי

לא־ייאמן כמה נשים מרשות לעצמן להסתובב בקיץ עם עקבים מפוצצים בחריצי־עומק שחורים, כאלה המזכירים בצורה פראית עקבים של מוכר־אבטיחים. לפעמים, כאשר לגברת יש תודעת אגירה מפותחת, נערמים עודפי קרנית קשה בצידי החריצים — וואלה, חצי פרסטסוס. רציתי להרביץ ציונות גם בקשר לציפורן הבוהן שאותה, פה בארץ, אוהבים לגדל באופן משוגע — אבל החלטתי לא להגעיל את היישוב על מכה אחת.

בקיצור, לא חובה לגדל פרסות כדי שאפשר יהיה להשתמש בפטנט הבא.

את הפטנט המיזרחי, העובר במישפחה מדור לדור, נתנה לי בחורה נהדרת בשם מלכה. וזה מה שלא עושים לכבוד הפדיקיור המיוחד. לא מבזבזים על זה זמן. לא מבזבזים שום כספים. לא מקדישים לזה שום תשומת־לב ותוך כמה שעות, יש פדיקיור דליקאטס. מה עושים?

קונים במכולות הניידות של יפו, או בדוכני סידקית בשוק קובייית סבון כביסה. פעם קראו לזה „מנורה" היום זה של טית בית. במידה שלא משיגים, קונים פתיתי סבון באריזת־ניילון, בסופרסל. סוגרים את הפקק באמבטיה, ממלאים מעט מים חמים ככל שאפשר לשאת בלי מאווכים, ומשרים את כפות הרגלים בפנים, לחמש דקות.

אחר־כך משרים בכלי קטן עם מים חמים את קוביית הסבון, או הפתיתים. סבון זה נמס במהירות הבזק, ומהמקום שהושרה במים חמים מורידים עם האצבע שיכבת „קרם", שאותה מורחים באופן שווה על כפות הרגליים המנוגבות. לובשים גרביים קצרות, ופונים לעבודות הבית או שאר עיסוקים.

אחרי כשעתיים או יותר, איך שמתחשק, רוחצים את הסבון, יחד עם העור העודף המתקלף. זהו. עובד בעצמו.

מה עושים? פשוט ומצליח. לוקחים את המכנסיים המגוהצים, מקפלים אותם באזור הבירכיים, ומתחילים לגלגל אותם מאזור הבירכיים בצורת רולדה הדוקה למדי. הקמטוטים שמקבלים המיכנסיים הארוזים בשיטה זו מיטחים, ומשתחררים מאליהם תוך זמן קצר מאד מרגע הוצאתם.

לא־ייאמן איך הרולדות האלה חוסכות עצבים. ואל תגידו לי שבבתי־המלון יש שירותי־גיהוץ. אולי כל אדם המתאכסן במלון, יכול למצוא את הכסף — אבל מאיפה ימצא את הסבלנות להיעזר בי, משרתים?

מלכודת־פתאים בסיני

היערכותו הנוכחית של צה"ל בסיני הופכת את זירת הלחימה הפוטנציאלית בדרום למלכודת. היא מצמצמת את מרחב זירת הלחימה ומונעת מכוחות צה"ל את ניצול היתרונות שלהם בקרבות־התנועה

סדרת כתבות זו, שנפתחה בהצגת התיזה כי היערכות צה"ל מאחרי סיני מפורז עדיפה על היערכותו הנוכחית בחזית המצרית, אינה מתעלמת מכך שחזית זו הינה, כיום — הן מבחינת העוצמה הצבאית הערבית הפוטנציאלית, הן מבחינת קירבתה לאיזורי הלב של המדינה והן מבחינת האוריינטציות הפוליטית של העומדים מאחריה — חזית מישנית לחזית המזרחית.

העובדה שסידרה זו נפתחה בניתוח משמעויותיה של נסיגה ישראלית בסיני, אינה מעידה על עמדת בכורה המיוחסת לחזית המצרית או על הנחה שהסדר יציב מצרי־ישראלי יהיה אפשרי.

הסידרה מתמקדת תחיקה בחזית זו, משום שבה נוצרה השלמה נדירה בין האינטרסים הביטחוניים והפוליטיים של ישראל, היינו: לא זו בלבד שישראל משיגה הסדר פוליטי בחזית המצרית בעיקבות נסיגה מסיני ופרוזן, אלא שהסדר זה משולב בהגדלת כושר ההכרעה של צה"ל ובעומת הצבא המצרי, ותוך חיזוק צה"ל ממכורת־הפתאים של היערכותו הנוכחית, היערכות נחותה ומוטעית, שחלק מן המגבלות החמורות שהיא מטילה על צה"ל יוצג בכתבה זו.

אם נהוג, איפוא, להציג את היחס בין גורם ה„מוטיוואציה" לגורם ה„פיתוי" ביחס הפוך, שבו ככל שגדל הוויתור הטריטוריאלי שעמו ישראל מוכנה להשלים, כן קטנה המוטיוואציה הערבית לצאת למלחמה נגד ישראל (אך גדל הפיתוי עבור הערבים לנצל את הוויתור הטריטוריאלי לפתיחת מלחמה בתנאים יותר נוחים), הרי יחס זה אינו תקף בחזית המצרית. שם אין יחס הליפין בין גורם הפיתוי לגורם המוטיוואציה, אלא יחס של השלמה.

שכן נסיגה מסיני, תוך פירוז, מקטינה לא רק את המוטיוואציה המצרית לצאת למלחמה אלא גם את הפיתוי לכך, משום שהיא מגבירה את כושר ההכרעה של צה"ל מול הצבא המצרי.

ההיערכות תגב"ל

קרבות־תנועה

המשמעויות הצבאיות של היחס בין כמות הכוחות לבין מרחב הלחימה, היינו של צפיפות זירות הלחימה, כמעט שלא הטרידו איש בצה"ל עד למלחמת 67', שכן, ככל שהדבר אמור בחזית המצרית, היחס בין היקף הכוחות המצריים לבין מרחב היערכותם בסיני מנע יצירת הרווייה גבוהה של זירות־הלחימה הפוטנציאליות.

בעיקבות מלחמת 67' התחוללו שלושה שינויים, אשר תודות להם הצליחו המצרים, שלא במתכוון להשיג הרווייה גבוהה ביותר של מרחבי הלחימה עם צה"ל, הן במערכות נשק, הן בביצורים והן בכוח־אדם. ראשית, מרחב זירת הלחימה עם צה"ל צומצם באופן דראסטי, כך שבעוד מלחמת 67' התנהלה בכל מרחב סיני המשתרע מן ה„קו הירוק" ועד לתעלת סואץ, הרי מילחמת 73' התנהלה ב־איזור־לחימה מצומצם משני צידי תעלת סואץ. שנית, חל גידול משמעותי ביותר בהיקף כוחותיו של הצבא המצרי. שלישית, תוצאות המלחמה הניעו את המצרים להציב את צבאם כולו באיזורי העימות עם ישראל.

שלוש התפתחויות אלה, ובאופן מכריע זו המתייחסת להצטמצמות מרחב זירת הלחימה, יצרו מצב שבו, לקראת מילחמת 73', היתה ישראל חייבת לנהל קרבות הבקעה ושחיקה הרסניים באחת מזירות הקרב הצפופות ביותר בעולם.

מאת

שאבי־חמיר

גם אם הבין מישהו במטכ"ל הישראלי, לפני מילחמת 73', את השלכותיו של שינוי זה ואת המיגבלות שהוא מטיל על צה"ל, הרי הבנה זו לא תורגמה לשפת המעשה. אך אם ניתן להבין כשל־תפיסה זה לפני מילחמת 73', הרי אי־הבנתו לנוכח תוצאות המילחמה, ובעיקר אופן התנהלותה, מהווה אבסורד צבאי. שכן במאזן־הכוחות בין ישראל ומצריים, שבו נחיתותה הכמותית של ישראל ועליונותה בקרבות תנועה הן שניים ממרכיביו הבסיסיים והיציבים ביותר, נחדעת לצפיפות זירות־הלחימה משמעות אסטרטגית ואופראטיווית, שהתעלמות ממנה עלולה לגרום מילחמה מוטעית.

במאזן־כוחות כזה הגידול בצפיפות זירות־הלחימה פועל בהכרח לרעת ישראל, שהיא הצד הסובל מנחיתות כמותית אך הנהנה מעליונות בקרבות־תנועה.

החסרון שבצפיפות

זירות־הלחימה

שני אפקטים, הכרוכים בגידול הצפיפות, פועלים לטובת הצבא המצרי: ראשית, הטרנספורמציה של העליונות הכמותית ברמה האסטרטגית לעליונות כמותית ברמה האופראטיווית, עומדת ביחס ישר לצפיפות זירת הלחימה.

היינו: ככל שזירת הלחימה צפופה יותר, כן גדלות אפשרויותיו של הצבא המצרי לתרגם את עליונותו הכמותית מן הרמה האסטרטגית לרמה האופראטיווית, לאמור: מן הרמה של יחסי־הכוחות הערוכים בשדה־הקר

טור של צה"ל נע לעבר תעלת־סואץ במילחמת יום־כיפור

ברמת יחסי־הכוחות הנוכחיים בו בפיקוד. קבי־עה זו מחייבת, לשם הבנתה, כמה הבהרות כלליות.

עליונות כמותית ברמה האסטרטגית עדיין אינה מבטיחה עליונות כמותית ברמה האופראטיווית. למעשה נהנו הער־בים מעליונות כמותית ברמה האסטרטגית בכל המילחמות, אך דווקא צה"ל הצליח להשיג עליונות כמותית ברמה האופראטיווית במרבית קרבות־ההבקעה העיקריים. יכלתו של צה"ל לנצל את האסטרטגיה של „המאמץ העיקרי", היינו בחירת איזור מסויים כאיזור־הבקעה וריכוז כוחות באיזור זה כדי להשיג עליונות מקומית, היא שחילצה אותו מנחיתות הכמותית ברמה האסטרטגית. אך דע עקא: ההצ־לחה בניצול האסטרטגיה של „המאמץ העיקרי" אינה נתונה לחלוטין לחסדי כישרונם של מפקדי צה"ל, שכן לנתוני היערכות הכוחות — ולצרכינו, לצפיפות זירת הלחימה — השפעה מכרעת על האפשרות להפוך נחיתות כמותית ברמה האסטרטגית לעליונות כמותית ברמה האופראטיווית.

ככל שזירת הלחימה צפופה יותר, מושגים שני אפקטים המקשים עד השגת עליונות כמו־תית ברמה האופראטיווית. ראשית, ככל איזור־הבקעה פוטנציאלי ערוכים יותר כוחות־אויב, ופירושו של דבר שכדי להשיג עליונות כמו־תית נתונה חייב צה"ל לרכז כוחות גדולים יותר. שנית, אפשרויותיו של הצד המתגונן לעכות את איזור־ההבקעה — אם עלידי הטלת התעודות המטכ"ליות לאיזור זה ואם עלידי העברת כוחות מאיזורים אחרים בזירת הלחי־מה, גדלות משום שהמרחב הקטן מאפשר העברה מהירה של כוחות, וככך מצמצם למי־נימום את פרק־הזמן שבו נהנה צה"ל מעליונות כמותית באיזור־ההבקעה.

ההבהרות אלה מסבירות, איפוא, את קביעתנו כי ככל שתגדל צפיפות זירת־הלחימה כן תגדלנה אפשרויותיו של הצבא המצרי לתרגם את עליונותו הכמותית ברמה האס־טרטגית לעליונות ברמה האופראטיווית.

האספקט השני, הנובע מן הגידול בצפיפות זירת הלחימה, הוא זה הקשור בגורם התימרון והתנועה. בעיקרון, ככל שגדלה צפיפות זירת־הלחימה כן קטנות אפשרויות התימ־רון והתנועה, וממילא הסיכויים לנצלן לצורך הבקעה והכרעה. ככל שגדלה צפיפות זירת־הלחימה, כן לובשת הלחימה אופי של קרבות־שחיקה הרסניים, שבהם מתגב־רות מאסות של כוחות גדולים חזיתית בטריטוריה מצומ־צמת, ומבוללות קרבות של הקות־דם.

תעלת־סואץ מהווה קו־אדום מצד, שחציית־תו ע"י צה"ל מובילה להתערבות המעצמות להפסקת־האש

משמעותה של קביעה זו היא כי הגידול בצפיפות זירת־הלחימה פוגע באחד ממרכיבי העליונות הבסיסיים של צה"ל, היינו: עליונות בקרבות־תנועה. לפיכך, העובדה שמילחמת 73' בסיני הצטיירה, יותר מכל קודמותיה, כמילחמה של התגוששויות חזיתיות וקרבות מתמשכים של הקות־דם, אינה תוצאה של הידלדלות הכישרון והדימיון בקרב הקצונה הבכירה של צה"ל, אלא היא תוצאה הכ־רחית של היערכות הכוחות, שצימצמה את זירת־הלחימה ואת כושר התימרון ו„הגישה העקיפה". שכן, גם הדימיון הצבאי המעולה ביותר מוגבל ביכולתו לחפות, ברמה האו־פראטיווית, על נתוני־פתיחה אסטרטגיים נחותים, המתחיי־בים מאופי היערכות הכוחות.

מניעת ניצול היתרון העיקרי

בכני צה"ל שתי תפיסות בסיסיות לניהול מל־חמה עתידה בסיני, ושתיהן כרוכות בסיכונים צבאיים חמורים ובמיגבלות פוליטיות, עקב היותן נגזרות מהיער־כות מוטעית.

על־פי התפיסה הראשונה תאמץ ישראל, במקרה של מיתקפת־פתע מצרית, אסטרטגיה של נסיגה חלקית ו־„ספיגת" הכוחות המצריים בעומק סיני. אסטרטגיה זו אמורה להשיג מיספר יתרונות: ראשית, הגדלת מרחב זירת־הלחימה ועל־ידי כך דילול שדות־הקרב ויצירת מרחבי־תימרון לניהול קרבות־תנועה שבהם יוכרע הצבא המצרי. שנית, העתקת זירת־הלחימה מאיזור התעלה המבו־צר וההמוכשל, לטריטוריה שבה לא ייהנה הצבא המצרי מאותה מערכת של מוצבים, רצועות מיקוש, מיכשולים ועמדות־ירי הקיימת כיום באיזור התעלה ואשר תהיה, בשעת מילחמה, אחת ממערכות־ההגנה הצפופות בעולם. שלישית, קרב הנסיגה־השהייה של הכוחות הסדירים, אם ינוהל כהלכה, ימנע שחיקה של כוחות אלה וישיג לא רק חיסכון באבידות, אלא גם חיסכון בכוחות לקראת קרבות־ההכרעה, שינוהלו אחרי חבירת כוחות המילואים. רביעית, המילחמה תנוהל בטריטוריה שאינה מטילה מיג־בלות פוליטיות, כפי שקורה כאשר חוצה צה"ל את תעלת סואץ המהווה „קו אדום" להתערבות פוליטית.

דא עקא: ישראל מנועה, מסיבות פוליטיות בעיקר, מאימוץ אסטרטגיה זו, שכן היא כרוכה בסכנה של אובדן שטחים וסיום המילחמה כאשר המצרים, מוכים ומותשים כאשר יהיו, יושבים בשטחים שהיו בשליטת צה"ל. סיום המילחמה בתנאים אלה עלול להיות תוצאה של התער־בות המעצמות להפסקת הלחימה בשלב שבו צה"ל עומד על סף הכרעת הצבא המצרי, אך עדיין לא הצליח להחזיר לידיו את כל הטריי־טוריה שעליה ויתר בקרב ההשהייה־נסיגה.

מכאן אנו מגיעים לקביעה הפאראדוכסלית הבאה: במציאות הפוליטית העולמית הנוכחית מנועה ישראל מני־צול היתרון העיקרי שמעניקה אחזקת שטחי סיני, היינו החזקת שטחים אלה לשם ניהול קרב נסיגה־השהייה, מבר־קר או כפוי, עד לחבירת כוחות המילואים. ישראל מנועה מניהול קרב־השהייה שבו היא אמורה לשלם בשטחים עבור רווח זמן, שכן החליפין בין מרחב וזמן כדאיים ואפשריים רק כאשר יכול אתה לוותר על המרחב. אך אם ויתור על שטח עלול להסתיים בתבוסה פוליטית־אסטר־טגית, הרי אתה מנוע מניצול יתרונו העיקרי של השטח.

ייתרה מזו, אסטרטגיה זו מעמידה את ישראל בפני דילמה קשה, שכן בעוד שמבחינה צבאית טהורה — היינו: לצורכי השמדת הצבא המצרי, ככל שתהיה נסיגה זו עמוקה יותר, כן טובים הסיכויים לניהול קרבות־תנועה להכרעת הצבא המצרי — הרי מבחינה פוליטית גדלים הסיכויים לאובדן שטחים. ולבסוף, מיגבלה אחרת של אסטרטגיה זו היא שהמצרים עלולים שלא להתפתות לה. שכן עבורם די בהשתלטות על טריטוריה קטנה ביותר כדי שהמילחמה תסתיים בניצחונם. המצרים עלולים, למשל, להשתלט על מיצרי הגידי והמיתלה, ולהסתפק בכך.

אין, איפוא, סיכוי שצה"ל יאמץ לו את האסטרטגיה של נסיגה חלקית ו„ספיגת" הצבא המצרי בעומק סיני. גם איפי היערכותו של צה"ל בסיני מעיד על כך שהוא

לא ינהל את המילחמה הבאה על־פי תפיסה זו, שכן היא מחייבת הגנה „גמישה" לחלוטין, תוך הימנעות מירבית מהקמת „תשתית קשה" וסטאטית שעליהם מתכוננים לוותר; ואילו בפועל ערוכים במרחבים אלה מרבית מיתקניו המר־כזיים של צה"ל בסיני, כולל שדה־התעופה ברפידים, מית־קני צה"ל האחרים ברפידים, בסיסים לוגיסטיים, בסיס־המודיעין באום־חשיבה. מאחר שאין להניח כי צה"ל מתכוון לוותר על מיתקנים אלה, ברור כי במילחמה עתי־דית ינקוט צה"ל את האסטרטגיה השנייה, שאותה אימץ גם במילחמת 73'.

על־פי תפיסה זו ינחתו הכוחות הסדירים, כתגובה על מיתקפת־פתע מצרית, קרב־הגנה על לחבירת כוחות המילואים. עם הצטרפות כוחות אלה ירוכזו כוחות לקרב־ההבקעה המרי־כזי של המילחמה. בקרב זה תהיה מטרתו של צה"ל פריצת מערכת ההגנה המצרית באיזור ההבקעה, חציית תעלת סואץ וביתור הכוחות המצריים.

מחיר ה„ביתור" יהיה נורא

אסטרטגיה זו שאותה ינקוט צה"ל במילחמה עתי־דית כמעט בוודאות גם אם תיושם בכישרון עי־לאי, עלולה אף היא להסתיים בתבוסה פוליטית־אסט־רטגית, שכן היא כרוכה בשלוש מיגבלות חמורות. ראשית, היא מחייבת את צה"ל לנהל קרב־הבקעה הרסני, שבהש־וואה אליו עלול „קרב הצליחה" ב־73', להיראות כמסע־פיקניק.

בעוד שב־73' לא היה צה"ל בקרב־הבקעה חזיתי אלא בקרב לאבטחת איזור הצליחה וה„מסידרון" המוביל אליו מפני התקפות אגפיות, בעיקר מן הצפון, הרי במילחמה עתידית יצטרך צה"ל לנהל קרב־הבקעה עקוב מדם עד לתעלה עצמה.

קרב זה יתנהל, בהכרח, כהתנגשות חזיתית, ותוך פריצה דרך עשרות קילומטרים של מיכ־שולים, תעלות נ"ט, רצועות־מיקוש רחבות צפופות ומאות מוצבים חמושים ומאויישים עד־כי תיכנון מוקדם. התשתית שבנו המצרים בגדה המיזרחית של התעלה אינה משאירה עוד מקום ל„תפרים" בין אגדי כוחותיהם. זוהי מע־רכת־הגנה רצופה וצפופה של מאות (!) מו־צבים, שבתוכם הוקמו עמדות־ירי המוכנות לקליטת הצבא המצרי תוך שעות. עומק מער־כת זו כיום הוא כ־20 ק"מ, ואם נוסיף לכך את ההתקדמות המצרית — כתוצאה ממיתקפת־הפתע ויחסי־הכוחות בשלבי־הפתיחה של המילחמה — הרי צה"ל יצטרך, במיקרה הטוב, להתחיל קרב־הבקעה זה במרחק של כ־30 עד 40 ק"מ מן התעלה. ביתור מערכת־הגנה כזו, שייתכן כי היא הצפופה בעולם כיום, עלול לעלות לישראל במחיר נורא.

המיגבלה השנייה הכרוכה באסטרטגיה זו של הבקעה ותציית התעלה, היא בהיותה מותירה מאחרי הכוח המב־קיע כוחות מצריים שגם אם יכותרו, ואולי דווקא בשל כך, יהוו מניע לתביעה „לייישור קווים לאחור", כפי שקרה לארמיה השלישית ב־73'. יש לשער כי במציאות הפו־ליטית הנוכחית לא תאפשרנה המעצמות כניעה של כו־חות מצרים גדולים שיכותרו על־ידי מיבצע הבקעה וכי־תור מעין זה. הפתרון הסביר ביותר יהיה, כפי שאכן היה במיקרה של הארמיה השלישית, „ייישור קווים לאחור" תוך נסיגה של כוחות צה"ל מאחורי הכוחות המצרים המכותרים.

דוגמה לאפשרות כזו, שבה ישתלטו המצרים על שטח בעל חשיבות מרכזית וייישארו בו גם אחרי כיתורם, היא האפשרות של השתלטות על מעברי הגידי והמיתלה. מעברים אלה, עקב חשיבותם ועקב הקלות שבה ניתן להשתלט עליהם כיום וכמעט אי־האפשרות „להוציאם" מידי כוח שכבר השתלט עליהם, מהווים יעד ראשוני עבור צה"ל ועבור הצבא המצרי גם־יחד בכל מילחמה עתידית.

בתנאים הנוכחיים, כאשר המעברים מפורזים, מי שיש־תח במילחמה יצליח, כמעט בוודאות, להשתלט עליהם. שכן די בכוחות המונחתים ממסוקים, באקט־הפתיחה של המילחמה, כדי להציב — בתנאי טופוגרפיה של המעברים — מיכשול בלתי־עביר, במחיר סביר, לפני כל כוח שינסה לחדור לתוכם. מבחינה זו אין כל חשיבות לעובדה שכו־חות צה"ל ערוכים קרוב יותר לפיתחי המעברים מאשר כוחות הצבא המצרי, שכן בתנאים של הנחתת־פתע של כוחות־קומנדו מצרים ממסוקים בתוך המיצרים, פרק־הזמן לתגובה יהיה כה זעיר, עד שאין כמעט חשיבות למר־חק של כוחות צה"ל מפיתחי המעברים.

קרב הצליחה של 73' עלול להיראות כפיקניק לעומת קרב־ההבקעה המרכזי בסיני במילחמה הבאה

בתנאים אלה, אם המצרים הם שיפתחו ב־מילחמה הבאה, סביר ביותר שיצליחו להנחית כוחות ממוספקים בתוך המעברים, ויחזיקו מע־מד שעות ספורות עד לחבירת כוחות־קרקע עיומחם. אם יציבו המצרים כוח על־אוגדתי ב־שני המעברים, צה"ל לא ינסה לחדור לתוך המעברים כדי להשמיד את הכוחות המצרים, שכן מיבצע זה יידון לכישלון בגלל חשופוי־רפיה של המעברים, וכל ניסיון כזה יתבע מחירי־דמים בלתי־נסבל.

במצב זה תישאר בידי צה"ל האופציה היחידה להכ־נעת הכוחות המצרים שייערכו במעברים: חסימת המע־ברים וניתוק הכוחות הערוכים בתוכם. חסימת פיתחי המיצרים עשוייה להיות משולבת, לשם חיסכון בכוחות, בקרב־ההבקעה המרכזי. במיקרה זה יבקיע צה"ל צפונית למיצרי הגידי, ואותו קרב־הבקעה מרכזי יהיה גם הקרב לחסימת ולניתוק הכוחות המצרים שבתוך המעברים. במצב זה, אין להניח כי המעצמות תאפשרנה כניעה של כוח על־אוגדתי מצרי, המכותר במעברים והפיתרון יהיה, שוב, „ייישור קווים לאחור", וסיום המילחמה כאשר המעברים בשליטת המצרים.

המיגבלה השלישית של אסטרטגיה זו היא העוב־דה שמימושה כרוך בחציית התעלה לטריטוריה שכי־בושה נתפס, הן על־ידי המצרים והן על־ידי המעצמות, כאיום על איזור־הלב של המדינה. חציית התעלה, כשלעצ־מה וללא קשר למשמעות הצבאיות הישירות המתחיי־בות ממנה, מהווה קטאליזטור לפעילות פוליטית להפסקת־אש. מבחינה זו התעלה מהווה „קו־אדום" מצרי, שחציית־תו על־ידי צה"ל מובילה להתערבות המעצמות להפסקת־אש, העלולה למנוע מצה"ל ניצול ההבקעה לצורך הכרעת הצבא המצרי, כפי שאכן אירע במילחמת 73'.

בהשוואה למיגבלות אלו, כל מילחמה ש־תתנהל אחרי נסיגה מסיני תתנהל בנסיבות פוליטיות נוחות בהרבה מבחינת ישראל. לא זו בלבד שלא תצטייר בעיני ה־קהיליה הבינלאומית כמילחמה בין מדינה גו־בשת למדינה המנסה להחזיר את שטחיה הכבו־שים לידיה — וזאת מבלי להתייחס למידת ה־צדק שבראייה זו — אלא שכך מילחמה בנסי־

(המשך בעמוד 50)

מלכודת פתאים בסיני

(המשך מעמוד 49)

בות שיווצרו אחרי פירוז סיני תצטייר כאקט ברור של תוקפנות מצרית, מעצם היותה כרוכה בתנועת התקדמות לעבר הקו הירוק ובחפירה ברורה של הפירוז.

אם נוסיף לכך את העובדה שהכרעת הצבא המצרי תהיה אז אפשרית בתוך גבולות סיני, מבלי לחצות את ה"קו האדום" של התעלה, בהחלט אפשרי שהמעצמות לא תמנענה מצה"ל הכרעה מוחלטת של הצבא המצרי.

לאמור: לא זו בלבד שהיערכות לאורך הקו הירוק, ומאחרי סיני מפורז, עדיפה על היערכותו הנוכחית של צה"ל מבחינה צבאית, אלא שגם מבחינה מדינית — מהווה היערכות זו נקודת־מוצא אידיאלית מבחינת ישראל. מי שנסיבות מדיניות נחשבות בעיניו כעובדות "רכות", משום שאינן ניתנות לקיטלוג בטורי המאזנים של יחסי הכוחות הצבאיים, עלול למצוא עצמו מנצח בכל הקרבות — אך מפסיד את המלחמה.

היערכותו הנוכחית של צה"ל בסיני הופכת, איפוא, את זירת־הלחימה הפוטנציאלית למלכודת־פתאים עבורו, שכן היא מצמצמת את מרחב זירת־הלחימה ומסייעת למצרים להשיג הרווייה גבוהה של שדות־הקרב, ועל־ידי כך מאפשרת להם ניצול יתרונם הכמותי ומניעת צה"ל ממיצוי על־יונותו בקרבות־תנועה.

„הקו הירוק": מרחב החתקפה אופטימלי

בניתוח זה לא התייחסתי לשתי תפיסות אפשריות אחרות לניהול המילחמה הבאה, בהיותן מופרכות מעיקרן. על־פי תפיסה אחת יסגל לו צה"ל אסטרטגיה דפנסיווית, שבה יגן הגנה קשיחה על הטריטוריות שבידיו, תוך ניצול עליונותו בקרבות־תנועה ברמה הטאקטית בלבד. על אסטרטגיה זו אין להרבות במילים, בהיותה מירשם־התבוסה הוודאי ל„מעטים".

שכן, גם אם נכון הוא שברמה הטאקטית זקוקה ההתקפה לעליונות כמותית (על־פי התפיסה הקלאסית: עליונות של 3 ל־1), הרי ברמה האסטרטגית זקוקה דווקא ההגנה לעליונות כמותית, כדי לעמוד בפני מאמצי־התקפה עיקריים המושתתים על ריכוזי־כוחות גיזרתיים.

התפיסה השנייה לניהול המילחמה הבאה היא זו שניתן לאפיינה כאסטרטגיה של „טיהור שטח". על־פי תפיסה זו ישאף צה"ל לעקור את הכוחות המצריים מטריטוריות שעליהן ישתלטו בשלבי־הפתיחה של המילחמה תוך תנועת־מכבש רצופה שבה יטהר השטח, מטר אחר מטר, מכל נוכחות מצרית. אסטרטגיה זו כרוכה במחירים בלתי־נסבל, ואינה הולמת את משאביה האנושיים של ישראל.

כל התפיסות האלטרנאטיוויות לניהול מילחמה עתידית בסיני מעמידות את צה"ל בפני דילמות חמורות, ולא משום שהשתנו נתונים בסיסיים במאזן־הכוחות בין ישראל ומצריים — כגון יצמצום דראסטי בפער האיכותי שבין צה"ל לצבא המצרי — אלא משום שתפיסות אלה הן נגזרות של הי־ערכות נחותה ומוטעית.

מי שבא לאפיין את ההבדל שבין מילחמת 56' ו־67' למילחמת 73' על־ידי האמירה כי בראשונות ישראל היא שפתחה במילחמה ואילו באחרונה פתחו המצרים, חייב להוסיף ולומר, כי את ההפתעה שבה נתפסה ישראל ב־73' יש לזקוף לחובת ההיערכות על גבול התעלה, שלא הותירה שום מרווח אתרעה.

מי ששר שיריהלל בשבח אחזקת שיטחי סיני, חייב להוסיף ולומר כי ישראל מנועה מוצוץ שטחים אלה לצורך ניהול קרבות השהייה־נסיגה. מי שטופח על כתפו מתוך שימחה על הרחקת זירת־ההלחימה בסיני מגב המדינה, חייב להוסיף ולומר כי בכך הוא כופה על צה"ל ניהול מילחמה בשדות־קרב רוויים, המונעים ממנו מיצוי יתרונותיו בקרבות־התנועה.

אם קביעותינו ביחס להשפעת צפיפות זירת־הלחימה בסיני על מרכיבי העוצמה של הצדדים תקפות, הרי יש להשלכות ישירות על מרחבי־ההיערכות האופטימלי עבור כל צד.

ההיערכות האופטימלית עבור צה"ל חייבת לקיים מרחב־הגנה מינימלי, הערוך בערפו של מרחב־התקפה מכסימלי. היינו: מרחב־הגנה מינימלי המאפשר יציאה למיתקפה וניהולה במרחב המכסימלי האפשרי.

משתי הבחינות, מרחב ההיערכות הנוכחי של צה"ל בסיני הוא אכסורד צבאי. ראשית, מרחב־הגנה הוא אולי המכסימלי האפשרי בסיני, ומחייב את הכוחות הסדירים לנחך מיזחמה לאורך קווי־הגנה ארוכים נגד אוייב הי־נחנה מעליונות כמותית מכרעת. שנית, מרחב־ההתקפה מינימלי, והוא מצטמצם והולך בכיוון התקי־פה הפוטנציאלי. באיזור ההכרעה הי־עיקרי, תעלת סואץ, אורכו מצטמצם למרחק שבין קנטרה לסואץ ועומקו — עד 30 או 40 ק"מ מערבית לתעלה, שכן התקדמות עמוקה מזו, לעבר מרכזי האוכלוסיה של מצרים, מנועה מצה"ל מבחינה פוליטית.

מבחינה זו קו התעלה עצמו, שלאורכו היה ערוך צה"ל עד מילחמת 73', היווה קו־הגנה אופטימלי עבור צה"ל, שכן לא זו בלבד שהיה קצר, אלא שנהנה ממיכשול־מים מצוין.

מבחינה זו ה„קו הירוק", בתנאים של היערכות מאחרי סיני מפורז, עדיף הן על קו ההיערכות הנוכחית והן על קו ההיערכות לאורך התעלה, אף כי אין הוא קו ההיערכות האופטימלי עבור ישראל. „הקו הירוק" מקיים קו־הגנה קצר יחסית ומאפשר מרחב־חתקפה אופטימלי מבחינת צה"ל — כל מרחב סיני עד לתעלת סואץ — יתרונו המכריע על פני שני הקווים האחרים בכך שהוא מאפשר מירווח אתרעה בפני מיתקפת־פתע מצרית.

ההיערכות הנוכחית מיטבה עם המצרים

עבור הצבא המצרי, לעומת זאת, ההיערכות האופטימלית חייבת לקיים הן מרחב־הגנה מינימלי והן מרחב־התקפה מינימלי, כדי לשמור על צפיפות זירת־הלחימה בכל שלבי הלחימה. לקביעה זו יש להוסיף את ההסתייגות, שההיערכות האופטימלית עבור הצבא המצרי חייבת להתבסס על אותם מרחבי מינימום שעדיין מאפשרים הפעלה סימולטאנית של מרבית כוחותיו. שכן, מעבר לסף מסויים עלולה טריטוריה להצטמצם עד־כדי־כך שאין היא מאפשרת עוד הפעלה סימולטאנית של מרבית הכוחות, אלא הפעלה מדורגת בלבד.

מכל הבחינות הללו מהווה מרחבי־ההיערכות הנוכחי של הצבא המצרי מרחב כמעט־אופטימלי עבורו, אם אנו מניחים שמטרות המילחמה של הצבא המצרי מוגבלות, וכדי לצאת כמנצח ממילחמה עתידית, יכול הוא „להסתפק" ברווח טריטוריאלי מינימלי.

מרחב־ההיערכות הנוכחית מקיים קווי־הגנה קצרים, ומאפשר לצבא המצרי ניהול המילחמה בזירת־לחימה צפופה ובמערכי־הגנה ערוכים ומתוכננים מראש, תוך אימוץ אסטרטגיה דפנסיווית נכונה מבחינתו.

מבחינת מרחב־ההתקפה, החיי ערכות הנוכחית מאפשרת לצבא המצרי חישגים „קיים" כגון כי שלב־הפתיחה של המילחמה, ותוך התקדמות מיזערית השומרת על צפיפות שדות־הקרב.

עם פירוז סיני יצטרך הצבא המצרי כדי להשיג הישג כלשהו מעבר לשטחים שהם כבר בתחום הריבונות המצרית — לצאת למיתקפה כוללת, תוך חציית כל שטח סיני וניפוץ היערכותו הקבועה, על כל משמעויותיה השונות כפי שהוצגו בכתבה הראשונה בסידרה זו.

למעשה, ההיערכות הנוכחית של צבאות ישראל ומצרים כה „מיטבית" עם המצרים, עד שאילמלא היו הם להוטים, משיקולים של „כבוד לאומי", להחזיר את שטחי סיני לידיהם, ואילו פעלו רק משיקולי מטכ"ל מצרי נבון מציע לסאדאת קולות צבאיים מחורים, היה כל ההנצחת את ההיערכות הנוכחית, והחזיר את צה"ל כבוד במלכודת־הפתאים של היערכותו דהיום.

נעלי מרנו
erano
תל אביב, רח' הרצל 142, טלפון 82 76 80
וחנויות מובחרות ברחבי הארץ

אנחנו נחסל את הז'וקים!
נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה להשמדת הזוקים
לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ־½ שעה) את מקבלת תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!
ר"ג, מודיעין 18, טל. 6-5-790114 ● אילת: טל. 059-3012
היתר משי הבריאות: 21, רשי עסק 481/75.
איתן עמיחי הדברת מזיקים

רובקס
המתנה היפה ביותר

ארומור
ציפוי דלתות וקירות

מבצע אוטו דני

שלח את האוסף הנפלא של מכוניות עתיקות עם הטעם הנפלא של דני

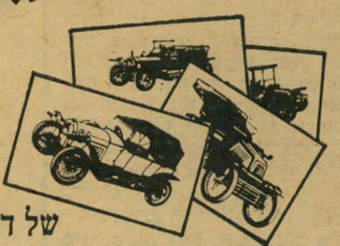

סדרת מדבקות
צבעוניות מרהיבות
של דגמי מכוניות עתיקות.

"הגביע הוא של דני": כך אומרים ילדים בעולם כולו וגם בישראל, ונהנים מהטעם הנפלא והבריאות, המצויים בשפע בכל גביע של מעדן־החלב המצויין דני.
היום, יש עוד משהו בגביע: מדבקה צבעונית נהדרת על כל גביע של דני באחד מ-4 טעמים: וניל, שוקולד, מוקה וקרמל.
בכל מדבקה-דגם של מכונית עתיקה.
כשילדך יאסוף 16 דגמים שונים תהיה לו סדרה מרתקת של דגמי המכוניות הראשונות בעולם.

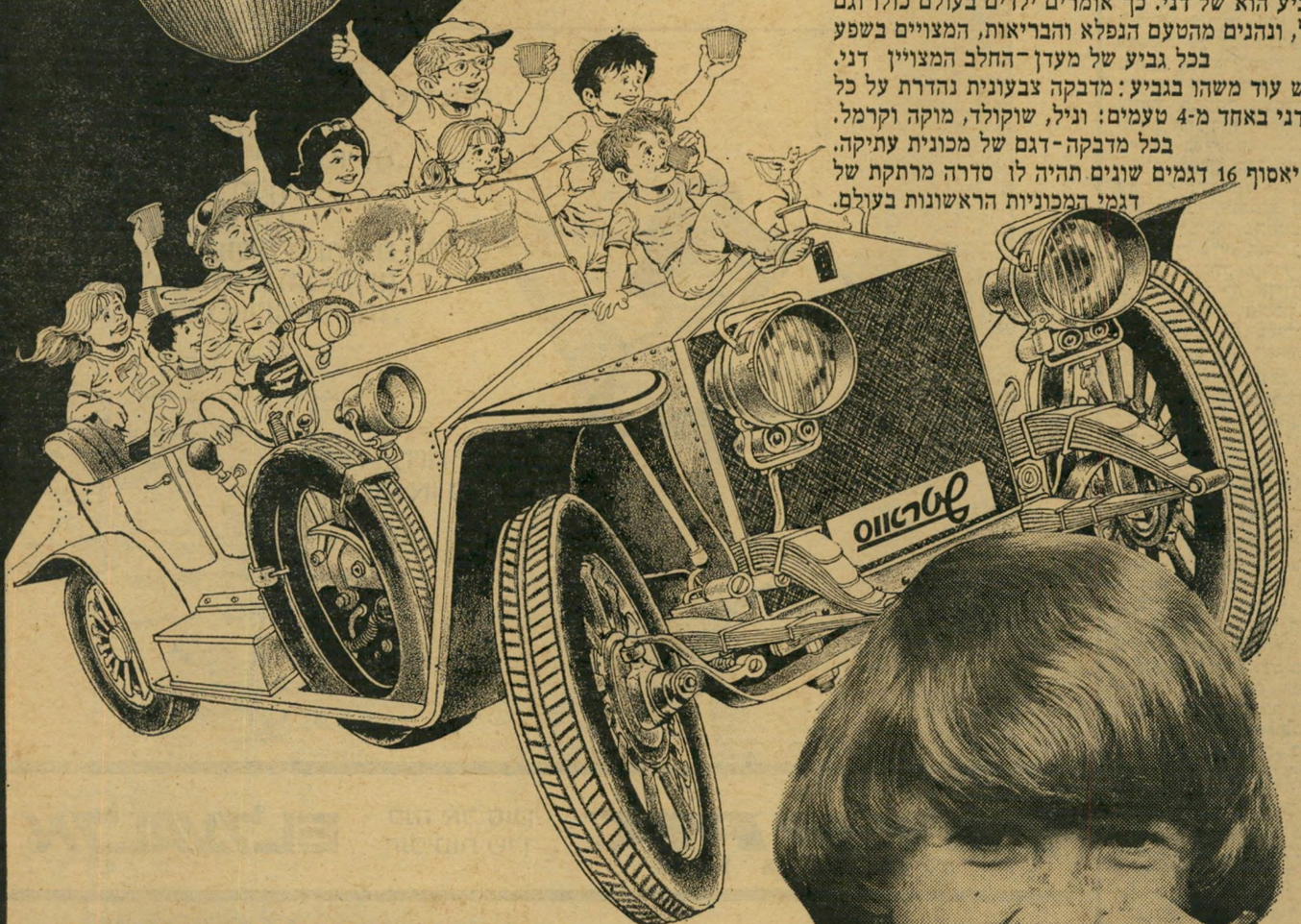

אופן הסרת המדבקה
הורד את המכסה
והסר בעדינות את המדבקה שעליו

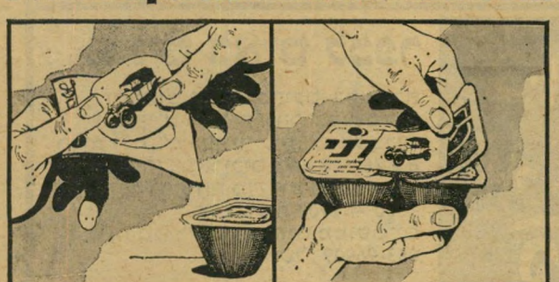

דני של שטראוס
מלא טעם

שטראוס

במדינה

המשק

המנהל שהונה

פקידים בכירים בבנק ישראל מואשמים בניצוח מידע ממשלתי לביצוע עיסקות פרטיות בניירות־ערך

יצחק גרוסמן (36) עמד חיוור באולם־המעצרים של בית־המישפט. הוא בלט בין שאר שכניו לספסל העצירים, בהיותו כביכול יוצא־דופן.

ואין פלא, אם לזכור שגרוסמן היה ב־אותה עת אחד ממנהליו הבכירים של בנק־ישראל. נציג המחלקה לחקירת הונאות (מנ"ה) שבמטה הארצי של המישטרה הח־שיד את גרוסמן בעבירות מירמה שביצע תוך כדי ניצול תפקידו הבכיר בבנק יש־ראל. הדבר היה לפני כשנה. השופט שיחרר את גרוסמן בערבות, אך הוא הושעה מ־עבודתו בבנק. השבוע הוא הועמד לדין ב־בית־מישפט השלום בתל־אביב, יחד עם מי שמואשם כשותפו לעבירה, אליעזר כר־מל (35).

המנפיק היה הסוחר. יצחק גרוסמן מונה בשנת 1971 כסגן מנהל מינהל מילי־וות המדינה בבנק־ישראל בתל אביב. מינהל מילוות המדינה הוא הגוף האחראי על העסקות של בנק ישראל, ובתפקיד זה היה גרוסמן אחראי לפעולותיו של הבנק בשוק ניירות־הערך. אליעזר כרמל היה אחד מ־עוזריו במינהל העסקות, ושימש כמנהל יחידת המכירות והקניות כשהוא כפוף ל־גרוסמן במישרין.

בנק ישראל הוא הבנקאי והסוכן הפיס־קאלי היחידי של הממשלה, ובתור שכזה הוא מוסמך להנפיק איגרות־חוב של ה־מדינה ולמוכרן בתיאום עם פקידי האוצר.

באפריל 1974 החל בנק ישראל בהנפקת איגרות מילווה פיתוח 6% מסידרה 5000, שיועדו למכירה אך־ורק לקרנות השתל־מות, תוכניות חיסכון וקופות־גמל. על־מנת למנוע את מכירת האיגרות לציבור הרחב, נקט בנק ישראל שלושה אמצעים:

- האיגרות הונפקו על־שם בלבד, ולא הוצאו למכירה בבורסה.
- הכמות שהונפקה חושבה בתיאום עם מנהלי קרנות ההשתלמות, שמסרו בכל חודש איזה כמות הן מתכוונות לרכוש.
- דבר ההנפקה לא פורסם.

על־פי כתב־האישום, שהוגש בימים אלה לבית־מישפט־השלום בתל־אביב, ידעו גרוסמן וכרמל על דבר ההנפקה, ואף הש־תתפו בקביעתה ובביצועה. איגרות־החוב שהונפקו היו צמודות למדד המחירים ש־פורסם באותה עת.

ב־17 בנובמבר 74' הוחלט בבנק ישראל על הוצאתה של סידרה נוחה, מאותן איג־רות־חוב. שני הנאשמים ידעו על כך, והיו אמורים לבצע את הנפקה ארבעה ימים לאחר־מכן, ב־21 בחודש.

למחרת ההחלטה על ההנפקה החליטה הממשלה על פיחות בערך הלירה, ועקב כך היה כל מי שירכוש אותה הסידרה צפוי לרווח ניכר.

התובע, עורך־הדין אמנון רודה, סגן בכיר ראשון לפרקליט מחוז תל־אביב, מא־שים את גרוסמן וכרמל שפנו אל בנק המידרחי המאוחד סניף ניירות־ערך וביק־שו, בתיאום עם מנהליו, לרכוש איגרות־חוב מסידרה זו, בערך נקוב של 200,000 לירות. הבנק ביצע עבורם את הרכישה, באמצעות חברה פיננסית הקרויה הראון את לביא. על־מנת לטשטש את זהותם, נרכשו האיגרות על שם בני־משפחותיהם של שני הנאשמים. על־פי כתב האישום קנה כרמל איגרות בערך נקוב של 50,000 לירות כשהן רשומות על שם אשתו, ואילו גרוסמן קנה איגרות־חוב בערך נקוב של 150,000 לירות, שנרשמו על שם אביו, אשתו, אחותו ואחיינו.

על שם אשתו בלבד קנה גרוסמן, על־פי האישום, איגרות בערך נקוב של 86,000. אך היות שבחשבון־הבנק שלה לא היה הסכום הנדרש, הוא קיבל מבנק המידחי אשראי בגובה 50,000 לירות למימון ה־קנייה. אשראי זה נפרע כעבור חודש כאשר מכר, יחד עם שותפו לכתב־האישום, את האיגרות ברווח של 46,000 לירות.

בכך הפר גרוסמן את הוראות בנק ישר־אל, שעל־פיהן אסור לרכוש ולהחזיק ניי־רות ערך באשראי.

הצמרת תבוא להעיד. כתב־האישום

(המשך בעמוד 60)

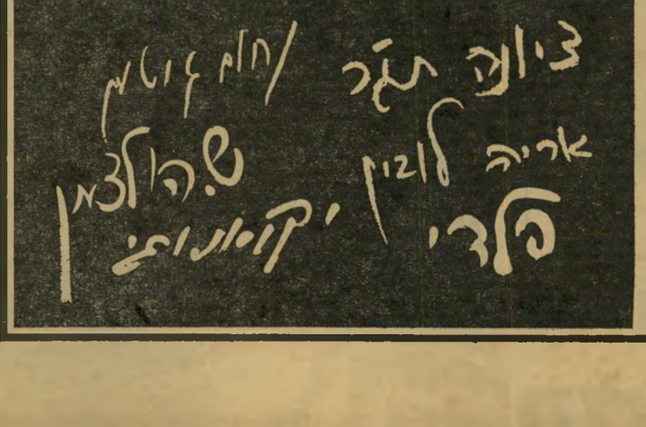

אמנים באים לכפר

ומציגים מפרי מכחולם, בתערוכה שתתקיים בגלרית שהר, במושב בית חרות (7 ק"מ צפונית לנתניה, על כביש חיפה) בתאריכים 3.6.78 — 6.5.78. הגלריה פתוחה מדי יום (כולל שבת) בין השעות 1900 — 1000. יצירות מקוריות והדפסים ממוספרים. טל: 053-96909

מדרשת שהר

סגן יו"ר הסתדרות הסטודנטים בירושלים (למטה) מצא קרש קפיצה חדש לעשיית קאריירה פוליטית: הוא פועל נגד התחברות בין סטודנטים ערביים וסטודנטיות יהודיות

למען טוהר הגזע!

סטודנט קאסם
מעדיף ישראליות

סטודנטית ליזה
קשיים חברתיים

סטודנט דשאד
התחלה מהצד הפוליטי

עסקן סטודנטים שיף

באווירה של זקיפות הקומה וחידוש הכבוד הלאומי, שהשתררה מאז המהפך הפוליטי במדינה, חסר היה רק מי שייצא להגנת הכבוד הנשי היהודי המחולל. זאת היתה רק שאלה של זמן, עד שיימצא האיש שיקום ויזעיק את דעת־הקהל נגד התופעה הנוראה של בנות־ישראל־כשרות המתרועעות, רחמנא ליצלן, עם ערבים.

האיש נמצא בדמותו של משה שיף, סגן יו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים. שיף (26), תלמיד השנה הרביעית לרפואת שיניים, חובש כיפה ובעל זיפי זקן עראפאתיים, שנבחר לכהונתו לפני כשנה ברשימת "קסטל" *, גילה כי נותרה עדיין חזית פרוצה בה לא התייצב איש להגנת קודשי האומה. זוהי החזית של הקאמפוסים באוניברסיטות, בהם לומדים בצוותא סטודנטים יהודים וערבים.

ללמוד, מילא. עם זה עוד מוכן סגן היו"ר להשלים. אבל מסתבר, לטענתו, שהסטודנטים הערבים באוניברסיטות ישראל אינם מסתפקים בלימודים, או בפעילות חברתית ופוליטית בתחומי הקאמפוסים. הם מעזים גם להתרועע ולבלות עם סטודנטיות יהודיות.

על כך לא היה משה שיף מוכן להבליג. הוא התנדב להתייצב בפרץ, מול הסכנה הנוראה. במכתב ששיגר לא מכבר לנשיא האוניברסיטה העברית בירושלים ולדיקאן האוניברסיטה, תבע שיף פעולה נמרצת מצד שילטונות האוניברסיטה נגד התופעה הפסולה.

„אבקש להפנות את תשומת־ליבך לעובדה," כתב שיף, „שבחדר בו חיפשו קציני־ביטחון את האזרחים הערבים שהשתוללו בבית־הספר לרפואה, נמצאו שתי בנות יהודיות שבילו שם את הלילה עם הערבים, בשיכרות, הוללות והרס."

במכתב, שתוכנו הובא גם לידיעתם של מספר ח"כים, כדי לגייס גם אותם למאבק למען טוהר הגזע, מתריע שיף על הסכנה הנשקפת לעם ישראל מתופעה זו, שאיש מלבדו, משום־מה, לא מקדיש לה תשומת־לב.

הישראליות, אליבא דשיף, מחוסנות מבחינה נפשית וגופנית מפני הפיתוי. אבל לא כן הצעירות היהודיות המגיעות מחו"ל, כדי ללמוד באוניברסיטות ישראל. „בנות אלו," כותב שיף בהמשך מכתבו, „שהוריהן שולחים אותן ארצה כדי להצילן מהתבוללות בגולה, נופלות כטרף קל בידי אזרחים וסטודנטים ערבים הבאים מכפריהם לבלות את לילותיהם במעונות שלנו."

ויש לו, לשיף, גם תיאוריה כיצד מציליחים הערבים לפתות את בנות ישראל: „בנות צעירות אלו הולכות שולל אחר הקסם המזרחי ורובן ככולן חוזרות מרומות ומאוכזבות חזרה לביתן."

אבל שיף לא מסתפק באיתור הדליקה. יש לו גם הצעות לכיבויה. הוא לא מציע, למשל, להפעיל את המישטרה כדי לעצור סטודנטיות יהודיות המתרועעות עם ערבים. לעומת זאת הוא סבור, כי הפתרון הוא בהחזרתן לבתיהן בחו"ל. כתב שיף במכתבו לנשיא האוניברסיטה: „יש לשקול בכובד־ראש את כל נושא הבאתן של בנות אלו מחו"ל ארצה, שכן באחריותנו חינוכן והשבתן להוריהן, לעם היהודי, ולא לאנשים שבורים המחונכים על עקרונות האמנה הפלסטינית. בטוח אני כי כבודו, שפעל כה רבות במאבק על הקמת מדינת־ישראל וייצוגה בחו"ל, יעשה מירב המאמצים לתקוף את הבעייה הכאובה הזאת בדחיפות."

סוד הקסם המזרחי

בישכתו, **שכמישרדי** אגודת הסטודנטים בירושלים, היה משה שיף מוכן להסביר ביתר פירוט את סוד הקסם המזרחי, באמצעותו מצליחים הסטודנטים הערבים להפיל ברשתם את הסטודנטיות היהודיות.

„אולי זה לא היופי המזרחי שלהם," הסביר, „אלא האופי המזרחי. הם מתנהגים אל הבנות האלה יפה. הם עושים עליהן יותר רושם. רובם מקבלים מילגות־לימודים ואז הם יכולים להרשות לעצמם לנסוע במכוניות מפוארות. והסטודנטיות הללו, שלרובן אין בכלל מושג על יהדות, ושראו בקושי בחו"ל יהודי אחד, אינן מודעות לבעיות פה. כשהן באות לכאן הן אפילו לא יודעות שיש פה סטודנטים ערבים ויהודים. ואנחנו? אנחנו לא משתדלים לנהוג עמן יפה. אנחנו האשמים בזה."

„כן, משהן רקוב במלכת דנמרק," נסחף משה שיף בהתלהבות, במילחמת הקודש שלו, והוא מתכוון בדבריו למה שמתחולל בין כתלי מעונות הסטודנטים באוניברסיטה העברית. „לכל הסטודנטים היהודים יש תחושת־אשם, על שלא עשינו די כדי לשלב את הבנות היהודיות האלה בתוכנו. כשסטודנטית כזו מגיעה לארץ, השאלה היא מי לוקח אותה קודם: הסטודנט היהודי לקיבוץ, או הסטודנט הערבי לכפר הערבי. יש תחרות, כמו בחברה הליברלית על הצרכן. מנצח זה שעושה פירסומת יותר טובה."

(המשך בעמוד 58)

* רשימת קסטל בבחירות להסתדרות הסטודנטים היתה מורכבת מעסקני הליכוד, המפד"ל וד"ש.

נמר של עיר

אהרון מגד, חיים גורי, משה שמיר, משה דור, בנימין גלאי ואחרים, מביאים „דו"ח על מצב הסיפרות והחברה"

הישראליים... הקשר הסמוי בין אורה יבניאלי לזבולון המר...

צאן ברזל

יבולו של חג

מינהג עתיק־יומין שהועתק לארץ מן התרבויות המזרח־אירופיות, מביא סופרים ומבקרי־ספרות להתנבא בפני קהל הקורא־ים של מוספי־החג בעיתונות העברית. בעיתונים שהוקדשו ליום־העצמאות ה־30 למדינת־ישראל לא נחסך מנהג זה, ויותר מכך דומה כי מוספי־הספרות לחג תיחרו ביניהם בגיוס סופרים ומבקרים, על־מנת שהעם היושב בציון יזקוף את קומתו ה־תרבותית־סיפרותית בגאווה, כראוי לעם הספר, הסופר ומבקרי־הסיפרות. מעט מ־יבולו של חג זה רצ"ב:

אהרון מגד: החיים בארץ לאומיים מאד. הכל לאומי. הבית לאומי, הרחוב לאומי, החגים לאומיים, האכל לאומי, ה־דיבי והטלוויזיה לאומיים, הקולנוע לאו־מי, הפגישות לאומיות, הוויכוחים לאו־מיים, החינוך לאומי, הדת לאומית. אפילו כשחוזרת מכחוץ אופנה אכספנסרית ממויימת, כמו המדיטאציה, גם המדיטאציה נעשית לאומית.

אין לשער כמה הכל לאומי בארץ. אין מיפלט מן הלאומיות הזאת, אין מסתור ממנה.

חיים גורי: אני, אישית, אינני מכיר רבים שניחשו ב־48', כי בתוך שלושים שנה תערוך ישראל עוד ארבע מילחמות גדולות ועוד מאות קרבות בחינת „המיל־חמה שבין המילחמות". שצה"ל יגיע ל־שארם אל־שייך וללוסט, שיהיו ישובים עבריים ברמת־הגולן ולאורך הירדן, ש־ירושלים המאוחדת תוכרז כבירת ישראל, שגוסטה „הרצליה" תיהרס, שיחובר דו"ח ועדת אגרנט, שיפורסם דו"ח ועדת שימ־רון על פשע מאורגן בישראל!!! שיעלו לארץ וכך ושיורדו ממנה כך־וכך, ש"ש ענגון יזכה בכרס נובל ומכבי ת"א בגביע איריפה ויזהר כהן יכפוש את ה־ארוויזיון.

ס. יזהר: בעיני יש ספר טוב וספר לא־טוב, היינו־הך מתי נתחכר, על מה נתחבר, מי חיברו, לשם מה ולשם מי... בעיני, סיפרות היא ספר אחד, הספר הזה שלפני כלבד. משום כך, אין בסיפרות לא

בנימין גלאי
נחלאות יש לי, להווה־נא ידוע

התקדמות ולא נסיגה, לא זרמים ולא תפ־ניות, אלא לחוקרי החברה על־פי הסיפ־רות. מי שבעיניו הסיפרות היא שיקוף המציאות או תעודה על החיים או דוקו־מנט מן המציאות המתהווה — לחוקרים האלה השאלות יכולות להיות פוריות ומעניינות...

משה שמיר: את ההבדלים במזג וכמגמה בין סיפרות תש"ח ותש"ח הייתי מגדיר בשתי מילים: כיו אמונה לאכזבה. אין הגדרה זו מלמדת בהכרח שחלקי עם המתאכזבים, או שאני מוכן להטיל את אשמת האכזבה על מין יישות אי־ביקטי־בית סתמית כמו המדינה, העם, החברה וכו'. ייתכן מאד שהאכזבה היא בעיקר אכובה עצמית של האמן ואיש־הרוח היש־ראלי, אשר למד כי בלא כוח פנימי ושו־רשים עצמיים הוא נידון לפרובינציאליות קטנונית ומתסכלת. מכל מקום, סיפרות תש"ח ראתה עצמה, גם בשעה שנקטה עמדה ביקורתית ביותר, כמסיעת ללי־דתה של תקופה חדשה. ואילו הקורא ביצירות השנים האחרונות בספרותנו (בשירה ובפרוזה) מוצף כמלאנכוליה של עדת מספידים...

פרופסור גרשון שקד: מצד אחר, ברור לי שגרמנו עוול לסיפרות העברית בארץ. אין היא מלית שכולה תכלת, אך אינה יפה יותר או גרועה יותר מסיפרויות אחרות. חשאנו בקרתנות, כשביטלנו אותה תכלית ביטול. היא אולי לא הגיעה להי־שגיה של הסיפרות העברית בראשית ה־מאה, אבל היא יצרה כבר מסורת משלה וכמה מוצריה הגיעו להישגים מתקבלים על הדעת... מכל מקום, היו אלה שלו־שים שנה שמחות ועליזות, שבהן „המו גלים ברוין גלגלים", וכל השאר ייכתב בזוהרי על ספר הישר...

גבריאל מוקד: מיקרה קלאסי מ־הסוג הנ"ל היה מיקרהו של מאיר ויזל־טיר. ויזלטיר נראה לי גם כיום משורר מוכשר ביסודו, אם־כי מינורי* במידת־מה: אחד מהמשוררים הבולטים של שנות השישים, אם־כי כוודאי לא ברמתם של אהרון שבתאי ומרדכי גלדמן... אילם כ־משך הזמן לא התפתחה שירתו של ויזל־טיר בשום כיוון ברור. השפעות זך ואבי־דן לא נקלטו אצלו באמת. הוא גם לא השכיל לנפות משירתו את הסירכול ה־זועק...

משה דור: מגוחך. אני יודע: ממש מצחיק. כל השנים, כל שלושים השנים הללו, לא נתתי על כך את דעתי. אבל לא תהיה לי ברירה. אם זה יימשך, אברר אם „ארגון חברי ההגנה" עודו קיים, ובכל האניעות, צניעותו של מי שתרומתו לתקומת ישראל מחדש בטלה בשישים, אשאל אם אפשר להצטרף. פשוט למען הרקורד. פשוט למען הזהות האישית...

בנימין גלאי: מעבר לשלושה עשו־רים איני יכול שלא להיזכר בנשימה הארוכה הראשונה שנשמת במפעות אין־מעצור על פני הארץ! הרכה לפני ימי קדש מוצא אני, בגל גרוטאות השעה, רשימה שקראתי לה כאן „הפרויץ": „ככסוף כל שבוע יצאתי לי אף השבוע למסע עיור ותיור בנחלותי! נחלאות יש לי, להווה נא ידוע! מיפרצי ימים ומיש־בנות־צידי, הרים ובקעות, כרמים ופרדסים, כתי־זרע ובתי־קציר! כולם עתה שלי! שלי בגונסר, שלי בכולמה־של־צור! שלי בשרון, ביהודה, בשומרון, בשפלה ובכר־מל! שלי בנגב, שלי בשני הגלילים! מה היה לנו אז, שאפשר לכנותו יהודה? מחצית ירושלים, בית־שמש, אולי גם לכיש... משומרון ההיספורית היתה לנו, בדוחק רב, ביקעת בית־שאן ואם תמצי לומר, מגידו...

ספרים מומלצים

בשבוע הבא תתפרסם במדור זה רשימה של „ספרים מומלצים" לרגל פתיחת שבוע הספר העברי.

רשימה זו תקיף את המובחרים בספרים שראו אור בעיברית בשנתיים האחרונות.

* זוטר.

מלחמת תרבויות

„אתה אמרת!"

כאשר מונה שר־החינוך זבולון המר לתפ־קידו, הוא שב ונעזר במילה פלוראליזם בכל ראיון שערך באמצעי־תיקשורת כל־שהו, מאחר שהיה מודע לרגישותו של הציבור החילוני, לעצם מינויו של שר־חינוך ממיפלגה דתית. כעבור זמן נשמטה המילה „פלוראליזם" מהלכסיקון של השר, ובראיון שנערך עימו לפני זמן לא רב בתוכנית הטלוויזיה קלעים שאל המראיין את השר, אם מישרדו יימנע מתמיכה במח־זותיו של המחזאי יוסף מונדי. תשובת השר היתה: „אתה אמרת!"

בחודש שעבר אמר זאת זבולון המר, בדרך מקורית, בעזרתה של פקידה זוטרית במישרד־החינוך־והתרבות, אורה יבניאלי.

ומעשה שהיה, כך היה. בראשית חודש מארס, אחרי הראיון שהעניק המר בקלעים, פנה יוסף מונדי אל יועצו לענייני ספורט ותרבות דני ורמוס, וביקש פירוט נוסף לדבריו של השר. בהמשך מיכתבו ביקש מונדי את תמיכת המישרד בהעלאת מחזהו יומן־נוכחות — חלק ב'. ביום ה־13 במארס 1978 השיב ורמוס למונדי: „העברנו את מיכתבך לגב' לאה פורת, ראש האגף לתרבות ולאמנות — לבדיקה והתייחסות."

ב־10 באפריל 1978 (או ג' ניסן, בהת־אם ללוח החדש) כתבה גברת בשם דיתה קרמר מן האגף לתרבות ולאמנות ליוסף מונדי בזו הלשון: „בעילותך התיאטרי־נית מוכה אותך מדי פעם במעגן ממעם המועצה — ובשלב זה נראית לנו היענות זו מספקת..." מאחר שכישוריה של דיתה קרמר הנ"ל בתיאטרון טרם הגיעו לידיעת הרבים, סביר להניח שהיא שימשה כלי־שרת בידי הגברת פורת, העושה כל שבי־כולתה לספק את ה„אתה אמרת" של השר הממונה עליה.

ב־12 באפריל 1978 שלחה גברת נוספת מן הגברות המופקדות על 200 מיליון ה־לירות, שהמדינה מעניקה מדי שנה לתי־אטרון הישראלי ולמוסדות נוספים, מיכתב ליוסף מונדי. הפעם היתה זו אורה יב־ניאלי, שכישוריה והמוניטין שלה בענייני תיאטרון אינם נופלים מאלה של קוד־מתה. כתבה יבניאלי: „ועדת הפרוייק־טים של מדור התיאטרון דנה בפנייתך לתמיכה בהפקת „יומן נוכחות — חלק ב'", ולצערינו (שגיאת־הכתיב ב„ולצערי־נו" אינה פוגמת בכישוריה התרבותיים האחרים של יבניאלי) לא מצאה אפשרות להיענות לבקשתך."

אלא שיוסף מונדי לא שוכנע מטיעוניה של יבניאלי, והוא חקר ובדק מי ומה היא „ועדת הפרוייקטים" הנ"ל וגילה, לדבריו: „אנשים המעניקים כסף לעצמם. ועדה ה־מורכבת מנציגי גופים תרבותיים המסוב־סדים ביותר במדינה. את מישה אשרוב ששיגיונותיו האמנותיים, כמו „אדיפוס", עלו למשלם־המיסים מאות אלפי לירות, אשר מייצג את „הכימה" (12 מיליון לי־רות בשנה). את עמרי ניצן, המייצג את התיאטרון הקאמרי (6 מיליון ל"י לשנה) ואת דויד ברגמן, המייצג את בית־הספר לתיאטרון ברמת־גן, שהוא בבחינת בית־משכחר ללא־תחתית. חבר נוסף ב„ועדת הפרוייקטים" הוא תום לוי, המכיים מח־זות בולוואריים בלהקת באר־שבע..."

יוסף מונדי
על מיזבחו של שר־החינוך

מונדי התקשר לתום לוי, וביקש ממנו פירוש לכך שהוועדה „לא מצאה אפשרות להיענות..." לבקשתו. תשובתו של תום לוי בטלפון היתה: „אינך מכיא שום חי־דוש לתיאטרון העברי..." מונדי הדגיש באוזני את הקשר הסמוי המוליך מחברי „ועדת הפרוייקטים" דרך אורה יבניאלי ודיתה קרמר, אל לאה פורת ועד לשר המר, ואמר: „למען קיומם ייילכו האנשים הללו מחר עם כיפה על הראש..."

אחרית דבר: לפני שנתיים פיר־סמה „ועדת לוינסקי להקצבות לתיאטרו־נים", שהוקמה על־ידי לאה פורת, מגב'לית המועצה־לתרבות־ולאמנות, דיין וחשבון שפרט עד לפירטי־פרטים את סכו־מי־העתק המושקעים בתיאטרון הישראלי, מבלי שיישאו פירות תרבותיים. בין השאר מציע הדו"ח להעניק תמריצים חיוביים להצגות ריווחיות. גם בנקודה זו מובס מונדי, שהצגתו יומן נוכחות — חלק א' הועלתה 170 פעם, ומחזהו זה מסתובב הועלה יותר מ־600 פעם. על־פי העיקרון הזה היה מונדי מרוקן את קופות „המר־עצה לתרבות ולאמנות".

בינתיים, הבימה מציגה את המיטבח לארנולד וואסקר ואת וויצק של גיאורג ביכנר; הקאמרי את צייד יצא לצוד ואת מה עושים עם ג'ני?; בתיאטרון חיפה מציגים את מאלון הולך למות; בחאן את רוזנקרנץ וגילדנשטרן; ובלהקת באר שבע את הרולד ומוד, אנדורה ואת רומיאו ויוליה, בעוד לאה פורת מעלה את יוסף מונדי לעולה על מיזבחו של שר־החינוך, ואולי היא אומרת לו: „אבל אתה אמרת!" ואי־לו כבוד השר מחייך, מחכך ידו בלחיו המגולחת, ואומר „פלוראליזם!"

ה„ווידויים" של פנחס שדה

בשבוע הבא עומדים להתפרסם בעיתון־הסיפרות פרוזה יומנים שניהל הסופר פינחס שדה במהלך התקופה שבה חיבר את סיפרו הנודע החיים כמשל במחצית שנות ה־50. פירסומם של יומנים אלה שופך אור חדש על דמותו של פינחס שדה ועל עו־למו. בשל חשיבותם של היומנים מפרסם מדור זה קטעים נבחרים מתוכם:

21. 3. 56

...אני רוצה להתחיל בכתיבת ספר. אני רוצה לעשות בכך מיפעל ענק, מין מסע דרך הזמן בתוך הנשמה. משהו שיכיל תיאורים, שירה, מחשבות, קטעי יצירות, וידויים, חלומות, השקפת־עולם, הכל. מין תנ"ך שלי.

אך זה דורש ריכוז עצום, איך זה ייתכן שבירושלים, בתוך האטימות המשוגעת של ארץ־ישראל?

אני צריך לנסוע ללונדון, והחלותי ב־הכנות ראשונות, אך ספק אם יש אפ־שרות לנסוע, בגלל המילחמה הצפויה בקרוב, שאני אמנם אינני מעוניין כה כלל, כי אין לי בעד מה להילחם כאן.

ועכשיו כאשר ליעל. ההיפוכים אם לשאתה או לא כמלטלים אותי יומם ולי־לה כמו רוח את הגדר הקטנה. אני מר־גיש שאין לי כוח להינתק ממנה, ולעומת זאת מענות אותי התנגדויות לא־פוסקות: איך אהיה קשור למשהו? איך אוכל לי־צור אם תחת ברירות ולחץ יהיו לי מר־גוע, חמימות ואושר? איך אפתור שאלות כלכליות, אלא אם כן אשעבד את עצמי? איך אוציא ממערכת־חיי את האפשרות של התאבדות, שהיא תמיד מחשבה משחררת? הלכתי ברחוב וזכל עני הבית לתוך עיני והפציר בי לקנות נרבים. אך לפתע דימיתי כי מאחורי המלים הללו מסתתר דבר־מה אחר, וכאילו היה בו באיש הזה חלק מישו, וכאילו אמרו העיניים: ההולך אתה להיות יהודה איש קריות? האם אי־פוא לא תתנה את סבלנו, לא תהיה לנו לפה? יהודה איש קריות! יהודה איש קריות!

12. 4. 56

...זה ימים אחדים שיורד גשם. אני קם בשעה מאוחרת (מאוחרת מדי, לצערי: בעשר או אפילו באחת־עשרה), שותה קפה ואוכל לחם וגבינה, וניגש לעבודה. עד כה, במשך שבועיים, כתבתי ראשי־פרקים מפורטים לכל ספר, וכן כבר כתבתי 4 פרקים: „הנסיון של ישו במדבר" (רק אדם אחד מאלו שעשויים אי־פעם לקרוא את הספר יכין כי עליו, בדמות שמן, מדי־בר כאן); „פרנקפורט"; „יונה או תעודת המשורר"; וכרק על הופעת „משא דו־מה", הביקורת כנגדו ומה שברצוני להעיר על כך, לא למבקרים, כמובן, אלא הסבר על סיבות אי־אהבתה ביחס אלי. תליתי חוט בין שני מסמרים על הקיר, מול ה־שולחן, וכמהדקי־כביסה תליתי על החוט פתקאות עם ראשי־הפרקים, וכשאני גומר פרק אני מחליף...

17. 4. 56

יעל מתגוררת עכשיו בחדר שכירה כ־מרכז העיר, ליד בצלאל. וכדי להיכנס לפטפט דברי־חיכה ילדותיים ומצחיקים, — זהו האושר. לקרוא לה שפן, או גדי או פשוש.

אך מי עומד מאחרי החלון? נראה כי הפרידה הנוראה מתפרכת והולכת. מכרון שאינני יכול בשום פנים לשאתה, הרי כו־עסקתי בצביעת הברזלים בצבע לבן ובשטיפת קרשי־הסיפון. בחורה גדולה מ־הולנד, ניגשה אלי ואמרה לי כי נשרטה באצבעה וכי מבקשת היא לבוא עמי אל תאי, אולי יש לי שם יוד. בין הנוסעים היו מדים להם כזוג תרנגולים הסופר יז־

פנחס שדה

מדדים להם כזוג תרנגולים הסופר יזהר ובעקבותיו רוטנשטרייך, עגלגל ואדמדם

הר ובעקבותיו רוטנשטרייך, עגלגל ואדמ־דם, שנסעו להרצות באיזה סמינר ציוני באנגליה. גם בעצבותי הייתי גאה שלא כך אני נוסע...

1. 5. 56

מי שראה את האנושות מוטלת לפניו כעל כף־היד, היא וחייה וגורלותיה, ועניה ומצוקתה, וחלומה ושירתה, ויאושה ותקוות גאולתה, — הלא לא יוכל עוד לדבוק בשום קטנוניות — — (הרגשה פתאומית בשכתי בבית הקפה, בויקר סט־ריט, לונדון).

רח־המציאות הוא שיגידד, ושתחיה את חייה.

זה יהיה קורבן אכזרי, ואין לי שמץ כוח אפילו לשוחט בדמיוני. הכל נראה כה מפתורי.

22. 4. 56

שם אפשרי לאוטוביוגרפיה: „החיים כמשל". או: „חלומו של אדם שותק". או: חלומו של אדם בודד".

29. 4. 56

בכינרת, באחד הימים הראשונים, שכב־נו חבוקים, יעל ואני, היה קסם, מחוץ לצריף היתה דממת שבת, ומתוך הדדיו נשמעה הסימפוניה הרביעית של ברהמס. לפתע תפף אותי משהו פראי. חשבתי: מה אתה עושה פה ומה עושה ברהמס! (כאילו היה ברהמס יושב אותה שעה כתוך הדדיו.) בהתקפת כעס כמעט זרקתי כר על הדדיו, שהתהפך. חשתי עצמי מושפל, נבזו, מבוזבז, כונד. יעל לא הבינה, אחר־כך אולי הבינה, וככתה.

...ההפלגה לאנגליה... הייתי כה עצוב ומהדהדי באניה. לאן, לאן אני נוסע? כלי ידיעת שפה, וכלי כסף. במשך היום עסקתי בצביעת הברזלים בצבע לבן ובשטיפת קרשי־הסיפון. בחורה גדולה מ־הולנד, ניגשה אלי ואמרה לי כי נשרטה באצבעה וכי מבקשת היא לבוא עמי אל תאי, אולי יש לי שם יוד. בין הנוסעים היו מדים להם כזוג תרנגולים הסופר יז־

28. 5. 56

כתבתי עוד שלושה פרקים. על חייו של יוש, על בנימין, ועל המילחמה.

בעלי הדירה מנויים על איזה ירחון לבולאות, ובפרוזדור עריסה שלמה, וכשאני מוכרח לקרוא קצת אני לוקח משם יר־חון וקורא כחצי שעה מה המחירים ואיזה בולים חדשים הופיעו. חוץ מזה לא קו־רא, רק משתדל לעבוד כל הזמן.

הימים יפים. כהירים. שקט.

29. 5. 56

הערה בעניין סנגון: אין שום חוקים לסנגון, כפי שאין חוקים לתוכן. סנגון טוב יכול להיות מצומצם או גדוש חז־רות, מקוטע או רחוט, צונן או נלהב, שקט או פרוע, רם או חרישי. אין דומה סנגונו של ישעיהו לזה של קוהלת, לא סנגונו של לוקאס לזה של פאולוס, לא סנגונו של תומס אקוינס לזה של מחברי „כה אמר זרתוסתרא", „שרים" או „מס־תורין". אבל כל אחד הוא דגם בפני עצ־מו ויש בו מן הגאוניות.

זאת אומרת: סנגון צריך רק שיהיה לו יחס אמיתי עם החיים. אם לא כן, יהיה הסנגון המלוטש והחלק ביותר (בעיברית כיום — סנגון המישנה המחודש) רק בובה צבועה. סנגון הוא עניין של מוסר, לא של דקדוק.

סינגון צריך רק שיעיד על כוונת יוצ־רו, כפי שהעולם (בין על־ידי הכוכבים ובין על־ידי הקופים) מעיד על כוונת יוצ־רו. ברם, אין משיגים זאת על־ידי הת־חכמות כי אם על־ידי פשטות. „הגאון מחכב את הפשוט, הלין את המסובך".

21. 8. 56

אתמול בא אלי דוב ויינמן, וכששתינו קפה אמר לי בצער: מה תכלית בכתיבת הספר הזה. איזה מ־ל יוציא אותו, ואפי־לו כן, הקהל לא יבין אותו. למרות ש־ידעתי עד מה דוב אוהב אותי מאז הת־יידדנו בצבא, אמרתי לו: צא מחדרי, ולעולם אל תבוא עוד.

הפסימיזם הוא חמא־מוות, הוא שורש הרע והכפירה, הוא יולד המחדנות ואבי השחיתות שתתפתח במשך הזמן. אלה ש־צלכו את ישו היו אנשים פסימיים.

5. 6. 57

מיכתב מיעל: לכתוב את כל מה שיש לי לומר לך, כמה שאני חושבת עליך ומתגעגעת אליך ואוהבת אותך עד ל־המעות יעד לשיגעון. בזאת איננו רוצה, כי יודעת אני שאפור לי, שלא אוכל לחיות אתך, ולכן מוטב שלא אומר יותר דבר. אני מקווה שאתה מרגיש טוב במידת האפשר, ומתפללת תמיד לאלוהים שידאג לך ושיאהב אותך מאד ולא יעזכך לשנייה אחת.

אני עושה מעשה כזה. אני מלקט את קט־עי עברי, את שכרזנותי, את החיים האפ־שריים, החולפים, החלומיים, הנמוגים, ומאחדם לסיפור אחד, למיתוס, אני מע־ניק להם הארה ומוכן פנימי. זהו מעין אקט דתי של טכילה.

28. 5. 56

כתבתי עוד שלושה פרקים. על חייו של יוש, על בנימין, ועל המילחמה.

בעלי הדירה מנויים על איזה ירחון לבולאות, ובפרוזדור עריסה שלמה, וכשאני מוכרח לקרוא קצת אני לוקח משם יר־חון וקורא כחצי שעה מה המחירים ואיזה בולים חדשים הופיעו. חוץ מזה לא קו־רא, רק משתדל לעבוד כל הזמן.

הימים יפים. כהירים. שקט.

29. 5. 56

הערה בעניין סנגון: אין שום חוקים לסנגון, כפי שאין חוקים לתוכן. סנגון טוב יכול להיות מצומצם או גדוש חז־רות, מקוטע או רחוט, צונן או נלהב, שקט או פרוע, רם או חרישי. אין דומה סנגונו של ישעיהו לזה של קוהלת, לא סנגונו של לוקאס לזה של פאולוס, לא סנגונו של תומס אקוינס לזה של מחברי „כה אמר זרתוסתרא", „שרים" או „מס־תורין". אבל כל אחד הוא דגם בפני עצ־מו ויש בו מן הגאוניות.

זאת אומרת: סנגון צריך רק שיהיה לו יחס אמיתי עם החיים. אם לא כן, יהיה הסנגון המלוטש והחלק ביותר (בעיברית כיום — סנגון המישנה המחודש) רק בובה צבועה. סנגון הוא עניין של מוסר, לא של דקדוק.

סינגון צריך רק שיעיד על כוונת יוצ־רו, כפי שהעולם (בין על־ידי הכוכבים ובין על־ידי הקופים) מעיד על כוונת יוצ־רו. ברם, אין משיגים זאת על־ידי הת־חכמות כי אם על־ידי פשטות. „הגאון מחכב את הפשוט, הלין את המסובך".

21. 8. 56

אתמול בא אלי דוב ויינמן, וכששתינו קפה אמר לי בצער: מה תכלית בכתיבת הספר הזה. איזה מ־ל יוציא אותו, ואפי־לו כן, הקהל לא יבין אותו. למרות ש־ידעתי עד מה דוב אוהב אותי מאז הת־יידדנו בצבא, אמרתי לו: צא מחדרי, ולעולם אל תבוא עוד.

הפסימיזם הוא חמא־מוות, הוא שורש הרע והכפירה, הוא יולד המחדנות ואבי השחיתות שתתפתח במשך הזמן. אלה ש־צלכו את ישו היו אנשים פסימיים.

5. 6. 57

מיכתב מיעל: לכתוב את כל מה שיש לי לומר לך, כמה שאני חושבת עליך ומתגעגעת אליך ואוהבת אותך עד ל־המעות יעד לשיגעון. בזאת איננו רוצה, כי יודעת אני שאפור לי, שלא אוכל לחיות אתך, ולכן מוטב שלא אומר יותר דבר. אני מקווה שאתה מרגיש טוב במידת האפשר, ומתפללת תמיד לאלוהים שידאג לך ושיאהב אותך מאד ולא יעזכך לשנייה אחת.

...אך בינתיים יעל היא שלי. לפני־כן לא היה לי מגע כה ממושך, כה קרוב, כה חם, עם נערה אהובה... זהו האושר לקרוא לה שפן, או גדי...

לחדר יש לעבור איזו מעבדה כימית. כ־שעות היום עסקים שם אנשים בעבודתם, ובלילה המעבדה חשוכה ועזובה. ריחות מזורים, צנצנות. מה רחוקים ריחות הפר־דס והארנים שבהם היינו מוקפים בצריף שלנו בכינרת, ועצוב. ודרך העצבות הזאת אני עובר אל חדרה הקטן של יעל, אשר שם המתיקות שלה...

...אך בינתיים יעל היא שלי. לפני־כן לא היה לי מגע כה ממושך, כה קרוב, כה חם ומוכ, עם נערה אהובה. לחיות נאהב ואוהב, ללטף את פניה היקרות כל־כך, את כתפיה, את אצבעותיה, את גופה

21. 5. 56

מה לימד ישו? הוא לימד לאדם את המעבר משמעון לפטרוס. שמעון הוא ה־אדם בכחינת אפשרות, הוא עדיין אפס, הוא דיוג של דגים, של יצורים אלמים, הוא עדיין אילם בעצמו. ישו אומר לו: בוא אחרי, ומיסיף ואומר לו אי־אלה אמרות שבהצטרפן יחד יש בהן שלמות וחן משות שלמות לפטרוס: התבונן כ־שושני־השדה, קח את הצלב ולך בעק־בותי, תן לקיסר את אשר לקיסר, בוא בשער הצר...

כשאני כותב עכשיו את האוטוביוגרפיה

12. 6. 57

הוספתי פרקים חדשים, אך הכסף הולך ונגמר לי, ומשמונה־מאות הלירות שחסכתי הבאתי ליירושלים לא נותרו אלא כמה עשרות. אם לא אמצים את הספר לפני שייגמר הכסף מי יודע אם אמצים אותו פעם. מה שיהיה אחרי־כן לא משנה.

4. 8. 57

סיימתי לכתוב את „החיים כמשל" הלי־לה בשעה שתים־עשרה וחצי אחרי חצות.

מאת דן פומר

אל, אל-מישראל!

סמלת השיריון שולה אלמליח נבחרה כדוגמנית השנה באוסטרליה, עברה לניו־יורק ועושה קאריירה כדוגמנית־צמרת

„אמא," צעקה הצעירה היפהפיה לתוך אפרכסת הטלפון, בשיחה הבינלאומית מאוסטרליה הרחוקה לבית הוריה שבירושלים. „אמא, זכיתי בתואר!" באותו הרגע לא היה אדם מאושר יותר משולה אל, דוגמנית שחרחורת שהוכרה בארץ בשם מישפחתה הקודם: אלמליח.

היא זכתה להיות הישראלית הראשונה שנבחרה ל„דוגמנית השנה של אוסטרליה" לשנת 1973. התואר הוענק לה בתחרות שנערכה בסידני, בירת מדינת ניו־סאות׳ וויילס, ובה השתתפו 12 נערות מכל רחבי אוסטרליה.

ההצלחה המסנוורת

לאוסטרליה הרחוקה הגיעה שולה בעיקבות אחיה, שמנהל שם מיסעדה ספרדית משגשגת. אולם לפני נסיעתה הסיפיקה לסיים את שירותה הצבאי, תחילה כחיילת חי"ב"ה ולאחר מכן כסמלת בחיל השיריון.

„הייתי פקידה של מח"ט," סיפרה הדוגמנית. „גם השירות הצבאי היה בבחינת חלום שהתגשם. תמיד שאפתי לשרת ב־שיריון, שם יש אקשן וזה מלהיב. כימעט וחתמתי קבע, אבל אז הגיע כרטיס טיסה ששלח לי אחי. התלבטתי הרבה, אבל בסופו של דבר הגעתי למסקנה שזה הזמן להתחיל לנסוע ולהגשים חלום נוסף שלי — לעבור משדה־תעופה אחד לשני ולטייל בהרבה ארצות. יש לי אפילו ספר־זיכרונות מימי בית־הספר העממי, בו כתבתי שהחלום שלי הוא להיות דוגמנית, לשנות את שמי לשולה אל ולנסוע הרבה בעולם."

כדטיס הביקור

של שולה אל הוא המיסגרת היחידה בה היא מוכנה, לדבריה, להתערטל. „אני לעולם לא מצטלמת בעירום," היא אומרת. „כי אני ממישפחה דתית וחסר לי שיגיע להורי צילום עירום שלי." את תמונותיה הנועזות היא שומרת לעצמה ומקשטת בהן את חדר השינה שלה.

יה" — תואר המבטיח למחזיקה בו ריווח כספי, פירסום ותהילה ברחבי היבשת החמישית.

אך דווקא בשעה שנראה, כי הפופולאריות של הצעירה הישראלית נמצאת בקו עלייה, היא מיהרה לשנות כיוון ולבחור לעצמה אתגר חדש: לפלס לעצמה דרך בשוק הדוגמניות הניו־יורקי, הידוע כבורסת היופי האכזרית ביותר בעולם. בורסה זו, השוכנת במנהטן, מוצפת בדוגמניות יפהפיות, הזורמות אליה מכל רחבי ארצות־הברית וממקומות מרוחקים ברחבי תבל. וכולן הוזות רק בדבר אחד: איך לממש את החלום האמריקאי של פירסום והתעשרות, איך להעפיל אל פיסגת ההצלחה.

שולה מתגוררת כיום בדירת־פאר, בגורד־שחקים המצוי באיזור היוקרה של מנהטן. מחלון ביתה נראית ניו־יורק בליה כאוקיינוס אינסופי של אורות מרצדים — בכחול, באדום ובלבן זוהר. על קירות חדר האורחים תלויות תמונות־ענק שלה, המשרות הרגשה שבעלת הדירה היא אשה בעלת אלף פרצופים.

את אורחיה היא מקבלת כשהיא לבושה בחלוק מכסי שחור, שהוא הצבע הגרים חדשים ולשאוף להגשים אותם."

ואמנם, שולה אינה טיפוס שמתקפל בקלות לנוכח קשיים. דרכה אל התואר „דוגמנית השנה" לא היתה סוגה בשושנים. היא נידחתה בלך־ושוב ואחר־כך נדחתה כבלתי־מתאימה על־ידי סוכנות דוגמניות גדולה באוסטרליה. עד שלבסוף השתכנע סוכן אחד, כי הצעירה הישראלית היא טיפוס יוצא־דופן, בעלת יופי אכזותי שמבטיח הצלחה.

„הם חשבו תחילה שאני מינית מדי ומרתיעה," הסבירה שולה, „אבל לאט לאט השתכנעו כי יש בי משהו, שונה לגמרי מהטיפוס של הדוגמנית האוסטרלית הממוצעת."

את התואר דוגמנית־השנה קובעת ועדה מיוחדת של אנשי מיקצוע בענף האופנה, ביניהם פירסומאים, צלמים, עיתונאים, וכמובן — האופנאים עצמם. לכל מועמדת יש תיק המסכם את עבודתה במשך שנה שלמה, בתצוגות אופנה ובתצלומי־פירסומת. „זו היתה חווייה שלעולם לא אשכח אותה," נזכרה שולה בהופעתה בפני הוועדה. „דיברו עלי בחדשות, ברדיו ובטלוויזיה, וסיפרו על חיי ועל שירותי בצה"ל. הצטערתי רק על דבר אחד באותו הרגע, שהורי לא היו איתי כדי להתחלק עימי בחווייה המרגשת הזו. אבל מייד אחרי הזכייה טילפנתי אליהם, לירושלים, כדי לבשר להם על הצלחתי."

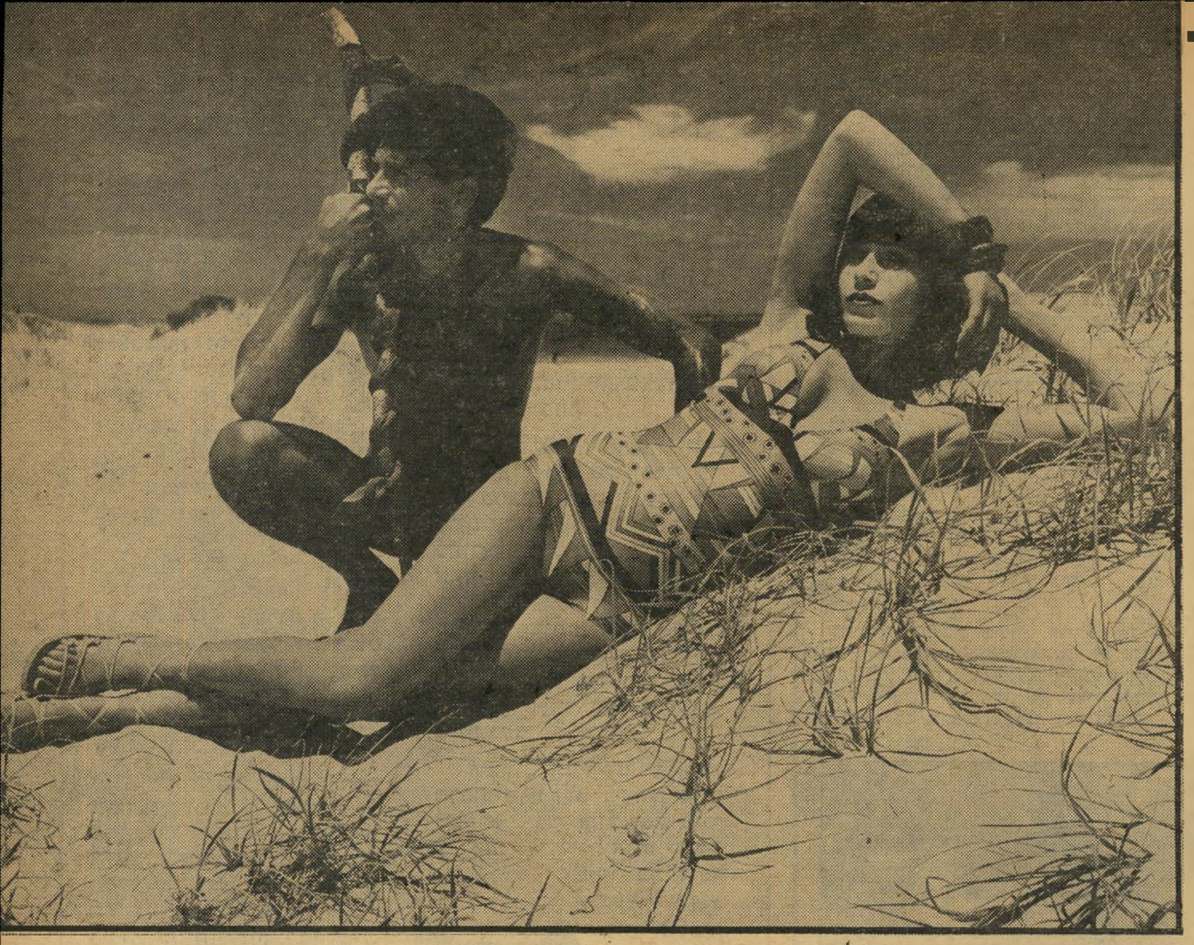

אך החיים בניו־יורק הגדולה והסואנת קשים יותר מאשר באוסטרליה השקטה. האפשרויות אמנם רבות וההצלחה מסנוורת, אך התחרות קשה ומתסכלת. „אני לא רוצה שהדוגמניות בישראל תחשובנה שזה סוף עולם, כמו שאומרים, כה קל להגיע כאן למשהו," מזהירה שולה את חברותיה למיקצוע. „אני הולכת לראיון אחרי ראיון עד שאני מקבלת עבודה. אחרי שהצלם מחליט מי תהיה הדוגמנית, צריכים לגשת לפגישה עם הלקוח עצמו, והוא צריך לתת את האו־קי הסופי. כמובן, שלצלם יש השפעה רבה, לכן חשוב שלדוגמנית יהיה קשר טוב והבנה עם הצלם. צריך פשוט לגשת מצלם לצלם ולהשאיר אצל כל אחד מהם פורטפוליו — תיק עם צילומים. אבל זה לבד לא מספיק. מדי חודש צריך לחזור על הסיבוב, לגשת לכל אחד ולשאול מה חדש. בניו־יורק בלבד יש כ־2,000 צלמי־אופנה. 500 מתוכם פעילים מאד וכ־200 מביניהם הם חשובים מאד. אלה נחשבים לעילית שבחבורה. אג מכירה כימעט את כולם באופן אישי, וזה לא קל. זה קשה. קשה מאד.

„אני גם לא רוצה שבארץ יחשבו שצריך להיכנס למיטה עם הצלם, כדי לקבל עבודה. אפילו אם דוגמנית תעשה זאת, שום דבר לא יעזור לה אם אין היא הסיפוס המתאים לעבודה. אבל כמו בכל עבודה, גם בשטח הזה היחסים האישיים עוזרים. אני מכירה הרבה בחורות שהיחסים האישיים עזרו להן הרבה מאד, אבל אני, אישית, לא מאמינה בזאת. כי זה מוציא שם רע, ועם שם רע קשה מאד להחזיק מעמד."

בדרך לפיסגה

שולה מקברת היום 75 דולר לשעת צילומים. היא מוכנה לעבוד שעות רבות, כדי שתוכל לרכוש לעצמה חפצים יפים ובגדים יפים. לכן היא אינה מס־

געגועים לחוף

למרות שהיא כובשת לה היום מקום בצמרת עולם הדוגמנות הניו־יורקי, מתגעגעת שולה לישראל ומתכוננת לחזור לארץ לעבוד בה ולהקים מישפחה. „חיי הדוגמנית אינם קלים בארצות־הברית," אומרת שולה, „דורשים ממני להצטלם עם בגדי־ים בחורף ומעילי פרווה בקיץ. העבודה נמאסה עלי ואני רוצה בעל ישראלי."

סכס־אפיל

היתה הבעייה של שולה באוסטרליה. צלמי האופנה טענו שהדוגמנית הישראלית נראית יותר מדי סכסית עבור הקהל האוסטרלי השמרן וסירבו לצלם אותה במשך תקופה ארוכה. בסופו של דבר הפכה בעייתה ליתרון, וצילומיה הפכו יותר ויותר מבוקשים.

תפקת בדוגמנות ועובדת גם כמנהלת מכירות בבוטיק יוקרתי, בשדרה החמישית ב־ניו־יורק. היא עושה, לדבריה, „כסף טוב".

לדוגמניות הישראליות, החולמות על קאריירה בינלאומית, אומרת שולה כי לארץ המוצא אין בכלל חשיבות. „אם את מספיק חזקה ומאמינה ביכולת שלך, את יכולה להצליח בכל העולם, ולא חשוב אם את מישראל, מהמזרח־הרחוק או מאירופה. צריך רק לרצות, לרצות ולרצות — ואז אפשר להגיע.

„אבל דבר אחד צריך לדעת: לניו־יורק צריך לבוא עם המון נסיון ועם רקע טוב. צריך להראות כמה שיותר תצלומים וכמה שיותר עבודות. יש כאן המון יפהפיות, ושיטת העבודה היא לא כמו בארץ — הכל חייב לעבור דרך סוכנות ודרך האיגוד. הדוגמנית שרוצה לבוא לכאן חייבת להוכיח שהיא מאד מצליחה בארץ אחרת ושהיא משהו מייוחד. אני הגעתי לניו־יורק מאוסטרליה, עם הסוכן שלי, וכעבור שבועיים כבר הצטרפתי לסוכנות דוגמניות גדולה, קיבלתי רישיון־עבודה והתחלתי לעבוד. היום, אחרי שנה וחצי בארצות־הברית, אני עדיין לא בפיסגה, אבל אני עובדת בלי־סוף."

משעשע וספורטיבי

שולה נהנית מהצלחתה, אך סובלת מגעגועים. „הרצון לחזור ארצה," התוודתה, „מקנן כל הזמן. הגעגועים גורמים לי לפעמים לדיכאון. לכן אני מתכוננת לבוא בקרוב לביקור־מולדת. הייתי רוצה אפילו לעבוד קצת בארץ, כי אחרי הכל זוהי המולדת שלי. אם חוי־העבודה יאפשרו זאת, אני רוצה לשהות בארץ כמה חודשים ואולי אפילו להתחתן."

גם על גבר חלומותיה יש לשולה דעות ברורות ונחרצות. „הוא צריך להיות אינטלקטואלי, אלגנטי ובעל־יוזמה. עצלן לא בא בכלל בחשבון. עליו לכבד את הקאריירה שלי ולהיות מישהו שכבר הגיע למשהו בחיים. אני לא מתכוונת רק לכסף, אם כי כסף מסמל לפעמים הצלחה. על הגבר שלי להיות משעשע, ספורטיבי ולא־שיגרתי. הוא צריך להיות אחד כזה שאוהב לנסוע הרבה ואוהב את הדברים היפים שבחיים. הוא צריך להתמצא בהרבה שטחים והעיקר — שיהיה באותו הראש איתי.

„כאשר אתחתן אפסיק כנראה עם הדוגמנות, כי לבעלי יהיה בוודאי מספיק כסף. או, אז ארצה לפתוח לי בוטיק אכסקלוסיבי עם דברים שאני אתכנן בעצמי. ומעל לכל אני רואה את עצמי בתור אמא. אני אמנם אשת־עסקים, אבל אני רוצה להיות אמא ואשה נאמנה לבעלה."

היא משוכנעת כי תמצא את האיש המתאים. „כי בחיים," לדבריה, „יש תמיד הפתעות."

לקפוץ לעומק

היה תמיד המוטו של שולה, שאינה מהססת להיסחף להרפתקות חדשות ולחפש אתגרים מעניינים. „בחורה שאינה מעיזה ואינה שואפת," היא מסבירה, „לא תגיע לשום הישג, אבל אינני מוכנה להתליז באמצעות המיטות של הצלמים." שולה הצליחה להתאקלם בחברה הגבוהה של ניו־יורק, ומתגעגעת לישראל, מתכננת ביקור־מולדת וחולמת להיות אמא מסורה ורעייה נאמנה.

פולן - מחייה מתים למיניהם

(מאת: אודטה דגין מתוך ה"עולם הזה" 1 במרץ 1978).

בשנים האחרונות נעשו נסיונות טיפול במיקרי פרוסטטה (בלוטת הערמונית) על ידי פולן. הניסיונות הוכתרו בהצלחה, שכן הושגו תוצאות ריפוי מרשימות אצל חולי פרוסטטה כרוניים, כשהפולן מוכיח את יתרונו על תרופות כימיות סינתטיות.

הדוקטורים אריק אנסן ואופרק מאוניברסיטת אופסאלה בשוודיה, וד"ר מיכאיל סקו מאוניברסיטת טיטן, בבר קרשט רומניה, פירסמו עבר דות-מחקר רציניות ביותר על העסק. בין השאר פורסמו עבודות אלו בסיפרות ה"אפרמונדיה", אשר למרות השם המפואר, אינה תורה לחקר הסרטן או משהו, אלא פשוט שמו של האירגון הבינלאומי של כוורנים.

מחקרים מבולגריה, צרפת, ויוגוסלאוויה, תומכים בגרסה זו, ומופיעים בדו"חות הדיונים של מחלקת האפיתראפיה באירגון זה - שהיא תורת ריפוי המחלות על ידי דבש. אז זהו זה. למי שיש פרוסטטה גבולה קצת, שיאכל, ותחיי.

מי שמעוניין בעוד פרטים על הלהיט הטיבעוני החדש - בבקשה.

חסידיו נשבעים עליו כי הוא מעיר את היצר. זה דווקא טוב, כיון שיצר זה הולך לי שון לפעמים, בחוסר־תיאום משווע עם בן הזוג. כפית פולן - ושהשם ירחם.

עיקר שכחתי. הפולן הוא המרכיב הזכרי של הפרח. צר רתו בטבע: אבקה בעלת גר גרים עדינים, בגוונים מצהוב בהיר עד חום כהה. הוא מכיל אחוז גבוה של פרוטאינים, מינרלים, חומצות ואנזימים חיוניים ביותר, אשר איזונם בגוף, של אלה האחרונים, הוא פעולתו החשובה. רצוי לאוכלו שלוש פעמים ביום, כפית לפני כל ארוחה.

הפולן, המלוקט על ידי הדבורים, נקלט בקלות בגוף כשהוא מוגש בתוך דבש טיבעי. בארץ, משווק אותו קיבוץ שמיר בתערוכת נפץ: פולן + מזון מלכות, בדבש טיבעי.

פולנית מוצר "גליל" מכוורת קבוץ שמיר להשיג בצמחוניות בבתי המרקחת, סופרמרקטים ומעדניות מעולות. בקש פרוספקט חינם.

למען טוהר הגזע!

(המשך מעמוד 53)

וכרגע הניצחון הוא לצד הסטודנטים ה־ערבים. מאשרת זאת אביגיל, סטודנטית בחוג להיסטוריה, שעלתה לארץ ב־1974, ומסרבת להזדהות בשמה המלא: „אני מסתדרת כאן לא טוב מבחינה חברתית. לערבים יותר קל מאשר ליהודים עם סטו־דנטיות אמריקאיות. הם לפחות לא מעלי־בים כמו היהודים...“

„מה שהם עושים,“ סבור שיף, „זה על־בון לכל היהודיות. לבחורות שלהם הם לא יעזו לעשות מה שהם עושים לבחורות שלנו. אצלהם הם שומרים על כבוד האשה. הם באים הנה כדי לרמות את ה־סטודנטית היהודיה. הם באים לתפוס בחו־רות ולשתות יין איתן, דברים שהם לא יכולים לעשות בכפרים שלהם. על זה עוד הייתי מוכן, איכשהו, לסלוח, אבל מה שהמור יותר הוא שהם מביאים למעו־נות שלהם ערבים מהכפרים ומהגדה, ש־אינם סטודנטים כלל. הם יוצאים עם חמש סטודנטיות יהודיות־אמריקאיות ביחד. והם עושים זאת לא מפני שכולן מוצאות־חן בעיניהם, אלא כדי להחדיר בהן את הפו־ליטיקה שלהם.“

כדי שלא יחשדו בשיף, חלילה, שהוא גזעני הוא ממהר להדגיש: „אני לא אנטי שום דבר. ובוודאי שלא אנטי־דמוקרטיה. אני רק חושב שליהדות יש עדיין זכות קיום. יש לנו ערכים משלנו, ופה הנקודה. אנחנו עם סגור, אבל בעניין הזה אפשר לעשות הרבה דברים: סמינריונים ומיפ־גשים חברתיים.

„אנחנו צריכים לעבוד על הסטודנטיות האלה עוד לפני שהערבים עושים זאת. אני לא מדבר על גטו ועל הפרדה בין העמים. אבל העובדה שיש פה בני שני עמים אינה אומרת שנוכל להפוך לעם אחד. אני, למשל, לא אוהב את המוסיקה הערבית. והם — לא אוהבים כשאני מת־פלל. אבל אנחנו חיים ביחד, מעתיקים יחד בבחינות, ואפילו אם הם מרגישים אותנו לפעמים, נו, אז מה?

„אבל הם בזים לנו שהבנות שלנו יוצ־אות איתם בצורה כזו. הם פשוט צוחקים עלינו: נו, נראה אם תצליחו לעשות אותו דבר לבנות שלנו?“ הם אומרים ואנחנו מתעלמים מזה. אני אנקוט בכל האמצעים הלגיטימיים בכדי לנצח במירוץ הזה. אני רוצה שהיהודיה, שהיא לבד ב־ארץ, ואין לה אף אחד, תדע ותבין שה־חברה שהיא מחפשת זה אנחנו. כי כל מה שקרה פה עד עכשיו היה סימן שאנחנו לא מוצלחים, שנכשלנו.“

בעיות ברומו של עולם

לזה, מדריכת סטודנטים אמריק־איים באוניברסיטה, הגיעה מקליפור־ניה לארץ. גם היא מסרבת למסור פרטים נוספים על זהותה. היא סבורה כי הבעייה היא כאובה.

„הרבה סטודנטיות יהודיות המגיעות ל־כאן אינן יודעות אם הן רוצות להישאר או לחזור, בגלל הקשיים החברתיים שהן נתקלות בהם. אני לא חושבת שלסטודנט־יות אמריקאיות יש כאן יותר קשר עם ערבים מאשר עם סטודנטים יהודים. אני גם לא חושבת שאלה המתחברות עם ער־בים מקבלות את הדיעות הפוליטיות שלהם. אבל ברור שכאשר יש קשר — יש השפ־עה.“

600 סטודנטים ערבים לומדים באוניבר־סיטה העברית בירושלים. רובם מתגוררים במעונות הסטודנטים ויכולים לארח שם את הסטודנטיות היהודיות העולות, שזו־כות גם הן בדיור במעונות, בסמוך להם. שיף מסכים כי לא כל הסטודנטים הערבים באוניברסיטה הגיעו לשם כדי לפתות יהוד־יות. „אבל די במניין ערבים העושים זאת, כדי לקבוע שהמצב חמור,“ הוא אומר. „כל המהפכות הגדולות התחילו עם עשרה אנ־שים. באוניברסיטה שלנו יש עשרה לוח־מים ערבים כאלה, והם מהוותיקים שב־אוניברסיטה.“

שלושה מאלה, אותם מגדיר שיף כ„לוח־מים ערבים באוניברסיטה“, מסתכלים על ההתרועעות עם סטודנטיות יהודיות מזווית אחרת.

קאסם מחמוד, מאום־אל־פאחם, מסביר מדוע הוא מעדיף חברת סטודנטיות לא ערביות: „עם הערביות לא קל לקשור קשר. הן שמרניות יותר ולא מוכנות ללכת רחוק. הן לא מבינות בהרבה נושאים, כמו קולנוע או בעיות אחרות העומדות ברומו של עולם. האמריקאיות הן זבל של בחו־רות. גם מבחינה חיצונית וגם מבחינה אינטלקטואלית. הן לא מספיק משכילות. אני מעדיף חברת סטודנטיות ישראליות.“

לג'וודאת דאשד, מהכפר ריינה, יש דווקא קשר הדוק עם הסטודנטיות הערביות ה־לומדות בירושלים: „יש לנו דווקא קשר ידידותי עמן ואני לא חושב שהן סגורות. אבל אני מעדיף חברה של אירופים, מפני שהם מבינים יותר את הבעייה הפלסטינית. כשאני מתחיל עם בחורה אני מתחיל עמה מהצד הפוליטי. אני מספר לה על העובדות בשטחים ועל העם הפלסטיני. אני לא מס־פר לה על אש"ף, אלא רק על העם הפלס־טיני שפה. יש לי ויכוחים איתן, ביחוד אם אינן שמאלניות. אבל בסוף כל אחד נשאר בדיעות שלו.“

„יש ויכוחים,“ מודה גם יוסוף חאכם מדיר אל־אסאד, „אבל לא עם הסטודנטיות היהודיות שבאות מאמריקה. לאלה יש כבר שטיפת־מוח ציונית שעשו להן בבית. הן לא מגיבות כמו הסטודנטיות האירופ־יות, למשל. כשאני יוצא עם בחורה כזאת, הכל הולך בסדר, שבוע שבועיים, עד ש־היא מתחילה להרגיש שאני לא יהודי, ש־המיבטא שלי אחר ושאני לא חוגג את חגי היהודים. אנחנו מספרים להן על עצמנו ועל החיים שלנו.“

לחאכם יש עתה ידידה אמריקאית. „היא יוצאת איתי למרות שאיננו מסכימים מבחינה פוליטית ויש בינינו קונפליקט. אנחנו מנסים להשפיע עליהן בעניין ה־בעייה הפלסטינית, כי הרי זה התפקיד של כל משכיל ערבי.“

סגן יו"ר אגודת הסטודנטים, משה שיף, סבור שעצם ההתרועעות הזאת היא בבחינת סכנה לאומית. ומי שדבריו של שיף מזכי־רים לו סיגנון מסויים מתקופה מסויימת. פשוט אינו יודע מהי זקיפות קומה יהודית.

סטודנטית אביגייל
הערבים אינם מעליבים

אליפות ישראל בשש-בש

מטעם **העולם הזה** וחברת Metz יצרני לוחות שש-בש בחסות **דובק**

בשיתוף האגודה הישראלית לשש-בש

תיערך במלון „רמדה" ת"א החל ב-28 למאי 1978 ותמשך שבוע

שלושת הזוכים הראשונים באליפות ישתתפו בתחרות בינלאומית שתתקיים באירופה

פרס ראשון: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-10,000 ל"י

פרס שני: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-5,000 ל"י

פרס שלישי: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-2,500 ל"י

כל משתתף יזכה בהחזר במזומן בסך —.300 ל"י על כל קנייה של אחד ממוצרי „מץ": טלוויזיות צבעוניות, טלוויזיות שחור לבן וניידות, תנורי בישול ואפייה, קולטי אדים, מקפיאונים (Deep freezer) ומערכות סטריאו.

מטוסי OLYMPIC יטיסו את הזוכים לתחרות הבינלאומית

בין כל הנרשמים לאליפות ישראל בשש-בש תוגרל טלוויזיה ניידת, מתנת חברת Metz

כיצד להשתתף באליפות

כל שחקן ושחקנית שש-בש מעל גיל 18 רשאים להשתתף באליפות.

נקודות הרשמה לאליפות: מלון „רמדה", רח' הירקון 121, תל-אביב, משרד הכרטיסים „הדרן" ת"א, „כהנא" ירושלים, „גרבר" חיפה, „פרגוד" באר-שבע, או במשרדי ההפקה רחוב גלבוע 4 תל-אביב. דמי הרשמה: —.280 ל"י.

אירגון והפקה:
מירי זכרוני ✶ נחי לאור ✶ רפי זכרוני

משרדי הפקה: רח' גלבוע 4, ת"א,
טלפונים 230856 — 247428

בחסות חברת „דובק", יצרני מיגריות איכות מזה 40 שנה

תשבץ העולם הזה 2125

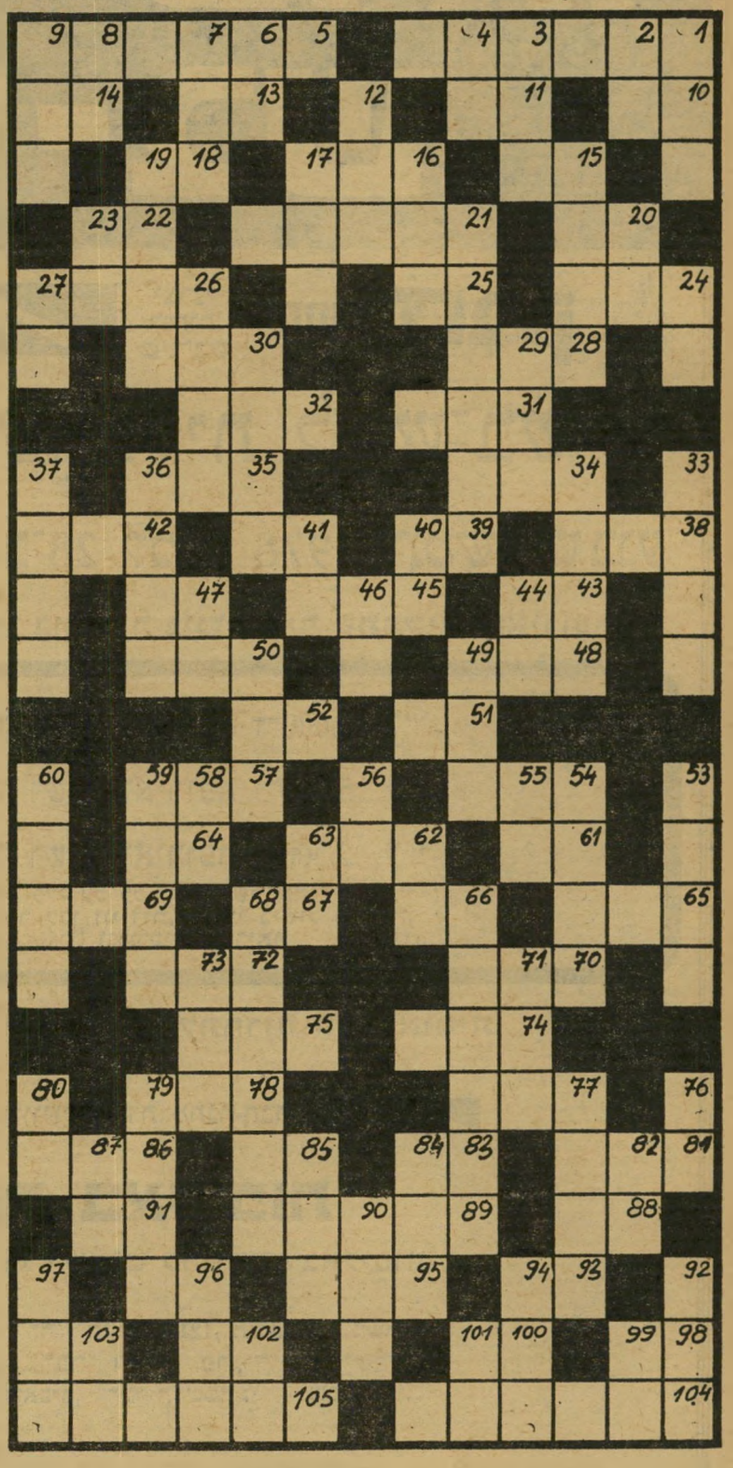

מאוזן:

1. יישוב בארץ; 5. מקצועה של נורית הירש, למשל; 10. כלי במישחק השחמת; 11. נוזל החיים; 13. בתוכו; 14. מטבע צרפתי קטן; 15. נועם; 16. סיב דקיק; 18. בעל־גאווה; 20. ישיש; 21. נשיאה הראשון של המדינה (ש"מ); 22. קידומת הולנדית; 24. כינויי; 25. בילבד; 26. טון; 28. סופר ישראלי (ש"מ); 30. ברשם מיקרא'י; 31. אסון, שואה; 32. מלאך; 34. מעדנות; 35. בהשאלה: ישיש מופלג; 38. מציבעי הקשת; 39. בגד־שרד; 41. רומס בעקבו; 42. דקל; 43. מציאות; 45. דמות; 47. גוף; 48. הריגה בכוונה־תחילה; 50. חמס; 51. עצם בפה; 52. זו ממקומו; 54. דין; 57. עניין, עסק; 61. מילת תנאי; 62. הזאליק; 64. נזכר־לעיל (ר"ת); 65. מעונות השנה; 66. ענף; 67. מסייר; 69. אגם; 70. מדריך־נוער (ר"ת); 72. אליגריה; 74. ברץ; 75. מחוטי האריג; 77. גוף ראשון רבים; 78. זהמה; 81. נבל; 83. מספיק!; 85. מסולם הצלילים; 86. מחול אצילים; 88. מילת־זירוז; 89. סטודנט; 91. שמא; 93. מלכסיון הכלבים; 95. בן הנכד; 96. זמן; 98. אדון; 100. לטבע במיקצת; 102. הבל; 103. ישרוי בתענית; 104. ירק־גינה; 105. דחיפות.

מאונך:

1. עצם; 2. מיהר; 3. נרתיק; 4. מיקווה־ים ענקי; 6. בהשאלה: מרכז; 7. עיגול; 8. דגל; 9. תיפארת; 12. שך; 15. מסביר־פנים; 16. מין שמן דפואי; 17. גחלים לוחשות; 19. ממלא את האטמוספרה; 20. תרופה; 21. תושבי וארשה; 23. ישן; 24. ריח רעה; 26. צמחי־מים רב־שנתי; 27. בת־קול; 29. גן; 30. מתחת לבית; 33. מתרי־עשר; 34. קיבוץ בגליל העליון; 36. חיית־שעשועים; 37. אבר בגוף; 40. עולו; 41. בארמית: התם; 44. שליח־צדק (ר"ת); 46. אדמה המצויה בנגב; 47. נעלם, התנדף; 49. רצון עז; 50. סייר; 53. בהמת־בית; 54. חזיון־לילה; 55. קרס; 56. מלווה כל עצם; 58. מטבע יפאני; 59. חבל בארץ; 60. מחיר הכלה; 62. מזל; 63. עכוז; 66. .. .... יוסף; 68. קיבוץ בעמק; 71. מגילגולי הארבה; 73. הגה!; 76. אולם; 77. סליל־חוטים; 79. דבש נרזל; 80. לא מעודן; 82. מאכל אבותינו במידבר; 84. עובד בית־המרחץ; 85. מישפט; 87. מבלה את הלילה; 90. מלחין צרפתי (ש"מ); 92. בהרת־קיץ; 94. דיברי השמצה; 96. תכשיט; 97. אמיתה; 99. ידיד; 101. שנשמה באפר; 102. מילת־קריאה; 103. פקודה מפורשת.

במדינה

(המשך מעמוד 52)

מוסיף, כי למחרת הנפקה סיכמו גרוסמן וכרמל עם האוצר שהסידרה שאותה רכשו (מס' 5008), תהיה האחרונה שבה מוצמדות איגרות־חוב למדד שפורסם אז, והודעה ב־רוח זו נמסרה לכל הבנקים.

פרקליטות מחוז תל־אביב מאשימה את השניים ש"פעלו במירמה ותוך הפרת אמו־נים הפוגע בציבור, ותוך העלמת הזיקה הפרטית שיש להם בהנפקת סידרה זו." על עבירות אלה הם צפויים, אם יורשעו, לעונש מירבי של שלוש שנות מאסר.

נגד יצחק גרוסמן הוגש כתב־אישום נוסף, שממנו עולה כי אותה החברה ש־רכשה את האיגרות עבור בנק המיזרחי הראון את לביא, לא היתה בין החברות הרשיות לרכוש את האיגרות הללו. ב־דצמבר 1974 התלוננו מנהלי החברה לניי־רות־ערך של בנק לאומי בפני הד"ר אלי־עזר שפר, המנהל הכללי של בנק ישראל, כי איגרות־חוב מסידרה 5000 המיועדת לגופים מסויימים, נמכרו שלא כדין.

שפר הורה לגרוסמן לבדוק רכישה זו, אלא שזה, שידע, על פי האישום, שה־רכישה של הראון את לביא נעשתה ב־חלקה הגדול עבור בני־מישפחתו, העלים עובדה זו מידיעת המנהל הכללי של בנק ישראל, ודיווח לו כי הרכישה נעשתה כדין, עבור קופות גמל וקרנות השתלמות, דבר שהיה שקר. "בכך רימה גרוסמן, ומנע את עריכת הבדיקה שהיתה מאפשרת את תיקון הנזק שנגרם לציבור." שני העובדים ש־הושעו מעבודתם מצאו תפקידים פיננסיים חדשים: אליעזר כרמל הוא כיום כתבו הכלכלי של היומון הארץ, והד"ר גרוסמן עובד כיועץ בבורסה.

בין העדים האמורים להעיד מטעם ה־תביעה נמצאים הממונה על הבנקים ד"ר מאיר חת, מנכ"ל בנק ישראל אליעזר שפר, מנכ"ל הבנק למלאכה יורם גלאון וכן כתב ידיעות אחרונות יוחנן להב, ש־הוא קרוב־מישפחה של גרוסמן והיה אחד מאלה שעל שמם נרכשו איגרות־החוב, נשוא כתב־האישום.

מישפט

מעשה בשולי הכביש

טענה מקורית של פרקליט הביאה לזיכויין של שלוש פרוצות

שלוש היצאניות סקרו באדישות את קהל הסקרנים שבא להאזין למישפטן, ב־בית־מישפט השלום בתל־אביב, והפנו את ראשיהן אל עבר התובע המישטרתי. הלה קרא, כאילו מתוך שיגרה, את פירטי האי־שום: "שושנה מאיר, יפה חפץ ויפה שאשא גרמו להפרעה לתנועה בכניסה לחוף תל־ברוך, בכך שמכוניות שעברו בכביש עצרו לידן ללא אורות והפריעו לתנועה."

פרקליטן של השלוש, עורך־הדין דרור מקרין, לא ניסה כלל להפריך את גירסת התביעה ביחס לעובדות ולא הירבה לח־קור את עדי־התביעה. הוא התרכז בשאלה אחת בלבד: "האם נכון שסמוך למקום בו עמדו הפרוצות מצוי מיגרש־חנייה?" עדי־התביעה, שוטרים שהשתתפו במצוד אחר היצאניות, השיבו ללא־היסוס, בחיוב: יש מיגרש־חנייה כזה, בשולי הכביש המו־ביל לחוף הים.

הפרקליט לא הסתיר את סיפוקו מתשו־בות השוטרים ופנה לשופט: "אם הקליינט עצר הפריע לתנועה, אין זה מחייב את הפרוצה כלל וכלל. שיהיה אזרח ממושי־מע, יחנה את מכוניתו במיגרש־החנייה הסמוך, ילך מאה מטר ברגל ויזמין אותה, את הנאשמת, במחילה מכבודו — לדפיקה. אם לא נהג כך, יש להעמידו לדין. אך מה אשמה הפרוצה? היא לא עמדה על ה־כביש, אלא בצידו."

התובע נבון. השופט, ישי לויט, חייך, קיבל את טענת הפרקליט וזיכה את השלוש מכל אשמה.

ההכרעה הפחיתה

הנאשם הורשע ונשלח למאסר, אך זכה בעירעור כי לא היה זו סניגור

עורך־הדין מנחם רובינשטיין לא הצליח להסתיר את תדהמתו, וכמותו גם שאר יוש־בי אולם המישפטים של בית־המישפט המ־חוזי. שלושת השופטים מסרו בזה הרגע את הכרעת הדין בעירעור פלילי שהגיש רובינשטיין, זיכו נאשם בתקיפה ובאיי־מים וביטלו עונש שהטיל זמן קצר קודם לכן שופט־שלום. הזיכוי היה מפתיע, אך אך לא פחות ממנו נימוקיהם של השופטים המחוזיים: בנימין כהן (נשיא), משה טל־גם ויעקוב קדמי.

פתירה בעדות. התיק, נגד סלים מיז־רחי, נפתח בעיקבות תלונתו של רוכל זקן משכונתו, שכונת התיקווה. הלה טען ש־מיזרחי נטפל אליו, נהג לגנוב ממנו בדים וסחורה, מכה אותו וסוחט ממנו כספים באיומים.

בסופו של דבר הובא מיזרחי לדין. לא היתה זו הפעם הראשונה שהוא הועמד לדין באשמה דומה. גיליון ההרשעות שלו, הסתבר, כולל לא פחות מ־17 הרשעות בגין מעשי־תקיפה שונים, שאותם צבר במשך 42 שנים.

הנאשם עצמו התגלה במהלך המישפט כאיש קשה־יום, שפרנסתו בקושי, בעל 100% נכות, חולה במחלת־עצבים וסובל מהתקפי מחלת־הנפילה (אפילפסיה). הת־קפות־העצבים של הנאשם לא התמצו רק במיקרה שנדון בתיק. הוא איים על ה־מתלונן, כך התברר, גם בנוכחות המישי־טרה, וגם סניגורו לא יצא נקי. במהלך המישפט ביקש עורך־הדין מנחם רובינ־שטיין משופט השלום, יהושע גרוס, ש־ישחררו מייצוגו של הנאשם. "הנאשם מת־פרע, אני לא מצליח לרסן אותו והוא אינו משתף עמי פעולה," התלונן הפרקליט על לקוחו. השופט קיבל את הבקשה, והמ־שך המישפט נערך כשהנאשם אינו מיוצג.

הרשעה וזיכוי. ללא סניגור הפכה התביעה קלה ביותר. הנאשם עצמו הודיע שאינו יודע לחקור חקירה נגדית, ולכן לא נערכה חקירה זו. הוא גם ויתר על זכותו להעיד. שופט־השלום, יהושע גרוס, גזר עליו עונש של 12 חודשי מאסר והוסיף עליהם עוד שמונה חודשים שעמדו ל־נאשם על־תנאי מתקיפה קודמת. בסך־הכל — 20 חודשי מאסר בפועל.

העונש הכבד ריסן את מיזרחי. הוא הזעיק את פרקליטו והורה לו לערער.

יומיים לאחר־מכן הכריעו השופטים המ־חוזיים. "ניכר על פי פסק־הדין שהשופט התחבט עם עצמו לא מעט, והכריע לחובת הנאשם על סמך העדות הקלושה והמבול־בלת, בדי עמל," ציינו. "כזו היא מלאכתו של שופט, ובמהלך רגיל של הדברים לא היה לנו אלא לכבד את הכרעתו." אלא שבהמשך הדברים הבהירו השופטים ש־בעניין זה — דעתם שונה. הם קבעו ש־דווקא מצבו הנפשי של נאשם זה, וריבוי הרשעותיו הקודמות, מחייבים את בית־המישפט לדאוג שהוא יהיה מיוצג על־ידי פרקליט. יתירה מזו, השופטים תמהו על כך ששופט־השלום קיבל את התפטרותו של עורך־הדין רובינשטיין. "אך גם כך," קב־עו, "חייב היה בית־המישפט למנות ל־נאשם סניגור מטעמו."

"יחד עם חוסר ההגנה המישפטית של הנאשם", כתב השופט טלגם, "מתקבל מצב שאנו חייבים לקבל את העירעור ולזכות את הנאשם, וזהו בוודאי מצב לא רצוי." השופט החדש יעקוב קדמי הגיע לכס המישפט לפני שבועות ספורים בלבד אחרי ששימש כראש אגף־החקירות במטה ה־ארצי של המישטרה וכפרקליט הצבאי ה־ראשי. אך העובדה שהוא שופט טרי, ו־שזכה לשבת בהרכב של שלושה שופטים שדן בפשעים חמורים, לא הפריעה לו לחד־לוק על עמיתו. הוא טען שיש להשאיר את ההרשעה בעינה, ורק להקל מעט ב־עונש.

כאן בא נשיא ההרכב, השופט הוותיק בנימין כהן, והכריע את הכף לטובת ה־זיכוי וביטל העונש. בנימוקיו כתב השופט כהן: "השופט הנכבד בשום פנים ואופן לא היה צריך להתיר לסניגור להשתחרר מן הייצוג: הנה, השופט הנכבד עצמו, לא התיר לעצמו להשתחרר מן המישפט, ומדוע יתיר לסניגור להשתחרר מן ה־ייצוג? צריך היה השופט למנות לו סניי־גור, משראה את טיב הנאשם העומד לפניו." עדותו המבולבלת של הרוכל היא ששיכנעה את השופט כהן לא רק בצורך לבטל את פסק־הדין הקודם, אלא גם בכך שאין הצדקה להחזיר את הדיון אל בית־מישפט השלום.

עורך־הדין רובינשטיין ניראה מרוצה שעה שמיהר לשוב אל בית מישפט השלום. לקוחו, סלים מיזרחי, הואשם שם בתקיפת שוטרים ועובדי־ציבור, והוא אץ ללמד עליו סניגוריה.

3 ימים לזוג בפריז מתנת

PEUGEOT

לרגל נצחונה של פיג'ו 104 בשורת תחרויות בינלאומיות מכריזה בזה חברת פיג'ו על מבצע "3 ימים בפריס"

כיצד תשתתף במבצע:

1. הכנס לסוכנות פיג'ו הקרובה למקום מגוריך וקח את ה–104 לנסיעת מבחן.

2. ענה על שאלות המבצע שעל גבי גלוית ההשתתפות, מלא את פרטיך האישים ושלשל את הגלויה בתיבה מיוחדת שבסוכנות פיג'ו.

הפרס הגדול – טיסה הלוך ושוב ושהיה של שלושה ימים לזוג בפריס יוענק למי שיעלה בגורל.

350 פרסי עידוד נוספים יוגרלו בין המשתתפים.

פרטים נוספים על גבי גלויות ההשתתפות.

נסיעות מבחן בסוכנויות: כפר־סבא בימי א', ראשון־לציון בימי ב', באר־שבע מוסך אכספרס בימי ג'-ד', אשנב הנגב בימי ה'-ו', ובשאר הסוכנויות בכל ימות השבוע.

משך המבצע מה-24 לאפריל עד ה-24 ליוני 1978.

המפיץ הבלעדי: דוד לובינסקי בע"מ, תל־אביב: רח' שונצינו 16, טל. 33214־6. **ירושלים:** רח' הס 3, טל. 222666, 228888
סוכנויות: ירושלים: מוסך גסנר, איזור התעשיה טל. 52321־2. **חיפה:** אוריאל כהן, רח' אלנבי 51, טל. 523363, 536822, רכב הצפון בע"מ, שדרות הכרמל 8, טל. 528228.
נצרת: מישל וזוהיר סרוג'י, מרכז התעשיה החדש, טל. 54053 - 56860. **חדרה:** קל־נע שיווק רכב בע"מ, הרברט סמואל 25, טל. 26689. **שכם:** עומר כליפא, רח' פייסל, טל. 1894
רמאללה: מכון "אל מצרי" אל בירה, איזור התעשיה, טל. 3657. **באר־שבע:** מוסך אכספרס, איזור התעשיה, טל. 78292. אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 77021.
ראשון לציון: מוסך "שרתון" רח' הרצל 41, טל. 994481. **אשקלון:** אלבי רשות' סוכנות לרכב פיג'ו רח' צה"ל 16, טל. 5305. **כפר סבא:** מוסך פוספלד טל. 20161.
נתניה: לוינקופף הרמן, רח' שוהם 4, טל. 37821; 35081

דרכי אדם

בעלת־האוב מפתח־תקווה

בתי־החולים אוהי הפסידו — אך האובות והידעונים יצאו נשכרים

„את מדיום מצויין, ממש נולדת להיות מגדת־עתידות!" קראה האשה בהתרגשות אל הצעירה שישבה לפניה, אחרי שהעיפה מבט חטוף בלבד בחפיסת־הקלפים שהיתה מונחת על השולחן ביניהן. „אם תרצי," המשיכה, „אלמד אותך את סודות המיקצוע. את עוד תהיי אשה מפורסמת!" היא הוסיפה להתבונן בקלפים זמן־מה, ואחר נשאה את עיניה ואמרה בפסקנות: „את תתחתני בקרוב." מרים פלד, הצעירה בת ה־23, פרצה בצחוק.

בעת הפגישה הגורלית עם מגדת־העתידות הקשישה, לפני כשלוש שנים, עדיין לא היה למרים אפילו חבר. היא, כמרבית בנות־גילה, היתה סקרנית לדעת מתי תתחתן, אך הרעיון לפנות אל מגדת־עתידות על־מנת לברר זאת לא עלה בדעתה, אלא אחרי שסיפרו לה חברותיה כי הגיזות מראש — כיוונה אותה למישרדו של סוחר־מכוניות צעיר ונאה בן 28.

מרים העיפה מבט בבחור, ונשימתה נעתקה מפיה. היא פנתה אל חברתה, שהתלוותה אליה, ואמרה לה בהתרגשות: „זה יהיה בעלי!" החברה צחקה. „הרי אינך מכירה אותו בכלל," אמרה למרים. אולם כעבור שנה נישאו השניים וכאשר הרתה מרים, לא היה בליבה ספק: „זה יהיה בן," קבעה, וביקשה מאביה שידאג מבעוד־מועד לעריכת טכס ברית־המילה. והבן אכן נולד.

„אני רואה דברים." אלדד, בעלה של מרים, סרב בתוקף להתיר לה להמשיך לעבוד בבוטיק אחרי נישואיהם. משנוכח כי ליבה מושך אותה לעסוק בעתידנות, החליט לעודדה ואף קנה לה ספרים בתחום האסטרולוגיה ותורת הקריאה בכף־היד.

ההתחלה היתה צנועה. בראשית דרכה „פתחה בקלפים" לקרוביה, ידידיה ושכניה ורק כעבור זמן, משנוכחו אלה כי התחזיות אכן מתגשמות, החלו שולחים אליה גם אנשים זרים. השמועה עשתה לה כנפיים, והבית הפך צר מהכיל את כל המשחרים לפיתחו. „יום אחד," היא מספרת, „הוזמנתי לביתו של אחד האנשים הידועים לישראל אשה זקנה, ששימעה יצא לפניה בצרפת כבעלת־אוב מוסמכת, שתחזיותיה מתגשמות.

„זה יהיה בעדי!" עוד בילדותה אהבה מרים, יותר מכל, לעזור לסובבים אותה, ורבים פנו אליה לשפוך בפניה את ליבם. בהתבגרה ביקשה להיות אחות, אולם מראה הדם הרתיע אותה. „לפעמים," היא מספרת, „הייתי ממש פרגישה מה עובר בראשם של האנשים שמדברים אתי, ולא פעם אמרתי להם דברים שהתגשמו מאוחר יותר." תכונה מייוחדת זו שלה, לדעתה, היא המכשירה אותה לעסוק במיקצוע שבחרה לה לבסוף.

הפגישה עם מגדת־העתידות הזקנה פתחה לפניה עולם חדש. „בביקור אצלה," היא מספרת, „נוצר בינינו ,קליק' מיידי. הרגשתי שיש בינינו קשר טלפאתי. אחרי הפגישה הראשונה שלנו ביקרתי אצלה באופן קבוע במשך חודשיים ימים, והיא לימדה אותי את כל התורה. כל שעור נמשך שלוש שעות רצופות, ובכל שעור כזה למדתי להכיר קלף אחר. אחרי שהמורה שלי נוכחה שאני כבר מתמצאת היטב בקלפים, החליטה ללמד אותי גם את יסודות הקריאה בכף־היד ואת קריאת העתיד בקלפים צועניים ובקפה."

אבל את החיזוק להחלטתה לעסוק במישלח־יד בלתי־מקובל זה קיבלה מרים, באופן סופי, זמן קצר אחרי שסיימה את השתלמותה בו. היא, ילידת פתח־תיקווה, בת לאם ממוצא מצרי ולאב ממוצא רוסי, השלימה שלוש שנות לימודי תיכון, ואחרי שמאסה בלימודים החליטה לפתוח בוטיק יחד עם חברתה, בנתניה דווקא. וכיוון שהמרחק מפתח־תיקווה לנתניה גדול, החליטה לרכוש מכונית. יד הגורל — שאותה, כפי שהיא יודעת כיום, ניתן לחזות מראש — כיוונה אותה למישרדו של סוחר־מכוניות צעיר ונאה בן 28.

מרים העיפה מבט בבחור, ונשימתה נעתקה מפיה. היא פנתה אל חברתה, שהתלוותה אליה, ואמרה לה בהתרגשות: „זה יהיה בעלי!" החברה צחקה. „הרי אינך מכירה אותו בכלל," אמרה למרים. אולם כעבור שנה נישאו השניים וכאשר הרתה מרים, לא היה בליבה ספק: „זה יהיה בן," קבעה, וביקשה מאביה שידאג מבעוד־מועד לעריכת טכס ברית־המילה. והבן אכן נולד.

„אני רואה דברים." אלדד, בעלה של מרים, סרב בתוקף להתיר לה להמשיך לעבוד בבוטיק אחרי נישואיהם. משנוכח כי ליבה מושך אותה לעסוק בעתידנות, החליט לעודדה ואף קנה לה ספרים בתחום האסטרולוגיה ותורת הקריאה בכף־היד.

ההתחלה היתה צנועה. בראשית דרכה „פתחה בקלפים" לקרוביה, ידידיה ושכניה ורק כעבור זמן, משנוכחו אלה כי התחזיות אכן מתגשמות, החלו שולחים אליה גם אנשים זרים. השמועה עשתה לה כנפיים, והבית הפך צר מהכיל את כל המשחרים לפיתחו. „יום אחד," היא מספרת, „הוזמנתי לביתו של אחד האנשים הידועים לישראל אשה זקנה, ששימעה יצא לפניה בצרפת כבעלת־אוב מוסמכת, שתחזיותיה מתגשמות.

„מגדת־עתידות." פלד (משמאל) וקוחה
עזרה לזולת ושכרה בצידה

„זה יהיה בעדי!" עוד בילדותה אהבה מרים, יותר מכל, לעזור לסובבים אותה, ורבים פנו אליה לשפוך בפניה את ליבם. בהתבגרה ביקשה להיות אחות, אולם מראה הדם הרתיע אותה. „לפעמים," היא מספרת, „הייתי ממש פרגישה מה עובר בראשם של האנשים שמדברים אתי, ולא פעם אמרתי להם דברים שהתגשמו מאוחר יותר." תכונה מייוחדת זו שלה, לדעתה, היא המכשירה אותה לעסוק במיקצוע שבחרה לה לבסוף.

הפגישה עם מגדת־העתידות הזקנה פתחה לפניה עולם חדש. „בביקור אצלה," היא מספרת, „נוצר בינינו ,קליק' מיידי. הרגשתי שיש בינינו קשר טלפאתי. אחרי הפגישה הראשונה שלנו ביקרתי אצלה באופן קבוע במשך חודשיים ימים, והיא לימדה אותי את כל התורה. כל שעור נמשך שלוש שעות רצופות, ובכל שעור כזה למדתי להכיר קלף אחר. אחרי שהמורה שלי נוכחה שאני כבר מתמצאת היטב בקלפים, החליטה ללמד אותי גם את יסודות הקריאה בכף־היד ואת קריאת העתיד בקלפים צועניים ובקפה."

אבל את החיזוק להחלטתה לעסוק במישלח־יד בלתי־מקובל זה קיבלה מרים, באופן סופי, זמן קצר אחרי שסיימה את השתלמותה בו. היא, ילידת פתח־תיקווה, בת לאם ממוצא מצרי ולאב ממוצא רוסי, השלימה שלוש שנות לימודי תיכון, ואחרי שמאסה בלימודים החליטה לפתוח בוטיק יחד עם חברתה, בנתניה דווקא. וכיוון שהמרחק מפתח־תיקווה לנתניה גדול, החליטה לרכוש מכונית. יד הגורל — שאותה, כפי שהיא יודעת כיום, ניתן לחזות מראש — כיוונה אותה למישרדו של סוחר־מכוניות צעיר ונאה בן 28.

מרים העיפה מבט בבחור, ונשימתה נעתקה מפיה. היא פנתה אל חברתה, שהתלוותה אליה, ואמרה לה בהתרגשות: „זה יהיה בעלי!" החברה צחקה. „הרי אינך מכירה אותו בכלל," אמרה למרים. אולם כעבור שנה נישאו השניים וכאשר הרתה מרים, לא היה בליבה ספק: „זה יהיה בן," קבעה, וביקשה מאביה שידאג מבעוד־מועד לעריכת טכס ברית־המילה. והבן אכן נולד.

„אני רואה דברים." אלדד, בעלה של מרים, סרב בתוקף להתיר לה להמשיך לעבוד בבוטיק אחרי נישואיהם. משנוכח כי ליבה מושך אותה לעסוק בעתידנות, החליט לעודדה ואף קנה לה ספרים בתחום האסטרולוגיה ותורת הקריאה בכף־היד.

ההתחלה היתה צנועה. בראשית דרכה „פתחה בקלפים" לקרוביה, ידידיה ושכניה ורק כעבור זמן, משנוכחו אלה כי התחזיות אכן מתגשמות, החלו שולחים אליה גם אנשים זרים. השמועה עשתה לה כנפיים, והבית הפך צר מהכיל את כל המשחרים לפיתחו. „יום אחד," היא מספרת, „הוזמנתי לביתו של אחד האנשים הידועים לישראל אשה זקנה, ששימעה יצא לפניה בצרפת כבעלת־אוב מוסמכת, שתחזיותיה מתגשמות.

„זה יהיה בעדי!" עוד בילדותה אהבה מרים, יותר מכל, לעזור לסובבים אותה, ורבים פנו אליה לשפוך בפניה את ליבם. בהתבגרה ביקשה להיות אחות, אולם מראה הדם הרתיע אותה. „לפעמים," היא מספרת, „הייתי ממש פרגישה מה עובר בראשם של האנשים שמדברים אתי, ולא פעם אמרתי להם דברים שהתגשמו מאוחר יותר." תכונה מייוחדת זו שלה, לדעתה, היא המכשירה אותה לעסוק במיקצוע שבחרה לה לבסוף.

הפגישה עם מגדת־העתידות הזקנה פתחה לפניה עולם חדש. „בביקור אצלה," היא מספרת, „נוצר בינינו ,קליק' מיידי. הרגשתי שיש בינינו קשר טלפאתי. אחרי הפגישה הראשונה שלנו ביקרתי אצלה באופן קבוע במשך חודשיים ימים, והיא לימדה אותי את כל התורה. כל שעור נמשך שלוש שעות רצופות, ובכל שעור כזה למדתי להכיר קלף אחר. אחרי שהמורה שלי נוכחה שאני כבר מתמצאת היטב בקלפים, החליטה ללמד אותי גם את יסודות הקריאה בכף־היד ואת קריאת העתיד בקלפים צועניים ובקפה."

אבל את החיזוק להחלטתה לעסוק במישלח־יד בלתי־מקובל זה קיבלה מרים, באופן סופי, זמן קצר אחרי שסיימה את השתלמותה בו. היא, ילידת פתח־תיקווה, בת לאם ממוצא מצרי ולאב ממוצא רוסי, השלימה שלוש שנות לימודי תיכון, ואחרי שמאסה בלימודים החליטה לפתוח בוטיק יחד עם חברתה, בנתניה דווקא. וכיוון שהמרחק מפתח־תיקווה לנתניה גדול, החליטה לרכוש מכונית. יד הגורל — שאותה, כפי שהיא יודעת כיום, ניתן לחזות מראש — כיוונה אותה למישרדו של סוחר־מכוניות צעיר ונאה בן 28.

מרים העיפה מבט בבחור, ונשימתה נעתקה מפיה. היא פנתה אל חברתה, שהתלוותה אליה, ואמרה לה בהתרגשות: „זה יהיה בעלי!" החברה צחקה. „הרי אינך מכירה אותו בכלל," אמרה למרים. אולם כעבור שנה נישאו השניים וכאשר הרתה מרים, לא היה בליבה ספק: „זה יהיה בן," קבעה, וביקשה מאביה שידאג מבעוד־מועד לעריכת טכס ברית־המילה. והבן אכן נולד.

„אני רואה דברים." אלדד, בעלה של מרים, סרב בתוקף להתיר לה להמשיך לעבוד בבוטיק אחרי נישואיהם. משנוכח כי ליבה מושך אותה לעסוק בעתידנות, החליט לעודדה ואף קנה לה ספרים בתחום האסטרולוגיה ותורת הקריאה בכף־היד.

ההתחלה היתה צנועה. בראשית דרכה „פתחה בקלפים" לקרוביה, ידידיה ושכניה ורק כעבור זמן, משנוכחו אלה כי התחזיות אכן מתגשמות, החלו שולחים אליה גם אנשים זרים. השמועה עשתה לה כנפיים, והבית הפך צר מהכיל את כל המשחרים לפיתחו. „יום אחד," היא מספרת, „הוזמנתי לביתו של אחד האנשים הידועים

שוב עולה המדד ואתה תוכל להנות ממך.

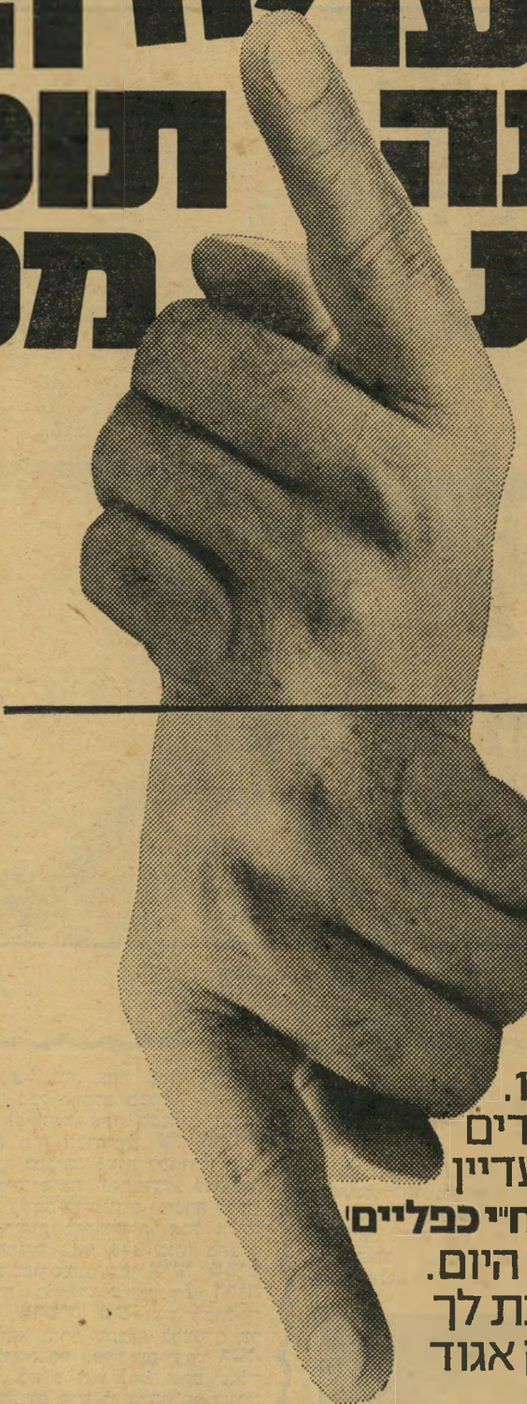

שוב עולה המדד
ועמו ערך כספך המופקד
בתכנית "**כח ח"י כפליים**".
תכנית חסכון זו מבטיחה
לך מענק מידי בשעור 10%.
גם הקרן וגם המענק צמודים
למדד יוקר המחיה.* אם עדיין
לא הצטרפת לתכנית "**כח ח"י כפליים**"
כדאי לך לעשות זאת עוד היום.
פרטים נוספים ישמחו לתת לך
בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד
ובנק ערבי ישראלי.

"כח ח"י כפליים"

שלך במצה טובה

בנק לאומי
לישראל בע"מ

* אם תתמיד בחסכון למשך 6 שנים.

רחל מרחנת על כל העולם

תפנית חדה

למען הסיפור הבא, הרשו לי לחזור כמה שנים לאחור על־מנת לרענן את זיכרונכם: או ככה. שמה של הבחורה **צביה דו־שינסקי**, ושם־החיבה שלה, שבו הכירה כולם, היה מאז־ומתמיד „צוויקי", על מישקל **טוויגי**. תמיד דימו בין השתיים: צנו־מות, קצוצות־שיער, בעלות חזה נערי ששרת.

ובקיצור, צוויקי זו, שהיתה כבר בגיל 17 דוגמנית מצליחה יפה, תמיד עברה גילגולים על גבי גילגולים. בין השאר לקחה בהתמוטטות־עצבים, בילתה זמן־מה בבית־חולים ולבסוף חזרה לבית הוריה שבעכו.

מאז, נעלמו עיקבותיה.

אומנם, נשמעה השמועה שהיא היתה גם בחו"ל, אבל זה היה קצר. לבסוף חזרה ארצה כמו ילדה טובה, אל ההורים. כיום, שנים אחרי אותה הפרשה, צוויקי היא בת 28, בעלת שיער בלונדי ארוך, מלאת־גוף, ממש מטאמורפוזה מדהימה.

בשבוע שעבר היא שבה והופיעה בחו־צות תל־אביב, הפעם בידה מיקצוע חדש ודי משונה: היא קוראת מוסמכת בקפה. ובליבה התיקווה שהצלמים של אז לא שכחו אותה, ויידעו היכן להתאמץ למצוא אותה.

היא מנהלת רומן מזה שבוע תמים עם מיליונר פרסי, שאותו הכירה במלון בו התאכסנה בבואה לתל־אביב, ואין מאושרת ממנה.

צביה דושינסקי
לקח הזוהר

ברודי התבלבל

לא, הפעם זה לא יחסי־ציבור. זהו רק סיפור קטן מהחיים, מצחיק ומשונה, ולק־חיו בצידו. תצוגת־האופנה שבה מדובר התנהלה במקום מכובד מאד, שכל מי ש־מחשיב את עצמו ערוך בו את תצוגותיו. והדוגמניות גם הן היו עילית שבעילית, מהטובות ועד המעולות ביותר. גם המסי־קה היתה שיגעון, והעיקר: המנחה לא היתה מן האסכולה הרגילה באירועים שכאלה.

מארגני האירוע לקחו לצורך זה, את ה־שחקנית **בקי פריישטט**, אשתו של ה־במאי **פיטר פריישטט**, שתנחה את אחר־הצהרים האופנתי. ובקי, כיד המצב־הרוח הטובה עליה, פרצה בהשתוללות אדירים. היא התלהבה מעצמה ומתפקידה החדש, הצחיקה בבדיחות שנפלו על אוז־ניים כרויות, לבשה ביגדי־סבתא ויצאה ב־מחול עם הדוגמניות. **גאולה** ו**רמי לפין**, בעלי המיפעל, אומנם היו קצת המומים ב־תחילה, אבל כשנוכחו שזה דפוק כמו ש־צריך החלו גם הם צוחקים לבדיחותיה ו־לעלילותיה של בקי. אחרי כמה משקאות נוספים היה הכל מושלם בכלל.

ועכשיו לפואנטה אחד הגברים הבוד־דים בשטח היה הכדורסלן **טל ברודי**, שמצא עצמו בסביבה נשית למהדרין והס־מיך כתלמיד־ישיבה התבלבל לחלוטין. אומנם בקי עשתה לו עיניים וסיפרה לכבו־דו כמה בדיחות מיקצועיות, אבל אליל־הכדורסל הרגיש מאד שלא בנוח בחברת היפהפיות המפורסמות, כמו **ציפי שביט** שהיתה רזה מתמיד, השחקניות **דליה פרידלנד** ו**שושיק שני** ועוד רבות ו־חשובות, והוא סירב בתוקף להצטלם עם המנחה הגלהבת, או אפילו עם ידידו **רמי**.

כי ברודי, כידוע, הוא בחור שקט וסולי־די, ושני הדברים שיש לו בראש הם העבו־דה והמישפחה. עיסקי היופי, על כל ה־כרוך בהם, פשוט לא בשבילו.

טדי גולדברג, ציפי שביט, בקי פריישטט והיוזמה שגיא
לא במקום הראשון

שימחת הגירושין

במיסגרת חגיגות השלושים למדינת יש־ראל חגג לו איש גרוש אחד חגיגות פר־טיות משל עצמו, וליבו מלא חג. כוונתי **לשימעון דוין**, איש־העסקים והלשעבר של בת־הנעורים הנצחית **שרונה מארש**.

שימעון זה, שהוא בחור על־הכיפאק עם שימחה ואהבה בלב ומצלצלים בכיס, יודע לעשות חיים ולהנעים אותם על עצמו ועל בנות־זוגו המתחלפות. אחרי ששרונה יצאה מחייו, ומליבו כנראה גם כן, החל מראה את כושרו האמיתי בשבירת לבבות בנות המין היפה.

אין ערב שהבחור לא סועד באחת המיס־עדות המפוארות עם יפהפיה אחרת. בתוך שבועיים לערך הוא גמר את דיילות אל־על, מהן עבר לבנות ארקיע, ועכשיו המט־רה היא כנראה גרושות תל־אביב. וכך, רצה האלוהים וביום בהיר אחד פגש שימ־עון בבחורה, על־הכיפאק לדבריו, וזו הר־דיעה לו ברמזור שהיא בדרכה לרבנות, להשיג את הגט המיוחל שלה. חשב שימ־עון ומצא, שברגעים קשים וגורליים ש־כאלה צריכה אשה בצרה עזר כנגדה.

הוא עזב את כל עיסוקיו והלך להחזיק לה את היד ולרומם את רוחה ברבנות. בערב, כל מי שהיה במועדון יכול היה לראות איך שימעון מזמין שמפניה, ש־הגיעה במלוא גינוני הטכס, עם הדלי וה־קרח.

שתו צמד הגרושים הטריים בצוותא והעלו את מצב־הרוח הכללי במקום. שמעה שרונה למחרת רכילות מחדרי המועדון שאמרה ששימעון שתה שמפניה לרגל נישואיו החדשים, נבהלה כהוגן וצילצלה אליו על הבוקר לשאול מי המאושרת ומה פיתאום. צחק הגרוש העליז, ועוד באותו ערב חגג שוב, עם השמפניה והכל כנ"ל. כי אם זה מדגדג לשרונה, מה טוב. הוא, מצידו, יכול להמשיך לשתות שמפניה מדי ערב.

אז מי שבא לו לחגוג, שיחפש את שימ־עון. על־ידו, כיום, מתנהלים החיים האמי־תיים. אפשר ללמוד ממנו.

אלמני הקש

נכון, זה נשמע מוזר. כי כולנו רגילים, ביניתיים, לאלמנות־הקש המסתובבות חופ־שי ומאושר בתקופות המילואים של הבע־לים, או לאלה שידן משגת להשתולל ב־ימים שהבעלים שותים בחו"ל לרגל עיסקי־הם השונים והמשונים. אבל במיקרה זה,

דני מעוז
כשיש כסף —

כוונתי לאלמני־קש של ממש, חבורת גב־רים מוצלחים ועשירים ששלחו את הנשים הפרטיות שלהם לנוח בחו"ל, ונשארו ב־מולדת לשמור על הגחלת בגפם.

הראשון בחבורה זו הוא **דני מעוז**, רואה־החשבון שהתגרש לא־מכבר מאשתו **ניצה** והשאיר לה את ביתם שבהרצליה ואת ילדיהם. הוא ידוע מזה שנים אחדות כידידה הצמוד וכמעט־בעלה של הדוגמ־נית ראשת־העסקים **שרה אלי**, שעדיין נשואה לבעלה, **ברנדי ינסון** העובד בקי־דוחי־נפט בסיני.

מיספר שניים הוא **איציק ברבי**, גם הוא גרוש, איש־עסקים ונער־שעשועים רציני, שאשתו **רוחל"ה** מגדלת כעת את שתי בנותיהם. השלישי: **איציק קורן**, בעל אולמי גן אורנים בגני התערוכה, ש־אשתו **רותי** מבלה לה כיום באיטליה. ה־רביעי, והחמוד מכולם, הוא **שימעון דיט־קובסקי**, איש המחשבים ומבעלי חברת ניקוב. אשתו שלו, **נעמי**, גם היא נסעה והשאירה אותו לשמור על העוזרת ועל שתי בנותיהם, **זורי וליאה**!

ובכן, נעמי, רותי, שרה וניצה מבלות בין איטליה, צרפת ואנגליה, והבעלים ה־מבינים מגינים כאן על המצודה.

איציק ברבי
— אפשר לנוח

גם את חשבת שזה יהיה קשה?

להשתמש בטמפון, הכוונה.
חשבת שזה יהיה מסובך לשים אותו בתנוחה הנכונה?
אולי גם את חשבת שאין דרך פשוטה וטובה באמת?
אם כך הרי שלא ניסית עדיין את טמפוני טמפקס. כל טמפון של טמפקס נתון במיכל החדרה פשוט ונוח והודות לו הטמפון תמיד מוצא את דרכו אל המקום הנכון.

ולידיעתך – טמפוני טמפקס מתרחבים גם לאורכם כך שאינך חשה בהם כלל.
מיכל ההחדרה אינו מייקר את הטמפון. טמפוני טמפקס אינם יקרים יותר מן האחרים – למרות היותם פשוטים ונוחים יותר לשימוש.

טמפוני טמפקס עם מיכל ההחדרה – כדי שלא יהיה קשה גם במצבים רגישים.

לכבוד
H. H.
אינווסט אימפקס בע"מ (יבואני טמפקס)
ת.ד. 6080 תל־אביב.
בא לשלוח לי חומר הסברה על השימוש בטמפוני טמפקס.
גיל___
שם _____
כתובת _____

הצעה לציבור

לה ולי - שמן שיזוף לאוהבים להיות יחד

הקיץ יוצא אתכם "לה ולי" אל החוף עם שמן־שיזוף חדש לאוהבים להיות יחד.

הקיץ – את תמשחי את גופו והוא ימשח את כתפייך בשמן מיוחד וריחני, לשיזוף מתון ולעור השחום.

לשמן־השיזוף "לה ולי" ניחוח נעים ועדין כשל סבון "לה ולי" ודיאודורנט "לה ולי". קחו אותו אתכם הקייץ אל החוף – ותאהבו להיות יחד, גם בשמש.

חדש מעץ הזית

הקמיע של המלך

במיקרה שאתם עדיין לא יודעים, אז רק לשם אינפורמציה: מישחקי הששבש שלנו, וכוונתי לאלה של המיזרח־התיכון, הפכו השבוע הבינלאומי. כיום, כל מי שמחשיב את עצמו ואפילו קצת, משחק את המישחק בכל קצות העולם ומרוויח או מפסיד סכומים אדירים בלי להניד עפעף.

אחד כזה שמביא הרבה כבוד לישראל, ממש כמו מיס יוניברס או מכבי תל־אביב, הוא **עזרא טיסונה** (ראה עמ' 40) הגאון־התורן בששבש, שאין אחד כבר שנים שיקח לו את תואר „המלך". הבחור מסתובב בכל העולם, ומעורר קינאה רק מלראות אותו משחק. וכסף הוא עושה מזה,

סוזי שדה
ליווי פרטי

ברוך־השם! הלוואי על כל בית יהודי טוב. עזרא מעביר קורסים במישחק בכל העולם, ולכל מקום הוא לוקח איתו את קמיע־המזל הפרטי שלו, בדמותו של ישראלי יורד שבקרוב יעלה שוב, **סוזי שדה**.

סוזי זה שחי כבר כעשר שנים בלונדון הקרה, גם הוא פטריוט גדול. אומנם הוא עושה שם ערימות של כסף מהמיסעדה שפתח ושהפכה מרכז החברה הישראלית המגיעה לבירה האנגלית, אבל חוץ מזה הוא עובד בשיטת שטיפות־המוח לכל מי שמוכן להקשיב לו, בעניין הציונות והחזרה לארץ.

הוא, בתור הראשון בשורה, מהווה פתיחה לשרשרת ארוכה, לדבריו, של כאלה שיעזבו הכל ויחזרו למולדת. והוא גם מוכן לעזור לכולם (אחד־אחד כמובן) להסתדר בארץ לשביעות־רצונם. סוזי זה שהוא רק בן 33 בסך־הכל, כבר הספיק לקנות לו פנטהאוז מפואר בכיכר המדינה, ולשלשל לידי הקבלן כשלושה מיליון לירות טבין ותקילין. לא רע, מה? ולא יעברו ימים רבים והוא יחסל כל מה שיש לו בלונדון ויחזור.

סוזי, אשר, כפי שכבר אמרתי, הוא הקמיע של טיסונה הששבשאי, אינו מחמיץ אף תחרות, סיבוב־מישחקים או סתם מישחק חשוב שמושקע בו הרבה כסף. השניים צמודים־צמודים, ואפילו שטיסונה מסתובב בעולם ומשחק באיים הקריביים או במייאמי־ביץ' או במיזרח־הרחוק, לא משנה. סוזי בא אחריו מייד. אם הם מתחלקים ברווחים אני לא יודעת, אבל אם לא אז סוזי זה — או שהוא סתם בחור טוב וקמיע מתנדב, או שהוא מטורף לששבש כמו רבים אחרים שנדבקו בי־חיידק החדש.

רק, ברשותכם, כמה פרטים מקוצרים עליו (על טיסונה אין מה לספר, הוא נשוי ואב לשניים). סוזי האו רווק, אוהב נשים גיזעיות, מחפש מישהי רצינית שתנעים לו את השיבה הביתה, ואולי גם תוכל לרהט לו בטעם את הדירה החדשה. הריהו לפניכן, בגודל מלא, עם כל היתרונות.

רחל מרחלת על כל העולם

אשת השר והרס"ר

אי־טי־טו, כמעט שהיה לי בשבילכם סיפור־הרכילות של השנה. מה זה סיפור רכילות? לא מילה. כל־כך רכילות, שהיא היתה כטה יוצאת מהמדור שלי והופכת שער קדמי ואחורי גם יחד.

אלא מאי? בדרך מהאיזן השומעת אל היד הכותבת, קרה לסיפור העצום הזה מה שקרה לאיתו יהודי שבא אל נבאי בית־הכנסת של העיירה השכנה כדי לאמת אצלו שמועה ששמע על רב העיירה.

„מה השמועה?" שאל הנבאי.

„שמעתי," אמר היהודי, „שהרבי שלכם מחויב כל חודש 5000 זלוטי מבית־פרשת שהוא מחזיק בקומה השניה של בית־הכנסת. זה נכון?"

„זה נכון," ענה לו הנבאי, „אבל לא־כל־כך מדויק. קודם כל זה לא 5000 זלוטי, אלא רק 50 זלוטי. שנית, זה לא בקומה השניה של בית־הכנסת אלא בחצר בית־הכנסת. ושלישית, זה לא בית־פרשת אלא חדר לתלמוד־תורה."

או זה, בערך, מה שאירע לסיפור המקורי שהגיע לאוזני.

והסיפור, ממש ללקק את האצבעות. בסביבות יום־העצמאות האחרון, כך סיפרו לי, הבחינו תושבי המושב בני־עטרות, שליד נמל־התעופה בן־גוריון, במכונית אסקורט חשוד המגיעה מדי ערב לאחת החורשות שבקצה המושב. בני־עטרית, אם לא זכור לכם, זה המקום שנקרא פעם ויהלמה והיה מושבה של טמפלרים גרמנים לפני מילחמת־העולם השניה.

בקיצור, מכונית האסקורט המיסתורית עוררה את חשדם של בני המושב, ויום אחד הם החליטו לבדוק את העניין מקרוב. בראשית המא"ז המקומי הציבו כמה אנשים חמושים מבני המושב מארב, וכאשר הבחינו שזב באותה מכונית אסקורט מיסתורית כשהיא חונה בין עצי המושב שלהם, התקרבו אליה בזהירות כדי לזהות את הישבים בתוכה. ואז, אל תשאלו! מה שהם ראו שם, היה מחזה שלקח כאילו ישר מהשמניות. אבל החברה'ה לא התבלבלו, וביקשו מבני־הזוג, שבחרו לתנות אהבים במכונית דווקא בתחומי המושב שלהם, להזדהות.

מיל איזמי הרימים לא היתה לבני־הזוג המבוהלים — שתפסו כשעת מעשה — הברירה, אלא להזדהות. הנכר זיהה את עצמו כ„ס"ר בצה"ל, כך אומר הסיפור, והמרים עם הדרגה שעוד אומנם אישרו זאת. האשה, לעומת זאת, התגלתה כאחת הנשים המכובדות במדינה, לא פחות ולא יותר מאשר **אשת שר** בממשלה — ואני לא ארמיז כאן אם מהזכר באשת שר שכן שירת או לא שירת בצה"ל.

כשנודעה לבני המושב — כך הסיפור — זהותה של הגברת, מיהרו לבקש סליחה, הסתלקו מהמקום והחליטו להשתיק את כל העניין. למרות זאת עשה לו הסיפור כנפיים, הפך לשיחת היום בקרב חגים רבי־השפעה. משם אלי, היתה כבר הדרך קצרה.

אבל אני, כאשה אחראית, לא סמכתי על השמועה. לא התעצלתי, נכנסתי לאיתו הנסעתי לווילהלמה, הלא היא בני־עטרת, כדי לוודא את הסיפור במקור. ואז קרה לי מה שקרה לאיתו יהודי שבסיפור דלעיל. התברר, כך גיליתי, שהסיפור נכון, אבל לא־כל־כך מדויק.

קודם־כל, לא דיבר במכונית אסקורט, אלא בסובארו.

נכון שרדפי אחריה עד שהצליחו לעצרה ולזהות את הישבים בה, אבל זה לא היה מפני שזוג התעלם בתומה, אלא מפני שהנהג נכנס ממהירות ברחוב הראשי של המושב ביום־העצמאות האחרון, ולא התחשב במחסומים שהוצבו שם.

שלישית, לא היתה שם שום אשת־שר. היה בה בסך הכל פיתחון צעיר אחד שבחר, משום־מה, לעשות הראוקה דווקא במושב הקטן והנחמד הזה.

מה שמראה לכם שלא כדאי לבדוק סיפורים. כדיקה רק מקלקלת את הפואנטה. כי שכיל להיות מאשר מהסיפור הזה כמו שהוא, הוא כמוכן, ראש־הממשלה **מנחם בגין**. כי הסיפור הזה מוכיח שהממשלה שלו לא רק לא מדליפה ולא מעשתת, אלא גם לא מצמיחה קרניים.

נחניה על המפה

ענת גלייט
חגיגה המונית

אולי לא הבחנתם שאינני מרבה לכתוב על מסיבות ואירועים, חברתיים. אולי פשוט מפני שעד היום לא היה משהו חשוב לכתוב או — בינינו — מפני שאינני חסיד המשבעת של אירועים המוניים.

אבל הפעם, פשוט אי־אפשר להתאפק, ואני רוצה לספר לכם בהזדמנות זו על חגיגה אמיתית, אחת כזאת שעשתה טוב על הלב לכל מי שהיה בה.

היא נערכה דווקא בנתניה, וחוץ מזה שהמקום היה יפהפה והמועדון (הפרטי) על קלאסה של חו"ל, היה שם גם הגיבוב הנכון של אלה שיודעים לעשות שמח.

ראשית, אולי קצת רקע: המקום שייך לשני מהודרים, צעירים ומצליחים. האחד הוא **מוטי זייפר**, בן 31 ואב לשניים ונשוי באושר, שעבד ועשה את כספו ממיסחר במתכות ובכלי־עבודה, והשני הוא **צצה אנזקביץ**, בנו של סגן־ראש־עיריית נתניה. השניים השקיעו במועדון החדש כל מה שהיה להם, והתוצאות בהחלט מצדיקות את המאמץ.

ומי לא היה שם, בפתיחה הרישמית החגיגית? אין אפס. כולם היו. מלמעלה, כמובן, **אבי אברמוביץ**, אשתו ואורחת־הכבוד, **מנדי ריים־דיוויים**, קצוצת־שיער, זוהרת ומאושרת, למרות ביטול נישואיה. היתה גם אחת משחקניות הסרט הלהקה, **לירון נירגד**, כולה מוקפת גברים נאמנים ששירתו אותה ונילוו אליה לכל מקום. היתה גם **בתיה** (ביאטריס) **שוורץ**, בלונדית שחקנית שנוכחותה לא היתה מוטלת בספק.

מירית שם־אור ו**צביקה פיק** הגיעו גם הם, ומירית נראתה יפה להפליא אחרי לידת בנם. **איין גולדהירש** בא עם **ענת גלייט**, לבושה ביגדי־הרמון. **דויד בביוף** (הגרוש של **ליזה**) הגיח עם צעירה מקסימה תלויה לו על הכתף וצמודה־צמודה. והיו גם איש־העסקים **רמי נער** והזמרת **מלי ברנשטיין** ומתכננת־האופנה **מירה סגל**, ואם כבר מדברים על אופנה אז היתה גם המתכננת **ניצה שוחט**, לבושה זהב מכף־רגל ועד ראש וצמודה לרביעייה של צעירים שחוללה כל הערב בהתמכרות מוחלטת.

בקיצור, מה אומר ומה אדבר: הרבה אוכל, מצב־רוח, המון שתיה והאנשים והמקום המאתימים, עשו מהערב הזה את אחד היפים־יפים שייזכרו לי לטובה. וכן ירבו.

מספר 2125 תמחיר: 13.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) שנה 42 אייר תשל"ח, 24.5.78

העולם הזה

בוטלו נישואיה של מנדי עם המולטי-מיליונר

נעיקבות היהלומים הלך גם החתן